Matthew G. Lewis

Munken

Bibliotek 1800

Matthew G. Lewis

Munken

Somnia, terrores magicos, miracula, fagas,
Nocturnos lemures, portentaque.

Horat.

Drømme, magiske rædsler, mirakler, Endors hekse,
Spøgelser, forvarsels tegn, mørkets forfærdende børn.

---

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Matthew G. Lewis: *Munken* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Matthew G. Lewis: *Munken* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1. kapitel

––– Lord Angelo is precise;
Stands at guard with envy: scarce confesses
That his blood flows, or that his appetite
Is more to bread than stone.

Shakespeare:
Lige for lige.

––– Streng er lord Angelo;
han byder avind fly; og næppe tilstår
at blodet i hans årer flyder, eller
at brød ham smager bedre end en sten.

Abbediets klokke havde næppe lydt i fem minutter, og kapucinernes kirke var allerede proppet fuld af tilhørere. Dog må man ikke tro, at det var andagt eller længsel efter undervisning, som havde forsamlet denne store hob. Nej, kun få følte denne drift; thi forgæves søger man sand gudsfrygt i en by som Madrid, hvor overtroen hersker med despotisk vælde. Mange forskellige årsager havde forsamlet tilhørerne i Kapucinerkirken, men ingen kom af den bevæggrund, man skulle tro at han var der for. Fruentimmerne kom for at ses, og mandfolkene for at se; nogle lokkede nysgerrighed efter at høre en så berømt taler derhen; andre kom, fordi de ikke vidste hvor de skulle fordrive deres tid bedre, indtil skuespillet begyndte; atter andre, fordi de allerede i forvejen håbede, at alle pladserne var optaget; og den ene halvdel af Madrid ventede at finde den anden dér. De eneste, som virkelig ønskede at høre præsten, var nogle udlevede bedesøstre, og en halv snes misundelige gejstlige, som havde sat sig for at dadle og udlé deres rivals præken. De øvrige tilhørere havde hjertelig gerne skænket præsten hele sin tale, og sikkert næppe engang mærket om den var blevet holdt eller ikke.

Men hvad der nu også var årsagen, så er det vist nok, at Kapucinerkirken aldrig nogensinde før havde haft en talrigere forsamling. Hver en krog var

fuld af folk, hver en bænk var optaget. Selv billedstøtterne i de lange sidegange måtte tjene til alment brug. Smådrenge hængte sig på kerubens vinger; Sankt Frans og Sankt Marcus bar hver en tilhører på deres skuldre, og den hellige Agatha blev på engang frugtsommelig med tvillinger. Hvad var altså naturligere end at to damer, som just i største hast kom ind i kirken, så sig forgæves om efter en plads at sidde på? Den ældste af dem trængte sig dog dristigt fremad. Alle de ytringer af misfornøjelse, som fra alle kanter lød hende i møde, hjalp slet intet; forgæves råbte man til hende: "Señora, her er sandelig ingen plads." – "For Guds skyld, señora, tryk mig dog ikke så forskrækkeligt! " – "Señora, her kan de såmænd slet ikke komme igennem. Min Gud! hvor er det muligt, at man kan være så ubeleven!" – Den gamle dame lod sig ikke forstyrre, men rykkede videre frem. Hun satte smukt begge hænderne i sine sider, og ved at uddele nogle dygtige puf med albuerne banede hun sig vej igennem folkemængden, og kom endelig, ikke ganske uden støj, midt hen i kirken, ikke langt fra prædikestolen. Under et sådant brystværns beskyttelse var hendes selskabssøster fulgt frygtsom og stille bag efter hende.

"Hellige jomfru!" råbte den gamle ganske fortrædelig, og så sig i det samme forskende omkring; "hellige jomfru! hvad det er for en hede! hvad det er for en trængsel! hvad skal man nu skrive, at der er så fuldt i kirken? – Hm! det bliver nok bedst at vi vender om igen. Det er da ikke at tænke på at komme til at sidde, og det lader ikke til at nogen er så høflig at overlade os sin plads." Dette tydelige vink tiltrak sig to unge og velklædte herrers opmærksomhed, som sad på højre hånd på to stole, og lænede sig med ryggen op imod den syvende pille fra prædikestolen af. Så snart de hørte en kvindelig stemme gøre krav på deres høflighed, afbrød de deres samtale, for at se hvem det var der kaldte. Den gamle havde slået sit slør tilbage, for bedre at kunne beskue hele kirken. Hendes hår var ildrødt og hun skelede. De to herrer vendte sig hastigt om fra hende, og begyndte igen deres samtale.

"Jeg beder Dem," svarede den gamles ledsagerinde; "jeg beder Dem, Leonella, lad os straks vende om igen; her er en forskrækkelig hede, og jeg bliver ganske bange for denne trængsel."

Disse ord blev udtalt i sådan en sød, vennesæl tone, at de to mandfolk atter afbrød deres samtale. Men denne gang var det dem ikke nok blot at se

sig om; de sprang ganske uvilkårligt op fra deres sæder, og vendte sig om til den elskværdige talende.

Stemmen kom fra en kvinde, hvis ranke og skønne skabning gjorde begge ynglingene yderst nysgerrige efter at se det ansigt, som hørte dertil. Men – denne nysgerrighed blev ikke tilfredsstillet. Det hulde madonna-ansigt smilede under et tæt slør; men i trængslen var dette dog bleven således stødt til side, at man opdagede en hals, som i skønhed kunne kappes med den mediceiske Venus. Hvid som den nyfaldne sne, fik den nye tillokkelser ved den skygge, som blev kastet på den af et langt gyldent hår, som i naturlige lokker snoede sig ned over hendes bæltested. Hun var af middelmådig højde, og hendes vækst var let og athensk, lig nymfernes. Hendes barm var omhyggeligt skjult, hendes dragt var hvid og ophæftet med et himmelblåt bælte, og skælmsk tittede den yndigste lille fod frem. En rosenkrans med store perler hang på hendes arm, og et slør af tæt sort flor skjulte hendes ansigt. Således så den dame ud, som den yngste af de to herrer nu tilbød sit sæde, mens den anden holdt det for nødvendigt at iagttage en lige høflighed imod hendes ledsagerinde.

Med en hel syndflod af ord, men uden synderlig modstand, tog den gamle imod tilbuddet og satte sig ned; den unge fulgte hendes eksempel, men gjorde ingen videre komplimenter end at hun nejede, men på hvad måde – det må man have set selv, for at kunne gøre sig begreb om det. Don Lorenzo (således hed den herre, hvis plads hun havde taget imod) stillede sig hen ved siden af hende, men dog hviskede han først et par ord til sin vært, som straks forstod vinket, og søgte at trække den gamles opmærksomhed bort fra hendes elskværdige myndling.

"De har formodentlig kun været kort tid i Madrid," sagde Lorenzo til sin skønne naboerske, "for hvorledes kunne sådanne yndigheder ellers have blevet så længe ubemærkede! Var det ikke i dag første gang, at De viste Dem offentligt, så ville Deres køns misundelse, og vort køns tilbedelse allerede for lang tid siden have udmærket Dem nok."

Han standsede i forventning af et svar, men da hans tale aldeles ikke krævede noget, så tav damen. Få øjeblikke efter begyndte han igen:

"Tager jeg fejl, når jeg tror, at De er fremmed i Madrid?"

Damen tøvede; endelig svarede hun, men så sagte, at man næppe kunne forstå det: "Nej, señor."

"Agter De at blive her endnu nogen tid?"

"Ja, señor."

"Hvor lykkelig ville jeg ikke være, hvis det stod i min magt, så længe De opholder Dem her, at kunne bidrage noget til Deres fornøjelse! Jeg er kendt i Madrid, og min familie har nogen indflydelse ved hoffet. Hvis jeg kunne tjene Dem i nogen ting, så ville De bevise mig den største ære og forbindtlighed ved at give mig lejlighed til det."

"Denne gang," sagde han ved sig selv, "kan hun tilforladelig dog ikke svare med et blot Ja eller Nej, nu må hun dog sige noget til mig."

Lorenzo tog fejl; damen nejede og tav.

Den opdagelse havde han nu gjort, at hans naboerske ikke just var meget snaksom; men om stolthed, beskedenhed, frygtsomhed eller enfoldighed var skyld i hendes tavshed, det kunne han endnu ikke afgøre.

Efter er ophold af nogle minutter sagde han: "De beholder vist blot Deres slør for ansigtet, fordi De er fremmed, og endnu ikke kender vore skikke. Tillad mig at tage det af."

Med disse ord ville han tage sløret af hende, men den unge dame løftede hånden i vejret for at hindre det.

"Jeg blotter aldrig mit ansigt på noget offentligt sted, señor!"

"Men sig mig dog, hvad var du vel bange for, om du nu gjorde det?" afbrød den gamle hende i en temmelig spottende tone; "ser du ikke, at alle de andre damer har taget deres slør af, sikkert til ære for det hellige sted, hvor vi er? Har ikke jeg allerede taget mit af, og jeg tænker dog, at når jeg kan give mit ansigt til pris for tilskuerne, så behøver du vel heller ikke at gøre sådan en forfærdelig alarm over dit. Hellige jomfru! Hvad der er for en nød og en elendighed med sådan et mælkebrødsansigt. Vær ingen tosse, barnlille, og tag du kun sløret af. Jeg lover dig for, der er såmænd ingen, som løber bort med dit lille fjæs."

"Kære tante, det er ikke brug i Murcia."

"Hvad for noget? Murcia! Hellige Sankta Barbara! Hvad vil du sige med det? Alletider husker du mig nu på den forbandede provins – Gud forlade min slemme synd! – når det er brug i Madrid, hvad kommer så resten os ved? Tag sløret af, og det på øjeblikket! Uden omstændigheder, Antonia; du ved at jeg kan ingen modsigelse lide."

Hendes søsterdatter tav, men satte sig ikke længere imod Don Lorenzo, som med tantens samtykke hurtigt tog sløret af. Hvilket et englehoved viste sig nu for hans beundring! Dog var der mere ynde i det end skønhed; det var ikke trækkenes regelmæssighed, men blidhedens og følelsens hulde udtryk, som lånte det så mange tillokkelser. De forskellige dele af dette ansigt var, hver for sig betragtet, langt fra skønne, men det hele tilsammen krævede tilbedelse. Endskønt hendes hud var hvid og frisk, så var den dog ikke ganske uden pletter; hendes øjne var ikke særligt store, eller øjenhårene særligt lange; men derimod lignede hendes læber modne kirsebær. Hendes lyse bølgende hår, omsnoet af et eneste bånd, flød ned over hendes barm i en strøm af lokker; hendes bryst var fyldigt og overordentlig skønt; hænder og arme var dannet efter den mest fuldkomne symmetri; hendes milde, blå øjne åbnede en himmel af ynde, og det krystal, hvori de svømmede, funklede med diamantens reneste glans. Hun syntes næppe at være femten år gammel; et skælmsk smil spøgte om hendes mund, og røbede en munterhed, som nu blot blev dæmpet af en overånde stor blufærdighed. Hun så sig undseligt om, og hver gang hendes øjne mødte Lorenzos, slog hun dem hastigt ned på sin rosenkrans; hendes kinder blev højrøde, og hun begyndte at tælle sine kugler; men hendes adfærd viste tydeligt nok, at hendes tanker var ikke ved hendes forretning.

Lorenzo så på hende, og i hans stirrende øjne kunne man læse hans beundring, men tanten troede, at hun burde undskylde Antonias falske undseelse:

"Det er et rent barn," sagde den gamle; "hun kender ikke den mindste smule til verden! Hun er blevet opdraget i et gammelt slot i Murcia; den stakkel! uden andet selskab end hendes moder, og hun, ja du milde Gud, hun har ikke mere forstand end en mådeligt klog høne. Og alligevel er det min kødelige søster."

"Og har dog så liden forstand?" råbte Don Christoval med forstilt beundring. "Hvor besynderligt! hvor utroligt!!"

"Ja, ikke sandt, señor? Er det ikke ganske besynderligt, hvad? Ja, men sådan går det her i verden; nok er det, lykken hænger i skægget på somme mennesker! En ung adelsmand af allerførste rang sætter sig i hovedet at Elvira kunne gøre påstand på skønhed – påstand? ja, det fattedes hende sagtens ikke; men skønhed? – ja god morgen! – havde jeg kun villet maje

mig halvt så meget ud, så skulle vi nok få at se – men, det kommer nu ikke dette ved. – Ja – hvad det nu var jeg ville sige – – en ung adelsmand blev forelsket i hende, og giftede sig med hende uden sin faders vidende. Deres forbindelse blev holdt hemmelig næsten i tre samfulde år, men langt om længe kom den da den gamle markis for øre, og De kan sagtens tænke, at denne tidende var ikke meget glædelig for ham. Han begav sig straks på rejse til Cordova, i det faste forsæt at bemægtige sig Elvira, og sende hende et sted hen, hvor man hverken skulle se eller høre fra hende mere.

Hellige Sankt Paulus! hvor han holdt et hus, da han mærkede at hun var rømt bort, og sejlet til Indien med sin mand! Han forbandede os alle sammen, som om han var besat; min fader – så flittig og ærlig en skomager som nogen i Cordova – kastede han i fængsel, og til afsked var han oven i købet så grusom at tage min søsters lille dreng med sig, der næppe var to år gammel, og som hun ved sin hastige flugt havde måttet lade blive tilbage hos os. Han har vist behandlet det stakkels barn ganske gudsjammerligt, for et par måneders tid efter fik vi at vide, at drengen var død."

"Det har jo været en skrækkelig gammel krabat, señora!"

"O, et forfærdeligt menneske, og så havde han ikke den allermindste smag! Skulle De tro det, señor? da jeg søgte at formilde ham, så kaldte han mig en forbandet heks, og ønskede at min søster måtte, greven til straf, blive lige så hæslig som jeg! – Jeg hæslig! vil De bare betænke det! Men det glemmer jeg ham heller aldrig, om jeg så levede til jeg blev hundrede år gammel."

"Nej, det er alt for latterligt!" råbte Don Christoval. "Greven havde sikkert prist sig alt for lykkelig, om han havde turdet bytte den ene søster bort for den anden!"

"Jesus! señor, De er også alt for artig. Men nok er det, jeg takker min Gud og skaber, at greven var ikke af de tanker. Jo, den stakkels Elvira var tidsnok blevet grevinde! I tretten samfulde år lader hun sig riste og stege af den indianske sol, så lægger hendes mand sig til at dø, og hun kommer tilbage til Spanien, uden at have hverken at bide eller at brænde; intet hus havde hun, og heller ingen penge til at købe eller leje sig et for. Antonia her var den gang endnu et barn, og det eneste hun havde. Hun fik at vide, at hendes svigerfader, som blev ved at være uforsonlig imod greven, havde taget sig en anden kone, som han havde en søn med, der ret skal være et smukt ungt

menneske nu. Den gamle markis ville hverken se min søster eller hendes barn, men lod hende sige: på det vilkår, at hun måtte aldrig mere lade ham høre fra sig, skulle hun få en lille pension og frie værelser på et gammelt slot, som han ejede i Murcia. Dette havde været hans ældste søns yndlingsopholdssted, og siden hans flugt fra Spanien kunne den gamle markis ikke længere lide det, men lod det stå og forfalde. – Min søster tog imod tilbuddet, rejste til Murcia, og har opholdt sig der, indtil i forrige måned."

"Og hvad bringer hende nu til Madrid?" spurgte Don Lorenzo, hvis beundring for den unge Antonia havde bragt til at tage levende del i den snaksomme gamles fortælling.

"Ak, señor! Svigerfaderen døde for kort tid siden, og nu vægrer forvalteren over godset sig ved at udbetale hende pensionen længere. Hun er kommet til Madrid for at bede den nye herre om at lade hende beholde de par skillinger, men kender jeg verden ret, så kunne hun gerne have sparet sig den umage. I unge herrer ved bedre, hvad penge duer til, end at I skulle ødsle dem bort til gamle kællinger. Jeg rådede min søster til, at hun skulle lade Antonia overbringe sit bønskrift; men jo pyt! det ville hun ikke vide af at sige. Hun er så halsstarrig som en karriolhest. Nå, vil hun ikke følge mit råd, så desto værre for hende! Pigebarnet har er ganske kønt smule ansigt; hvem ved? måske havde det dog hjulpet noget."

"Ah, señora," afbrød Don Christoval hende med et øjekast, hvori skælmen lagde lidt kærlighed, "når et smukt ansigt kan afgøre sagen, hvorfor henvender Deres søster sig da ikke til Dem?"

"Jesus! min søde herre, De knuser mig rent med Deres artigheder! Men jeg forsikrer Dem, jeg ved alt for godt, hvor farligt sådan et foretagende er, til at jeg skulle forlade mig på en ung kavaler! nej, nej, jeg har Gud ske lov og tak til den dag i dag bevaret mit renommé og rygte rent og ubesmittet, og altid vidst at holde mandfolkene tre skridt fra livet."

"Det tvivler jeg ingenlunde på, señora. Men – tillad mig blot dette ene spørgsmål: – har De afsky for ægtestanden?"

"Nå, det kan man kalde at spørge rent ud af posen! Alligevel – det tilstår jeg – at hvis en elskværdig kavaler lige nu meldte sig, så –"

Her ville hun give Don Christoval et ret kælent og betydende øjekast; men da hun ulykkeligvis skelede ganske afskyeligt, så gik det ham forbi, og

ramte i stedet hans ven. Lorenzo tog sig af komplimenten, og besvarede den med et dybt buk.

"Tør jeg ikke udbede mig markisens navn? " sagde han.

"Markis de las Cisternas."

"Jeg kender ham meget nøje. For nærværende tid er han ikke i Madrid, men man venter ham hver dag. Det er den bedste mand af verden, og hvis den elskværdige Antonia vil tillade mig at tale hendes sag hos ham, så tvivler jeg slet ikke på, at den vil få det bedste udfald."

Antonia slog sine blå øjne i vejret, og takkede ham tavs for hans tilbud med et ubeskrivelig sødt smil. Leonellas tilfredshed ytrede sig meget lydeligere. Da hendes søsterdatter næsten altid plejede at tie stille, når hun var til stede, så holdt hun det for sin pligt at tale for dem begge, og dette lykkedes hende da også uden stor møje, for at se hende fattes på ord, det ville være noget splinternyt.

"O señor!" råbte hun; "De vil gøre Dem vor hele familie højst forbunden! Jeg tager med tusinde taksigelser imod Deres tilbud, og ønsker Dem Guds velsignelse for Deres ædelmodige forslag. Antonia – men barn – hvorfor taler du da ikke? Den gunstige herre siger dig en mængde smukke ting, og du sidder som en saltstøtte og siger ikke et bogstav, hverken hvidt eller sort!"

"Bedste tante, jeg erkender fuldkommen, hvor meget –"

"Fy, skam dig, Antonia! hvor tit og mange gange har jeg ikke sagt dig, at du må aldrig falde folk ind i talen! Hvornår har du nogensinde hørt mig gøre det? Er det jeres fine levemåde i Murcia? Ja, Gud forbarme sig! Den pige får jeg aldrig i mine dage lært en smule levemåde. – Men hav dog den godhed, señor," – blev hun ved, og vendte sig om til Don Christoval – "og sig mig, hvorfor kirken er så fuld af mennesker i dag?"

"Ved De da ikke, at Ambrosio, abbeden i kapucinerklosteret, prædiker hver torsdag i denne kirke? Hele Madrid genlyder af ros over ham. Hidtil har han kun prædiket tre gange, men alle de, som har hørt ham, er blevet således henrevet af hans veltalenhed, at det er lige så vanskeligt at få en plads i kirken, når han prædiker, som billetter til den første forestilling af et nyt skuespil. De må dog vist have hørt tale om ham?"

"Ak, min allerkæreste herre! i går var det jo første gang, at jeg var så lykkelig at se Madrid; og i Cordova ved vi så lidt om, hvad der passerer i den

hele øvrige verden, at Ambrosios navn aldrig er blevet nævnt inden for byens mure."

"Da vil De høre det af hver mands mund her i Madrid. Han synes at have fortryllet alle indbyggerne, og jeg, som heller ikke endnu har hørt ham prædike, forbavses næsten over den begejstring, som han opvækker. Den tilbedelse, som unge og gamle, mænd og kvinder yder ham, er uden eksempel. Granderne overvælder ham med foræringer; deres gemalinder vil ingen anden skriftefader have end ham, og i hele byen kender man ham ikke under andet navn end *den hellige mand*."

"Så er han vist også af adelig herkomst, señor?"

"Det er et punkt, som endnu altid bliver uafgjort. Den afdøde superior for kapucinerne fandt ham som et barn uden for klosterporten. Alle forsøg på at erfare, hvem der vel kunne have sat ham der, var frugtesløse, og barnet selv kunne ikke fortælle noget om sine forældre. Han blev opdraget i klosteret, og der har han stedse siden opholdt sig. Allerede meget tidligt ytrede Ambrosio stor lyst til studeringer og til ensomhed, og så snart han havde nået den tilbørlige alder, aflagde han sit løfte. Endnu er slet ingen fremkommet, som enten har gjort påstand på ham, eller oplyst hemmeligheden om hans fødsel. Munkene, som finder deres regning ved den yndest, deres kloster står i for hans skyld, har uden betænkning udspredt det rygte, at han er en umiddelbar gave af den hellige jomfru, og hans overordentlig strenge vandel bekræfter virkelig også på en vis måde dette sagn. Nu er han tredive år gammel, og hver en time i dette tidsrum har han tilbragt ganske afsondret fra verden med studeringer og hellige andagtsøvelser. Indtil for tre uger siden, da han blev valgt til superior for sin orden, har man aldrig set ham uden for klosterets mure. Også nu forlader han det kun om torsdagen, for at holde en prædiken i denne kirke, og da strømmer hele Madrid sammen her. Man siger, at ingen skal besidde grundigere kundskaber, eller en mere henrivende veltalenhed. I sin hele levetid ved man ikke, at han har overtrådt en eneste af sin ordens regler; man kan ikke skimte den mindste fejl i hans karakter, og sin kyskhed skal han have bevaret så ren, at han ikke engang endnu ved forskellen imellem mand og kvinde. Almuen holder ham også for at være en helgen."

"Kan dét gøre én til helgen?" spurgte Antonia sagte; "min Gud! så er jeg en helgeninde."

"Hellige Sankta Barbara!" råbte Leonella; "hvilket spørgsmål! Fy, barn, skam dig! det er ikke noget for unge piger at tænke på. Du skulle lade, som om du slet ikke vidste, at der var sådan en ting til i verden som et mandfolk; som om du tænkte, at alle mennesker var af samme køn som du? Du skulle sådan på en fin måde give folk at forstå, at du ikke vidste om et mandfolk havde bryster, hofter, eller –"

Til alt held for Antonias uvidenhed, som hendes tantes forelæsning snart ville have forjaget, gav en almindelig mumlen i kirken præstens ankomst til kende. Donna Leonella rejste sig fra sit sæde, for desto bedre at kunne betragte ham, og Antonia fulgte hendes eksempel.

Det var en mand af ædel skabning og majestætisk udseende. Hans vækst var rank, og hans ansigt skønt. Han havde en romersk næse, store, sorte og funklende øjne, overskyggede af tykke, næsten sammengroede øjenbryn. Hans ansigtsfarve var brun, men dog ren; studeringer og nattevågen havde bleget hans kinder. Rolighed herskede på hans glatte, rynkefri pande, – og en tilfredshed, som malede sig i hvert et træk, syntes at forkynde en mand, lige ubekendt med sorger og forbrydelser. Ydmygt bukkede han for forsamlingen, men dog blev der altid en strenghed i hans ansigt og hans væsen, som indgød alle ærbødighed, og få kunne udholde hans blik, som både var fyrigt og gennemtrængende. Således var Ambrosio, kapucinernes abbed, med tilnavnet *den hellige mand*.

Antonia, hvis øjne var uafladeligt fæstede på ham, følte sin barm bæve af en henrykkelse, som hun endnu hidtil aldrig havde kendt, og som hun forgæves søgte at forklare sig. Med utålmodig længsel ventede hun på begyndelsen af prædikenen; og da munken endelig talte, forekom det hende, som om tonen af hans stemme trængte lige ind i hendes hjertes inderste. Endskønt ingen af de tilstedeværende havde så levende følelser ved hans tale som Antonia, så lyttede dog enhver efter med deltagelse og vemodig sjælefryd. Selv de, for hvem religionen var ligegyldig, blev dog henrykte af Ambrosias veltalenhed. Mens han talte, følte enhver sin opmærksomhed fængslet med uimodståelig kraft, og den dybeste stilhed herskede i de menneskefyldte hvælvinger. Lorenzo selv kunne ikke modstå tryllekraften; han glemte at Antonia sad ved siden af ham, og lyttede efter præsten med udelt opmærksomhed.

Munken fremsatte religionens skønheder i et kraftfuldt, tydeligt og simpelt sprog. Han forklarede nogle mørke steder af den hellige skrift i en stil, som overbeviste enhver. Hans talestemme, som både var klar og dyb, rullede med tordenvælde, da han angreb menneskenes laster, og afmalede de straffe, som ventede på dem i det tilkommende liv. Hver en tilhører så tilbage på sin fortids forseelser, og skælvede; lynstråler syntes allerede at knuse ham, og den evige fordærvelses afgrund at åbne sig for hans fødder! Men da Ambrosio gik over til et andet emne, da han talte om en ubesmittet samvittigheds salige glæde, om den stolte, skønne udsigt, som evigheden åbner for den rene sjæl, om den løn, som venter den i den evige herligheds regioner, – da følte hans tilhørere, hvorledes deres bortskræmte livsånder lidt efter lidt samlede sig igen. Med tillid overgav de sig til deres dommers barmhjertighed; med henrykkelse stolede de på præstens trøstende ord, og da nu hans store, fyldige stemme hævede sig til melodier, blev de hentryllet i hine salige egne, som han med så glimrende og glødende farver afmalede for indbildningskraften.

Talen havde varet temmelig længe, og alligevel ønskede forsamlingen, da den var forbi, at høre endnu mere. Endskønt munken var holdt op at tale, så herskede der dog endnu en entusiastisk tavshed i kirken. Da fortryllelsen lidt efter lidt ophørte, så ytrede den almindelige beundring sig i en forståelig lyd. Ambrosio steg ned fra prædikestolen, tilhørerne trængte sig om ham, overøste ham med velsignelsesesønsker, faldt på knæ for ham, og kyssede sømmene af hans klædebon. Han gik langsomt forbi, med hænderne lagt korsvis over hans bryst, hen til den dør, som gik op til det indvendige af abbediet, og uden for hvilken hans munke ventede på ham. Han gik op ad nogle trappetrin, og da han var kommet på det øverste, vendte han sig om til sit følge med nogle takkende og formanende ord. Mens han talte faldt hans rosenkrans, som bestod af store ambrakugler, ud af hånden på ham, og ned imellem den mængde mennesker, som omringede ham. Hver, som fik en af disse små kugler, gemte den som en hellig relikvie; havde det endog været den hellige Frans' egen trefold velsignede rosenkrans, så kunne man ikke have trættedes mere om den. Munken smilede over deres begærlighed, lyste velsignelsen, og forlod kirken, endnu stadig med ydmyghed i hver en mine. Var denne ydmyghed også i hans hjerte? –

Antonias øjne fulgte ham med ængstelighed. Da døren blev lukket i efter ham, var det som om hun havde mistet nogen, der var fornøden for hendes lykke. En tåre trillede sagte ned over hendes kinder. "Han er adskilt fra hele verden," sagde hun ved sig selv; "hvem ved, om jeg nogensinde får ham mere at se?"

Da hun tørrede sine øjne, lagde Lorenzo mærke til det.

"Er De tilfreds med vores taler?" sagde han; "eller tror De, at Madrid sætter for høj pris på hans talenter?"

Antonias hjerte var så fuldt af beundring for munken, at hun med den varmeste attrå greb denne lejlighed til at tale om ham; desuden følte hun sig nu mindre hindret af sin overordentlige undselighed, for hun anså ikke længere Lorenzo for nogen aldeles fremmed.

"O! han overgår uendelig meget alle mine forventninger," svarede hun; "indtil dette øjeblik har jeg intet begreb haft om veltalenheds magt. Men da han talte, indgød hans stemme mig straks så megen deltagelse, så megen agtelse, ja, jeg kunne næsten sige så megen godhed for ham, at jeg selv forbavses over mine følelsers styrke."

Lorenzo smilede over den energi, som lå i alle hendes udtryk.

"De er ung," sagde han; "De træder just ind i livet; Deres hjerte, som er ubekendt med verden, og fuldt af varme og levende følelser, tager med attrå imod det første indtryk. Da De selv ingen list eller svig nærer, så tiltror De heller ingen anden den; De ser verden igennem Deres egen sandheds og uskylds kikkert, og tror, at alle de mennesker, som omringer Dem, fortjener Deres tillid og agtelse. Hvor det er skade, at disse yndige drømme snart må forsvinde! hvor det er skade, at De snart må opdage menneskenes nedrige tænkemåde, og vogte Dem for Deres medskabninger, som for Deres fjender!"

"Ah, señor!" svarede Antonia; "mine forældres ulykkelige skæbne har kun vist mig alt for mange sørgelige eksempler på verdens træskhed! Men, det siger mit hjerte mig, i det nærværende tilfælde kan sympatiens varme ikke have bedraget mig."

"I det nærværende tilfælde vil jeg indrømme Dem det. Ambrosios karakter er i enhver henseende upåklagelig, og et menneske, som har tilbragt sin hele levetid inden for et klosters mure, kan ikke have fået lejlighed til at synde, selv om han havde lyst til det. Men nu, da hans nye

embedspligter nøder ham til at træde ind i verden og vandre ad fristelsens bane, nu vil det først sømme sig for ham, at lade sine dyders glans skinne. Prøven er farlig; han står netop i den livsperiode, da lidenskaberne er mest mægtige, tøjlesløse og despotiske; hans erhvervede hæderlige rygte vil vise ham forførelsen som et glimrende offer, nyheden vil låne fornøjelsernes lokkemad en forøget tryllekraft, ja selv de talenter, naturen har udrustet ham med, vil bidrage til hans fald, da de letter ham midlerne til at nå sit formål. Få, såre få ville sejrrige forlade en så hård kamp."

"Ah! Ambrosio vil vist være en af disse få."

"Det tvivler jeg selv ikke på; han er i enhver henseende en undtagelse fra det menneskelige køn i almindelighed, og forgæves vil avind søge efter en plet hos ham."

"Señor, hvor denne forsikring glæder mig! Den giver mig mod til at nære min gunstige fordom for ham, og De ved ikke, hvor mangen sorg det ville have voldt mig, at kvæle denne følelse! O, kæreste, bedste tanke, bed De min moder om at antage ham til vores skriftefader."

"Jeg bede hende om det?" svarede Leonella; "nej, det falder mig vist aldrig ind, det kan du være ganske sikker på. Jeg kan slet ikke lide den herr Ambrosio; han har sådan noget strengt i sit væsen, så jeg skælvede og bævede over mit hele legeme. Var han min skriftefader, så havde jeg aldrig mod til at sige ham blot halvdelen af mine småforseelser, og det ville se godt ud! Nej, mage til det forfærdelige menneske har jeg endnu aldrig i mine livfødte dage set. Hans beskrivelse over den onde ånd – Gud være os nådig! – den havde nær gjort mig forrykt i hovedet, og da han talte om de stakkels syndere, så lød det jo, som om han straks ville til at sluge dem."

"De har fuldkommen ret, señora," svarede Don Christoval. "Alt for stor strenghed skal være Ambrosios eneste fejl. Da han selv er fri for menneskelige svagheder, så har han ikke overbærenhed nok med andres, og endskønt hans domme altid er yderst retfærdige og upartiske, så har han dog allerede under sin bestyrelse over munkene givet nogle beviser på sin hårdhed. – Men – jeg ser at trængslen er næsten forbi; vil De tillade os, at ledsage Dem hjem?"

"Jesus, señor!" råbte Leonella, og gjorde sig umage for at blive rød. "Det tilstedede jeg ikke for al verdens guld! Jo, fulgte sådan en allerkæreste kavaler mig hjem, så ville min søster – De tror aldrig, hvor nøjeregnende

hun er med sådanne ting – holde en ganske arrig skarlagensprædiken for mig; jeg ville både få læst og påskrevet. Desuden så jeg gerne, at De ikke var helt så hastig med at fremkomme med sådanne forslag."

"Forslag? Jeg forsikrer Dem, señora."

"O, señor, jeg tvivler slet ikke på, at De mener alle forsikringerne om Deres længsel og utålmodighed, men – jeg må sandelig udbede mig nogen tid til at betænke mig i. Det sømmede sig ingenlunde for min delikatesse, om jeg sådan ved den allerførste samtale ville tage imod Deres hånd."

"Min hånd, señora? så sandt, som Gud lever –"

"O, min hjertens kære herre, hvis De elsker mig, så plag mig nu ikke mere! Jeg vil anse Deres føjelighed som et bevis på Deres elskov; i morgen skal De høre fra mig. Lev nu vel så længe! – Men, det er sandt, tør jeg udbede mig de herrers navne?"

"Min ven," svarede Lorenzo; "er grev Ossorio, og jeg hedder Lorenzo de Medina."

"Tusind tak. Hvad Dem angår, Don Lorenzo, så vil jeg melde min søster Deres gunstige tilbud, og så snart som muligt lade Dem vide hendes beslutning. Hvor finder jeg Dem, om jeg tør spørge?"

"Jeg opholder mig stedse i hertugens af Medinas palads."

"Nå, så skal De ganske sikkert få bud fra mig. Lev vel, mine herrer. – Og De, herr greve, jeg beder Dem, tæm Deres overordentlig heftige lidenskaber. Alligevel – for at overtyde Dem om, at De ikke mishager mig, og for at frelse Dem fra fortvivlelsens sorte grav, så modtag dette tegn på min yndest, og husk stundom på den fraværende Leonella."

Med disse ord rakte hun en fortørret, rynket hånd hen til sin formente tilbeder, der kyssede den med så liden artighed og så åbenbar tvang, at Lorenzo næppe kunne bare sig for at le af fuld hals. Leonella ilede nu ud af kirken; den elskværdige Antonia fulgte tavs bag efter hende; men i kirkedøren vendte hun sig dog endnu engang uvilkårligt om, og så på Lorenzo. Han bukkede til afsked, hun takkede og var forsvundet.

"Jo, Lorenzo!" sagde Don Christoval, så snart de var alene; "der har De indviklet mig i en dejlig kærlighedshandel! For at stå Dem bi i Deres hensigter med Antonia, siger jeg tanten et par intetsigende høfligheder, og

inden en time er omme, står jeg lige på randen af den hellige ægtestand! Hvad kan vel lønne mig for de bitre lidelser, jeg har udstået for Deres skyld? Hvad kan betale mig mit kys på den forbandede gamle heks' skindvisne lab? Diavolo! Det har efterladt sig sådan en stank på mine læber, at jeg i samfulde fire uger vil komme til at lugte af hvidløg. Går jeg engang og spadserer i Prado, så vil man holde mig for en omvandrende æggekage eller for et løg, som begynder at gå i frø!"

"Min stakkels greve," svarede Lorenzo; "De har rigtignok vist mig denne tjeneste med nogen fare; men jeg tror dog langt fra, at De endnu har overstået alle Deres lidelser, for jeg må tværtimod bede Dem om at fortsætte Deres amourette endnu i nogen tid."

"En bøn, hvoraf jeg slutter, at den lille Antonia har gjort temmelig stærkt indtryk på Dem."

"Det er ubeskriveligt, hvor meget hun har fortryllet mig. Siden min faders død har hertugen af Medina ytret sit ønske for mig at se mig gift; hidtil har jeg ladet som om jeg ikke forstod hans vink; men det jeg nu har set –"

"Og hvad har De da nu set? Ved Gud, Don Lorenzo, De vil dog vel ikke være så gal at gifte Dem med en flittig og ærlig skomagers datterdatter fra Cordova?"

"De glemmer, at hun tillige er en sønnedatter af den nylig afdøde markis de las Cisternas. Dog hvad gælder vel byrd og rang her? Jeg sværger Dem til, jeg har endnu aldrig set nogen mere interessant pige end Antonia."

"Det er meget muligt; men derfor vil De dog vel ikke straks gå hen og gifte Dem med hende?"

"Og hvorfor ikke, kære greve? Jeg er rig nok for os begge, for De ved, at min onkel tænker meget ædelmodigt på dette punkt. Kender jeg Raymond de las Cisternas ret, så vil han vist nok gerne erkende Antonia for sin broderdatter. Jeg var et foragteligt menneske, hvis jeg kunne ønske at komme til at eje hende ved andet end ægteskab; og ved Gud, hun synes at forene alle de egenskaber, hvorved en kone kan gøre mig lykkelig; – hun er ung, elskværdig, artig, har et følende hjerte –"

"Et følende hjerte? Hun sagde jo slet ikke andet end Ja og Nej."

"Ikke meget mere, det tilstår jeg – men hun sagde dog altid begge dele på rette sted."

"Så? gjorde hun det? – Med forlov at sige, det kalder jeg at argumentere som en sand elsker, og med sådan en sprænglærd casuist tør jeg ikke længere trættes. – Men hvad mener De om vi nu gik på komedie?"

"Det kan jeg ikke. Jeg kom først i går aftes til Madrid, og har ikke endnu haft stunder til at besøge min søster. De ved, at hendes kloster ligger i denne gade, og jeg var just på vejen derhen, da den mængde mennesker, som jeg så stimle her ind i kirken, vakte min nysgerrighed. Nu vil jeg iværksætte mit første forsæt, og tilbringer forventelig aftenen i talestuen med min søster."

"Deres søster i et kloster, siger De? Dog jo, det er sandt; jeg havde glemt det. Og hvorledes lever Donna Agnes? det undrer mig, Don Lorenzo, hvordan det kunne falde Dem ind, at indespærre sådan en elskværdig pige i et kloster!"

"Sligt falde mig ind, Don Christoval? – hvor er det muligt, at De kan tiltro mig sådan et tyranni? De ved jo, at hun valgte sløret af egen tilskyndelse, og at særdeles omstændigheder bragte hende til at ønske afsondring fra verden. Jeg anvendte alt, hvad der stod i min magt, for at overtale hende til at forandre sin beslutning; men mine bestræbelser var frugtesløse, og jeg mistede en søster!"

"Desto bedre for Dem; De vinder dog altid betydeligt ved dette tab; husker jeg ret, så havde Donna Agnes en arvepart på ti tusinde pistoler, hvoraf halvdelen tilfaldt Deres Højvelbårenhed. Ved Sankt Jago! gid jeg havde et halvt hundrede sådanne søstre! Jeg ville miste dem alle sammen, uden at fælde en eneste tåre ved det."

"Hvordan, greve?" råbte Lorenzo med vrede; "anser De mig for at være så nederdrægtig, at jeg skulle have bestyrket min søster i hendes beslutning? Tror De, at det foragtelige ønske, at komme i besiddelse af hendes formue –?"

"Ypperligt! bliv sådan ved, Don Lorenzo! – Hvor han bruser i vejret! Himlen give, at Antonia må formilde denne ild, for ellers brækker vi to vist halsen på hinanden, inden i dag fjorten dage. Men for i det mindste nu at afværge sådan en tragisk katastrofe, trækker jeg mig tilbage, og viger Dem pladsen. Adios, min herr ridder af bjerget Ætna! Dæmp Deres hidsighed, og glem ikke, at De kan gøre regning på min tjeneste, hvis det kommer an på at binde den gamle pulverheks noget snik-snak på ærmet."

Dette sagde han, og ilede ud af kirken.

"En løjerlig fyr!" sagde Lorenzo; "hvor det dog er skade, at han med sit ypperlige hjerte gør sig kun så liden umage for at tænke rigtigt!"

Nu mørknedes det mere og mere. Lamperne var endnu ikke tændt. Den opstående månes svage stråler kunne næppe trænge igennem kirkens gotiske mørke. Lorenzo følte, at han ikke var i stand til at forlade dette sted. Den tomhed, som Antonias bortgang havde efterladt sig i hans sjæl, og hans søsters opofrelse, som Don Christoval netop havde fremstillet for hans indbildningskraft, satte ham i en vis tungsindig stemning, som kun passede alt for vel til den skumle højtidelighed, der omringede ham. Han hvilede sig endnu stadig op imod den syvende pille fra prædikestolen af. En mild kølig vind susede igennem de øde hvælvinger; måneskinnet, som gennem de malede ruder listede sig ind i kirken, overmalede figurerne på kirkeloftet og de massive piller med tusinde forskellige slags lys og skygge. Rundt om herskede en almindelig stilhed, som kun af og til blev afbrudt ved at høre dørene slås i inde i abbediet tæt ved.

Den herskende tavshed og stedets ensomhed nærede kun Lorenzos anlæg til tungsind endnu mere. Han kastede sig på en bænk, og overlod sig ganske til sin fantasis blændværk. Han tænkte på sit giftermål med Antonia, på de hindringer, som kunne sætte sig imod hans ønsker, og tusinde rigtig nok sørgelige, men dog ikke ubehagelige syner skiftedes til at svæve for hans indbildningskraft. Ubemærket overraskede søvnen ham, og hans rolige højtidelige sindsstemning, mens han var vågen, havde også sin indflydelse på hans slummer.

Det forekom ham endnu stedse at han var i kapucinernes kirke, men den var ikke længere mørk og ensom. En mængde sølvlysekroner kastede deres glans på de høje hvælvinger; under fjerne kors henrivende sang gennembævede orglets melodier templet; alteret syntes at være prydet til en stor højtid; rundt omkring det stod et glimrende selskab, og tæt ved det så han Antonia stå i en snehvid brudedragt, og rødme med den jomfruelige blufærdigheds ubeskrivelige ynde.

Halvt håbende og halvt frygtende stirrede Lorenzo hen på skuepladsen foran sig. Pludselig sprang abbediets dør op, og han så den præst, som han netop havde hørt med så megen beundring, komme ud, efterfulgt af en lang skare munke. Præsten nærmede sig til Antonia.

"Og hvor er brudgommen?" syntes han, at kapucineren sagde.

Antonia så sig bange om i kirken. Uvilkårligt trådte ynglingen et par skridt frem. Hun så ham; glædens rødme blussede på hendes kinder; venligt vinkede hun ad ham med hånden. Han adlød, fløj hen til hende, og kastede sig for hendes fødder.

Hun gik lidt tilbage; og efter et minuts forløb så hun på ham med den inderligste sjælefryd. "Ja," råbte hun; "min brudgom! min bestemte brudgom!"

Med disse ord ville hun styrte sig i hans favntag, men førend han havde stunder til at trykke hende op til sit hjerte, styrtede en ubekendt sig ind imellem dem. Hans skikkelse var gigantisk; hans ansigtsfarve mørkebrun og hans åsyn vildt og skrækkeligt; hans mund udåndede ilddamp, og på hans pande stod skrevet med læselige bogstaver: "Stolthed! Vellyst! Umenneskelighed!"

Antonia skreg højt i vejret. Uhyret greb hende i sine arme, sprang op på alteret med hende, og martrede hende med sine forhadte kærtegn. Hendes stræben for at rive sig løs fra ham var forgæves. Lorenzo fløj hende til hjælp; men førend han kunne komme hen til hende, hørtes der et stærkt tordenskrald. I et øjeblik syntes kirken at styrte sammen i ruiner, munkene flygtede med angstskrig, lysekronerne slukkedes, alteret sank ned i jorden, og på det sted, hvor det havde stået, åbnede nu en afgrund sig, som udspyede ildskyer. Med høj og rædsom hylen fo'r uhyret ned i svælget, og søgte i faldet at trække Antonia med sig. Men forgæves. Understøttet af en overmenneskelig magt, rev hun sig ud af hans favntag, men hendes hvide dragt forblev i hans vold. I samme øjeblik spirede to vinger af æterisk glans ud af Antonias skuldre. Hun svingede sig i vejret, og i flugten råbte hun: "Elskede Lorenzo, hisset samles vi igen!"

Og nu åbnede den høje kirkehvælving sig; harmoniske stemmer genlød i hallen, og den glorie, som tog imod Antonia og omringede hende, bestod af stråler af sådan en himmelsk glans, at den blændede Lorenzos øjne. Ude af sig selv sank han uden bevidsthed om på jorden.

Da han vågnede, lå han udstrakt på kirkegulvet; kirken var oplyst, og langt borte tonede en hymne. I nogen tid kunne Lorenzo ikke ret tro, at det han havde set var en drøm, så stærkt indtryk havde det gjort på hans indbildningskraft. Han fattede sig lidt, og begreb nu hvori blændværket

bestod: mens han sov havde man tændt lysekronerne, og den musik han hørte, var den hvormed munkene højtideligholdt deres aftensang inde i abbediets kapel.

Lorenzo rejste sig, og ville nu, stadig fordybet i mindet om den besynderlige drøm, besøge sin søster. Han nærmede sig allerede til kirkedøren, da han blev opmærksom på en skygge, som han så liste sig langs med muren overfor. Han kiggede nærmere til, og fik snart øje på en mand, som, indsvøbt i en kappe, lod til at se sig ængsteligt om for at erfare om nogen lagde mærke til ham. Kun såre få mennesker er fri for nysgerrighedens indflydelse. Den ubekendte syntes med ængstelighed at ville skjule sit ærinde i kirken, og denne omstændighed var det just, som forøgede Lorenzos ønske om at opdage, hvad han kunne have i sinde.

Men vor helt vidste udmærket, at han ingen ret havde til at trænge ind i denne ubekendte kavalers hemmeligheder.

"Jeg vil gå," sagde Lorenzo. Og Lorenzo blev, hvor han var.

Skyggen af den høje kirkepille skjulte ham virkelig også for den ubekendte, som sneg sig varsomt videre frem. Til sidst tog han et brev frem, som han havde gemt inden for kappen, og lagde det hurtigt ved foden af en kolossal billedstøtte af den hellige Frans. Nu trak han sig hurtigt tilbage, og skjulte sig i en krog af kirken, temmelig langt fra den niche, hvori billedstøtten stod.

"Så!" sagde Lorenzo ved sig selv, "altså er det ikke andet end en dum kærlighedshandel; og siden jeg ikke har videre med den at gøre, så er det vel bedst at jeg går min vej."

Sandt at sige, havde det lige ind til dette øjeblik aldrig faldet ham ind, at han kunne have noget at gøre med det, men han troede dog at han burde undskylde sin nysgerrighed lidt for sig selv. Nu gjorde han atter et forsøg på at komme ud af kirken. Han nåede også virkelig kirkedøren uden mindste anstødssten, men det stod nu engang skrevet, at han denne aften skulle aflægge endnu et besøg der. Da han gik ned ad trappen for at komme ud på gaden, rendte en ham på armen med sådan en voldsomhed, at de begge to var nær ved at falde omkuld. Lorenzo lagde hånden på sin kårde.

"Señor!" sagde han; " hvad er det for en uartig opførsel?"

"Ha, er det Dem, Medina?" svarede den anden, på hvis stemme Lorenzo straks genkendte Don Christoval, "De er den største lykkens Pamfilius på

hele jordkloden, at De ikke har forladt kirken, førend jeg kom tilbage. Gå ind! gå ind! min bedste, kæreste ven! Nu har vi dem her på timen!"

"Hvem har vi her på timen?"

"Den gamle høne med alle hendes nysselige små kyllinger. Gå bare ind, siger jeg Dem, så skal De få hele historien at vide."

Lorenzo gik igen ind i kirken med ham, og de skjulte sig bag ved den hellige Frans' statue.

"Nu," sagde vor helt; "tør jeg da spørge Dem om, hvad De vil sige med al denne henrykkelse og hastværk?"

"O Lorenzo, vi vil få guddommelige ting at se! Priorinden i Sankta Claras kloster kommer herhen med alle hendes nonner. De må vide, at den fromme pater Ambrosio (Gud lønne ham for det!) går ikke for al verdens guld uden for sit kære abbedis helligdomme. Ethvert kloster, som er lidt på moden, må dog i det mindste have den hellige mand til skriftefader, og altså må de søde små nonner besøge ham i hans abbedi, for kommer bjerget ikke til Muhammed, så kommer Muhammed ikke til bjerget. Priorinden af Sankta Clara, som ikke vil have at bestille med sådanne urene øjne, som (med forlov at sige) både Deres Højvelbårenheds og Deres underdanige tjeners er, finder for godt at lede sin hellige hjord til skrifte ved nattetide. Hun kommer ind i abbediets kapel ad en løndør. Dørvogtersken i Sankta Clara, et godt gammelt barn og min fortrolige veninde, har nu nylig forsikret mig, at den hele skare vil være her inden for få minutter. Er det ikke et besøg efter Deres smag, min kære Lorenzo? Vi vil få nogle af de smukkeste ansigter i hele Madrid at se."

"Tro De mig, Christoval, vi får slet intet at se. Nonnerne har jo altid slør for."

"Nej, nej – vist ikke! Det ved jeg bedre. Når de er i kirken, så tager de altid sløret fra, af ærbødighed for stedets skytshelgen. – Tys! der kommer de. Vær nu smukt rolig! – Se nu selv, om jeg ikke har ret, og tro mig så bedre en anden gang."

"Godt," tænkte Lorenzo; "måske kan jeg ved samme lejlighed opdage, hvem det er, som står i forståelse med den hemmelighedsfulde fremmede."

Don Christoval havde næppe sagt det sidste ord, førend priorinden af Sankta Clara allerede kom, efterfulgt af en lang skare nonner. I det øjeblik enhver af dem trådte ind i kirken, slog hun sit slør tilbage. Priorinden lagde

begge sine hænder over kors på sit bryst, og idet hun gik forbi Sankt Frans, kirkens skytspatron, bøjede hun sit hoved meget dybt ned. Nonnerne fulgte hendes eksempel, og mange var allerede gået videre frem, uden endnu at have tilfredsstillet Lorenzos nysgerrighed. Han tvivlede allerede næsten om at se hemmeligheden oplyst, da en af nonnerne, idet hun nejede for den hellige Frans, lod sin rosenkrans falde fra sig, som om det skete af vanvare. Da hun bukkede sig ned for at tage den op, strålede lyset lige i ansigtet på hende. I samme øjeblik skyndte hun sig at snappe brevet, som sad ved foden af billedstøtten, puttede det ind på sin barm, og skyndte sig at komme hen igen på sin tidligere plads i processionen.

"Aha!" sagde Don Christoval ganske sagte; "der har vi vist en lille intrige."

"Ved Himlen, det var Agnes!" udbrød Lorenzo.

"Hvad! Deres søster? Diavolo! så kommer nok nogen til at undgælde for vor ståen på lur."

"Ja, det skal han, og det ufortøvet!" svarede den opbragte broder.

Den gudfrygtige procession var nu kommet ind i abbediet; og døren blev lukket i efter den. I samme øjeblik forlod den ubekendte sit smuthul, og ilede hen ad kirkedøren til. Førend han kunne komme ud, opdagede han Medina, som trådte i vejen for ham. Den fremmede trak sig hastigt tilbage, og trykkede sin hat ned i øjnene.

"Søg ikke at undvige mig!" råbte Lorenzo; "jeg vil vide, hvem De er, og hvad der stod i det brev?"

"I det brev?" gentog den ubekendte. "Med hvad ret stiller De mig sådant et spørgsmål?"

"Med en ret, som jeg nu skammer mig ved; men det tilkommer ikke Dem at spørge mig. Enten tilfredsstil min nysgerrighed med den nøjagtigste omstændelighed, eller svar mig med Deres kårde."

"Den sidste måde vil være den korteste," svarede den anden, og trak blank; "frisk, señor. Jeg er rede."

Ude af sig selv af harme ilede Lorenzo til angreb, og de to modstandere havde allerede fægtet nogle øjeblikke, førend Christoval, som havde mere besindighed end nogen af de andre to, kunne komme til at kaste sig imellem deres våben.

"Hold inde, Medina!" råbte han; "betænker De følgerne af at udøse blod på et helligt sted?"

Den fremmede lod straks sin kårde synke. "Medina?" råbte han, "almægtige Gud! Er det muligt? Lorenzo, har De da ganske glemt Raymond de las Cisternas?"

Lorenzos forundring voksede hvert øjeblik. Raymond nærmede sig til ham; men med en mistroisk mine trak han sin hånd tilbage, som Raymond ville gribe.

"De her, markis? Hvad betyder det? De i en hemmelig brevveksling med min søster, hvis hengivenhed – –"

"Altid har tilhørt, altid vil tilhøre mig! Men dette sted er ikke passende til nogen forklaring. Vil De have den godhed at følge med mig hjem, så skal De erfare alting. – Hvem er denne herre?"

"En, som jeg tror at De har set før;" svarede Don Christoval; "endskønt formodentlig ikke i nogen kirke."

"Grev Ossorio?"

"I egen person, markis."

"Jeg har intet imod, at De erfarer min hemmelighed, for jeg kan stole på Deres tavshed."

"Deri har De bedre tanker om mig end jeg selv, og derfor må jeg frabede mig Deres fortrolighed. Gå De Deres vej, jeg går min. Hvor finder man Dem, markis?"

"Som sædvanlig: i Hotel de las Cisternas; men læg mærke til at jeg opholder mig der inkognito, og hvis De vil tale med mig, så spørg efter Alphonso d'Alvarada."

"Godt, godt! Lykke på rejsen, mine herrer!" sagde Don Christoval, og forlod dem.

"De, markis," sagde Lorenzo i en forbavset tone, "De, Alphonso d'Alvarada?"

"Ja, jeg, Lorenzo; men, hvis De ikke har hørt min historie af Deres søster, så må jeg fortælle Dem mange ting, som vil sætte Dem i forundring. Følg ufortøvet med mig til mit hotel."

Nu kom kapucinernes portner ind i kirken for at lukke dørene i til natten. De to herrer begav sig straks på vej, og ilede så hastigt som de kunne til Palacio de las Cisternas.

"Nå, Antonia," sagde tanten, så snart de var kommet ud af kirken; "hvad tænker du vel om vore to tilbedere? Don Lorenzo lader virkelig til at være en ret artig, god ung mand; han viste dig nogen opmærksomhed, og hvem ved, hvad det kan blive til? Men den Don Christoval, det kan jeg frit bande på, det er en sand Fugl Phønix af høflighed; han er nu så artig! så manérlig! så øm og så patetisk! ret så det er en lyst! Ja, det må jeg sige, skulle nogen mandsperson i verden kunne overtale mig til at bryde mit løfte om aldrig at gifte mig, så måtte det være ham. – Du ser, Antonia, at alting går netop således som jeg sagde dig: så snart jeg lod mig se i Madrid, vidste jeg straks, at jeg ville blive omringet af tilbedere. Lagde du mærke til den virkning det gjorde på greven, den gang jeg tog mit slør af? Så du med hvilken fyrighed han kyssede min hånd, da jeg rakte ham den? Ja, det ved jeg, har jeg nogensinde i mine dage set sand kærlighed, så stod den afmalet i Don Christovals fysiognomi."

Antonia havde nu rigtignok lagt mærke til den grimasse, hvormed Don Christoval kyssede den bemeldte hånd; men fordi hun uddrog sig andre slutninger af dette end tanten, så var hun klog nok til at tie.

Dette skal være en temmelig stor sjældenhed hos et fruentimmer, og vi tror derfor at denne omstændighed bør anføres som noget mærkværdigt.

Den gamle dame fortsatte sin samtale med Antonia i samme tone, indtil de kom til den gade, hvor de boede. Her kunne de ikke komme nærmere end to hundrede skridt fra deres dør, for en stor mængde mennesker havde forsamlet sig uden for den; de stillede sig derfor overfor på den anden side af gaden, og søgte at få at vide, hvad der kunne have bragt alle disse folk sammen. Efter nogle minutters forløb dannede sværmen en kreds, i hvis midte Antonia fik øje på en overordentlig høj kvinde, som med tusinder af sælsomme ansigtsfordrejelser snoede sig mange gange rundt. Hendes dragt var sammensyet af strimler af allehånde brogede silketøjer og lærreder; fantastisk, men dog ikke uden smag. På hovedet havde hun en slags turban, pyntet med vinrankeblade og markblomster. Hendes ansigt lod til at være meget forbrændt af solen, og var mørk olivenfarvet; hendes udtryk var fyrigt, men dog lå der noget besynderligt i det. Hun havde en lang sort stav i hånden, hvormed hun af og til tegnede allehånde sælsomme figurer i sandet, og dansede siden rundt om dem i alle vanviddets

excentriske stillinger. Pludselig afbrød hun sin dans, og efter at hun hastigt havde snoet sig tre gange omkring, sang hun de følgende uordentlige linjer:

"Unge mø, tro mig min kunst
er intet blændværk, som dig dårer.
Her i mit tryllespejl skuer du
den mand du engang til mage kårer.

Skæbnens Bog er i min vold;
jeg i den læser; tegn udlægger.
Nøje jeg ved, alt hvad hænde skal;
til jordens grundvold min magt sig strækker.

På mit bud selv solen fly'r,
og mørke fylder himlens bue;
årvågen drage straks slumrer ind,
og sorte djævle den rædsomt true.

Skærmet ved min tryllestav
i hekses samfund stolt jeg troner,
trodser besværgeres magi,
og knuser slanger og skorpioner.

Pige, tillid til min kunst
vil tryg i nøden dig bevare;
værne din fagre ungdoms år,
frelse dig fra forførelsens snare.

Mangen urt jeg kender grant,
hvori forborgen kraft kan gløde:
urter, som tænder kærlighed;
andre, som elskovs marter forsøde.

Hører derfor agtsom på
hvad spådoms ånd mig kan tilsige;
og I da tit erfare skal,
at jeg er sendt fra sandheds rige!

Da den ubekendte kvinde var holdt op at synge, sagde Antonia: "Kære tante! den stakkel er vist gal!"

"Gal, barn? Nej, pokker heller; det er en liderlig skøge, en sigøjnerinde, en slags vagabond, som intet andet bestiller end at løbe landet igennem, for at fortælle løgne og snyde skikkelige folk for deres penge. Fy, det slemme pak! Var jeg konge i Spanien, så skulle enhver af dem brændes levende, som efter tre ugers forløb opholdt sig inden for mine grænser!"

Dette sagde hun så højt, at sigøjnerinden tydeligt kunne høre det. Nu trængte hun sig straks igennem hoben, og hen til vore to damer. Hun hilste efter østerlandsk skik tre gange, og vendte sig derpå om til Antonia:

"Kære pige, hør og agt på mig!
Underfulde ting jeg siger dig;
intet frygt, min hu er god;
vis mig hånden; og fat mod!"

"Bedste tante!" sagde Antonia, "tillad, at jeg blot denne ene gang må få min skæbne at høre!"

"Det er noget dumt pjat, barnlille! Hun vil kun binde dig en hel hob løgne på ærmet."

"Det kan jo være det samme. Lad mig blot høre, hvad hun vel kan sige. O, vær så god, kære tante, og bevis mig denne ene lejlighed!"

"Nå, siden du er så forhippet på det, Antonia, så for mig gerne. – Kom engang hid, morlille, hun skal for løjers skyld se i vore hænder. Her har hun penge; – sig mig nu min skæbne."

Med disse ord trak hun sin handske af, og viste hende hånden. Sigøjnerinden så et øjeblik i den, og svarede så:

"Din skæbne? – hm! den snart er sagt;
alt slæber du på et læs af dage;
dog – da du har betalt derfor
skal du den kortelig her erfare:
Vel er din isse næsten grå;
men du dog tror, at du Venus ligner;
og skønt du misted' mangen tand,
venter du dog på en kælen bejler.
Stor er min videnskab og kunst;
men skabe ungdom formår jeg ikke.
Ej føles elskov for gusten hud,
for røde øjne, som hæsligt skele
Gamle, kast derfor bort din tant;
skønplet og sminke dig hjælper ikke.
For hvad din pynt har kostet dig,
søg nøgen armod at vederkvæge.
Tænk på din grav; ej på Amors leg;
den duer ej for slig en gammel kvinde:
Snart høster døden de røde hår,
og lægger ejerinden på båren."

Mens hun talte, genlød hele forsamlingen af en vedvarende skoggerlatter, og disse ord gik fra mund til mund – "gusten hud" – "røde øjne, som hæsligt skeler" – "tandløs" – "skønplet og sminke" – "gammel kvinde" – osv. Leonella var færdig at briste af arrigskab, og overøste den ondskabsfulde sigøjnerinde med de bitreste bebrejdelser. Den sortbrune profetinde hørte nogen tid på hende med et hånligt smil, gav hende derpå et ganske kort svar, og vendte sig om til Antonia:

"Rolig, gamle! – Nu, mit barn,
hurtigt vis mig hånden din;
at jeg dig forklare kan
Gud og Himlens vise råd!"

Antonia trak nu ligeledes sin handske af, og rakte sigøjnerinden sin hvide hånd. Hun betragtede den nogen tid med en mine, som både udtrykte

medynk og forundring, og gav derpå sit orakel med følgende ord:

Himmel!! – hvilken sælsom hånd – – –
Skønne mø! en ædel bejler
sukker for dig udi løn. –
Men ak! skæbnens bitre harme
blæser af din lykkes blomst.
Dig en Judas vil forfølge,
og din livets tråd er kort.
Du, som liljen, hastigt falmer;
hisset spirer du igen.

Kære barn! oh, tro en lære,
som dig kærlig visdom gi'r:
ser du nogen dydig være
mer end jordens søn formår;
en, hvis strenge, hårde hjerte
aldrig tilgav brødres fejl – –
denne stund du da må mindes –
støvets barn ej helgen er! – –
Under fagre rosenblade
træske slange lurer tit. – –

Ømme, hulde, kyske mø!
vemodsfuld jeg dig forlader;
men vær stærk! Din løn er vis:
Gud er dydens milde fader,
nødens stund er snart forbi:
hisset bli'r du fro og fri."

Sigøjnerinden tav stille, drejede sig tre gange rundt, og ilede derpå ud af gaden med et vildt ansigtsudtryk. Hoben fulgte efter hende. Elviras dør var nu blevet fri for folk, og Leonella gik ind i huset, ærgerlig over sigøjnerinden, over hendes søsterdatter og folks latter, kort sagt over enhver, undtagen hendes elskværdige tilbeder. Sigøjnerindens spådom havde også gjort indtryk på Antonia, men dette blev snart udslettet; og få

timer efter havde hun så ganske glemt den hele tildragelse, som om den aldrig havde fundet sted.

2. kapitel

Forse, se tu gustassi una fol volta
La millesima parte de la gioie
Che gusta un cor amato riamando,
Diresti, ripentita, sospirando:
"Perduto è tutto il tempo
Che in amar non si spende."

Torquato Tasso:
Aminta

O, hvis du dengang kendte
blot tusinddelen af de søde glæder
det elskte hjerte føler ved at elske,
med ømheds kælne suk du ville sige:
"Jeg dåre! Tabt er hver en stund
jeg ej til Amors dyrkelse har viet."

Munkene ledsagede deres abbed til døren af hans celle, hvor han afskedigede dem med en mine, som tydeligt nok sagde, hvor meget han følte sig ophøjet over dem, og hvori skinnet af ydmyghed kontrasterede mod virkelig stolthed.

Så snart han var alene, lod han sin forfængelighed have frit løb. Han mindedes den begejstring, som hans prædiken havde vakt, hans hjerte svulmede af henrykkelse, og hans indbildningskraft viste ham glimrende udsigter til højhed og vælde. Han så sig triumferende om, og hans stolthed sagde højt til ham, at han var et større væsen end nogen af hans medskabninger.

"Hvem," tænkte han, "hvem anden end jeg har således med ubesmittet samvittighed overstået de fristelser, ungdommen er udsat for? Hvem uden jeg har overvundet voldsomme lidenskaber, et fyrigt temperament, og i livets morgenrøde selv begravet sig i frivillig ensomhed? Forgæves søger jeg et væsen, som tør måle sig med mig; jeg alene er i stand til at iværksætte en sådan beslutsomhed. Religionen ejer ikke en Ambrosio endnu. Hvor

mægtigt virkede ikke min prædiken på mine tilhørere! Hvor de trængte sig om mig! Hvor de overøste mig med velsignelser, og kaldte mig kirkens eneste faste støtte! Hvad har jeg altså endnu tilbage at gøre? Intet andet, end at våge over mine brødres adfærd med samme omhu, som jeg hidtil har våget over min egen. Men – kunne jeg da ikke endnu blive aflokket fra den sti, jeg hidtil har vandret ad uden den mindste afvigelse? Er jeg ikke et menneske, som af naturen er skrøbelig, og tilbøjelig til vildfarelser? Der kommer en tid, da jeg må forlade mit ensomme opholdssted; i mit abbedi ser man nu uafladelig Madrids skønneste og ædleste dam er, som ikke vil have nogen anden skriftefader end mig. Jeg må vænne mine øjne til fristelsens genstande, og udsætte mig for vellystens og sanselighedens forførelser. Skulle jeg i den verden, jeg nu indtræder i, nogensinde finde en huld og skøn skabning – huld og skøn som du – Madonna –!"

Med disse ord kastede han sine øjne på et maleri af den hellige jomfru, som hang lige foran ham; i to samfulde år havde det været genstanden for hans tiltagende beundring og tilbedelse. Han standsede og stirrede på det med henrykkelse.

"Hvilken skønhed i dette ansigt!!" fortsatte han efter nogle minutter, "hvor guddommelig yndigt er ikke dette hoved! Hvilken blid majestæt smiler ikke fra disse himmelske øjne! Hvor vennehuldt hviler ikke hendes hoved på denne alabasterarm! Hvad er rosen imod denne kinds rødme? Hvad er liljen imod denne hånds hvidhed? Ha! hvis sådan en skabning levede, – og levede for mig! – for mig alene! når jeg turde sno disse gyldne lokker om mine fingre, og trykke mine læber på denne snehvide barms skatte! Almægtige Gud! ville jeg også kunne modstå denne fristelse? Ville jeg ikke for et eneste favntag ofre lønnen for tredive års lidelser? Ville jeg ikke? – Jeg dåre! hvad er det, beundringen over dette maleri forleder mig til? Bort, I urene tanker! Ja, jeg ved det, for mig er kvinden for evig tabt. Aldrig fandtes der nogen dødelig, som lignede dette maleri i fuldkommenhed; men – om endog så var, – for en andens dyd kunne sådan en prøve være for hård; men til Ambrosio tør ingen fristelse nærme sig. Fristelse, siger jeg? For mig ville det ingen fristelse være. Det som nu glæder mig som et idealt, højere væsen, ville, hvis det var forvandlet til en kvinde og besmittet med dødelighedens pletter, være mig en afsky. Det er ikke den kvindelige skønhed, som har begejstret mig således, nej, det er malerens

talent jeg beundrer, det er guddommen, som jeg tilbeder. Er ikke alle lidenskaberne uddøde i min barm? Har jeg ikke renset mig selv for al menneskelig skrøbelighed?

Frygt intet, Ambrosio! Forlad dig trygt på din dyds styrke! Træd djærvt ind i en verden, over hvis svagheder du er ophøjet; betænk, at menneskelighedens fejltrin ligger uden for din sfære, og hån du kun mørkets ånders list. De skal erkende dig for hvad du er."

Her blev hans sværmeri afbrudt, for nogen bankede tre gange ganske sagte på døren ind til hans celle. Abbeden vågnede med møje op af sine fantasier. Der blev atter banket.

"Hvem er det?" spurgte Ambrosio endelig.

"Det er kun Rosario," svarede en spæd stemme.

"Kom kun ind, min søn!"

Døren blev straks lukket op, og Rosario kom ind med en lille kurv i hånden.

Rosario var en ung novice, som om tre måneder ville aflægge sit løfte. Et hemmelighedsfuldt væsen omsvævede denne yngling, og gjorde ham både til en genstand for deltagelse og nysgerrighed. Hans undseelse for alt selskab, hans dybe tungsindighed, hans strenge iagttagelse af ordenens pligter og hans frivillige afsondring fra verden i en alder, der er så lidet dannet til ensomhed, gjorde alle klosterbrødrene opmærksomme på ham. Han syntes at ville forblive ukendt, og ingen havde nogensinde set hans ansigt. Han svøbte altid sit hoved ind i sin kappe; men når man tilfældigvis kom til at se et af hans træk, var man altid enig om dets skønhed. Rosario var det eneste navn, man kendte ham under i klostret. Ingen vidste, hvor han var kommet fra, og når man spurgte ham om det, så iagttog han den dybeste tavshed. En ubekendt, hvis rige klædedragt og prægtige følge viste, at det måtte være en mand af den fornemste rang, havde formået munkene til at antage ham som novice, imod at betale hvad man forlangte for det. Dagen efter kom han igen tilbage med Rosario, og siden efter havde man slet intet videre hørt fra ham.

Ynglingen undveg omhyggeligt al omgang med munkene; han besvarede deres høflighed med lige artighed, men altid tilbageholdende, og viste tydeligt, at det var lyst, som havde bragt ham til at vælge det enlige liv, for han søgte stedse ensomhed. Abbeden var den eneste undtagelse i denne

almindelige regel. Han omgikkes Rosario med en ærbødighed, som nærmede sig til afguderi, søgte hans omgang med den opmærksomste iver, og greb begærligt ethvert middel for at erhverve sig hans yndest. I selskab med abbeden syntes hans hjerte at fryde sig, og munterhed udbredte sig over hans hele væsen. Ambrosio følte ligeledes godhed for ynglingen; imod ham viste han aldrig sin sædvanlige strenghed. Når han talte med ham, så blev hans tone lidt efter lidt mildere end ellers, og ingen stemme klang så sødt i hans øre som Rosarios. Han belønnede ynglingens hengivenhed med undervisning i adskillige videnskaber. Lærvillig tog novicen imod denne undervisning; hans levende geni, hans jævne sæder og hans redelige tænkemåde henrykkede Ambrosio mere og mere for hver dag, kort sagt, han elskede ham med en faders hele ømhed. Undertiden følte han rigtig nok en hemmelig attrå efter at se sin lærlings ansigt; men selvfornægtelsens regel strakte sig hos ham lige indtil nysgerrigheden, og hindrede ham i at ytre sit ønske for det unge menneske.

"Tilgiv min påtrængenhed, ærværdige fader," sagde Rosario, og satte sin kurv på bordet, "jeg kommer til Dem med en bøn. Jeg hører, at en af mine kæreste venner ligger farligt syg. Turde jeg ikke anmode Dem om at bede for hans helbredelse? – Kunne menneskelige bønner bevæge himlen til at skåne ham, oh! så ville Deres sikkert gøre det."

"Hvad jeg formår, min søn, vil jeg gøre for dig, det ved du. Hvad hedder din ven?"

"Vincentio della Ronda."

"Vel. Jeg vil ikke glemme ham i mine bønner, og gid vor trefold velsignede Sankt Franciscus vil værdige at høre min forbøn! – Hvad er det du har der i din kurv, Rosario?"

"Nogle blomster, ærværdige fader, for jeg ved, at De ynder dem. Tør jeg pryde Deres celle med dem?"

"Din opmærksomhed er mig kær, min søn!"

Imedens Rosario satte blomsterne i adskillige potter, som stod til dette brug hist og her i cellen, fortsatte abbeden samtalen.

"Jeg så dig ikke i kirken i eftermiddag, Rosario."

"O, da var jeg der dog, min fader! Jeg er alt for taknemmelig for Deres beskyttelse, til at jeg skulle forsømme nogen lejlighed til at være vidne til Deres triumf."

"Ah, Rosario, jeg har kun liden årsag til at triumfere. Helgenen talte igennem min mund; ham alene tilkommer æren. – Altså var du, som det lader, fornøjet med min prædiken?"

"Fornøjet, siger De? O, De overgik Dem selv! Aldrig hørte jeg en sådan veltalenhed – undtagen én gang!" –

Her hævede novicens bryst sig af et dybt suk.

"Hvornår var det?" spurgte abbeden.

"Den gang De prædikede under den afdøde superiors sygdom."

"Jeg husker det; – men – det er over to år siden. Var du til stede? Den gang kendte jeg dig ikke, Rosario."

"Det er sandt, min fader; og Gud give at jeg var død førend hin ulykkelige dag! Hvor mange lidelser, hvor megen kummer havde jeg da ikke været fri for!"

"Lidelser? I din alder, Rosario?"

"Ah, min fader! Lidelser, som, hvis De kendte dem, ville bevæge Dem både til vrede og medynk! Lidelser, som udgør mit livs kval og tillige dets fryd! Og dog ville mit hjerte finde ro i denne ensomhed, hvis frygtens pinsler ikke hindrede det. O Gud! O Gud! hvor skrækkeligt er ikke et angstfuldt liv! – Fader! jeg har ladet al ting fare; jeg har for evigt forladt verden og dens glæder; jeg har intet tilbage, intet har tillokkelser for mig, uden Deres gunst, Deres venskab. Mister jeg det, min fader! ak! mister jeg det, da skælv for følgerne af min fortvivlelse."

"Og kan du frygte tabet af mit venskab? Har min adfærd nogensinde givet dig grund til denne frygt? Lær mig bedre at kende, Rosario, og agt mig værdig til din tillid og fortrolighed. Hvori består dine lidelser? Åbenbar mig dem, og vær forvisset om, at hvis det står i min magt at råde bod på dem, så –"

"Ah! det står ikke i nogen andens magt end i Deres. Men – jeg tør dog ikke åbenbare Dem min kummer. De ville straffe mig for min bekendelse med Deres had; De ville støde mig fra Dem med skam og skændsel."

"Min søn, jeg beder, jeg besværger dig!"

"Af barmhjertighed, spørg mig ikke mere! Jeg kan ikke, – jeg tør ikke – – men tys! Klokken lyder til aftenbøn. Fader, Deres velsignelse, og da forlader jeg Dem."

Med disse ord kastede han sig på knæ, og fik den velsignelse, han bad om. Så trykkede han abbedens hånd til sine læber, sprang op, og forlod hastigt cellen.

Straks efter gik Ambrosio til aftenbønnen (som blev forrettet i et lille kapel, tæt ved abbediet), højst forundret over ynglingens sælsomme adfærd.

Efter aftenbønnen begav munkene sig ind i deres forskellige celler, abbeden alene dvælede i kapellet, for at tage imod nonnerne fra Sankta Clara. Han havde ikke siddet længe i skriftestolen, da priorinden kom. Nonnerne gik ind til ham én ad gangen, imedens de andre ventede så længe udenfor i sakristiet. Ambrosio hørte opmærksomt på hver enkelts skriftemål, gav mange formaninger, pålagde hver nonne en bod, som var overensstemmende med hendes forseelse, og en tidlang gik alting efter sædvane, indtil endelig en af nonnerne, som udmærkede sig ved en ædel og skøn skabning, af vanvare tabte et brev ud af sin barm. Uden at mærke sit tab, ville hun nu gå tilbage. Ambrosio formodede, at brevet måtte være fra en af hendes frænder, og tog det op, for at give hende det igen.

"Vent lidt endnu, min datter," sagde han, "der har du et brev –"

Og nu, da brevet allerede var åbent, faldt hans øje uvilkårligt på de første ord. Forbavselse betog ham mælet. Nonnen havde vendt sig om, hun så brevet i hans hånd, og fløj med et rædselsskrig hen imod ham for at bemægtige sig det.

"Rolig, min datter!" sagde munken i en streng tone; "jeg må læse brevet."

"Så er jeg da forloren!" råbte hun, og slog sine hænder sammen i vildelse.

Dødens bleghed trak sig over hendes ansigt, hun skælvede af angst og måtte slynge sin arm om en af pillerne i skriftestolen, for ikke at synke omkuld. Imidlertid læste abbeden de følgende linjer:

> "Alting står færdigt til din flugt, kæreste Agnes! I morgen nat klokken tolv vil jeg vente dig ved haveporten. Jeg har været så lykkelig at få nøglen til den, og i løbet af få timer bringer jeg dig på et sikkert tilflugtssted. Lad ikke falske samvittighedsskrupler forlede dig til at forkaste de sikre midler til at bevare dit liv, og den uskyldige skabning, som du bærer under dit hjerte. Husk på, at du har lovet at være

> min brud, længe førend du blev kirkens, at din tilstand snart må blive røbet for dine søstres forskende øjne, og at flugt er det eneste middel til at undgå virkningerne af deres grusomme hævn. Levvel, min Agnes! elskede hustru, som en god Gud gav mig! Glem ikke at være ved haveporten i morgen nat klokken tolv!"

Så snart Ambrosio havde læst brevet, gav han den uforsigtige nonne et strengt og harmfuldt øjekast. "Dette brev må priorinden have," sagde han, og gik forbi Agnes.

Som torden lød disse ord i hendes øren; hun vågnede op af sin bedøvelse, blot for at overskue sin stillings hele farlighed. Hastigt ilede hun efter ham, og holdt ham fast i hans kappe.

"For Guds skyld!" råbte hun i en fortvivlet tone, idet hun kastede sig for hans fødder, og vædede dem med sine tårer; "fader, forbarm Dem over min ungdom! Bær over med den svage kvinde, forti mit fejltrin! Mit hele øvrige liv skal bøde for denne eneste forbrydelse, og Deres mildhed vil igen bringe en sjæl tilbage til Himlen."

"Forfærdelige dumdristighed! Hvad! skal Sankta Claras kloster være utugtens bolig? Skal jeg tilstede, at Kristi kirke dølger liderlighed og skændsel i sit hellige skød? Uværdige! En sådan mildhed ville gøre mig til din medskyldige. Her var barmhjertigheden misgerning. Du har overgivet dig til en forførers vellyst; du har besmittet det hellige klædebon ved din urenhed, og alligevel vover du at anråbe om min medynk? Bort! hold ikke længere på mig! – Hvor er priorinden?" føjede han til med højere røst.

"Hold inde, fader, hold inde! O! Hør mig blot et eneste øjeblik! Kald mig ikke nogen utugtig kvinde, tro ikke, at jeg har syndet af vellyst. Længe førend jeg tog imod sløret, ejede Raymond mit hjerte; han opfyldte min sjæl med des reneste, hæderligste følelse, og skulle netop forenes med mig ved de helligste bånd, da en skrækkelig tildragelse og en lumsk pårørende skilte os ad. Jeg troede ham for evigt tabt for mig, og valgte af fortvivlelse klosteret. Tilfældet forenede os igen; jeg kunne ikke nægte mig selv den vemodsfulde glæde, at blande mine tårer med hans. Vi samledes hver nat i Sankta Claras klosterhave – ah! i et ubevogtet øjeblik brød jeg mit kyskhedsløfte. Jeg vil snart vorde moder. Ærværdige fader, forbarm Dem

over mig, forbarm Dem over den uskyldige skabning, hvis tilværelse er forenet med min! Åbenbarer De mit fejltrin for priorinden, så er vi begge fortabte. Den straf, som Sankta Claras love pålægger ulykkelige i min forfatning, er skrækkelig, streng og grusom. Ah, fader, fader! lad ikke Deres ubesmittede samvittighed gøre Dem ufølsom imod andre, som havde mindre kraft til at modstå fristelsen! Lad ikke medynk være den eneste dyd, som er fremmed for Deres hjerte! Barmhjertighed, ærværdigste fader! Giv mig mit brev igen, og fordøm mig ikke til uundgåelig elendighed!"

"Din dristighed går for vidt. Skal jeg dølge dine forbrydelse – jeg, som du har bedraget ved dit løgnagtige skriftemål? – Nej, min datter, nej, jeg vil vise dig en betydeligere tjeneste, jeg vil frelse dig fra fordærvelse, – imod din egen vilje vil jeg frelse dig. Bod og kødets spægelse skal forsone din misgerning, strenghed skal igen med magt føre dig tilbage på hellighedens sti. Moder Sankta Agatha, kom hid!"

"Fader, ved alt hvad der er Dem helligt, hvad der er Dem kærest i verden, jeg beder, jeg anråber Dem –"

"Ti stille. Jeg vil ikke høre dig. Hvor er abbedissen? Moder Sankta Agatha, hvor er De?"

Sakristidøren blev åbnet, og priorinden kom ind i kapellet, efterfulgt af sine nonner.

"Grusomme, ubarmhjertige mand!" stammede Agnes, idet hun slap ham.

Rasende og i fortvivlelse kastede hun sig om på jorden, slog sig for brystet, og sønderrev sit slør, som i et anstød af vanvid. Nonnerne stirrede forbavset på dette sørgespil. Nu gav munken priorinden det ulykkelige stykke papir, fortalte hende på hvilken måde han havde fundet det, og sluttede med, at det tilkom hende at afgøre, hvad straf synderinden fortjente.

Priorinden gennemløb brevet med øjnene; harme rødmede hendes kinder. Ha! sådan en forbrydelse begået i hendes kloster, sådan en forbrydelse bekendt for Ambrosio, Madrids afgud, den mand, som hun frem for alle andre ønskede skulle have de bedste tanker om hendes klosters strenghed og ordentlighed! Ord kunne ikke udtrykke hende rasende forbitrelse. Hun tav, og så truende og ondskabsfuldt på nonnen, som lå og vred sig på gulvet.

"Før hende straks tilbage til klostret!" sagde hun endelig til nogle af sit følge.

To af de ældste nonner nærmede sig nu til Agnes, løftede hende med magt i vejret, og ville føre hende ud af kapellet.

"Hvad!" skreg hun pludselig, og rev sig rasende ud af deres arme; "så er der da intet håb mere? I slæber mig altså hen til straffen? Hvor er du, Raymond? O frels mig, frels mig!" Nu stirrede hun på abbeden med et gennemtrængende blik: "Hør mig," blev hun ved; "ubarmhjertige, stolte, lumske, grusomme barbar! Hør mig! Du kunne have frelst mig; du kunne igen have gjort mig lykkelig og dydig; men du ville ikke; dig er det, som styrter min sjæl i fordærvelse; du er min morder; på dit hoved falder forbandelsen over min og mit ufødte barns død! Hovmodig af din endnu urokkede dyd forkastede du en angerfuld medskabnings bønner og blodige tårer; men hisset er der en nådig Gud, som vil forbarme sig, over mig, endskønt du ikke ville gøre det. Og hvori består da din udråbte dyds fortjenester? Hvor er de fristelser, som du har overvundet? Feje! Du har undveget, ikke stridt imod forførelsen. Men prøvelsens dag vil engang komme. O! og da, når du giver efter for mægtige lidenskaber; når du føler at mennesket er svagt og skabt til at fejle; når du med gysen skuer tilbage på alle dine misgerninger og angstfuld anråber Gud om hans miskundelige barmhjertighed, o da. i hint rædselsfulde øjeblik, da tænk på mig! tænk på din grusomhed! tænk på den ulykkelige Agnes, vent aldrig tilgivelse og fortvivl!"

Da hun udtalte disse sidste ord, var hendes styrke udtømt, og hun sank livløs op til en nonnes barm, som stod ved siden af hende. Man bragte hende straks ud af kapellet, og hendes medsøstre fulgte med hende.

Ambrosio havde ikke hørt hendes bebrejdelser uden sjælsrystelse. En hemmelig hjerteangst lod ham føle, at han havde behandlet den ulykkelige alt for strengt. Han standsede derfor priorinden, da hun ville gå, og forsøgte at sige nogle ord til Agnes' undskyldning.

"Hendes heftige fortvivlelse," sagde han, "beviser i det mindste, at lasten endnu ikke er indgroet hos hende. Måske, hvis man behandlede hende med nogen mindre strenghed end sædvanlig, når man formildede den vedtagne straf til en vis grad, måske at hun da –"

"Jeg formilde straffen, ærværdige fader?" afbrød priorinden ham; "jeg? nej, i evighed aldrig! Vor ordens love er skarpe og strenge; de er nylig for en del blevet afskaffet, men Agnes forbrydelse viser mig, hvor nødvendigt det bliver at indføre dem igen. Jeg går for at tilkendegive klosteret mit forsæt, og Agnes skal være den første, som føler strengheden af disse love, der skal følges efter bogstaven. Levvel, ærværdige fader!"

Hun ilede ud af kapellet.

"Jeg har gjort min pligt!" sagde Ambrosio til sig selv.

Men alligevel følte han sig dog ikke beroliget ved disse ord. For at adsprede de ubehagelige tanker, som dette optrin havde efterladt sig hos ham, gik han ned i abbediets have, som var den skønneste i hele Madrid. Den var anlagt med den fineste smag. En mængde af de fagreste blomster prydede den, og skønt det var kunsten, som havde opelsket dem, syntes de dog at være plantet af naturens egen moderlige hånd. Springvand, som udøste deres sølvstråler i hvide marmorbassiner, kølede luften under vedvarende brusen. Murene var ganske skjult af jasminranker, vinranker og kaprifolium-buske. Måneskinnet forøgede endnu det heles tryllekraft. Fuldmånen svømmede i en blå, skyfri himmel, og udgød en skælvende glans over træerne. Springvandene funklede i månens sølvglans; en blid vestenvind åndede orangeblomsternes vellugt langs ad alleerne, og nattergalenes melodiske toner lød fra den kunstigt anlagte lund. Til denne var det, at abbeden gik.

Midt inde i denne yndige skov stod en landlig hytte, bygget som en eremitbolig. Væggene var flettet af trærødder, og mellemrummene udfyldt med mos og vedbend. På begge sider stod græsbænke, og fra den udhængende klippe nedstyrtede et naturligt vandfald. Fordybet i sine egne tanker nærmede munken sig til dette sted. Den stilhed, der herskede rundt om ham, havde meddelt sig hans hjerte, og en vellystig rolighed udbredte en behagelig mathed over hans sjæl. Han kom til eremitboligen, og ville just gå ind for at hvile sig der. Nu standsede han, for han fandt den allerede optaget. På en af bænkene lå et menneske henstrakt i en tungsindig stilling. Det hvilede sit hoved på den ene arm, og lod til at være i dybe tanker. Munken trådte nærmere og genkendte Rosario. Han holdt tavs øje med ham, og blev stående uden for døren. Få minutter efter slog ynglingen sine øjne i vejret, og hæftede dem sorgfuld på væggen foran sig.

"Ja," sagde han med et dybt, klagende suk; "ja, jeg føler din stillings hele lyksalighed, og min egen elendighed. Vel var det for mig, hvis jeg kunne tænke ligesom du! hvis jeg ligesom du kunne skue hånligt ned på menneskene, for evigt begrave mig i en utilgængelig ensomhed, og glemme, at der gives væsener i verden, som fortjener vor kærlighed! O Gud! hvilken velsignelse ville ikke menneskehad være for mig!"

"Det er en sælsom tanke, Rosario;" sagde abbeden, og trådte ind i hytten.

"De her, ærværdige fader?" råbte novicen.

Forvirret fo'r han op fra sit leje, og trak hastigt hætten ned over sit ansigt. Ambrosio satte sig ned på bænken, og nødte ynglingen til at tage plads ved siden af ham.

"I må modstå dette hang til tungsindighed," sagde han. "Sig mig, min søn, hvad kan have vist dig menneskefjendskhed, den mest rædselsfulde af alle følelser, i sådan et fortryllende lys?"

"Disse vers her, min fader, som hidtil var undveget min opmærksomhed. Det klare måneskin tillod mig at læse dem, og o! hvor jeg misunder déns følelser, som har skrevet dem!"

Her pegede han på en marmortavle i væggen overfor, hvori de følgende linjer var indgraveret:

Vandrer! når du undrende betræder
denne fredens egn, og ser, hvad her jeg skrev,
tro ej, at til disse dunkle steder
mig en kvalfuld selvbevidsthed drev!
Nej, et skyldfrit hjerte hid jeg bragte;
livets bæger mig i verdens larm ej smagte,
(hvem kan elske det, han må foragte?)
kostbar her mig hver dets dråbe blev!

Vandrer! Hisset så jeg uskyld bløde,
visdom udlét, lasten stor som Gud;
lande være kronet tigers føde;
vid landflygtig på tyrannens bud;
sandhed spottet, hædret dårens tale,
dyden nøgen gå i armods tornedale;
lasten purpurskjult i høje sale,
sidste spor af himlen slettet ud!

Her fra støvet jeg mit hjerte vender,
støvets milde fader! op til dig!
Du, som overskuer jordens ender,
o, dit øje hviler og på mig!
Op til dig sig mine bønner hæver:
skyldfri lad mig dø, som her du lod mig leve!
o, da skal jeg ej for dødens engel bæve,
når hans stille fakkel bøjer sig.

Vandrer! muligt medynksfuld du smiler,
du, som aldrig kendte jordens harm,
muligt du på lystens vinge iler
atter hen i glædens rosenarm?
Ak! du vil engang din bitre lod begræde;
den som søger finder sjældent glæde!
Du vil atter denne dal oplede,
ked af verdens fryd og vilde larm.

"Hvis det var mennesket muligt," sagde munken, "så ganske at leve for sig selv, så aldeles at rive sig løs fra de naturlige drifter, og dog at føle den rolige selvtilfredshed, som ånder fra disse linjer, så vil jeg rigtig nok tilstå, at sådan en forfatning var mere at ønske, end at leve i en verden, der er så rig på enhver last, enhver dårlighed. Men – dette er noget, som ikke engang lader sig tænke. Denne indskrift er blot blevet sat her for prydelsens skyld, og følelserne deri er lige så opdigtede, som eremitten selv. Mennesket blev født til selskab. Lad ham endog hænge nok så lidt ved verden, ganske at

glemme den, eller tåle at blive aldeles glemt af den, det kan han aldrig. Misfornøjet med menneskenes laster eller dårligheder, flyer menneskehaderen dem, beslutter at blive eremit, og begraver sig i en hule på en eller anden øde klippe. Så længe had opfylder hans hjerte, kan han vel være tilfreds med sin forfatning; men begynder hans lidenskaber engang at kølnes, forsøder tiden hans kummer, læger den hine sår, som han fordum bragte med sig i sin ensomhed, tror du da, min søn, at tilfredsheden endnu bliver ved at være ham tro? Ak nej, Rosario! Ikke længere understøttet ved lidenskabernes heftighed, føler han sin levemådes hele ensformighed, og hans hjerte bliver et rov for martrende kedsomhed. Han ser sig om, og finder sig ene i verden; drift til selskabelighed lever op i hans barm, og han sukker længselsfuldt efter at vende tilbage i den verden, som han forlod. Naturen taber lidt efter lidt alt sin ynde for ham; han har ingen om sig, der kan gøre ham opmærksom på dens skønheder, eller som kan dele hans beundring over dens ypperlighed og mangfoldighed. Hvilende sig op til et klippestykke, stirrer han med tomt blik på det nedstyrtende vandfald, ser uden følelse på det herlige skuespil af den nedgående sol. Langsomt sniger han sig om aftenen tilbage til sin celle, for han har jo ingen, som venter på hans hjemkomst, ingen deler hans enlige, usmagelige måltid. Modløs og utilfreds kaster han sig på sit mosleje, og vågner kun til en lige så glædesløs, ensformig dag som den forrige."

"De sætter mig i forundring, ærværdige fader! Hvis nu tilfældige omstændigheder fordømte Dem til ensomhed, ville da ikke religionens pligter, og bevidstheden om Deres eget skyldfri levned skænke Deres hjerte den rolighed, som –"

"Det var selvbedrag at tiltro mig selv det. Jeg er overtydet om det modsatte; al min standhaftighed ville ikke frelse mig fra tungsind og modbydelighed. Vidste du med hvilken glæde jeg efter en dag, tilbragt med studeringer, om aftenen igen samles med mine brødre! Kunne jeg afmale dig min fryd, når jeg efter mangen lang ensom time igen ser en af mine medskabninger? Deri er det netop, at jeg fatter klosterlivets største fortjeneste. Det adskiller mennesket fra lastens fristelser, skænker ham den rolighed, som er nødvendigt til den sande gudstjeneste, skåner ham for den krænkelse, at være vidne til verdens børns misgerninger, og tillader ham alligevel at nyde selskabelighedens glæder. Og du, Rosario, du misunder

eremitten hans liv? Du kan være så blind for dine lykkelige kår? Tænk dig blot et øjeblik om. Dette abbedi er blevet dit tilflugtssted; din ordentlighed, din høflige adfærd og dine talenter har erhvervet dig alles agtelse; du er adskilt fra en verden, som, efter hvad du selv siger, er dig forhadt, og alligevel er du så heldig at tilbringe dit liv i selskab; oven i købet i et selskab, som består af de mest agtværdige mennesker."

"Fader, fader, det er netop årsagen til min kval! Hvor jeg ville være lykkelig, hvis jeg havde tilbragt mit liv iblandt afskum og lastefulde, hvis jeg aldrig havde hørt dydens navn nævne. Denne min ubegrænsede ærbødighed for religionen, denne min sjæls fine og levende følelse for alt, hvad der er skønt og godt, dem er det just som betynger mig med skændsel, som styrter mig i fordærvelsens afgrund! O, var jeg dog aldrig kommet inden for dette abbedis mure!"

"Hvordan, Rosario? ved vor sidste samtale talte du i en ganske anden tone. Er mit venskab da blevet dig så ubetydeligt? Var du aldrig kommet inden for disse mure, så havde du heller aldrig fået mig at se. Kan det virkelig være dit ønske?"

"Aldrig fået Dem at se?" gentog novicen, sprang op fra bænken, og greb vildt munkens hånd; "Dem! Dem! Hvorfor dræbte himlens lynild mig ikke, førend mine øjne nogensinde så Dem! Gud give, at jeg aldrig mere måtte få Dem at se, at jeg kunne glemme, at jeg nogensinde har set Dem!"

Med disse ord fløj han med pilens fart ud af hytten.

Ambrosio blev siddende i samme stilling som før, og grundede over ynglingens uforklarlige adfærd. Han var på nippet til at anse ham for vanvittig, men dog syntes hans handlingers sædvanlige overensstemmelse, hans ordnede ideer, og hans opførsel, som indtil dette sidste øjeblik havde været så mild og blid, igen at svække denne formodning.

Et par minutter efter kom Rosario igen tilbage. Han satte sig atter på bænken, støttede sit hoved på den ene hånd, og aftørrede med den anden tårerne, som af og til trillede ned ad hans kinder. Munken så medynksfuld på ham, uden at forstyrre ham i hans dybe tanker. De tav begge i lang tid stille. Nu havde en nattergal sat sig lige overfor eremitboligen i et pomeranstræ, og fremtryllede de vemodigste og huldeste toner. Rosario løftede sit hoved i vejret, og lyttede med opmærksomhed efter dens sang.

"Således," sagde han med et dybt suk; "således plejede min søster i sit ulykkelige livs sidste måned også at sidde og lytte efter nattergalens slag. Arme Mathilda! Du slumrer i din grav, og ingen lidenskab oprører mere dit knuste hjerte."

"Du havde en søster, min søn?"

"De har ret, ærværdige fader, jeg havde hende. Ah! jeg har ingen mere. Hun sank under sin kummers byrde midt i livets vår."

"Og hvori bestod hendes kummer?"

"Ah! den vil ikke opvække Deres medynk. De kender ikke hine uimodståelige, hine ulykkelige følelser, hendes hjerte blev et bytte for. Fader, kærlighed var hendes ulykke. En lidenskab for én, som var prydet med enhver dyd, for en mand – o! lad mig hellere sige, for en guddom – blev hendes tilværelses forbandelse. Hans ædle skikkelse, hans ubesmittede karakter, hans mangfoldige talenter, hans fastgrundede, beundringsværdige, strålende visdom, ville have opvarmet den ufølsomste barm. Min søster så ham; hun vovede at elske ham, – hun vovede aldrig at håbe."

"Når hendes kærlighed var så velgrundet, hvad kunne da forbyde hende håbet om at komme til at besidde genstanden for den?"

"Fader, førend Julian kendte hende, havde han givet sit løfte til den skønneste himmelske brud. Alligevel formindskede det ikke min søsters kærlighed; for brudgommens skyld tilbad hun også bruden. En morgenstund fandt hun lejlighed til at snige ud af vor faders hus; nu gik hun i en slet klædedragt hen til sin elskede Julian, tilbød at tjene ham som tjenestepige, og blev antaget. Hun var stedse om ham; hun søgte at vinde hans bevågenhed, og det lykkedes hende. Hendes iver i tjenesten vakte Julians opmærksomhed; dydige mennesker er altid taknemmelige, og snart udmærkede han Mathilda frem for alle sine andre tjenestefolk."

"Og dine forældre gjorde ingen efterspørgelser? Hengivne i skæbnens styrelse gjorde de intet forsøg på at finde deres fortabte datter igen?"

"Førend man fandt hende, åbenbarede hun sig selv. Hendes kærlighed blev alt for heftig til at kunne dølges; men dog var det ikke Julians person, det var kun hans hjerte, hun ønskede sig en andel i. I et ubevogtet øjeblik tilstod hun sin tilbøjelighed for ham. Og hvorledes gengældte han den? Til henrykkelse indtaget af sin brud, troede han at begå en forbrydelse imod

hende, blot ved at kaste et medfølende blik på en anden; han jog Matilda fra sig, og forbød hende nogensinde mere at komme for hans øjne. Hans strenghed knuste hendes hjerte; hun vendte tilbage til sin fader, og blev få uger efter begravet."

"Ulyksalige pige! – Ja! hendes lod var for bitter, og Julian drev sin grumhed for vidt."

"Mener De det, ærværdige fader?" råbte novicen hastigt og ildfuldt; "mener De virkelig, at han var for grusom?"

"Ja sandelig, det mener jeg, og beklager hende hjerteligt."

"De beklager hende? De beklager hende? O fader, fader, så beklag da mig!"

Munken studsede; et øjeblik efter føjede Rosario til med bævende stemme: "For mine lidelser er endnu langt større. Min søster havde en ven, en sand ven, som havde medynk med hendes alt for levende følelser, som ikke bebrejdede hende, at hun manglede kræfter til at undertrykke dem! – jeg har ingen ven! den hele vide verden har intet hjerte for mig, som ville dele min kummer."

Han sukkede højt, idet han sagde dette. Munken var rørt. Han tog Rosarios hånd, og trykkede den med ømhed.

"Du har ingen ven, min søn, siger du? Hvad er jeg da? Hvorfor vil du ikke betro mig din sorg, og hvad kan du vel have at frygte for? Min strenghed? men har jeg da nogensinde vist den imod dig? Mit klædebons hellighed? Rosario, jeg forjager munken, og beder dig at anse mig for din ven, din fader. Og jeg tør antage dette navn; for aldrig vågede nogen fader over sit barn med større ømhed, end jeg våger over dig. Fra det første øjeblik jeg så dig, følte mit bryst noget, som jeg ikke hidtil havde kendt; i din omgang fandt jeg en fornøjelse, som ingen andens kunne forskaffe mig, og da jeg lagde mærke til dit genis og dine kundskabers omfang, glædede jeg mig over det, som en fader glæder sig over sin søns fuldkommenheder. Forjag derfor din frygt; tal åbenhjertigt med mig, og sig mig, hvad der ligger dig på hjertet. Kan min hjælp, kan min medynk lindre din kummer, så –"

"Ja, Deres, Deres medynk. Ah fader! hvor gerne ville jeg ikke vise Dem hver en fold i mit hjerte! hvor gerne ville jeg åbenbare Dem den hemmelighed, hvis vægt trykker mig til jorden! Men o! jeg frygter, jeg frygter! –"

"Hvad da, min søn?"
"At De vil hade mig for min svaghed, at De vil lønne mig for min tillid med tabet af Deres agtelse."
"Hvad skal jeg gøre for igen at berolige dig? Overvej min hele forrige adfærd, den faderlige ømhed, jeg altid har vist dig. Hade dig, Rosario? Det står ikke mere i min magt. At frasige mig dit selskab, var selv at berøve mig mit livs største glæde. Åbenbar mig derfor, hvad det er som bedrøver dig, og tro mig, for jeg sværger dig til ved alt hvad der er helligt –!"
"Hold inde!" afbrød Rosario ham; "sværg mig til, at hvad min hemmelighed endog består i, så vil De ikke nøde mig til at forlade klosteret, førend min prøvetid er ude."
"Det lover jeg på det helligste; og gid Kristus vil holde menneskene sit løfte og tilsagn så vist som jeg skal holde, hvad jeg har lovet dig! – Åbenbar mig nu denne hemmelighed, og stol på min overbærenhed."
"Jeg adlyder. Så vid da – o hvor jeg skælver for det ord! Hør mig med barmhjertighed, ærværdige Ambrosio. Sku ind i Deres eget dydige hjerte, og oppust enhver skjult gnist af menneskelig svaghed, som kan lære Dem at have medynk med mig! Fader!" blev han ved, kastede sig for munkens fødder, og trykkede hans hånd med ild til sine læber, imens hjerteangsten et øjeblik kvalte hans stemme; "fader," blev han ved i døende toner; "jeg – er – en kvinde!"
Abbeden veg tilbage ved denne uventede bekendelse. Den formente Rosario lå endnu stadig for hans fødder, som synderen, der venter tavs på sin dommers kendelse. Forbavselse på den ene, og frygt på den anden side fængslede dem nogle øjeblikke i en stilling, som om de var blevet berørt af en troldmands tryllestav. Endelig fattede munken sig igen af sin forvirring, forlod hytten, og ilede til abbediet. Pigen mærkede hans hensigt. Hun sprang op, fløj efter ham, nåede ham, kastede sig i vejen for ham, og omfavnede hans knæ. Ambrosio søgte forgæves at slide sig fra hende.
"O, fly mig ikke!" råbte hun. "Lad mig ikke blive et rov for fortvivlelse! Hør mig, og undskyldningen for min ubesindighed! Min søsters historie er min; jeg er Mathilda, De er Julian."
Havde Ambrosios forundring været stor ved hendes første bekendelse, så overgik den nu ved den anden alle grænser. Bestyrtet, forlegen, ubestemt,

var han ikke i stand til at udtale en eneste stavelse, og stirrede tavs på Mathilda. Dette gav hende lejlighed til at fortsætte sin erklæring:

"Tænk ikke, Ambrosio, at jeg vil berøve Deres brud den kærlighed, De bærer for hende. Nej, tro mig; religionen alene fortjener at eje Dem, og Mathildas ønske er langt fra at ville forlede Dem fra dydens sti. Hvad jeg føler for Dem er kærlighed, ikke sanselighed. Jeg sukker efter besiddelsen af Deres hjerte, anden nydelse ønsker jeg ikke. Værdiges at høre min retfærdiggørelse; få øjeblikke vil overtyde Dem om, at min nærværelse ikke besmitter dette hellige tilflugtssted, at De kan skænke mig Deres medynk, uden at krænke Deres løfte." Hun satte sig ned; Ambrosio, som næppe selv vidste, hvad han gjorde, fulgte hendes eksempel, og hun blev således ved:

"Jeg er af fornem herkomst; min fader var overhoved for et adeligt hus i Villanegas; han døde da jeg endnu var et barn, og efterlod mig som eneste arving til hans umådelige ejendomme. Da jeg var ung og rig, bejlede Madrids ædleste ynglinge til mig, men det lykkedes ingen at vinde min yndest. Jeg var blevet opdraget under min farbroders opsyn: en mand, som forenede den grundigste dømmekraft med en udbredt lærdom; han fandt fornøjelse i at meddele mig en del af sine kundskaber. Ved hans undervisning fik min forstand mere styrke og orden, end mit køn ellers plejer at besidde. En medfødt videlyst understøttede min lærers talenter, og jeg gjorde betydelig fremgang, ikke alene i de videnskaber, man almindeligt plejer at studere, men også i dem, som kun bliver åbenbaret for få mennesker, og som den blinde overtro fordømmer. Alligevel, mens min formynder søgte at udvide mine kundskabers omkreds, anvendte han ikke mindre omhu på at indprente mig enhver moralsk lærdom; han befriede mig fra almuefordommes lænker; han viste mig religionens skønheder; han lærte mig at anse de rene og dydige mennesker med ærbødighed – og ve mig! jeg har kun alt for vel adlydt ham.

Døm selv, om jeg med sådanne anlæg vel uden afsky kunne se på de laster, de adspredelser, og den uvidenhed, som vanærer vore unge spaniere? Jeg afviste hånligt enhver bejler; mit hjerte var frit, indtil tilfældet engang bragte mig ind i kapucinerkirken. O! på hin dag slumrede vist min skytsengel, og glemte sin myndling! – Dér var det, at jeg så Dem første gang; De prædikede i stedet for superioren, som lå syg. – De mindes vist den levende begejstring, som Deres prædiken opvakte. O! hvor jeg slugte

ethvert af Deres ord! Hvor Deres veltalenhed henrev min hele sjæl! Jeg vovede næppe at ånde, af frygt for at miste en stavelse, og mens De talte, syntes mig, at jeg så en strålende glorie om Deres hoved, og Deres ansigt skinnede af en guddoms majestæt. Jeg forlod kirken, glødende af beundring. Fra dette øjeblik af blev De mit hjertes afgud, den uforanderlige genstand for min kummer. Jeg erkyndigede mig om Dem. Alt, hvad jeg hørte om Deres levemåde, Deres lærdom, fromhed og selvfornægtelse, trak endnu de lænker, som Deres veltalenhed havde pålagt mig, tættere sammen. Jeg følte, at der var nu ingen tomhed tilbage i mit hjerte, at jeg havde fundet den mand, som jeg hidtil havde søgt forgæves efter. I den forventning, at få Dem at høre igen, kom jeg hver dag i Deres kirke; De blev inden for abbediets mure, som jeg hver gang forlod nedslået og bedrøvet. Natten var mig gunstigere, for da stod De for mig i drømme; De lovede mig evigt venskab; De ledede mig på dydens sti, og hjalp mig at børe livets byrde. Morgenstunden forjog disse yndige syner; jeg vågnede, og fandt mig adskilt fra Dem ved et uoverstigeligt skillerum. Tiden syntes blot at forøge min lidenskabs styrke; jeg blev tungsindig og trøstesløs; jeg undveg alt selskab, og mit helbred tog dag for dag af. Endelig, da jeg ikke længere var i stand til at udholde denne kvalfulde tilstand, besluttede jeg at forklæde mig, således som De her ser mig. Min list lykkedes; jeg blev antaget i klosteret, og var så lykkelig at vinde Deres agtelse.

Og nu havde jeg intet mere haft at ønske, men frygt for at blive opdaget tilintetgjorde min rolighed. Fornøjelsen af Deres omgang blev forbitret mig ved den tanke, at jeg måske snart skulle miste den, og mit hjerte bankede således af henrykkelse ved ethvert bevis på Deres venskab, at jeg blev fast overtydet om, at jeg aldrig ville overleve tabet af det. Jeg besluttede derfor, ikke at overlade opdagelsen af mit køn til tilfældet – men at bekende alting for Dem, og ganske at betro mig til Deres medynk, Deres overværelse. Ah, Ambrosio! var det muligt, at jeg kunne have bedrager mig? at De var mindre ædelmodig, end jeg havde troet om Dem? Gud forbyde det! De vil ikke styrte en ulykkelig pige i fortvivlelse; De vil tilstede mig, at blive ved at se Dem, tale med Dem, tilbede Dem! Deres dyder skal være mønstret for mit liv, og hvis vi dør, så skal vore legemer hvile i én grav."

Hun tav.

Mens hun talte, kæmpede tusinde modsatte følelser i Ambrosios barm. Forbavselse over det besynderlige i denne tildragelse; forvirring over sådan en pludselig erklæring; harme over den dumdristighed, hvormed hun havde sneget sig ind i klosteret, og en indre følelse af den strenghed, han burde svare hende med; disse følelser var det, som han bekendte for sig selv, men foruden dem var der endnu andre, som han ikke lagde mærke til. Han indså ikke, at hans forfængelighed følte sig smigret ved hendes lovtaler over hans veltalenhed og hans dyder; at han følte en hemmelig glæde ved den tanke, at en ung og, som det lod til, elskværdig dame havde forladt verden for hans skyld, og ofrede enhver anden lidenskab for den, som han havde opvakt hos hende; men allermindst mærkede han, at hans hjerte brændte af begærlighed, mens Mathildas elfenbensfingre trykkede hans hånd.

Lidt efter lidt fattede han sig af sin forvirring; hans tanker ordnede sig, han følte straks, hvor yderst usømmeligt det ville være, om han tillod Mathilda at blive længere i klosteret, nu da hun havde sagt ham sit køn. Han antog en streng mine, og trak sin hånd tilbage:

"Hvordan, señora!" sagde han; "kan De virkelig for alvor gøre Dem håb om, at jeg skulle tillade Dem at blive her iblandt os? Sæt endogså, at jeg samtykkede i Deres begæring, hvad kunne det da hjælpe Dem? Tror De, at jeg nogensinde ville gengælde en tilbøjelighed, som –"

"Nej, min fader, nej! Jeg venter ikke at indskyde Dem sådan en kærlighed som min. Jeg ønsker blot at måtte have frihed til at være om Dem, at tilbringe nogle timer af dagen i Deres selskab, at erhverve mig Deres medynk, Deres venskab, Deres agtelse. O, min bøn strider vist ikke imod fornuften."

"Men, madonna, betænk blot et øjeblik, hvor usømmeligt det var, om jeg ville huse en kvinde i abbediet, og især en kvinde, som tilstår at hun elsker mig. Det tør aldrig ske. Hvor farligt var det ikke, om De blev opdaget; og jeg vil ikke udsætte mig for en så stor fristelse."

"Fristelse, ærværdige fader, siger De? Glem, at jeg er en kvinde, så er det ikke længere nogen fristelse; anse mig blot som en ven; som en elendig, hvis lykke, hvis liv beror på Deres beskyttelse. Frygt ikke, at jeg nogensinde skulle minde Dem om, at den stærkeste, den mest grænseløse kærlighed har forledt mig til denne forklædning; frygt ikke, at nogensinde begærlighed, som kunne krænke Deres løfte og min ære, skulle friste mig til

at aflokke Dem fra den lige vej. Nej, Ambrosio! lær at kende mig bedre! Jeg elsker Dem for Deres dyders skyld; mist dem, og i det samme øjeblik mister De også min kærlighed. Jeg anser Dem som en helgen; overtyd mig om, at De ikke længere er det, og jeg forlader Dem med ligegyldighed. Hvorledes? De frygter fristelse af mig? af mig, hos hvem alle verdens blændende glæder ikke opvakte anden følelse, end foragt? af mig, hvis ømhed ene grunder sig på Deres ophøjelse over alle menneskelige skrøbeligheder? O! bort med sådan en skændig frygt! Hav ædlere tanker om mig, hav ædlere tanker om Dem selv. Jeg er ikke i stand til at ville føre Dem på afveje; og Deres dyd står vist på alt for fast grund, at den skulle lade sig rokke af utilladelige begærligheder. Ambrosio! elskede Ambrosio! forjag mig ikke af Deres nærhed! Husk på Deres løfte, og tillad mig at blive her."

"Det er urimeligt, Mathilda! Deres eget vel nøder mig til at afstå Deres bøn; for Dem skælver jeg, ikke for mig selv. Nu, da jeg har overvundet ungdommens stormende lidenskaber, da jeg har tilbragt tredive år med bod og kødets spægelse, kunne jeg vel tillade Dem at blive her, uden at det ville være farligt for mig, og uden frygt for, at De skulle opvække andet end medynks følelser hos mig; men for dem må Deres ophold i abbediet have farlige følger. De vil give alle mine ord og handlinger en urigtig udtydning; De vil med begærlighed opsnappe enhver anledning, som kan give Dem håb om, at se Deres tilbøjelighed besvaret. Uformærket ville Deres lidenskaber beholde overhånden over Deres fornuft, og i stedet for, at min nærværelse skulle holde dem i ave, ville tværtimod hvert et øjeblik, som vi tilbringer sammen, gøre dem heftigere og stærkere. Tro mig, ulykkelige pige! Du ejer min oprigtige medlidenhed. Jeg er overtydet om, at du har handlet efter de reneste bevæggrunde, men selv om du er blind for din ubesindige opførsel, så ville jeg dog kun være så meget mere strafværdig, hvis jeg ikke åbnede dine øjne. – Jeg føler at min pligt byder mig, at behandle Dem så hårdt; jeg må afslå Deres bønner, og berøve Dem ethvert glimt af håb om at kunne nære følelser, der er så skadelige for Deres sjælsro. Mathilda, i morgen må De forlade dette sted."

"I morgen, Ambrosio? i morgen? nej, det kan ikke være Deres alvor! nej, De kan ikke ville styrte mig i fortvivlelse! nej, så grusom –"

"De har hørt min beslutning, og må adlyde. Vor ordens love forbyder Dem at være her; det var mened at dølge, at der er en kvinde inden for disse

mure, og mit løfte vil nøde mig til, at åbenbare Deres historie for brødrene. De må bort. Jeg beklager Dem, mere kan jeg ikke gøre."

Dette sagde han med svag og bævende stemme. Nu rejste han sig op fra sit sæde, og gjorde sig rede til at ile til abbediet. Mathilda fulgte efter ham med et højt skrig, og holdt ham tilbage.

"Kun et øjeblik endnu, Ambrosio! Hør blot endnu et ord!"

"Jeg tør ikke; slip mig, De kender min beslutning."

"Kun ét ord! et eneste! det sidste! –"

"Slip mig. Deres bønner er forgæves; i morgen må De herfra."

"Så gå da, barbar! men denne tilflugt har jeg endnu tilbage."

Med disse ord trak hun pludselig en dolk ud af sit bælte. Hun tog munkekappen til side, og satte spidsen for sit bryst.

"Fader, levende forlader jeg aldrig disse mure."

"Hold inde, Mathilda! Hvad vil De gøre?"

"De er bestemt, det er jeg også: i det øjeblik De forlader mig, støder jeg stålet i mit hjerte."

"Hellige Frans!! – Mathilda, er De afsindig? Kender De følgerne af Deres handling? ved De, at selvmord er den største af alle misgerninger? at De ødelægger Deres sjæl? at De mister håbet om salighed? at evige pinsler venter på Dem?"

"Det bryder jeg mig ikke om," svarede hun heftigt; "enten leder Deres hånd mig til Paradis, eller min egen styrter mig i evig fordømmelse. Tal, Ambrosio! sig, at De vil dølge mit køn, at jeg skal blive ved at være Deres ven, Deres medbroder, eller denne dolk ryger af mit blod."

Ved disse sidste ord løftede hun armen i vejret, og gjorde en bevægelse til at støde sig den i hjertet. Munken lod ængstelig sit blik følge med dolken. Hendes klædebon stod åbent, og hendes barm var halv blottet. Dolkespidsen hvilede på hendes venstre bryst, og o! hvilket bryst! Månens stråler, som just faldt lige på det, viste munken den blændende hvidhed, hans øjne hvilede med umættelig attrå på den skønne runding; en ganske ny følelse fyldte hans hjerte med en blanding af angst og nydelse; en rasende ild sydede i hans ben; blodet kogte i hans årer, og tusinde udsvævende ønsker gennemfo'r hans fantasi.

"Holdt!" råbte han hastigt, men med mat stemme, "jeg kan ikke længere stå imod. Så bliv her da, tryllerinde! bliv her til min fordærvelse!"

Han rev sig løs, ilede hen til klostret, kom ind i sin celle, og kastede sig på sit leje, urolig, ubestemt og forvirret.

En tid lang var det ham umuligt at ordne sine tanker. Det optrin, han netop forlod, havde opvakt sådan en mængde følelser i hans bryst, at han ikke var i stand til at dømme, hvilken der var mægtigst. Skønt han ikke vidste, hvilken adfærd han skulle vise imod sin sjælefreds forstyrrerinde, vidste han dog nok, at klogskab, religionen og sømmelighed gjorde ham det til en pligt at forvise hende fra abbediet; men på den anden side var der igen så mange grunde, som gav hende ret til at blive der, at han kun var alt for tilbøjelig til at samtykke i det. Mathildas erklæring, og den tanke, at han havde sejret over et hjerte, der havde modstået de ædleste spanske kavalerers angreb, smigrede ham rigtig nok; og især blev hans forfængelighed smigret ved den måde, han havde vundet hendes kærlighed på. Han tænkte på de mange lykkelige timer, som Rosarios omgang skænkede ham, og frygtede den tomhed, som en sådan skilsmisse ville efterlade sig i hans hjerte. Desuden faldt det ham også ind, at den rige Mathildas bevågenhed kunne være klosteret til stor gavn.

"Og hvad vover jeg da vel," sagde han ved sig selv; "om jeg nu samtykker i hendes begæring? Kan jeg ikke forlade mig på hendes løfter? Vil det ikke være mig en let sag, at glemme hendes køn, og stedse at anse hende, som min ven og lærling? Ja, hendes kærlighed er lige så ren, som hun selv siger; hvis den blot var en frugt af sanseligheden, hvorledes kunne hun da have skjult den så længe? Ville Mathilda ikke have anvendt ethvert middel for at skaffe den tilfredsstillelse? og netop det modsatte har hun gjort. Hun søgte stedse at lade mig være uvidende om hendes køn, og kun frygt for at blive røbet, kun mine påtrængende bønner kunne formå hende til at åbenbare mig sin hemmelighed. Hun iagttog religionens pligter lige så strengt som jeg selv, hun gjorde aldrig det mindste forsøg på at vække mine slumrende lidenskaber, og nævnede aldrig sin kærlighed for mig, førend i denne nat. Havde hun ønsket at vække elskov, og ikke agtelse hos mig, så ville hun ikke så omhyggeligt have skjult sine yndigheder for mig. Lige indtil dette øjeblik har jeg jo ikke endnu set hendes ansigt, og alligevel, hvor huldt må dette ansigt, hvor skønt må ikke hele hendes legeme være, hvis jeg skal slutte mig til det – af det, som jeg har set!"

Denne tanke antændte hans fantasi; han følte, at hans ansigt blussede. Forfærdet over de billeder, som svævede for ham, søgte han en tilflugt i bønnen. Han fo'r op fra sit leje, knælede for den fagre Madonna, og anråbte om hendes bistand for at undertrykke slige strafværdige følelser; derpå lagde han sig igen i sengen og overlod sig til søvnen.

Ophidset og uden at være vederkvæget vågnede han igen. I drømme havde hans opflammede fantasi ikke fremstillet andet end de mest vellystige billeder for ham. Mathilda stod for ham, og hans øjne hvilede igen på hendes blottede bryst; hun gentog sine bekræftelser om en evig kærlighed, snoede sine hvide arme om hans hals, og var ved at kvæle ham med kys; han omfavnede hende, trykkede hende med ild op til sit bryst, og – drømmen var forbi. Undertiden viste hans drømme ham hans tilbedte Madonnas billede, som han syntes, at han lå på knæ for. Imens han aflagde hende sit løfte, syntes hendes øjne at stråle ned på ham med ubeskrivelig godhed; han trykkede sine læber på hendes, og fandt dem varme; det oplivede billede svævede på lærredet, omfavnede ham med kærligheds varme, og hans sanser kunne ikke udholde denne henrykkelse. Med sådanne scener var hans tanker beskæftiget i drømme; hans utilfredsstillede begærlighed skabte ham de mest vellystigt og fortryllende billeder, og han svømmede i glæder, som han aldrig før havde kendt.

Forbavset over mindet om sine drømme, fo'r han op fra sit leje; o, hvor blev han ikke skamfuld over de grunde, som han om natten havde anført for sig selv, for at retfærdiggøre Mathildas ophold i klostret. Nu var den sky spredt, som formørkede hans forstand; han gyste ved at eftertænke disse påskud, og ved at se sig selv som en træl af smiger, begærlighed og selvkærlighed. Hvis Mathilda ved en eneste times samtale kunne gøre en så mægtig forandring i hans tænkemåde, hvad havde han da ikke at frygte, hvis hun blev i abbediet? Nu følte han faren, vågnede op af sin selvtillids-drøm, og besluttede ufortøvet at påskynde hendes afrejse, for han kunne ikke længere skjule for sig selv, at han var hverken ophøjet over fristelsen, eller, hvor meget så end Mathilda holdt sig inden for sædelighedens grænser, stærk nok til at sejre over disse lidenskaber, som han såre urigtigt havde troet sig selv at være fri for.

"Agnes, Agnes!" råbte han, i det han eftertænkte sine egne handlinger; "allerede føler jeg din forbandelse."

Han forlod sin celle, i det faste forsæt at lade den såkaldte Rosario rejse bort. I froprædikenen var hans tanker fraværende, og han gav kun liden agt. Da hjertet og hovedet var fulde af verdslige genstande, havde han kun liden andagt. Så snart gudstjenesten var forbi, gik han ned i haven. Han vendte sine skridt mod samme sted, hvor han om natten havde gjort den foruroligende opdagelse; han tvivlede ikke om, at Mathilda ville opsøge ham her. Han tog heller ikke fejl; hun trådte ind i eremitboligen få minutter efter ham, og nærmede sig frygtsomt. Efter at de begge to havde tiet stille i nogle øjeblikke, syntes hun at have noget på munden, men abbeden, som imidlertid havde samlet al sin standhaftighed, skyndte sig at afbryde hende. Han frygtede for at blive forført af hendes melodiske stemme, og dog kendte han endnu ikke al dens indflydelse.

"Sæt Dem her hos mig, Mathilda," sagde han, og påtog sig en fast mine, men hvori han dog omhyggeligt undveg endog kun den allermindste tilsats af strenghed; "hør mig med tålmodighed, og tro, at i alt hvad jeg siger, tager jeg lige så meget Deres vel i betragtning, som mit eget; tro mig, jeg føler det varmeste venskab, den sandeste medynk for Dem, og det kan aldrig smerte Dem mere end det smerter mig, når jeg siger Dem, at vi aldrig tør se hinanden mere."

"Ambrosio!" råbte hun i en tone, som både udtrykte sorg og forbavselse.

"Rolig, min ven, min Rosario! – lad mig endnu kalde Dem ved dette kære navn; – vor skilsmisse er uundgåelig; jeg blues ved at tilstå, hvor tung den bliver mig; – men det må så være; jeg føler mig ikke i stand til at behandle Dem med ligegyldighed, og just dette nøder mig til at skynde på Deres afrejse. Mathilda, De tør ikke være her længere."

"O! hvor skal jeg da søge efter fred? Jeg hader denne ménederske verden, for sig mig, i hvilken lykkelig region skjuler troskaben sig? Fader, jeg håbede at den boede her; jeg tænkte at Deres barm var dens kæreste helligdom. Og også De er falsk? o Gud! også De kunne bedrage mig!"

"Mathilda!"

"Ja, fader, ja! De fortjener mine bebrejdelser. O! hvor er Deres løfter? Min prøvetid er ikke ude, og alligevel vil De nøde mig til at forlade klosteret. Kan De have hjerte til at støde mig fra Dem? Og har De ikke givet mig Deres højtidelige ed på det modsatte?"

"Jeg vil ikke nøde Dem til at forlade klosteret. De har min højtidelige ed på det modsatte, det er sandt. Men når jeg nu i tillid til Deres ædelmodighed bekender for Dem, hvor meget Deres nærværelse foruroliger mig, vil De heller ikke da fritage mig for min ed? Betænk hvor farligt det ville være, om De blev opdaget, hvor let dette kunne ske, og den skændsel, som sådan en hændelse ville kaste på mig; betænk at min ære og mit gode navn står på spil, og at min samvittigheds ro beror på Deres føjelighed. Hidtil er mit hjerte frit; jeg vil skilles fra Dem med bedrøvelse, men ikke med fortvivlelse. Bliver De her, så vil min lykke inden få uger være ofret på Deres skønheds alter; De er kun alt for indtagende, alt for elskværdig! Jeg ville elske Dem, tilbede Dem, mit bryst ville blive et rov for en brynde, hvis tilfredsstillelse æren og min stand forbyder mig lige meget. Hvis jeg stod imod den, ville mine utilfredsstillede ønsker berøve mig forstanden – gav jeg efter for fristelsen, så ville jeg i et eneste strafværdig glædes øjeblik ofre mit gode navn i denne, og min salighed i den næste verden. Til Dem tager jeg altså min tilflugt, for at beskytte mig imod mig selv. De kan hindre, at jeg mister lønnen for tredive års lidelser; De kan hindre, at jeg bliver et offer for en nagende samvittighed! Deres hjerte har allerede følt håbløs kærligheds pinsler; o, elsker De mig virkelig så højt, så spar mig for dem! Giv mig mit løfte tilbage; fly De fra disse mure. Gå herfra, og mine varmeste bønner for Deres lykke, mit venskab, min agtelse og min beundring skal følge Dem; bliver De her, så er De en kilde af farer, lidelser og fortvivlelse for mig. Svar mig, Mathilda, hvad har De besluttet?"

Hun tav.

"Vil De ikke tale, Mathilda? ikke tilkendegive Deres forsæt?"

"Grusomme! Grusomme!" råbte hun, og vred sine hænder i dødens angst. "Du ved kun alt for vel, at jeg har ingen anden vilje end din."

"Så tog jeg da ikke fejl, og Mathildas højmodighed svarer til mine forventninger."

"Ja, jeg underkaster mig Deres dom, som sønderriver mit hjerte, for jeg vil overbevise Dem om, at min tilbøjelighed er ren. Her har De Deres løfte tilbage; endnu i dag forlader jeg dette kloster. En af mine pårørende er abbedisse i Estremadura; jeg vil rejse hen til hende, og for evigt udelukke mig fra verden. – Kun ét endnu, fader! tager jeg Deres gode ønsker med

mig i min ensomhed? Vil De stundom unddrage de himmelske genstande Deres opmærksomhed, og skænke mig en tanke?"

"Ah, Mathilda, jeg frygter, at jeg vil kun alt for ofte tænke på Dem!"

"Nå, så har jeg da intet mere at ønske, end at vi igen må samles i Himlen. Lev vel, min ven, min Ambrosio! – Jeg ønskede blot endnu, at De ville give mig et minde."

"Hvad skal jeg give Dem?"

"Noget – hvad De selv vil – en af de blomster der, det er nok." (Hun pegede hen på en rosenbusk, som var plantet uden for hytten.) "Jeg vil gemme den i min barm, og når jeg er død, skal nonnerne finde den visnet der."

Munken havde ikke kraft til at svare; med langsomme skridt og kummerfuld sjæl gik han ud af eremitboligen, nærmede sig til busken, og bukkede sig ned for at plukke en rose. Pludselig udstødte han et gennemtrængende skrig, fo'r tilbage, og lod blomsten falde ud af hånden igen. Mathilda hørte ham skrige, og fløj ængstelig ud imod ham.

"Hvad er der?" råbte hun; "svar mig; – for Guds skyld! hvad er der sket?"

"Jeg er dødsens," svarede han mat; "en slange – lurede under rosenbusken –"

Her blev smerten i hans sår så skrækkelig, at han ikke længere kunne udholde den; hans bevidsthed forlod ham, og han sank livløs om i Mathildas arme.

Hendes jammer overgik al beskrivelse. Hun rev håret af sit hoved, slog sig for brystet, og søgte ved høje skrig at kalde munkene til hjælp, da hun ikke turde forlade Ambrosio. Endelig lykkedes det hende. Forfærdede ved hendes skrig, ilede adskillige af brødrene til, og abbeden blev bragt ind i klosteret. Man lagde ham straks i sengen, og den munk, som tjente brødrene som sårlæge, begyndte at undersøge hans sår. Imidlertid var Ambrosios hånd blevet overmåde opsvulmet. Lægemidlerne bragte ham vel til live, men han fik dog ikke sine sanser igen; han rasede græsseligt; skummet stod ud af hans mund, og fire af de stærkeste munke var næppe i stand til at holde ham i sengen.

Fader Pablos (dette var sårlægens navn) blev nu ved at undersøge den såredes hånd. Munkene stod omkring sengen med ængstelig forventning; og ingen ytrede heftigere deltagelse i munkens ulykke end den formente

Rosario; i ubeskrivelig angst hvilede hans øjne uafladeligt på den lidende, og de sukke, som opsteg fra hans bryst, vidnede tydeligt nok om, hvor bedrøvet han var.

Da fader Pablos trak lancetten ud af såret, var spidsen af den farvet ganske grøn.

Han rystede sorgfuld på hovedet, og gik bort fra sengen.

"Jeg frygter, at der er intet håb!" sagde han.

"Intet håb?" råbte alle munkene enstemmigt; "intet håb, siger De?"

"Af den hastige virkning formoder jeg, at abbeden må være blevet stukket af en *cientipedoro* Note 1), den giftigste af alle slanger; den gift, som I kan se her på min lancet, bekræfter min formodning. Han har ikke tre dage at leve i."

"Og er der da slet intet middel?" spurgte Rosario, "intet eneste?"

"Hvis giften ikke bliver trukket ud, så kan han ikke komme sig igen, og hvordan det var muligt, indser jeg ikke. Alt hvad jeg formår at gøre, er at lægge urter på såret, for at lindre smerten. Den syge får da sine sanser igen, men giften udbreder sig i alt hans blod, og om tre dage er han død."

Disse ord vakte en almindelig sorg. Pablos forbandt såret, således som han havde sagt, og gik derpå bort sammen med sine ordensbrødre. Rosario, som man på hans indstændige anmodning overlod abbedens pleje, blev alene i cellen, hvor Ambrosio, udmattet af de heftige anstrengelser, imidlertid var faldet i en dyb søvn. Hans kræfter var så aldeles udtømte, at han næppe gav tegn til, at han var i live. Munkene kom tilbage for at erfare om noget havde forandret sig, og Pablos tog plasteret af såret, mere af nysgerrighed end i håb om noget gunstigt symptom. Hvor stor var ikke hans forbavselse, da han så, at betændelsen var rent borte! Han sonderede endnu engang; lancetten kom ganske ren ud af såret; der var intet spor tilbage af giften, og hvis hullet ikke havde været, ville Pablos måske have tvivlet om, at der nogensinde havde været et sår på det sted.

Han meddelte brødrene denne nyhed, og intet uden deres forundring kunne sættes i ligning med deres glæde. Dog, af den første kom de snart igen til dem selv, da de forklarede tingene efter deres egne ideer. Fuldkommen overtydet om, at deres superior var en helgen, syntes det dem såre naturligt, at Sankt Franciscus havde gjort dette underværk til hans frelse. Denne mening blev enstemmigt antaget. De gjorde så megen støj

over dette, og skreg: "Underværk! Mirakler!" med sådan en iver, at de snart vækkede Ambrosio op af sin slummer.

De omringede på øjeblikket hans seng, og bevidnede ham deres glæde over hans underfulde og pludselige helbredelse. Han var ganske ved sine sansers fulde brug, og fri for al smerte; han følte sig blot svag og mat. Pablos gav ham et styrkende lægemiddel og rådede ham til at blive i sengen endnu i to dage. Derpå forlod han ham med det ønske, at patienten ikke måtte udmatte sig ved at tale alt for meget, men hellere søge at få en smule hvile. De andre munke fulgte med Pablos, og abbeden og Rosario blev nu alene.

I nogle minutter stirrede Ambrosio på sin plejerinde med et blik, hvori glæde og frygt stod malet. Hun sad ved siden af sengen; hendes hoved var nedbøjet, og som sædvanlig indsvøbt i hætten af hendes kappe.

"Og De er endnu her, Mathilda?" sagde han endelig; "er det Dem ikke nok, at have bragt mig så nær ved døden, at kun et underværk kunne frelse mig fra graven? O! Himlen sendte vist den slange til straf for –"

Mathilda afbrød ham, idet hun med en forstilt munterhed lagde sin hånd på hans læber.

"Stille, fader, stille! De tør ikke tale."

"Han, som forbød mig det, vidste ikke, hvor vigtigt det emne er, jeg ønsker at tale om."

"Men jeg ved det, og forbyder Dem det alligevel. Jeg er jo nu engang Deres plejerinde, og De må adlyde mig."

"De er i godt lune, Mathilda!"

"Og det med rette; for jeg har nylig følt en glæde, hvis lige jeg i min hele levetid aldrig har kendt."

"Og hvilken da, om jeg tør spørge?"

"En glæde, som jeg må dølge for alle, men især for Dem."

"Især for mig? O! jeg besværger Dem, Mathilda –"

"Stille, fader, stille! De må ikke tale. Men siden De dog ikke har lyst til at sove, må jeg da ikke spille noget på harpe for Dem?"

"Hvordan! jeg har aldrig vidst at De forstod musik."

"O, jeg klimprer kun lidt. Men siden man har pålagt Dem otte og fyrre timers tavshed, så kan jeg måske dog more Dem lidt, når De er ked af at tænke. Jeg henter min harpe."

Hun kom snart efter tilbage med instrumentet.

"Nu, fader, hvad skal jeg da synge? Vil De høre balladen om den tapre Durandarte, som faldt i det berømte slag ved Ronceval imod maurerne?"

"Hvad De selv vil, Mathilda."

"O! kald mig ikke således! kald mig Rosario, kald mig Deres ven. Det er de navne, som jeg gerne vil høre af Deres læber. – Nu stille!"

Hun stemte harpen, og præluderede i nogle øjeblikke på den, med en så guddommelig smag, at man straks kunne høre, at hun kunne spille til fuldkommenhed. Den melodi hun fremtryllede var huld og klagende. Medens Ambrosio lyttede efter, følte han sin urolighed dæmpet, og en sød vemod udbredte sig om hans hjerte. Pludselig forandrede Mathilda tonen; med djærv og færdig hånd greb hun nogle stærke, krigerske akkorder, og sang med et lige så simpelt som melodisk akkompagnement, den følgende ballade:

Durandarte og Belerma.

Sorgens mørke sagn fortæller
om hint slag ved Ronceval;
hvor så mangen ridder segned
død for fjendens hvasse sværd.

Der faldt også Durandarte,
ridderstandens stolte siir.
Da ham dødens engel vinked,
lød sådan hans sidste ord:

"O Belerma! elskte pige!
Tungt er mit levvel til dig.
Du var mine dages lykke.
Nu er graven elskovs løn."

"Skønt i livets vår jeg segner,
døden er min mindste kval:
elskte mø! dig at forlade
gør min afskedstime mørk."

"Montesinos! Ven og broder!
Hør din frændes sidste ord;
døden her vort venskab løser,
hisset det genknyttes skal."

"Når mit brustne øje lukkes,
og min sjæl går hen til ro,
af mit bryst du hjertet tage,
og det til Belerma giv;"

"Stedse banked det for hende,
som udgjorde alt dets fryd.
Ømheds pant hun kærligt gemmer;
plads det under i sin grav."

"Sig, det sidste suk jeg sendte
til Alfaders trone var
for min evigt elskte pige,
for Belermas ro og held."

"Stundom hun en tåre fælder
for den ven, som døden tog;
i den kolde grav han hviler,
hendes gråd gør leret blødt."

"Ah! – mit livs glas er udrundet ...
Himlens lys er slukt for mig; ...
hisset Gud ... det atter tænder;
hisset ... favnes ... vi igen!"

Durandartes ånd opsvinged
sig til højheds region.
Under vemodsfulde tårer
Montesinos grov hans grav.

Heltens sidste bud at følge,
hjertet af hans bryst han skær
og Belerma overbringer
en blodfarvet elskovs skænk.

Længselsfuld den glade pige
råber: "Elskte! bud fra dig!"
Æsken åbnes, – og hans hjerte
er den gave, som hun ser! –

Dødens isnen gennembæved
gysende Belermas sjæl.
Svagt den blege læbe stammer:
"Durandarte er ej mer!"

Stirrende på sorgens gave:
"Død, hvi ramte du ej mig?"
råber hun i rædsom smerte,
kysser hjertet – og er død.

Med henrykkelse lyttede Ambrosio efter hendes sang; aldrig havde han hørt noget skønnere, og han begreb ikke, hvorledes andre end engle kunne frembringe sådanne himmelske toner. Alligevel, hvor meget han endog overlod sig til hørelsens sans, så lidet turde han, som et eneste øjekast overtydede ham om, betro sig til sit syn. Sangerinden sad nær ved sengen. Den stilling, hvori hun bøjede sig hen over sin harpe, var ukunstlet og indtagende; hendes hætte var sunket længere tilbage end sædvanlig; man så to koralfarvede, modne, friske, tillokkende læber, og en hage, i hvis smilehuller tusinde kærlighedsguder syntes at ligge på lur. Hendes ærmer var så lange, at de ville have berørt strengene på instrumentet, og hun havde derfor trukket dem op over albuerne, hvorved man kom til at se en arm, hvis fine hud kappedes med sneen i hvidhed. En eneste gang vovede Ambrosio at se på hende, og i samme øjeblik følte han, hvor farligt det var at have denne forføreriske skabning om sig. Han lukkede sine øjne i, men

desto mere levende stod hun nu for hans sjæl. Her svævede hun stedse for ham, prydet med alle de yndigheder, som hans ophidsede fantasi lånte hende. Enhver skønhed, som han havde set hos hende, syntes ham forøget, og med glødende farver udmalede han de skjulte. Men alligevel mindedes han endnu stedse sit løfte, og nødvendigheden af at holde det. Han kæmpede med lyster og begærligheder, og gyste tilbage for den afgrund, som lå foran hans fødder.

Mathilda sang ikke længere. Ambrosio, som frygtede hendes skønheds magt, blev endnu stadig liggende med lukkede øjne, og bad af sit hjertes fylde Sankt Frans at stå ham bi i denne farlige fristelse. Mathilda troede, at han sov. Hun rejste sig, sneg sig sagte hen til sengen, og betragtede ham i nogle minutter med opmærksomhed.

"Han sover!" sagde hun endelig dæmpet, men dog således, at abbeden kunne høre hvert et ord; "så tør jeg da nu betragte ham, uden at fortørne ham derved! så tør jeg da nu blande mit åndedrag med hans! så tør jeg da stirre på disse kære, elskede træk, uden at han kan beskylde mig for en strafværdig attrå og list. Han frygter, at jeg skulle ville forføre ham til at vanhellige sit løfte. Den uretfærdige! Hvis jeg ville opflamme hans begær, ville jeg da vel med så megen omhu skjule mit ansigt for ham? – dette ansigt, som han hver dag –"

Hun standsede, og faldt i dybe tanker.

"Endnu i går," blev hun ved; "for få timer siden var jeg ham kær; han agtede mig, og mit hjerte var tilfreds; nu, o hvor grusomt er min skæbne nu forandret! Han ser mistroisk på mig; han vil have, at jeg skal forlade ham, forlade ham for evigt. O du, min skytshelgen! min sjæls afgud! Du, som næst efter Gud ejer den første plads i mit hjerte, kun endnu to dage, og du vil kende dette hjerte. Havde du blot kunnet drømme om, hvad jeg følte, da jeg så din dødsangst! kunne du vide, hvor meget kærere dine lidelser have gjort dig for mig! – men der vil komme en tid, da du bliver overtydet om min rene og uegennyttige lidenskab. Da vil du beklage mig, og føle min hele bitre ulykke."

Nu kvalte gråden hendes stemme. Hun bøjede sig ned over Ambrosio, en tåre faldt på hans ansigt.

"Ah! jeg har vækket ham!" råbte Mathilda, og fo'r hastigt tilbage.

Hendes frygt var ugrundet. Ingen sover så dybt, som den der har besluttet ikke at lade sig vække. Dette var munkens tilfælde. Han syntes endnu stadig at være begravet i en rolighed, som ethvert af de følgende øjeblikke gjorde ham tungere og tungere at vedligeholde. Den brændende tåre havde meddelt hans hjerte sin varme.

"Hvilken kærlighed! hvilken sjæls renhed!" tænkte han; "ah! kan den blotte medynk således røre mit hjerte, hvad ville der da ikke ske, hvis kærlighed satte det i bevægelse."

Mathilda forlod igen sit sæde, og gik nogle skridt bort fra sengen. Ambrosio vovede at åbne sine øjne, og frygtsomt at fæste dem på hende. Hun vendte sit ansigt bort fra ham. I en sørgmodig stilling lod hun sin hånd hvile på harpen, og stirrede på maleriet lige over for sengen.

"O, du lyksalige billede!" sagde hun til den skønne Madonna; "til dig beder han, til dig opsender han sine beundringsfulde øjekast. Jeg håbede, at du skulle have lindret min sorg, og nu forøger du kun dens tyngde, for du lærer mig at føle, at lykke og Ambrosio havde været min ejendom, hvis jeg havde kendt ham, førend han aflagde sit løfte. Med hvilken henrykkelse han betragter dette billede! med hvilken ild han opsender sine bønner til det følelsesløse maleri! Ah! skulle måske en god og skjult skytsengel, en ven af min kærlighed, have indgivet ham disse følelser? er det ikke en uforklarlig drift, som leder ham? – dog, hvortil gavner vel tomme forhåbninger? Lad mig ikke nære en tanke, som fordunkler glansen af Ambrosios dyder. Det er religionen, ikke skønheden, som han med tilbedelse beundrer; det er ikke for kvinden, at han knæler, det er for guddommen. O! gav han mig blot et eneste af de ømme navne, han nævner Madonna ved! o, sagde han blot, at hvis han ikke var kirkens brudgom, så ville han ikke foragte Mathilda! Forlad mig ikke, du trøstende tanke! Måske erkender han endnu, at han føler mere end medynk for mig, at en ømhed som min, vel havde fortjent gengældelse. Måske tilstår han det for sig selv, når jeg ligger på min dødsseng; da behøver han jo ikke længere at frygte for at vanhellige sit løfte, og den tilståelse, at han har agtelse for mig, vil lindre min kval. Gid det dog måtte ske! o! hvor varmt ville jeg da ikke ønske, at min dødsstund måtte være nær!"

Ikke en stavelse af, hvad hun sagde, undgik abbedens opmærksomhed, og den tone, hun udtalte de sidste ord i, trængte dybt ind i hans hjerte.

Uvilkårligt rejste han sig op på sit leje. "Mathilda!" sagde han med bævende stemme; "o! min Mathilda!"

Hun fo'r sammen ved denne lyd, og vendte sig hastigt om. Den pludselige bevægelse gjorde, at hendes hætte gled ned, og munkens forskende øjne faldt på hendes ansigt. Hvor forbavset blev han ikke ved at se sin beundrede Madonna levende! Samme hulde træk, samme strøm af lokker, samme rosenrøde laber og himmelske øjne, samme blide højhed! Ambrosio udstødte et skrig af forundring, og sank tilbage på sit leje. Han vidste ikke, om den genstand, han så, var et guddommeligt eller et dødeligt væsen.

Mathilda var bestyrtet. Hun blev stående som en støtte, og hvilede sig op mod harpen. Hun slog øjnene ned, og rosens rødme overtrak hendes kinder. Da hun igen kom til sig selv, var det første hun gjorde at trække sin hætte ned over sit ansigt. Derpå tiltalte hun munken således med bævende og dæmpet røst:

"Ved et tilfælde har De opdaget en hemmelighed, som jeg ikke ville have åbenbaret, førend på min dødsseng. – Ja, Ambrosio! i Mathilda de Villanegas ser De originalen til Deres elskede Madonna. Kort efter at hin ulykkelige lidenskab havde fæstet rod i mit hjerte, lagde jeg den plan, at spille mit portræt i Deres hænder. En stor mængde tilbedere havde sagt mig, at jeg var smuk; jeg ville vide, om De var af samme mening. Jeg lod mig male af Martin Galuppi, en berømt venetianer, som dengang opholdt sig i Madrid, ligheden var yderst træffende; jeg lod maleriet falbyde i kapucinerklosteret, og den jøde, som De købte det af, stod i min sold. De beholdt det. Tænk Dem min henrykkelse, da jeg hørte, at det var genstanden for Deres fornøjelse, eller rettere sagt, for Deres tilbedelse, at De havde hængt det op i Deres celle, og at det var den helgen, De opsendte Deres bønner til! Måske denne tilståelse kun vil give Dem mere anledning til at have mig mistænkt, men den burde tværtimod overtyde Dem om, hvor ren min kærlighed er; den burde bevæge Dem til igen at skænke mig Deres omgang og Deres agtelse. Hver dag hørte jeg Dem lovprise mit billede. Jeg var vidne til den henrykkelse, hvori dets skønhed satte Dem, og dog brugte jeg ikke de våben imod Deres dyd, som De selv gav mig i hænderne. Jeg skjulte det ansigt for Dem, som De elskede uden selv at vide af det. Jeg søgte ikke at opgløde Deres begær ved min skønhed, eller ved hjælp af Deres

sanser, at få herredømme over Deres hjerte. At tiltrække mig Deres opmærksomhed ved nøje at opfylde religionens pligter, altid at gøre mig mere værdig til Deres venskab ved den selvbevidsthed, at min sjæl var dydig og min ømhed oprigtig, det var mit eneste øjemed. Jeg blev Deres selskabsbroder, Deres ven. Jeg dulgte mit køn, og hvis De ikke havde overtalt mig til at åbenbare Dem min hemmelighed, var jeg ikke blevet martret af en uafladelig frygt for at blive opdaget, ville De da aldrig have kendt mig under andet navn end Rosario. Men bliver De også endnu ved Deres beslutning at forstøde mig? Jeg skal da ikke tilbringe de få timer, jeg endnu har at leve i, hos Dem? – O tal, Ambrosio, og sig, at jeg tør blive."

Mens hun talte, havde abbeden fået stunder til at fatte sig. Han følte, at i hans nærværende sindsforfatning var flugt og undvigelse af hendes omgang det eneste, som kunne bestyrke ham imod den alt for indtagende piges magt.

"Deres erklæring har gjort mig så forbavset," sagde han; "at jeg ikke ved, hvorledes jeg nu skal besvare den. Kræv derfor intet svar, Mathilda; forlad mig, jeg trænger til ensomhed."

"Jeg adlyder; men førend jeg rejser, så lov mig, at De ikke vil nøde mig til at forlade klosteret straks."

"Mathilda, betænk Deres stilling, overvej følgerne af Deres dvælen her; vor skilsmisse er uundgåelig, og vi må forlade hinanden."

"Men blot ikke i dag, fader! o, vær barmhjertig, blot ikke i dag!"

"De plager mig alt for meget, men jeg kan ikke modstå denne bønlige tone. Velan da, siden De endelig vil have det, – jeg samtykker i Deres begæring. De må blive her så længe, indtil De nogenlunde har forberedt brødrene på Deres afrejse; et par dage endnu, men den tredje –" (han sukkede uvilkårligt) "- husk på, at om tre dage må vi for evigt skilles ad."

Hun greb hastigt hans hånd, og trykkede den op til sine læber.

"Om tre dage!" råbte hun i en blid, højtidelig tone; "ja, fader, ja! om tre dage må vi for evigt skilles ad!"

Idet hun sagde disse ord, lå der en rædsom udtryksfuldhed i hendes øjne, som fik munken til at gyse. Endnu engang kyssede hun ham på hånden, og ilede derpå hastigt ud af cellen.

Nu så Ambrosio sit hjerte sønderslidt af tusinde forskellige lidenskaber; for lige så gerne som han ønskede at retfærdiggøre sin farlige gæsts

nærværelse hos sig, lige så tydeligt råbte hans samvittighed til ham, at dette var noget, som stred imod hans ordens love. Endelig lod det, som om hans godhed for den formente Rosario, understøttet af hans temperaments naturlige varme, ville sejre, og denne sejr var allerede vis, da den selvtillid, som var grundtrækket i hans karakter, begyndte at tale til Mathildas fordel. Munken betænkte, at det var en uendelig større hæder at overvinde fristelser, end at undvige dem; han overvejede, at denne lejlighed til at bevise sin dyds fasthed måtte endog være ham velkommen. Den hellige Antonius havde jo modstået alle vellystens forførelser, hvorfor skulle han da ikke også kunne gøre det? Desuden var det Lucifer, som fristede Sankt Antonius, og anvendte alle sine rænker for at opflamme hans lidenskaber; Ambrosios fare blev jo derimod kun forvoldt af en dødelig, frygtsom og blufærdig skabning, der var lige så bange for, at han skulle lade sig forlede, som han selv.

"Ja," sagde han; "den ulykkelige skal blive! Jeg har intet at frygte af hendes ophold her; og om jeg endog skulle være for svag til at modstå fristelsen, så beskytter Mathildas uskyldighed mig for al fare."

Ambrosio skulle først nu erfare, at lasten er allerfarligst for et uskyldigt hjerte, når den lurer bag dydens maske.

Han følte sig så fuldkommen frisk igen, at da fader Pablos om aftenen igen kom for at se til ham, bad han ham om lov til at turde gå ud af sin celle dagen derpå. Det blev ham tilstedet. Mathilda kom kun i selskab med munkene, som alle spurgte til abbedens helbred. Hun lod til at frygte en samtale under fire øjne med ham, og blev der kun i nogle få minutter. Munken sov godt, men drømmen fra forrige nat kom igen, og hans følelser blev endnu mere levende og vældige. De samme syner svævede for hans øjne, og antændte hans begær: Mathilda, i skønhedens fuldeste glans, varm, kælen og sukkende efter nydelse, trykkede ham til sit bryst, og overøste ham med de fyrigste kærtegn. Han gengældte dem med lige ild, og var just på nippet til at give efter, da den troløse skabning forsvandt og overlod ham til alle undseelsens og fejlslagne håbs pinsler.

Det gryede ad dag. Udmattet, slappet og svækket ved sine ophidsende drømme, havde han ingen lyst til at forlade sengen. Under et påskud lod han være at gå til messen – den første gang i hans levetid, at han forsømte den. Han stod sent op. Den hele dag havde han slet ingen lejlighed til at

komme til at tale alene med Mathilda; hans celle var fuld af munke, som kappedes om at fortælle ham, hvor meget hans upasselighed smertede dem, og han havde stadig nok at bestille med at tage imod deres lykønskninger over hans helbredelse, da klokken kaldte dem til refectorium.

Om eftermiddagen gik munkene fra hinanden, og spredte sig i adskillige dele af haven, hvor træernes skygge eller en enlig grotte tilbød de behageligste midler til at holde hvile. Abbeden gik hen mod eremitboligen, hvortil et af hans øjekast indbød Mathilda at ledsage ham. Hun fulgte tavs efter ham; således trådte de ind og satte sig. Begge syntes at undvige begyndelsen af en samtale, og at føle den gensidige forlegenheds indflydelse. Endelig begyndte abbeden at tale: han berørte kun ligegyldige genstande, og Mathilda svarede ham i samme tone. Hun syntes med ængstelighed at ville bringe ham til at glemme, at den skabning, som sad ved siden af ham, var nogen anden end Rosario. Ingen af dem vovede, eller blot ønskede, at gøre den mindste hentydning til det emne, som lå dem begge allermest på hjertet.

Mathildas bestræbelser for at synes munter, var tydeligt tvungne; hendes livsånder var nedtrykkede af angstens magt, og når hun talte, lød hendes stemme mat og svag. Hun syntes at ønske enden på en samtale, som satte hende i forlegenhed, klagede over upasselighed, og bad Ambrosio om tilladelse til at vende tilbage til klosteret. Han ledsagede hende til døren af hendes celle; der blev han stående for at sige, at han tillod hende at blive i klosteret, så længe som hun selv behagede.

Hun ytrede ingen glæde over denne tidende, skønt hun dagen før med så megen ængstelighed havde anmodet ham om hans samtykke.

"Ak, fader," sagde hun, og rystede sørgmodigt på hovedet; "Deres godhed kommer for silde, min dom er fældet: vi må stilles ad for evigt! Men vær vis på, at jeg med taknemmelighed erkender Deres ædelmodighed – Deres medynk med en ulykkelig, som kun fortjener den alt for lidet."

Hun tørrede sine øjne; hendes hætte var kun trukket halvt ned over ansigtet. Ambrosio så, at hun var bleg, og at hendes øjne var indsunkne og udslukte.

"Gode Gud," råbte han; "De befinder Dem meget ilde, Mathilda; jeg vil straks sende fader Pablos til Dem."

"Nej, gør ikke det; jeg befinder mig ilde, men han kan ikke hjælpe mig. Lev vel, fader, husk på mig i morgen i Deres bøn! da vil jeg huske på Dem i Himlen."

Hun gik ind i sin celle, og lukkede døren efter sig.

Uden at spilde et øjeblik, sendte abbeden lægen til hende, og ventede med utålmodighed på dennes udsagn, men fader Pablos kom snart igen tilbage; og meldte at hans gang havde været forgæves. Rosario havde nægtet ham at komme ind, og udtrykkeligt afslået at tage hans medikamenter. Denne tidende bedrøvede Ambrosio overmåde meget; han foresatte sig, endnu i nat at lade Mathilde have sin egen vilje, men hvis hendes tilstand ikke blev bedre til dagen derpå, da at påstå, at hun skulle følge fader Pablos råd.

Han havde ingen lyst til at sove, lukkede sit vindue op, og så hvorledes månens stråler badede sig i den smalle å, som løb langs med klostermuren. Den kølige natteluft, og den stilhed, som herskede allevegne, gød tungsind i hans sjæl. Han tænkte på Mathildas skønhed og kærlighed, på de glæder, som han kunne dele med hende, hvis han ikke lå i klosterets lænker, han overvejede, at hendes kærlighed, som var ganske blottet for håb, kunne ikke vare længe; at hun uden tvivl ville overvinde sin lidenskab, og søge sin lykke i mandens arme. Han gyste for den tomhed, som der ville blive i hans barm, når hun forlod ham; mismodig eftertænkte han klosterlivets ensformighed, og sukkede efter verden, som han var for evigt skilt fra.

En stærk banken på hans dør forstyrrede ham i disse betragtninger. Klosterklokken havde allerede slået to. Abbeden åbnede døren, og så en munk, hvis ansigt forkyndte hast og forvirring.

"Skynd Dem, ærværdige fader!" sagde han; "skynd Dem hen til den unge Rosario! Han ønsker inderlig meget at tale med Dem; hans endeligt synes at være nær."

"Almægtige Gud! hvor er fader Pablos? Hvorfor er han ikke hos ham? O! Jeg frygter, jeg frygter –"

"Fader Pablos har været hos ham, men hans kunst formår intet. Han tror, at ynglingen må være forgiftet."

"Forgiftet? ah! den ulykkelige! så er da min formodning sand! Men lad mig intet øjeblik spilde; måske er det endnu tid at kunne frelse ham."

Med disse ord fløj han hen til novicens celle. Adskillige munke var allerede derinde; iblandt dem stod fader Pablos med et lægemiddel i hånden, som han besvor Rosario at indtage. De andre var hensunket i beundring over den lidendes skønhed, som de nu så for første gang. Hun var yndigere end nogensinde før, hendes ansigt var hverken blegt eller mat. En glimrende rødme dækkede hendes kinder, hendes øjne funklede af en blid og from henrykkelse, og ethvert af hendes træk udtrykte tillid og hengivenhed i hendes skæbne.

"O, pin mig ikke længere!" sagde hun til Pablos i det øjeblik, da den forskrækkede abbed trådte ind i cellen; "min sygdom er uopnåelig for din kunst, og jeg ønsker ikke at blive helbredet." Nu opdagede hun Ambrosio. "Ah, der er han!" råbte hun; "endnu engang ser jeg ham, førend vi skilles ad for evigt! Forlad mig, mine brødre! jeg har mange ting at sige denne hellige mand under fire øjne."

Munkene adlød på øjeblikket, og Mathilda og abbeden blev alene.

"Hvad har De gjort, ubesindige?" råbte Ambrosio; "sig mig, er min mistanke grundet? Må jeg virkelig miste Dem, og har Deres egen hånd været værktøjet til Deres død?"

Hun smilede og greb hans hånd.

"Og hvori var jeg ubesindig, min fader? Jeg ofrede en flintesten for at frelse en diamant. Min død bevarer et liv, som er hæderligt for verden, og mig meget mere dyrebart end mit eget. Ja, fader, jeg er forgiftet; men vid, at denne gift engang fløð i Deres årer."

"Mathilda!"

"Det jeg nu siger Dem, besluttede jeg først at åbenbare Dem på min dødsseng. Dette øjeblik er nu kommet. – De kan endnu ikke have glemt den dag, da en *cientipedoros* bid satte Deres liv i fare. Lægen overgav Dem med den erklæring, at han ikke vidste, hvordan han skulle drage giften ud. Jeg kendte kun ét middel, og betænkte mig intet øjeblik på at bruge det. Man lod mig være alene med Dem; De sov; jeg løste forbindingen af Deres sår, jeg kyssede det, og sugede giften ud med mine læber. Virkningen har været hastigere, end jeg ventede. Jeg føler døden i mit hjerte; endnu en time, og jeg vil da være i en bedre verden."

"Almægtige Gud!" råbte abbeden, og sank næsten livløs om på sengen.

Få øjeblikke efter fo'r han pludselig i vejret, og stirrede på Mathilda med fortvivlelsens vildhed.

"Og De har ofret Dem for mig? De dør, og dør for at frelse Ambrosio? Er der da slet intet redningsmiddel, Mathilda? Er der slet intet håb? Tal, o tal! Sig, at der er endnu et middel til at bevare Deres liv!"

"Trøst Dem, min eneste ven! Ja, midlet til at bevare mit liv står i min magt, men det er ikke et middel, som jeg vover at bruge. Det er farligt, det er skrækkeligt! Livet var for dyrekøbt dermed, undtagen hvis jeg turde leve for Dem." –

"Lev da for mig, Mathilda, for mig og taknemmeligheden!" – (han greb hendes hånd, og trykkede den henrykt til sine læber) – "husk på vor sidste samtale; nu samtykker jeg i alting. Husk på, med hvilke levende farver du afmalede sjælenes forening; lad os iværksætte disse ideer. Lad os glemme kønnenes forskel, foragte verdens fordomme, og blot anse hinanden som brødre og venner! Så lev da, Mathilda, o, lev for mig!"

"Ambrosio, det kan ikke ske. Dengang jeg tænkte dette, bedrog jeg både Dem og mig selv. Enten må jeg dø nu, eller i utilfredsstillet begærs langsomme kvaler. O! siden vor sidste samtale er en rædsom tåge svundet fra mine øjne. Jeg elsker Dem ikke længere med den andagt, som man yder en helgen; jeg agter Dem ikke længere for Deres sjæls dyder; jeg sukker efter nydelse. Kvindelighed hersker i mit hjerte, og jeg er et rov for de vildeste lidenskaber. Tal ikke om venskab! det kolde, følelsesløse ord! min barm brænder af kærlighed, af uudsigelig kærlighed, og elskov er det jeg attrår. Derfor skælv, Ambrosio, skælv for, at jeg måtte bønhøre dit ønske! Lever jeg, så har du for evigt tabt din renhed, din hæder, din løn for et i lidelser tilbragt liv, kort sagt, alt hvad der er dig kært i verden. Jeg vil ikke længere kunne kæmpe imod min lidenskab; jeg vil gribe enhver lejlighed til at oppuste din brynde, og søge at vanære os begge to. Nej, nej, Ambrosio, jeg tør ikke leve; hvert et øjeblik overtyder mig om, at jeg har kun ét valg; ved hvert pulsslag føler jeg, at jeg må nyde eller dø."

"Gud; – Mathilda! er det også Dem selv, som taler med mig?"

Han gjorde en bevægelse, som om han ville forlade sit sæde. Med et højt skrig rakte hun sig halvt ud af sengen, slyngede sine arme om munken, og forsøgte at holde på ham.

"O, forlad mig ikke! hør mine vildfarelser med barmhjertighed! Om få timer er jeg ikke mere; kun endnu en føje tid, og da er jeg fri for denne skændige lidenskab."

"Ulykkelige! Hvad kan jeg sige dig! Jeg kan ikke – jeg tør ikke – dog lev, o lev, Mathilda!"

"De ved ikke, hvad De beder mig om. Hvordan? leve, for at styrte mig selv i skændsel? leve, for at blive Djævelens værktøj? for at styrte Dem og mig i evig fordærvelse? Føl dette hjerte, fader!"

Hun tog hans hånd. Forvirret, forlegen, fortryllet trak han den ikke tilbage, og følte hendes hjerte banke under den.

"Føl dette hjerte, fader! Endnu er det ærens, troskabens, kyskhedens bolig; banker det endnu i morgen, så bliver det et rov for de sorteste forbrydelser. O! lad mig derfor dø i dag! lad mig dø, mens jeg endnu fortjener den dydiges tårer! Således vil jeg forlade verden!" – (Hun hvilede sit hoved op mod hans skulder; hendes gyldne hår strømmede ned over hans bryst) – "Omslynget af Deres arme, vil jeg slumre ind; Deres hånd skal for evigt lukke mine øjne; Deres mund skal modtage mit døende åndedræt. Og vil De ikke stundom tænke på mig? Vil De ikke undertiden fælde en tåre på min grav? O jo, jo, jo! dette kys er mig et løfte."

Det var nat. Rundt om herskede stilhed; det matte skin af en eneste lampe faldt på Mathilda, og udbredte et hemmelighedsfuldt tusmørke i hele cellen. Intet forskende øje, intet nysgerrigt øre var nær ved de to elskende; Mathildas melodiske røst var det eneste, som hørtes. Ambrosio stod der i sin manddoms fulde modenhed; hans øjne hvilede på en ung, skøn kvinde, hans livs frelserinde, hun, hvis afgud han var, hun, som ved kærlighed til ham var blevet bragt på gravens rand. Han sad på hendes seng, hans hånd hvilede på hendes barm, vellystig lagde han sit hoved op mod hendes hals. Hvem vil da vel undre sig over, om han bukkede under for fristelsen? Beruset af brynde trykkede han sine læber på læber, som ledte efter dem; hans kys kappedes med Mathildas i varme og lidenskab; henrykt trykkede han sig op til hendes bryst. Han glemte sit løfte, sin hellighed, sin hæder; glæden og lejligheden var det eneste, han kunne tænke på.

"Ambrosio! o, min Ambrosio!" sukkede Mathilda.

"Din, evig din!" hviskede munken, og sank om i hendes arme.

3. kapitel

– – – these are the villains,
that all the travellers do fear so much.
– – – some of them are gentlemen
such as the fury of ungovern'd youth
thrust from the company of awful men.

Shakespeare:
De to herrer fra Verona

– – – Det er de skælme,
som alle rejsende indjager frygt – – –
Blandt dem er ynglinge af ædel herkomst,
hvem ubevogtet ungdoms fyrighed
af hæders-kredsen bortjog. – – –

Tavse gik markisen og Lorenzo hen til paladset: Raymond beskæftiget med at erindre sig enhver omstændighed, hvoraf beretningen kunne give Lorenzo det fordelagtigste begreb om hans forbindelse med Agnes; Lorenzo derimod fuld af begrundet bekymring for sin families ære, og tillige såre forlegen. Den tildragelse, han nylig havde været vidne til, forbød ham at behandle markisen som ven. På den anden side beroede Antonias velfærd på Raymond, og det ville altså have været upolitisk handlet at omgås ham som fjende. Disse iagttagelser bragte ham til at fatte den beslutning at vedligeholde en vis tavshed, og han ventede med utålmodighed på Don Raymonds erklæring.

De kom til paladset de la Cisternas. Markisen førte Lorenzo straks ind i sine værelser, og ville bevidne ham sin glæde over at finde ham i Madrid. Lorenzo afbrød ham.

"Forlad mig, min herre," sagde han med nogen tilbageholdenhed; "om jeg besvarer forsikringerne om Deres agtelse temmelig koldt. En søsters ære står her på spil. Førend De har forklaret Dem for mig, og gjort mig rede for hensigten af Deres brevveksling med Agnes, kan jeg ikke anse Dem for min

ven. Jeg venter med utålmodighed på oplysning om Deres adfærd, og ifølge Deres givne løfte håber jeg, at De ikke vil tøve med den."

"Giv mig først Deres æresord på, at De vil høre mig med tålmod og mildhed."

"Jeg elsker min søster alt for højt til, at jeg skulle være nogen streng dommer, og indtil dette øjeblik har jeg ingen kærere ven haft end Dem. Jeg tilstår altså gerne, at da det desuden beror på Dem, at forbinde mig i en sag, som er mig yderst magtpåliggende, så er det virkelig mit højeste ønske, endnu stedse at se Dem værdig til min højagtelse."

"Lorenzo, De henrykker mig! Intet kan glæde mig mere, end en lejlighed til at kunne tjene min Agnes' broder."

"Overtyd mig om, at jeg kan gøre brug af Deres tilbud, uden at vanære mig, og af alle mennesker i hele verden vil jeg helst være Dem forbunden."

"De har formentlig hørt Deres søster nævne navnet Alphonso d'Alvarada?"

"Aldrig. Hvor broderligt jeg endog elsker Agnes, så er der dog omstændigheder, som har hindret os i at være meget sammen. Da hun endnu var et barn, blev hun betroet til sin tante, der havde ægtet en tysk adelsmand. På hans slot opholdt hun sig indtil for to år siden, da hun kom tilbage til Spanien med det faste forsæt at gå i kloster."

"Algode Himmel! – Lorenzo, De vidste hendes forsæt, og gjorde dog intet forsøg på at få hende til at afstå derfra?"

"De gør mig uret, markis; dengang man meldte mig det i Neapel blev jeg overmåde forbavset derover, og jeg ilede straks med min tilbagerejse til Madrid, fast besluttet at forebygge dette offer. Så snart jeg var kommet her, fløj jeg hen til Sankta Claras kloster, som min søster havde valgt til sit noviciat. Jeg forlangte at se hende. Døm selv om min forundring, da man nægtede mig det; hun erklærede bestemt, at hun frygtede for min indflydelse på hendes tænkemåde, og at hun turde ikke se mig førend dagen før hun tog imod sløret. Jeg bad, jeg påstod at jeg *ville* tale med Agnes, og ytrede rent ud min mistanke, at det var ikke egen lyst, som forbød hende at komme til mig. For at undgå beskyldningen for voldsomhed, bragte priorinden mig nogle linjer, som jeg så var skrevet af min søsters egen hånd, og hvori hun gentog, hvad der før var blevet sagt mig mundtligt. Alle videre forsøg på at komme til at tale et øjeblik med hende, var lige så frugtesløse, som det første. Uden at lade sig bevæge ved

mine bønner, til lod hun mig ikke at se sig, førend dagen for hendes indtrædelse i klosteret, som hun nu aldrig mere vil forlade. Vi så hinanden i vore nærmeste frænders nærværelse. For første gang siden vor barndoms glade dage så vi hinanden så nær; det var et højst rørende optrin. Hun kastede sig i mine arme, kyssede mig, og græd bitterligt. Ved alle blot nogenlunde mulige grunde, ved bønner, ved tårer søgte jeg at få hende til at forandre sin beslutning. Jeg afmalede hende klosterlivets hele strenghed; jeg fremstillede for hendes indbildningskraft alle de glæder, som hun nu ville forlade; jeg besvor hende, at åbenbare mig, hvad det var, som gav hende denne afsky for verden. Ved dette sidste spørgsmål blegnede hun, og hendes tårer randt endnu stærkere. Hun bad mig indstændigt ikke at spørge hende herom; det måtte være mig nok at vide, at hun havde fattet sin beslutning, og at et kloster var det eneste sted, hvor hun endnu turde gøre sig håb om at finde fred. Dette blev hun ved at sige, og aflagde sit løfte. Jeg besøgte hende tit ved talegitteret, og hvert øjeblik, som jeg tilbragte hos hende, lod mig med dybere kummer føle tabet af min elskede søster. Kort tid efter måtte jeg forlade Madrid; først i går aftes kom jeg tilbage, og har siden ingen stunder haft til at besøge Sankta Claras kloster."

"Har De aldrig hørt navnet Alphonso d'Alvarada, førend jeg nævnede det?"

"Jo, det har jeg; min tante meldte mig, at en lykkeridder af dette navn havde fundet lejlighed til at snige sig ind på slottet Lindenberg; at han havde vundet min søsters hjerte, og endog overtalt hende til at flygte bort med sig. Men førend denne plan kunne blive sat i værk, havde den gode herre erfaret, at de plantager i Hispaniola, som han troede var Agnes' ejendomme, hørte mig til. Dette bragte ham på ganske andre tanker, og den dag, som var bestemt til bortførelsen, forsvandt han. Af fortvivlelse over hans troløshed og nederdrægtighed fattede Agnes den beslutning at blive nonne. Hun føjede til, at denne lykkeridder havde givet sig ud for en af mine venner, og hun ønskede altså at vide, om jeg kendte ham. Jeg svarede hende Nej. Hvor lidet tænkte jeg dengang på at finde Alphonso d'Alvarada og markis de las Cisternas i én person. Det skilderi man havde givet mig af den første, lignede slet ikke den sidste, så vidt som jeg kendte til ham."

"Deraf kender jeg tydeligt Donna Rodolphas troløse karakter. Hvert et ord, De har sagt mig, er stemplet med kendetegn på hendes ondskab, hendes falskhed og hendes evner til at sætte de, hun vil skade, i et urigtigt

lys. Forlad mig, Medina, at jeg taler så rent ud om en af Deres slægt. Al den fortræd hun har voldt mig, retfærdiggør min harme, og når De har hørt min historie, så vil De selv tilstå, at jeg ikke har brugt for hårde udtryk."

Nu begyndte han sin fortælling på følgende måde:

Don Raymond, markis de las Cisternas historie.

Lang erfarenhed, min bedste Lorenzo, har lært mig at kende Deres ædle tænkemåde; jeg behøvede ikke Deres erklæring, at Deres søsters begivenheder var Dem ubekendte, for at begribe, at man med vilje havde dulgt disse for Dem. Havde De erfaret dem, hvor mange ulykker havde jeg og Agnes da ikke undgået! Men skæbnen har villet det anderledes. De var udenlands, da jeg først lærte at kende Deres søster; vore fjender bar omsorg for at dølge Deres opholdssted for hende, og således var det hende umuligt, skriftligt at bede Dem om Deres bestyrtelse og Deres råd.

Da jeg forlod Salamancas universitet, hvor De, som jeg siden har erfaret, blev et år efter mig, rejste jeg straks udenlands. Min fader forsynede mig rundeligt med penge, men han ville have, at jeg skulle skjule min rang, og give mig ud for en ringere adelsmand. Hans vens, hertug de Villa Hermosas råd formåede ham til denne befaling, og stedse har denne mands sjælegaver og menneskekundskab fortjent min dybeste ærbødighed.

"Tro mig, min kære Raymond," sagde han, "De vil med tiden komme til at indse fordelene af denne periodiske fornedrelse. Sandt nok, som greve de las Cisternas var De blevet modtaget med åbne arme; Deres ungdommelige forfængelighed var blevet smigret ved den høflighed, som alle vegne havde mødt Dem. Nu derimod må De stole på Dem selv; De har ypperlige anbefalinger, men det er Deres sag, hvad brug De gør af dem. De må søge at behage; De må tragte efter de menneskers bifald, De bliver forestillet for. De, som ville have bejlet til greve de las Cisternas venskab, kunne ingen fordel have af at låne Alphonso d'Alvarada fortjenester, eller med tålmodighed at fordrage hans fejl. Finder De derfor, at De virkelig er yndet, så kan De da uden betænkning tilregne Deres gode egenskaber, og ikke Deres rang det, og den agtelse, hvormed man omgås Dem, er da meget mere smigrende. Desuden ville Deres høje byrd forbyde Dem at omgås med de lavere klasser. Nu derimod er dette Dem tilladt, og efter mine tanker vil dette være Dem til stor nytte. Søg ikke blot de fornemmes selskab i de egne,

som De gennemrejser; undersøg mængdens sæder og skikke; gå ind i bøndernes hytter, læg mærke til, hvorledes man i fremmede lande behandler undersåtterne, lær at formindske Deres egne vasallers laster, og derved at forhøje Deres livsnydelse. Efter min mening om de fordele, som en ung mand med krav på magt og rigdomme kan høste af sine rejser, skulle han ikke anse lejligheden til at blande sig mellem de lavere folkeklasser og være øjenvidne til den menneskelige elendighed, for den ringeste."

Forlad mig, Lorenzo, om min fortælling måske synes kedsommelig. Den nøje forbindelse, hvori vi nu står med hinanden, lader mig ønske nøje at meddele Dem alt, hvad der angår mig, og af frygt for at udelade den mindste omstændighed, som kunne bevæge Dem til at tænke gunstigere om Deres søster og mig selv, kan det let hænde sig, at jeg anfører ting, som kun har liden interesse for Dem.

Jeg fulgte hertugens råd, og blev snart overtydet om, hvor vel han havde ment det med mig. Jeg forlod Spanien under navn af: "Don Alphonso d'Alvarada", ledsaget af en eneste tjener af prøvet troskab. Paris var mit første mål. En tid lang henrykte denne by mig; det gik mig som enhver, der er ung, og som attrår forlystelser. Men midt iblandt alle disse støjende glæder følte jeg dog, at mit hjerte fattedes endnu noget; jeg blev ked af den evige adspredelse; jeg mærkede, at det folk jeg levede imellem, og som lod til at være så fint og så tillokkende, var i grunden ustadigt, og uden følelser eller oprigtighed. Jeg trak mig ærgerlig tilbage fra pariserne, og forlod denne overdådighedens skueplads uden et eneste suk.

Nu tog jeg min vej til Tyskland, hvor jeg ville besøge de fornemste hoffer. Men først ville jeg opholde mig en kort tid i Strassburg. Da jeg steg ud af min chaise i Luneville for at få nogle forfriskninger, opdagede jeg en glimrende ekvipage med fire tjenere i rigt livré, som holdt uden for værtshuset *Den hvide Løve*. Straks efter så jeg en dame af fornem anstand, ledsaget af to piger, stige ind i kareten, som på øjeblikket kørte afsted.

Jeg spurgte værten, hvad det var for en rejsende dame.

"Det er en tysk baronesse, af stor rang og formue; efter hendes folks udsagn, har hun været på besøg hos hertuginden af Longueville. Nu rejser hun til Strassburg, hvor hun møder sin gemal, og derfra tager de begge tilbage til deres slot i Tyskland."

Jeg fortsatte min rejse i den hensigt, endnu samme aften at nå Strassburg. Men mit håb blev skuffet, fordi min vogn gik i stykker undervejs. Dette vanheld mødte mig midt i en tyk skov, og jeg var ikke så lidt forlegen for at finde på nogen måde til at komme videre på. Det var allerede langt ud på vinteren, natten nærmede sig, og Strassburg, den nærmeste by, lå nogle mile borte. Hvis jeg ikke ville tilbringe natten i skoven, så havde jeg ingen anden udvej, end at ride til Strassburg på min tjeners hest, og under slige omstændigheder var dette middel just ikke det behageligste. Imidlertid – hvad skulle man vel gøre? Jeg måtte finde mig i det, underrettede postkarlen om mit forehavende, og lovede at sende ham hjælp, så snart jeg var kommet til Strassburg. Jeg stolede just ikke synderligt på hans ærlighed; men da min Stephano var vel bevæbnet, og postkarlen derimod så ud til at være temmelig til alders, så troede jeg, at jeg intet havde at frygte for min kuffert osv.

Lykkeligvis, – som jeg i det mindste troede, – viste der sig endnu et middel til at tilbringe natten behageligere end jeg ventede. Dengang jeg ytrede min hensigt, selv at ride til Strassburg, rystede postillonen med mishag på hovedet.

"Det er en lang vej," sagde han; "herren vil næppe finde den uden vejviser; desuden lader De ikke til at være ret vant til den strenge årstid, og det var jo let muligt, at De ikke kunne udholde den strenge kulde, og at – –"

"Men hvortil nu alle disse indvendinger?" afbrød jeg ham ganske utålmodig; "ved du da noget bedre middel? Jeg står jo dog i større fare for at dø af kulde, når vi bliver natten over i skoven."

"Blive natten over i skoven?" svarede han; "ej, ved Saint Denis! så slemt er det da heller ikke. Hvis jeg ikke tager fejl, så har vi ikke ven Baptistes hytte; det er en brændehugger, et godt stykke karl. Han vil vist med fornøjelse huse Dem natten over. Imidlertid kan jeg tage den ene af vognhestene, ride til Strassburg, og i dagbrækningen være her tilbage med håndværksfolkene, for at få Deres vogn sat i stand."

"Men for Guds skyld menneske," sagde jeg; "hvorfor har du da sådan en langsommelig tid ladet mig vær i uvished? Hvorfor talte du ikke før om hytten? Hvad, du dumme djævel?"

"Jeg tænkte, at det var måske for simpelt for herren –"

"Hvilken dum sladder! afsted, afsted! i stedet for at stå her og sladre var det nok så godt, at du bragte os hen til din brændehugger."

Han gik foran, og vi fulgte bag efter; hestene kunne næppe orke at slæbe den sønderbrudte vogn. Min tjener kunne næsten ikke tale for kulde, og jeg følte allerede frostens virkninger, førend vi var kommet til hytten. Den var lille, men køn; da vi kom nærmere, frydede jeg mig ved synet af en stærk ild, som skinnede gennem vinduerne. Vor vejviser bankede på døren; det varede nogen tid, førend der kom svar. Folkene indenfor syntes at være i tvivl om, om de skulle lukke os ind eller ej.

"Nu frisk, frisk, broder Baptiste!" råbte karlen ganske utålmodigt, "hvor længe varer det med dig? Er du allerede krøbet i køjen, eller vil du nægte en smuk, ung herre, hvis vogn nylig er gået itu ude i skoven, et natteleje?"

"Ah, er der dig, min ærlige Claude?" svarede en mandsstemme, "bi et øjeblik, nu kommer jeg straks og lukker op."

Nu blev skodden slået fra døren, og en mand kom ud med en lampe i hånden; han hilste vor vejviser ganske trohjertigt, og vendte sig derpå om til mig.

"Kom kun ind, min herre, og vær De hjertelig velkommen! Om forladelse, at jeg ikke straks lukkede op for Dem, men her findes så meget lumpent pak i vor egn; og jeg kunne jo ikke vide, om De var af samme slags."

Ved disse ord viste han mig ind i den stue, hvor jeg havde set ilden, og satte en lænestol hen ved kaminen til mig. En kvinde, som jeg anså for at være min værts hustru, rejste sig op fra sit sæde, da jeg kom ind i stuen, og modtog mig med en kold og skødesløs hilsen. Hun svarede ikke, da jeg talte til hende, men satte sig straks ned igen og fortsatte med sit arbejde. Hendes mands adfærd var lige så venlig, som hendes var but og frastødende.

"Jeg ville ønske," sagde han, "at jeg havde en bedre stue at give herren, men her er just ikke synderlig meget rum i vor hytte. Alligevel tænker jeg dog, at vi finder på råd til at få et lukaf til herren, og et andet smule hul til at putte Deres tjener ind i. De må tage til takke med husmandskost; hvad vi har, det giver vi Dem af et godt hjerte." – "Nå!" sagde han til sin kone, "hvordan du også sidder der, Alix, som om du ikke havde noget bedre at bestille. Frisk, min glut! se til at du skaffer os noget at spise, og bred dugen. Kast et par knuder på ilden, for herren lader til at være ganske stiv af kulde."

Konen kastede sit arbejde på bordet, og lavede sig med alle kendetegn på misfornøjelse til at iværksætte hans befalinger. I det øjeblik jeg så hendes ansigt havde det mishaget mig; hendes træk var rigtig nok på en vis måde skønne, men hendes hud var gusten, og hendes vækst lang og mager; en mørk skummelhed udbredte sig over hendes hele fysiognomi, der bar så kendelige tegn på indædt harme og uvilje til alt godt, at selv den allerflygtigste iagttager måtte lægge mærke til det. Enhver af hendes miner og handlinger vidnede om misfornøjelse og utålmodighed, og de svar, hun gav Baptiste, når han drillede hende med hendes knarvornhed, var bitre, korte og arrige. Med få ord, det første blik jeg kastede på hende, gjorde hende lige så forhadt for mig, som det indtog mig for hendes mand, der syntes fuldkommen skabt til at opvække agtelse og tillid. Hans ansigt var åbent, oprigtigt og venligt; i hans adfærd så man bondens hele redelighed, uden hans grovhed; han havde runde, tykke, røde kinder, og lod til med sin overflødighed rigeligt at ville erstatte sin kones magerhed. At dømme efter rynkerne i hans pande, anså jeg ham for at være omtrent tres år gammel; men hans alder trykkede ham ikke, og han lod til endnu at være kraftfuld og stærk. Konen kunne ikke være over tredive år gammel, men i munterhed og ild var hun meget ældre end sin mand. Trods al hendes halsstarrighed begyndte hun dog at tillave måltidet, imens Baptiste spøgte og fortalte. Postkarlen, som havde forsynet sig med en flaske brændevin, var nu færdig, og spurgte mig, om jeg ellers havde noget at befale i Strassburg?

"I Strassburg?" afbrød Baptiste ham; "du vil dog vel ikke rejse derhen endnu i nat?"

"Og hvorfor ikke? Hvis jeg ikke henter håndværksfolkene til at sætte chaisen i stand, så kommer herren jo til at blive her i morgen med."

"Ja så! Jeg havde nær glemt chaisen. Imidlertid kan du dog gerne vente og få dig en bid aftensmad her, Claude. Det vil ikke tage lang tid hen, og herren ser alt for god ud til, at han skulle ville jage dig ud med tom mave i sådan en bitterlig kold nat som denne."

Jeg var meget vel tilfreds med dette, og sagde til postkarlen, at jeg brød mig slet ikke om at komme en time eller to senere til Strassburg dagen efter. Han takkede mig, gik ud af hytten med Stephano, og satte hestene ind i Baptistes stald. Baptiste fulgte ham hen til døren, og så ængstelig ud af den.

"Det er en skarp, bidende blæst," sagde han, "hvor kan mine drenge blive af så længe! Jeg skal vise herren er par så vakre knøse som nogen i verden; i forstand, mod og virksomhed findes ikke deres lige tyve mile omkring Strassburg. Gid de bare var her! jeg begynder at blive ganske bange for, at der skal være sket dem noget ondt."

Alix dækkede nu bordet.

"Og hun er ikke lige så urolig for sine sønner?" sagde jeg til hende.

"Hvorfor skulle jeg være det?" svarede hun ganske arrigt; "jeg er jo ikke moder til dem."

"Nå, nå, Alix!" sagde manden; "bid ikke herren over næsen for et uskyldigt spørgsmål! Hvis du ikke så så bister ud, så havde han aldrig holdt dig for at være så gammel, at du kunne have en søn på tre og tyve år; der kan du se, hvor gammel det knarvorne væsen gør folk! – Herren må være så god at undskylde hendes uartighed; den mindste ting gør hende gal i parykken, og hun synes ikke godt om, at De holder hende for at være over tredive år. – Sådan er det, Alix; ikke sandt? – Herren ved nok, at kvinderne altid gerne vil være unge. Nu frisk, Alix, vær du nu god igen! Har du endnu ingen sønner på den alder, så kan du dog have dem om nogle og tyve år, og jeg håber, at vi skulle endnu opleve, at se dem lige så kække, som min Robert og min Jacques."

Alix slog sine hænder sammen med vildhed.

"Å, Gud bevare mig fra det!!" råbte hun; "kunne jeg blot et eneste øjeblik nære den tanke, så ville jeg kvæle dem med mine egne hænder."

Hun gik hastigt ud af stuen, og op ad trappen.

Jeg fortalte Baptiste, hvor meget jeg beklagede ham, at han på livstid måtte være smedet til sådan en ondskabsfuld kone.

"Herregud, enhver har sit kors her i verden, og Alix er nu blevet mit. Hun er sagtens lidt vanskelig at komme tilrette med, men ond er hun dog ikke. Hendes forkærlighed for to børn af hendes første ægteskab har rigtig nok givet hende et sandt stedmoderhad til begge mine sønner; hun kan ikke tåle at se dem for sine øjne, og hvis det kom an på hende, så fik de stakkels knøse ikke lov at sætte en fod over vor dørtærskel. Men det hjælper hende ikke, og jeg vil ikke jage mine kødelige børn ud i den vide verden, selv om hun plager mig tit nok for det. Ellers lader jeg hende have sin vilje i alting,

og det må jeg sige til hendes ros og berømmelse: hun passer husholdningen som en brav kone."

Således talte vi endnu, da vor samtale blev afbrudt ved et skingrende Hallo! som genlød gennem skoven.

"Mine sønner, håber jeg!" råbte Baptiste, og ilede hen at lukke døren op.

Råbet blev gentaget. Nu hørte vi hestetrav, og straks efter holdt en vogn udenfor, som blev ledsaget af adskillige ryttere. En af disse spurgte, hvor langt der var til Strassburg. Da han henvendte sig til mig, svarede jeg ham, så og så mange mile, som Claude havde sagt mig. Nu udstødte han en hel ladning af forbandelser over postkarlene, som havde kørt en gal vej. Han fortalte folkene i kareten, hvor langt de var fra Strassburg, og at hestene var så udmattede, at de ikke kunne trække længere. En dam e, som lod til at være herskabet, blev meget fortrædelig over denne tidende; men da det ikke kunne hjælpe, spurgte en af tjenerne Baptiste, om han ikke kunne huse dem natten over.

Han syntes meget forlegen, og svarede Nej, idet han tilføjede, at en rejsende spanier med sin tjener allerede havde optaget det eneste gæstekammer, som var i hans hus. Da jeg hørte dette, kunne jeg naturligvis ikke være så uartig at ville beholde disse bekvemmeligheder for mig selv, når en dame skulle lide derunder. Jeg forsikrede Baptiste, at jeg gerne ville afstå damen mine rettigheder, gendrev alle hans indvendinger, ilede hen til vognen, åbnede døren, og hjalp den fremmede dame at stige ud. Det var den samme kvinde, jeg havde set i værtshuset i Luneville, og jeg benyttede mig af lejligheden til at spørge en af tjenerne om hendes navn.

"Baronesse Lindenberg," var svaret.

Jeg undrede mig meget over den måde, hvorpå min vært tog imod disse folk, da den var så aldeles forskellig fra den, hvorpå han havde modtaget mig. Hans uvilje til at lukke dem ind udtrykte sig tydeligt i hans ansigt, og han kunne næppe overtale sig til at byde damen velkommen. Jeg førte hende ind i huset, og tilbød hende lænestolen ved kaminen, som jeg nylig havde siddet på. Hun takkede mig meget artigt, og gjorde tusinde undskyldninger for den ulejlighed, hun voldte mig. Pludselig blev Baptistes åsyn mildere.

"Nu har jeg det endelig," råbte han, idet han afbrød baronessens undskyldninger; "jeg kan huse den nådige frue, uden at denne herre

behøver at lide ved sin høflighed. Fruen tager det ene af vore gæstekamre, og det andet beholder De, min herre; min kone afstår de to kammerjomfruer sit værelse; tjenerne må tage til takke med at tilbringe natten i en stor lade, som kun ligger et par skridt fra huset; der skal de få en dygtig ild, og så godt et aftensmåltid, som vor fattige lejlighed formår."

Efter adskillige taksigelser på damens og indvendinger på min side imod at værtinden skulle flytte ud af sit kammer, blev denne indretning dog til sidst enstemmigt antaget. Værelset var kun lille, og baronessen befalede derfor straks sine tjenere at gå ud. Baptiste stod just færdig at følge dem hen til den omtalte lade, da to unge mandfolk åbnede en dør bagest i stuen.

"Død og al ulykke!" råbte den første og fo'r tilbage; "Robert, hele huset er fuldt af fremmede."

"Ha, der har vi mine sønner!" råbte vor vært. "Nå, Jacques og Robert! hvor vil I hen, knøse? Her er endnu rum nok til jer."

Efter denne forsikring vendte de to unge karle om. Faderen forestillede dem for baronessen og mig, og gik derpå ud med vore tjenere, imens Alix, på de to kammerjomfruers anmodning, bragte dem ind i den stue, som var bestemt for deres herskab.

De to nyankomne var høje, stærke, velskabte unge mennesker, med grove træk, og meget solbrændte. De gjorde en kort kompliment for os, og modtog Claude, som just trådte ind ad døren, som en gammel bekendt. Nu tog de deres kapper af, som de var indsvøbte i, spændte et læderbælte af, som der hængte en bred sabel ved, og lagde hver et par pistoler fra sig, som de havde haft siddende i bæltet.

"I rejser vel bevæbnet," sagde jeg.

"Det forstår sig, min herre," svarede Robert, "vi forlod Strassburg sent ud på aftenen, og her i skoven må man have våben hos sig, når man rejser om natten; det er ikke særlig sikkert, kan De tro."

"Hvordan?" sagde baronessen; "er der røvere her i egnen?"

"Så siger man, nådige frue; hvad mig angår, så har jeg rigtig nok rejst gennem skoven både nætter og lyse dage, men endnu har jeg aldrig mødt nogen."

Nu kom Alix tilbage. Hendes stedsønner trak hende hen i den anden ende af stuen, og hviskede nogle minutter med hende. Af de øjekast, som

de af og til gav os, sluttede jeg mig til, at de spurgte om, hvad der havde bragt os til hytten.

Imidlertid ytrede baronessen bekymring for, at hendes mand vist var meget urolig for hendes skyld. Hun havde foresat sig at afsende en af sine tjenere for at melde ham årsagen til hendes tøven; men det, som de to unge mænd fortalte om skoven, tilintetgjorde denne plan. Claude hjalp hende ud af hendes forlegenhed, ved det løfte, at siden han dog skulle til Strassburg i denne nat, så ville han sikkert aflevere et brev fra hende.

"Men hvoraf kommer det," sagde jeg, "at du er ikke bange for røverne?"

"Ah, kære herre! en fattig mand med en stor familie må ikke for en smule fare kaste den visse fordel bort; og kanske giver den nådige hr. baron mig en drikkeskilling; desuden har jeg jo intet andet at miste end mit liv, og hvad kunne det vel hjælpe røverne at skille mig ved det?"

Hans grunde forekom mig at være meget svage, og jeg ville have, at han skulle blive til om morgenen tidligt; men da baronessen ikke understøttede mig, så måtte jeg give efter. Senere hen fandt jeg, at denne dame allerede længe havde været vant til at ofre andres interesse for sin egen, og hendes ønske om at sende Claude til Strassburg gjorde hende blind for alle de farer, som fulgte med dette foretagende. Hans afrejse blev altså besluttet. Baronessen skrev brevet til sin mand, og jeg sendte min bankier et par linjer, hvori jeg meldte ham min ankomst til næste dag. Claude forlod nu hytten med vore breve.

Damen var meget træt af rejsen, som hun selv sagde; foruden at hun havde rejst en temmelig lang vej, havde postkarlen også kørt store omveje, mens de flakkede om inde i skoven. Hun bad derfor Alix at bringe hende ind i hendes kammer, at hun kunne få sig en halv times hvile. Den ene kammerjomfru kom straks efter ned i stuen, og lyste baronessen op ad trappen. Bordet blev dækket i det værelse, hvori jeg var, og Alix gav mig at forstå, at jeg var hende i vejen. Hendes vink var alt for tydelige til, at man skulle kunne give dem nogen vrang udtydning; jeg bad derfor en af de unge karle om at vise mig mit sovekammer, hvor jeg ville blive så længe, indtil vi skulle spise.

"Hvad er det for et, moder?" sagde Robert.

"Det med det grønne panel," svarede hun, "jeg har næppe gjort mig den umage at sætte stuen i stand og lægge rene lagener på sengen. Vil herren

have sengen redet, så må han gøre det selv."

"Hun er i ondt lune, moder; men det er da intet nyt hos hende. – Vær så god og følg med mig, min herre."

Han åbnede døren, og gik hen mod en smal trappe.

"I har jo intet lys," sagde Alix; "vil I brække halsen, enten på jer selv eller på herren?"

Hun gik forbi mig, og gav Robert en lygte, han gik op ad trappen med. Jacques var beskæftiget med at dække bordet, og vendte mig ryggen. Alix greb dette øjeblik, da ingen lagde mærke til os; hun tog mig ved hånden, og trykkede den stærkt.

"Betragt Deres sengeklæder!" sagde hun, idet hun gik mig forbi, og blev straks ved med sin forrige bestilling.

Forbavset over det afbrudte i hendes handling, blev jeg stående som forstenet. Roberts stemme, som bad mig at følge med bragte mig til mig selv igen. Jeg gik op ad trappen. Min ledsager lod mig gå ind i en stue, hvor der brændte en herlig ild i kaminen. Han satte lyset på bordet, spurgte, om jeg havde ellers noget at befale, og forlod mig, da jeg svarede nej. Aldrig så snart var jeg blevet alene, førend jeg på øjeblikket fulgte Alix' råd. Jeg tog hastigt lyset, nærmede mig til sengen, og trak overdynen af. Hvor forbavset, hvor forskrækket blev jeg ikke! Lagnerne var ganske blodige.

Tusinde forvirrede tanker svævede pludselig for min indbildningskraft. Røverne, som gjorde skoven usikker; Alix' udråb om hendes børn, de to unge mænds våben og udseende, de mange anekdoter, jeg havde hørt om den forståelse, som tit hersker imellem banditter og postkarle; alle disse omstændigheder lynede ind i min sjæl, og opfyldte den med tvivl og bekymringer. Jeg grundede på de rimeligste midler til at erfare sandheden af mine formodninger. Pludselig hørte jeg nogen gå op og ned uden for. Alting syntes mig nu at være en genstand for min mistanke. Jeg sneg mig varsomt tæt hen til vinduet, som trods kulden stod åbent, fordi stuen længe havde været tillukket. Jeg vovede at se ud. Ved måneskinnet skimtede jeg en mand, som jeg straks kendte var min vært. Jeg gav nøje agt på alle hans bevægelser. Han gik hurtigt op og ned, derpå stod han igen stille, og syntes at lytte efter, stampede i jorden og slog sig med armene for brystet, for at værge sig imod kulden; ved den allermindste støj, når nogen kaldte nede i

stuen, når en flagermus svævede forbi ham, eller blæsten hvinede i de bladløse grene, så gøs det i ham af skræk, og han så sig ængsteligt om.

"Djævlen annamme ham!" sagde han til sidst med den største utålmodighed, "hvor kan han da også blive af?"

Han talte sagte, men da han stod lige under mit vindue, så kunne jeg tydeligt høre hvert et ord.

Nu hørte jeg nogen nærme sig. Baptiste gik hen mod den side, hvorfra lyden kom; han mødte én, på hvis firskårne skikkelse og posthornet, som hang ham over skuldrene, jeg straks kunne kende min ærlige Claude, som jeg troede allerede var på vej til Strassburg! Jeg ventede at deres samtale skulle oplyse mig noget om min stilling, og lavede mig hurtigt til at kunne lytte i sikkerhed. Jeg slukkede lyset, som stod på et bord tæt ved sengen; luen af ilden i kaminen var ikke så stærk, at den skulle kunne røbe mig, og jeg satte mig derfor straks hen igen på min plads ved vinduet.

Genstanden for min nysgerrighed havde stillet sig tæt op ved muren. Under mit korte fravær havde Baptiste sikkert gjort Claude bebrejdelser for hans langsomhed, siden den sidste søgte at undskylde sin forseelse.

"Det lover jeg," sagde han, "at min ilfærdighed nu skal gøre min forrige sendrægtighed god igen."

"På det vilkår," svarede Baptiste, "vil jeg da tilgive dig; vi går jo alle sammen i lige deling, og det er din egen fordel at skynde dig. Det var en skam og spot, at lade sådan et herligt bytte gå os af hænderne. Spanieren er rig, siger du?"

"Hans tjener pralede af i kroen, at han havde over to tusinde pistoler i rede penge hos sig i vognen."

O! hvor jeg forbandede Stephanos ubesindige forfængelighed!

"Og jeg har hørt," blev postkarlen ved, "at baronessen skal have en æske med diamanter hos sig af umådelig værdi."

"Det kan nok være; men jeg havde dog hellere ønsket, at hun var blevet borte. Spanieren var vor visse fangst; drengene og jeg, vi kunne let have gjort det af med ham og hans tjener, og så havde vi fire delt de to tusinde pistoler imellem os. Nu derimod må vi dele med banden, og til sidst mister vi vel det hele bytte. Har vore venner allerede begivet sig på deres forskellige poster, førend du kommer til hulen, så er alting tabt. Baronessen har alt for mange tjenere med sig, til at vi skulle kunne få bugt med dem. Kommer

vore staldbrødre ikke i tide, så må vi i morgen smukt lade de fremmede rejse helskindede herfra."

"Det var også rent forbandet, at min kammerat, som kørte for fruen, ikke skulle vide noget af vor sammensværgelse! Men vær du kun rolig, broder Baptiste; om en time skal jeg være i hulen; klokken er næppe slået ti endnu, og klokken tolv kan du vente bandens ankomst. Hav bare et vågent øje med din kone imens; du ved hendes tanker om vor håndtering. Pas på, at hun ikke finder lejlighed til at røbe vort forehavende for damens tjenere."

"O, for hende står jeg inde; hun frygter mig, og elsker sine børn alt for højt til at turde vove det mindste. Desuden holder Jacques og Robert øje med hende, og hun tør ikke sætte en fod over dørtærsklen. Tjenerne er vel forvarede henne i laden. Jeg skal nok sørge for, at de holder sig rolige, indtil vore venners ankomst. Hvis jeg var sikker på, at du finder dem, så skulle det på timen være ude med de fremmede; men siden det let kunne hænde sig, at du gik fejl af røverne, så er jeg bange for, at tjenerne i morgen kunne kræve os til regnskab."

"Men sæt nu, at en af de rejsende mærkede uråd."

"Så er der intet andet middel til overs end at myrde dem, som vi har vor vold, og lade det komme an på, hvem der er stærkest med de øvrige. Det var nu rigtig nok et farligt vovestykke, og skynd du dig derfor at komme hen til hulen. Røverne går aldrig ud af den forend klokken elleve, og når du skynder dig til gavns, så kommer du tidsnok."

"Sig til Robert, at jeg har taget hans hest; min har revet bidslet af sig, og er fanden i vold. – Hvad er løsenet?"

"Kækheds løn."

"Godt. Jeg iler til hulen."

"Og jeg ind til mine gæster; min fraværelse kunne ellers let vække mistanke. Lev vel, og skynd dig."

De værdige venner skiltes ad; den ene gik ind i stalden, og den anden hen mod huset.

De kan selv dømme, hvad jeg måtte føle ved denne samtale, hvoraf ikke en stavelse undgik min opmærksomhed. Jeg turde slet ikke tænke, og heller ikke kunne jeg hitte på noget middel til at undgå den overhængende fare. Jeg vidste meget vel, at al modstand ville være forgæves; jeg var værgeløs, og ene mod tre. Alligevel besluttede jeg, i det mindste at sælge mit liv så dyrt

som muligt. Af frygt for, at Baptiste skulle mærke min fraværelse og fatte mistanke til mig, at jeg måske kunne have luret på hans samtale med Claude, skyndte jeg mig at tænde mit lys igen, og gik ud af kammeret. Neden under fandt jeg bordet dækket til seks personer. Alix lavede salat, og hendes stedsønner stod og hviskede i den anden ende af stuen. Baptiste, som måtte gå rundt om haven for at komme til indgangsdøren, var der ikke endnu. Jeg satte mig overfor baronessen.

Et øjekast til Alix sagde hende, at hendes vink ikke var spildt. Hvor forskellig forekom hun mig ikke nu! Hvad der før syntes mig at være knarvornhed og arrigskab, så jeg nu var afsky for hendes selskab, og medynk med min farlige situation. Jeg anså hende for min eneste bistand, selv om jeg vidste hvor nøje hendes mand passede på hende, og jeg følgelig ikke kunne stole ret meget på ytringerne af hendes gode vilje.

Trods alle mine bestræbelser for at dølge min urolighed, stod den dog tydeligt malet i mit ansigt. Jeg var bleg, og både mine ord og mine handlinger tilkendegav min forvirring og min forlegenhed. De to unge mænd lagde mærke til det, og spurgte mig om årsagen. Jeg gav min umådelige træthed og de heftige virkninger af den strenge årstid skyld derfor. Om de troede mig eller ikke, det vil jeg ikke afgøre; de holdt i det mindste op med at gøre mig forlegen med deres spørgen. Jeg søgte at aflede min opmærksomhed fra de farer, som omringede mig, og talte med baronessen om allehånde genstande. Jeg meddelte hende min hensigt, nu at besøge Tyskland; Gud ved, jeg tænkte i dette øjeblik kun lidt på nogensinde at få det at se! Hun svarede mig meget høfligt og i den fineste tone, forsikrede mig, at den fornøjelse at have gjort mit bekendtskab var hende rigelig erstatning for opholdet på hendes rejse, og anmodede mig meget om at tilbringe nogen tid på slottet Lindenberg. Mens hun sagde dette, så de to unge karle på hinanden med et ondskabsfuldt smil, hvormed de ville sige: at hun kunne prise sig lykkelig, hvis hun nogensinde selv fik sit slot at se igen. Jeg lagde mærke til alting, men jeg dulgte den bevægelse, som foregik i min sjæl. Jeg fortsatte min samtale med damen, men alt, hvad jeg sagde, var så usammenhængende, at hun (som hun siden efter selv har tilstået for mig) begyndte at tvivle på, om jeg også var rigtig klog. Det var såre naturligt, for imens jeg talte om én ting, beskæftigede mine tanker sig med noget ganske andet. Jeg tænkte på midler til at forlade hytten, at

komme hen til laden, og at underrette tjenerne om vor værts hensigter. Men snart mærkede jeg, hvor umuligt dette ville være at iværksætte. Jacques og Robert gav nøje agt på enhver af mine bevægelser; og jeg måtte opgive min idé. Mit hele håb beroede nu på, at Claude måske ikke fandt røverne. I dette tilfælde ville man jo, som jeg havde hørt, lade os rejse herfra uden videre.

Jeg fo'r uvilkårligt sammen, da Baptiste kom ind i stuen. Han gjorde mange undskyldninger for sin lange fraværelse, men "han var blevet sinket af forretninger, som ikke tålte den mindste opsættelse."

Derpå bad han, om det måtte være ham og hans familie tilladt, at spise ved ét bord med os, da hans ærbødighed ellers ville forbyde ham at være så dristig. O! hvor jeg i mit hjerte bandede den hykler! Hvor afskyelig var det menneskes nærværelse mig, som stod i begreb med at ville berøve mig mit liv, som dengang var mig ubeskrivelig kært! Jeg havde al mulig grund til at være glad ved livet: ungdom, rigdom, rang, opdragelse, og de skønneste udsigter. Disse sidste skulle nu lukkes for mig på den skrækkeligste måde, og alligevel skulle jeg forstille mig, og med skrømtet erkendtlighed tage imod falske høflighedsbevisninger af den usling, som satte mig dolken på struben!

Vor vært fik uden vanskelighed tilladelse til det, han bad om. Vi satte os til bords: baronessen og jeg på den ene side, sønnerne overfor os, med ryggen vendt imod døren, og Baptiste øverst ved bordet, ved siden af baronessen; pladsen ved siden af ham stod ledig for hans kone. Hun bragte os straks efter et tarveligt bondemåltid. Vor vært fandt for godt at gøre undskyldninger for den slette mad: "han havde ikke ventet os; og han kunne derfor ikke tilbyde os andet, end hvad der havde været bestemt for ham selv og hans familie."

"Men," føjede han til, "hvis der skulle indtræffe noget tilfælde, som måske kunne opholde mine højfornemme gæster længere end de nu har i sinde, så håber jeg, at jeg skal nok kunne beværte Dem med et bedre måltid."

Den nidding! jeg vidste meget vel, hvad han mente. Jeg gøs ved den blotte tanke om det måltid, som han lovede os.

Min ulykkesfælles fortrydelse over hendes rejses forhaling lod til at være aldeles forjaget. Hun lo og spøgte overordentlig meget med familien. Jeg søgte at følge hendes eksempel, men forgæves. Min munterhed var tydeligt tvungen, og dette kunne ikke undgå Baptistes opmærksomhed.

"Frisk, frisk, min herre! rask munter!" sagde han; "De lader ikke til at have fået ret bugt med Deres træthed endnu! Hvad mener De, om vi fik os et glas ægte gammel vin, som jeg har haft liggende siden min salig faders tid? Gud være hans sjæl nådig, nu er han i en bedre verden! Jeg tapper kun sjældent af den vin, men til ære for sådanne gæster er ingen ting mig for godt."

Nu gav han sin kone en nøgle, og sagde hende, på hvad sted den vin stod, som han talte om. Dette ærinde lod slet ikke til at behage hende; hun tog nøglen ganske forlegen, og tøvede med at rejse sig fra bordet.

"Forstår du mig ikke?" sagde Baptiste i en truende tone.

Alix gav ham et blik, sammensat af harme og frygt, og gik ud af stuen. Han fulgte hende mistroisk med øjnene, lige til hun var kommet ud ad døren.

Hun kom straks tilbage med en flaske, forseglet med gul lak. Hun satte den på bordet, og gav sin mand nøglen igen. Denne drik blev, som jeg formodede, ikke tilbudt os uden hensigt; og jeg gav utålmodigt agt på enhver af Alix' bevægelser. Hun beskæftigede sig med at skylle nogle små hornbægre af. Idet hun satte det sidste for Baptiste, så hun mit blik fæstet på hende, og på en tid, da hun ikke troede sig bemærket af røverne, gav hun mig et tegn med hovedet, at jeg måtte ikke smage denne drik. Imidlertid havde vor vært trukket proppen op. Han skænkede i to bægre, og gav dem til baronessen og mig. Hun gjorde i begyndelsen nogle indvendinger, men Baptiste bad så indstændigt, at hun måtte give efter. Af frygt for at opvække mistanke, tog jeg straks imod bægeret. At dømme efter lugten og farven holdt jeg denne vin for at være champagne, men adskillige gran af et pulver, som svømmede ovenpå i bægeret, overtydede mig om, at den var forfalsket. Alligevel turde jeg ikke ytre nogen ækelhed for den; jeg førte den op til munden, og lod, som om jeg sank den ned, men pludselig sprang jeg op fra bordet, og løb hen til et kar med vand, hvori Alix havde skyllet bægrene. Jeg lod som jeg af ækelhed kom til at kaste vinen op, og øste ubemærket det hele bæger fuldt af vin ud i vandkarret.

Morderne syntes at blive forbavsede over denne hændelse. Jacques rejste sig halvt op fra bordet, stak hånden ind på brystet, og jeg så hæftet af en dolk. Jeg gik ganske roligt hen til min stol igen, som om jeg slet ikke havde lagt mærke til deres forvirring.

"Han har ikke truffet min smag, min kære ven!" sagde jeg til Baptiste; "hver gang jeg drikker champagnevin, får jeg straks forfærdelig ondt. Jeg sank et par mundfulds, førend jeg mærkede, hvad der var for slags vin, og nu kommer jeg vist også til at bøde for min ubetænksomhed."

Baptiste og Jacques så mistroisk på hinanden.

"Måske kan De ikke tåle lugten?" sagde Robert.

Han bar bægeret bort. Jeg så, at han undersøgte, hvor meget jeg havde drukket af det.

"Han må have drukket nok," hviskede han til sin broder, idet han igen satte sig ned.

Alix lod til at være bekymret for at jeg skulle have smagt vinen. Jeg tilfredsstillede hende med et øjekast.

Jeg ventede ængsteligt på at erfare, hvad virkning den havde gjort på baronessen. Jeg anså pulveret i vinen for at være gift; det smertede mig, at det havde været mig umuligt at advare hende for faren. Få minutter efter så jeg hendes øjne begyndte at blive tunge; hendes hoved sank ned på hendes bryst, og hun faldt i en dyb søvn. Jeg lod, som om jeg slet ikke lagde mærke til det, og blev ved at tale med Baptiste med så megen lystighed, som jeg var i stand til at tilhykle mig. Men han svarede mig ikke længere så utvungent som før. Han stirrede mig mistroisk og forundret ind i øjnene, og jeg så morderne ofte hviske til hinanden. Hvert øjeblik blev min forfatning mere og mere pinagtig; det blev mig nu tungere end for, at vedligeholde den kække mine. Angst for at deres staldbrødre skulle komme, eller at de skulle få mistanke om, at jeg havde nys om deres hensigter, vidste jeg ikke, hvordan jeg skulle bære mig ad med at adsprede den mistro, som morderne så tydeligt viste imod mig.

Af denne nye forlegenhed hjalp den gode Alix mig ligeledes ud. Hun gik bag om sine stedsønners stole, blev stående et minut overfor mig, lukkede øjnene i, og lod sit hoved falde ned på sit bryst. Dette vink forjog straks min uvished. Jeg begreb, at jeg skulle efterabe baronessen, og lade som om vinen gjorde sin fulde virkning. Dette gjorde jeg, og syntes få øjeblikke efter at være begravet i en dyb søvn.

"Se så!" råbte Baptiste, da jeg var sunket tilbage på min stol, "endelig sover han da! Jeg tænkte min sjæl allerede, at han havde mærket vort forehavende, og at vi havde måttet til at ekspedere personen."

"Og hvorfor ikke nu straks?" spurgte den blodtørstige Jacques; "hvorfor skulle vi lade ham beholde muligheden at kunne røbe vor hemmelighed? Giv mig den pistol, som ligger derhenne, Alix; et eneste lille tryk med fingeren, og han er ude, som et lys."

"Men sæt engang," svarede faderen, "sæt engang, at vore venner ikke kom i nat, jo, så ville vi stå der på en køn måde, når tjenerne spurgte os om ham i morgen tidlig! Nej, nej, min kære Jacques, vi må afvente vore staldbrødre. Kommer de, så er vi mandstærke nok til at give både tjenerne og herskaberne rejsepas; og da er byttet vores. Finder Claude derimod ikke banden, så må vi finde os i vor skæbne, og lade fangsten gå os af hænderne! Ah, drenge! var I bare kommet fem minutter før, så havde det været ude med spanieren, og hans to tusinde pistoler var nu i vore lommer. Men sådan går det altid! I er aldrig til stede, når man har jer mest nødig. Der er hverken lykke eller velsignelse ved jer to bengler –"

"Nå, nå, fader!" svarede Jacques; "havde du været af samme tanker som jeg, så var alting nu klappet og klart. Du, Robert, Claude og jeg – der var jo ikke flere end dobbelt så mange af de fremmede; jeg står jer inde for, at vi havde fået bugt med dem. Nu er Claude borte, og det er for sent. Vi må tålmodigt vente på bandens ankomst, og hvis de rejsende slipper fra os i nat, så må vi angribe dem i morgen på landevejen."

"Du har ret," sagde Baptiste; "Alix, har du givet kammerpigerne sovedrikken?"

"Ja," svarede hun.

"Så er alting godt. Frisk, mine drenge; hvordan det nu også går, så har vi ikke årsag til at klage over denne hændelse. Vi er slet ikke i fare; vi kan vinde meget, og intet tabe."

I dette øjeblik hørte jeg hestetrav. O! hvor rædsomt lød det ikke i mine øren! Den kolde sved randt ned over min pande, og jeg følte alle den nærforestående døds pinsler. Den medlidende Alix råbte med fortvivlelse: "Almægtige Gud! De er fortabt!" Døm selv om disse ord kunne berolige mig. –

Til alt held var Baptiste og hans sønner alt for meget optaget med deres staldbrødres ankomst, til at de kunne give agt på mig; for ellers ville min åbenbare sindsbevægelse snart have overtydet dem om, at min søvn var forstilt.

"Luk op! Luk op!" skreg adskillige stemmer uden for hytten.

"Straks, straks!" råbte Baptiste med glæde, "det er vore venner, ja det er dem selv! Nå, endelig er byttet os vist. Afsted, drenge, afsted! Før dem hen til laden; I ved, hvad for et arbejde som venter på jer der."

Robert ilede med at lukke døren op.

"Bi lidt," sagde Jacques, og tog sine våben; "lad mig først ekspedere de sovende her."

"Nej, nej!" svarede hans fader; "gå du hen til laden, hvor man har dig nødig. Disse to her, og fruentimmerne ovenpå tager jeg på min samvittighed."

Jacques adlød, og fulgte med sin broder. De talte et par minutter med de nyankomne, hvorpå røverne steg af hestene og ilede hen til laden.

"Det er fornuftigt gjort!" mumlede Baptiste inde i skægget. "De står af hestene for desto bedre at komme bag på de fremmede. Godt! og nu frisk til værket!"

Jeg hørte ham nærme sig til et skab, som stod temmelig langt fra mig. På samme tid trak nogen mig sagte i armen.

"Nu! nu!" hviskede Alix.

Jeg åbnede øjnene. Baptiste vendte mig ryggen. Der var ingen i stuen uden han, Alix, den sovende dame og jeg. Skurken havde taget en dolk ud af skabet og prøvede, om den også var skarp nok. Jeg sprang op, styrtede pludselig ind på Baptiste, greb ham om halsen, og trykkede ham om struben med sådan en kraft, at han ikke kunne give en eneste lyd fra sig. De husker vel, at jeg i Salamanca var berømt for min styrke. Her gjorde den mig god tjeneste. Niddingen, som blev overrasket, forfærdet og åndeløs, var mig på ingen måde voksen. Jeg slog ham omkuld, greb ham endnu fastere, og imens jeg holdt mit knæ på hans strube, vristede Alix dolken ud af hans hånd og stødte den adskillige gange ind i hans hjerte, indtil han endelig opgav sin ånd.

Så snart dette afskyelige, men nødvendige optrin var forbi, råbte Alix til mig, at jeg skulle følge med hende.

"Flugt er vort eneste redningsmiddel," sagde hun; "skynd Dem, skynd Dem, at vi kan komme afsted!"

Jeg fulgte straks med hende; men dog ville jeg ikke lade baronessen blive et offer for røvernes hævn, og bar hende bort i mine arme. Mordernes heste

var bundet tæt ved døren. Min ledsagerinde sprang op på en af dem, jeg gjorde ligeså, lagde baronessen foran mig, og gav min hest af sporerne. Vort eneste håb var at nå Strassburg, som lå meget nærmere end den troløse Claude havde villet bilde mig ind. Alix, som kendte vejen meget nøje, galoperede foran mig. Vi måtte forbi laden, hvor røverne myrdede vore tjenere. Døren stod åben, vi kunne tydeligt høre de døendes skrig og mordernes eder. Hvad jeg følte i dette øjeblik kan intet sprog udtrykke!

Jacques hørte hestetravet, da vi galoperede forbi laden. Han fløj hen til døren med en brændende fakkel i hånden, og genkendte os straks.

"Vi er forrådt! Vi er forrådt!" råbte han til sine staldbrødre.

De forlod på øjeblikket deres blodige forretning, og ilede hen til deres heste. Vi hørte intet mere. Jeg borede sporerne ind imellem ribbenene på min hest, og Alix stak sin med dolken, som allerede havde gjort os så god tjeneste. Vi fløj med lynildens fart, og nåede den åbne slette. Vi kunne allerede se tårnene i Strassburg, da vi hørte røverne bag ved os. Alix så sig om og genkendte vore forfølgere, som på kort afstand kom ned af en høj. Forgæves gav vi vore klepperter tøjlen; tumlen kom hvert øjeblik nærmere.

"Vi er fortabt!" råbte hun; "morderne når os!"

"Afsted! afsted!" svarede jeg; "jeg hører hestetrampen fra bykanten."

Vi fordoblede vore anstrengelser, og fik snart øje på en talrig skare ryttere, som i fuld galop kom os i møde. De ville netop til at ride os forbi.

"Holdt! holdt!" råbte Alix; "frels os! for Gud i Himlens skyld! frels os!"

Den forreste, som tjente dem til vejviser, standsede straks sin hest.

"Det er hende! det er hende!" råbte han og sprang af; "hold stille, nådige herre, hold stille! de er frelst! det er min moder!"

Alix kastede sig ned af hesten, trykkede ham i sine arme, og overøste ham med kys. De andre ryttere holdt stille, da de hørte dette udråb.

"Baronesse Lindenberg!" råbte en af de fremmede meget urolig. "Hvor er hun? Har De hende ikke hos jer?"

Han så hende ligge livløs i mine arme. Hastigt rev han hende fra mig. Den dybe søvn, hvori hun lå, fik ham i begyndelsen til at skælve for hendes liv, men hendes hjertes banken opmuntrede ham igen.

"Gud vær lovet!" sagde han; "hun er ingen skade kommet til."

Jeg afbrød hans glæde ved at vise ham røverne, som nu var ganske tæt ved os. Jeg havde næppe nævnt dem, førend den største del af selskabet, som

mest bestod af soldater, ilede dem i møde. Niddingerne ventede ikke på angrebet. Så snart de mærkede faren, vendte de hestene om, og flygtede ind i skoven, mens vore frelsere forfulgte dem. Imidlertid bad den fremmede (som jeg gættede måtte være baron Lindenberg) mig, efter mange taksigelser for hans kones frelse, straks at vende om med ham til byen. Baronessen, som sovedrikken endnu ikke var holdt op at virke på, lagde han foran på hesten hos sig; Alix og hendes søn satte sig igen op, baronens tjenere fulgte bag efter, og således kom vi til hans gæstgivergård. Her havde min vekselerer, som jeg førend min afrejse fra Paris havde underrettet om min hensigt at besøge Strassburg, lejet et værelse til mig. Denne omstændighed glædede mig; for den skaffede mig lejlighed til at vedligeholde baronens bekendtskab, som jeg håbede ville være mig gavnligt i Tyskland. Straks efter vor ankomst blev baronessen bragt til sengs. Man sendte bud efter en læge, som foreskrev hende medicin imod den søvnbringende gift, og derpå overlod vi hende til værtindens omsorg. Baronen bad mig at fortælle ham de nærmere omstændigheder ved denne tildragelse. Jeg samtykkede gerne i hans begæring, for af sorg over min Stephanos skæbne, som jeg havde måttet overlade til røvernes grumhed, kunne jeg dog ikke sove. Ak, kun alt for snart fik jeg denne tro tjeners død at vide. Soldaterne, som havde forfulgt banden, kom tilbage endnu førend jeg var færdig med min fortælling. Røverne, hvis mod ikke opvejede deres ondskab, havde uden modværge overgivet sig til deres forfølgere, åbenbaret alle deres smuthuller, og røbet løsenet, hvorved man kunne få fat på alle de øvrige af banden. Således havde man taget over halvtreds personer til fange og bragt dem bundne til Strassburg. Nogle soldater ilede hen til hytten, hvortil en af røverne viste dem vejen; og deres første gang var til den ulykkelige lade. Det lykkedes dem at finde to af baronens tjenere i live endnu, omend de var græsselig stærkt sårede. De øvrige var faldet for mordernes glavind, og blandt disse var min stakkels Stephano også!

I hytten fandt soldaterne de to kammerjomfruer uden mindste skade, men i samme dødlignende slummer som deres frue. Ellers var der ikke er menneske i den, uden et barn på fire år, som soldaterne tog med sig. Vi var just beskæftiget med gisninger om den lille ulykkeliges herkomst, da Alix styrtede ind i stuen med barnet i favnen. Hun knælede ned for officeren, som havde bragt os denne tidende, og velsignede ham tusinde gange for

hendes barns frelse. Da det første udbrud af den moderlige ømhed var forbi, bad jeg hende at sige os, hvordan hun var blevet en mands kone, som hun stemte så lidet overens med. Hun slog øjnene ned og aftørrede sine tårer.

"Mine nådige herrer," sagde hun efter nogle minutters tavshed, "jeg har en bøn. De har ret i at forlange underretning om, hvem den person er, som De beviser Deres velgerninger, og jeg skylder Dem min bekendelse, skønt den overvælder mig med undseelse, men tillad mig blot at fatte mig så kort som muligt."

"Jeg er født i Strassburg af retskafne forældre; deres navn må jeg fortie. Min fader lever endnu, og fortjener ikke at indvikles med i min skændsel. Mit familienavn erfarer De, når De har samtykket i min begæring. En skurk vandt min hengivenhed, og overtalte mig til at flygte ud af mine forældres hus. Men skønt min lidenskab sejrede over min dyd, så sank jeg dog ikke ned til hin lastens forhærdelse, som de fleste piger efter det første fejltrin. Jeg elskede min forfører, jeg elskede ham inderligt! Jeg var ham tro; dette barn her, og den yngling, som underrettede Dem, hr. baron, om den fare, hvori Deres gemalinde var, er vor kærligheds panter. Ah! endnu begræder jeg hans død, endskønt han var ophavsmanden til al min elendighed.

Han var af adelig byrd, men sin fædrenearv havde han forødt. Hans frænder anså ham som en plet på deres navn, og ville ikke vide noget af ham at sige. Hans udsvævelser kom politiet for øren. Han måtte flygte fra Strassburg, og så ingen anden tilflugt mod betlerstaven end den forbindelse med de mordere, som boede i den nærliggende skov, og hvis bande fortrinsvis bestod af unge mennesker af god herkomst, der havde haft samme skæbne som han selv. Jeg ville ikke forlade ham, fulgte med ham til røverhulen, og delte den elendighed, som er uadskillelig fra et sådant levned. Jeg vidste rigtignok, at vi ernærede os af plyndring, men alligevel kendte jeg ikke alle de skrækkelige omstændigheder, som var forbundet med min elskedes håndtering; dem dulgte han med den største omhyggelighed for mig. Han følte at jeg ikke var fordærvet nok til at se på mord uden afsky, og formodede med grund, at jeg med rædsel ville rive mig ud af en morders favntag. Otte års besiddelse havde ikke formindsket hans kærlighed til mig; omhyggeligt dulgte han enhver omstændighed for mig, der kunne give mig mindste formodning om de forbrydelser, han kun alt

for ofte tog del i. Det lykkedes ham fuldkomment. Først efter min forførers død opdagede jeg, at han nok så ofte havde besmittet sine hænder med uskyldigt blod.

I en ulykkelig nat blev han, dækket med sår, bragt ind i vor hule; han fik dem, da han angreb en rejsende englænder, som de andre røvere på øjeblikket ofrede til deres hævngerrighed. Han havde næppe tid til at bede mig om forladelse for al den sorg, som han havde voldt mig. Han trykkede min hånd til sine læber, og døde. Min smerte var ubeskrivelig. Da den var sagtnet noget, besluttede jeg at vende tilbage til Strassburg, at kaste mig med mine to børn for min faders fødder, og anråbe om hans tilgivelse. Hvor stor var ikke min sorg, da jeg hørte, at ingen, som kendte røverbandens opholdssted, turde forlade den, – at jeg måtte opgive alt håb om nogensinde at træde ind i det menneskelige selskab, og bestemme mig til at tage en af banden til mand! Alle mine bønner og forestillinger var frugtesløse. De trak lod for at erfare, hvem jeg skulle høre til; og jeg blev den skændige Baptistes ejendom! En røver, som før havde været munk, fuldbyrdede en ceremoni med os, som var mere latterlig end gudfrygtig, eg jeg med mine børn blev udleveret til min nye mand, som straks bragte os til sin bopæl.

Han forsikrede mig, at han havde lange følt den varmeste tilbøjelighed for mig, men af venskab for min afdøde elsker havde han undertrykt sit begær. Han gjorde sig umage for at forsone mig med min skæbne, og behandlede mig i nogen tid med ærbødighed og artighed. Men endelig, da han mærkede, at min modbydelighed for ham mere tog til end af, så forskaffede han sig med vold det, som jeg nægtede ham. Jeg havde intet andet tilbage end med tålmod at bære mine lidelser; for jeg følte selv, at jeg havde fortjent dem alt for vel. At tænke på flugt var umuligt. Mine børn var i Baptistes vold, og han havde svoret, at mit første forsøg på at flygte skulle koste deres liv; jeg havde alt for ofte været vidne til hans umenneskelighed, til at jeg skulle kunne tvivle om den nøjagtigste opfyldelse af hans trussel. En sørgelig erfarenhed havde vist mig alt det skrækkelige i min stilling. Min første elsker havde omhyggeligt dulgt sine forbrydelser for mig; Baptiste derimod fandt fornøjelse i at lade mig skue hans håndværks hele grusomhed, og søgte med flid at gøre mig fortrolig med blod og mord.

Skønt jeg af naturen var sanselig og tilbøjelig til vellyst, så var jeg dog ikke grusom; jeg havde ført et besindigt levned, men mit hjerte var ikke uden moral. Døm altså om mine følelser, da jeg uafladeligt måtte være vidne til de afskyeligste og rædsomste misgerninger; døm om min smerte over at være forenet med en mand, som modtog den godtroende gæst med en åben og venlig mine, i samme øjeblik, som han tænkte på at myrde ham. Kummer og misfornøjelse gnavede på min sundhed; de få yndigheder, naturen havde lånt mig, visnede, og mit nedslagne udvortes tilkendegav mit hjertes kvaler. Tusinde gange fristedes jeg til at gøre en ende på min usle tilværelse, men tanken om mine børn holdt min hånd tilbage. Jeg skælvede for at efterlade mine kære små i min tyrans vold, og bævede endnu mere for deres dyd end for deres liv. Den yngste var endnu for spæd til at kunne agte på mine lærdomme, men i min ældste søns sjæl søgte jeg stedse at så grundsætninger, der kunne sætte ham i stand til at undgå hans forældres misgerninger. Han hørte mig med lærvillighed, eller rettere sagt med den inderligste attrå til alt godt. Allerede i sin tidligste ungdom viste han, at han aldrig ville blive i stand til at leve blandt afskummet af alle andre mennesker, og den eneste trøst, jeg havde i mine lidelser, var min Theodores frembrydende dyd.

Således var min forfatning, da Don Alphonsos postkarls forræderi bragte ham til vor hytte. Hans ungdom, hans udseende og adfærd indtog mig straks. Mine stedsønners fraværelse gav mig en længe ønsket lejlighed, og jeg besluttede at vove alt for den fremmedes frelse. – Baptistes årvågenhed hindrede mig i at advare Don Alphonso for faren. Jeg vidste, at umiddelbar død ville være dens løn, som røbede hans hemmelighed, og hvor meget ulykken end havde forbitret mit liv, så havde jeg dog ikke mod nok til at ofre det for en andens skyld. Det eneste håb jeg derfor havde tilbage, var hjælp fra Strassburg. Ifølge Baptistes befaling målte jeg rede den fremmedes seng oven på; jeg lagde blodige lagner på den, hvori en rejsende var blevet myrdet få nætter tidligere. Dette, håbede jeg, ville ikke undgå vor gæsts opmærksomhed, og underrette ham om min troløse mands forehavende. Ej heller var dette det eneste skridt, jeg gjorde til hans frelse. Theodor befandt sig ikke vel og lå til sengs. Jeg listede mig ind til ham, uden at min tyran mærkede det, og meddelte ham min plan. Trods sin sygdom stod han op og skyndte sig at klæde sig på. Jeg bandt ham et lagen om armen, og hejsede

ham således ned fra vinduet. Han fløj ind i stalden, tog Claudes hest, og ilede til Strassburg. Havde han mødt nogen af røverbanden, så havde han kun givet sig ud for et bud fra Baptiste, men lykkeligvis nåede han byen uden mindste forhindring. Så snart han var ankommet, henvendte han sig til øvrigheden om hjælp; hans historie gik fra mund til mund, og således erfarede hr. baronen den, og kom tidsnok til vor frelse."

Her afbrød jeg Alix for at høre, hvorfor man havde givet os sovedrikken. Baptiste, sagde hun, havde haft mistanke om, at jeg måske kunne have våben hos mig, og derfor ville sætte mig ud af stand til at gøre mindste modværge. Denne forsigtighed brugte han stedse, fordi mange rejsende ellers af fortvivlelse ville sælge deres liv dyrt.

Baronen bad Alix om at meddele ham sine planer for fremtiden. Vi forsikrede hende begge om, at intet ville være os kærere end at bevidne hende vor stedsevarende erkendtlighed.

"Jeg er ked af verden," svarede hun, "hvor jeg ikke har fundet andet end ulykker, og mit eneste ønske er et kloster. Men først må jeg sørge for mine børn. Min moder, hører jeg, er død, og sikkert nok har min flugt styrtet hende for tidligt i graven! – Min fader lever endnu. Han er ingen hård mand. Måske, nådigste herrer, kunne Deres forbønner formå ham til at tilgive mig, trods min utaknemmelighed og letsindighed, og til at tage sine ulykkelige dattersønner til sig. Udvirk mig denne gunst, så er den tjeneste, jeg har bevist Dem, tusindfold gengældt."

Vi forsikrede Alix, at vi ikke ville sky nogen møje for at skaffe hende hendes faders tilgivelse; og om han endog var uforsonlig, så kunne hun alligevel være fuldkommen rolig for sine børns skæbne. Jeg forpligtede mig til at ville tage Theodor til mig, og baronen lovede den yngste sin beskyttelse. Den inderligt rørte moder takkede os med tårer for det, som hun kaldte ædelmodighed, men som i grunden kun var billig følelse af de forbindtligheder vi skyldte hende; derpå forlod hun os for at bringe sine små, som var ganske overvældede af søvnighed, til sengs.

Baronessen, som nu kom til sig selv igen og fik at vide, af hvilken stor fare jeg havde frelst hende, satte ingen grænser for sine taksigelser. Hendes gemal forenede sine bønner med hendes, om at jeg skulle følge med dem til deres slot i Bayern. I de otte dage, som vi opholdt os i Strassburg, blev Alix' lykke ikke glemt. Hos hendes fader var vi så heldige, som vi kunne ønske.

Den gode gamle mand havde mistet sin kone. Denne ulykkelige datter, som han nu ikke havde hørt det mindste fra i samfulde fjorten år, var hans eneste barn; han havde ingen om sig uden frænder, der med utålmodighed lurede på hans død og hans penge. Da Alix kom så uventet til ham, anså han hende derfor for en Himlens gave. Med åbne arme tog han imod hende og hendes børn, og forlangte, at de straks skulle flytte ind til ham. De misfornøjede frænder gik bort med en lang næse. Den gamle ville ikke høre tale om kloster, da han fandt sin datter nødvendig for sin lyksalighed, og fik hende let overtalt til at afstå fra sit forsæt. Men ingen overtalelse kunne bringe Theodor til at opgive den plan, jeg forhen havde lagt for ham. Medens jeg opholdt mig i Strassburg havde han vænnet sig således til mig, at da jeg ville forlade staden, bad han mig med grædende tårer at tage ham i min tjeneste. Han satte alle sine små talenter i det klareste lys, og søgte at overtyde mig om, at han ville være mig overmåde gavnlig på min rejse. Egentlig ønskede jeg ikke synderlig at betynge mig selv med en dreng på tretten år, men hvorledes kunne jeg modstå et barns bønner, der var mig så inderlig hengiven, og som virkelig ejede tusinde gode egenskaber? – Med nogen umage overtalte jeg hans pårørende til at lade mig få ham med, og gav ham navn af min page. Vor rejse gik til Bayern. Baronessen, hendes gemal og jeg nødte Alix til at tage imod adskillige kostbare foræringer, både til sig selv og hendes yngste søn, og jeg lovede inden et år at bringe Theodor tilbage igen.

Jeg har fortalt dette eventyr vidtløftigt, Lorenzo, for at underrette Dem om den måde, hvorpå "lykkeridderen Alphonso d'Alvarada sneg sig ind på slottet Lindenberg." De kan af denne lille prøve slutte, hvor megen lid man kan fæste til Deres tantes ord.

4. kapitel

Avaunt! and quit my sight! let the earth hide thee!
Thy bones are marrowless, thy blood is cold;
Thou hast no speculation in those eyes,
Which thou dost glare with! – –
– – – hence, horrible shadow!
Unreal mockery, hence! – – –

Shakespeare:
Macbeth

Herfra! ud af mit syn! lad jorden skjule dig!
Dit blod er koldt, ej marv i dine knokler;
Du stirrer vildt på mig, men dine øjne
har intet syn alligevel! – –
– – – vig fra mig, rædsels skygge!
Bedragelige uting, vig! – – –

Fortsættelse af Don Raymonds historie

Min rejse var overmåde behagelig; i baronen fandt jeg en mand, som havde ganske god forstand, men såre liden menneskekundskab. En stor del af sin levetid havde han tilbragt uden at komme uden for grænserne af sine egne godser; hans tone var altså langt fra den fineste, men den var hjertelig, venskabelig og godmodig. Jagten var hans hovedlidenskab, og han drev den som en forretning; når han kom til at tale om et mærkværdigt jagtparti, så skete det med en lige så vigtig mine, som om der kunne handles om et slag, eller som om kongerigers skæbne beroede på det. Da jeg også er lidt dreven i den ædle jagtkunst, så gav jeg efter min ankomst til Lindenberg adskillige beviser på min færdighed, og gjaldt fra det øjeblik hos ham for en mand af geni, og som fortjente hans varmeste yndest.

Denne var mig rigtig nok heller ikke ligegyldig. På slottet Lindenberg så jeg for første gang Deres søster, den elskværdige Agnes. For mig, hvis hjerte endnu var frit, og som var utilfreds med den tomhed, som det følte, var det ét og det samme, at se Agnes og elske hende. I hende fandt jeg alt, hvad der

kunne fængsle mit hjerte. Hun var dengang i sit sekstende år; hendes lette og yndige skabning var allerede aldeles uddannet; nogle talenter havde hun bragt til fuldkommenhed, især musik og tegning; hendes karakter var munter, åben, godmodig, og den tækkelige simpelhed, som herskede både i hendes påklædning og adfærd, kontrasterede meget til hendes fordel imod de parisiske damers tusindfold kunster og udstuderede koketteri, som jeg så nylig havde forladt. Fra det øjeblik da jeg så hende, følte jeg den mest levende deltagelse i hendes skæbne, og søgte af baronessen at erfare mere om hende.

"Hun er min broderdatter," svarede denne dame mig, "De ved endnu ikke; Don Alphonso, at jeg er Deres landsmandinde. Hertugen af Medina Celi er min broder, og Agnes en datter af min anden broder, Don Gaston; hun har fra vuggen af været bestemt til klosteret og vil snart aflægge sit løfte i Madrid."

Her afbrød Lorenzo markisen yderst bestyrtet.

"Fra vuggen af bestemt til klostret!" sagde han; "ved Gud! det er første gang, jeg har hørt tale om nogen sådan plan."

"Jeg tror Dem, bedste Lorenzo," svarede Don Raymond, "men De må høre mig med tålmodighed. De vil ikke blive mindre forbavset, når jeg indfletter endnu flere omstændigheder om Deres familie, som De heller ikke kender, men som jeg ved af Agnes' egen mund."

Hendes forældre var uheldigvis ganske og aldeles slaver af overtroen; når denne svaghed blandede sig i spillet hos dem, så overvældede den med uimodståelig magt enhver anden følelse, enhver anden lidenskab. Mens Agnes' moder gik frugtsommelig med hende, faldt hun i en farlig sygdom, og lægerne sagde, at hun ikke kunne leve. Donna Inesilla gjorde nu det løfte, at hvis Gud gav hende helbred igen, ville hun hellige det barn, som endnu lå under hendes hjerte, til Sankta Clara, hvis det var en pige, og til Sankt Benedikt, hvis det var en dreng. Gud hørte hendes bøn, og hun fik sit helbred igen. Agnes kom til verden, og blev straks indviet til Sankta Claras tjeneste.

Don Gaston samtykkede gerne i sin gemalindes ønsker; men da han vidste, hvorledes hans broder, hertugen, tænkte om klosterlivet, så

besluttede man meget omhyggeligt at dølge Deres søsters bestemmelse for ham. For desto bedre at bevare hemmeligheden, skulle Agnes følge til Tyskland med sin tante, Donna Rodolpha, som stod i begreb med at ledsage sin gemal baron Lindenberg dertil. Så snart den unge Agnes var kommet på slottet, bragte man hende til et nærliggende kloster. Nonnerne, som man betroede hendes opdragelse, adlød såre nøjagtigt de befalinger, man havde givet dem; de lærte Agnes meget godt, søgte at bibringe hendes sjæl smag for ensomhed og klostrets stille glæder. En hemmelig følelse sagde den unge nonne, hvor lidt hun var skabt til ensomhed; med ungdommens og munterhedens hele frimodighed lo hun uden betænkning ad de mange ceremonier, som nonnerne så på med ærbødighed; og hun var aldrig lykkeligere, end når hendes frugtbare indbildningskraft bragte hende på et indfald, hun kunne drille den stive abbedisse eller den hæslige, knarvorne gamle portnerske med. Udsigterne i fremtiden betragtede hun med afsky; men da hun intet valg havde, så underkastede hun sig sine forældres befaling, endskønt det skete med et tungt hjerte.

Hun var ikke snedig nok til at kunne dølge sin modbydelighed længe; Don Gaston blev underrettet om det. Af frygt for, Lorenzo, at Deres kærlighed til Deres søster skulle bringe Dem til at modsætte Dem hans planer, og gøre alvorlige indvendinger imod den stakkels piges elendighed, besluttede han at dølge den hele sag både for Dem og for hertugen, så længe indtil offeret var fuldendt. Det tidspunkt, da Agnes skulle tage sløret, blev udsat så længe indtil De var rejst udenlands, og imidlertid nævnte ingen Donna Inesillas ulykkelige løfte. Man underrettede aldrig Deres søster om Deres opholdssted. Man læste alle Deres breve til Agnes, førend man flyede hende dem, og udslettede ethvert ord, som på nogen måde kunne nære hendes lyst til at leve i verden. Hendes tante, og madame Kunigunda, hendes hovmesterinde, skiftedes til at diktere hende, hvad hun skulle svare Dem. – Disse omstændigheder erfarede jeg dels af Agnes, dels af baronessen selv.

Jeg besluttede straks at frelse denne elskværdige pige fra en skæbne, som var så meget imod hendes ønsker, og så lidet passende for hendes fortrin. Jeg søgte at vinde hendes yndest, jeg roste mig af min fortrolige omgang med Dem, af vort venskab. Hun hørte på mig med den inderligste opmærksomhed; hun syntes at sluge hvert eneste af mine ord, når jeg roste

Dem, og hendes øjne takkede mig for det venskab, jeg nærede for hendes broder. Min bestandighed, min utrættelige ømhed vandt omsider hendes ejegode hjerte, men det kostede mig stor umage at bringe hende til at tilstå mig sin kærlighed, og da jeg foreslog hende at flygte fra slottet Lindenberg, afslog hun rent ud at følge mig.

"Vær højmodig, Alphonso," sagde hun, "De ejer mit hjerte, men gør ikke uædelt brug af Deres rettigheder. Benyt Dem ikke af Deres indflydelse til at overtale mig til et skridt, som jeg siden måtte skamme mig ved. Jeg er ung og forladt; min broder, min eneste ven, er adskilt fra mig, og mine andre frænder omgås mig som fjender. Hav medynk med min ubeskyttede stilling. I stedet for at forføre mig til en handling, som ville dække mig med skændsel, så forsøg hellere at vinde de menneskers bevågenhed, under hvis herredømme jeg står. Baronen agter Dem. Min tante, som er hård, stolt og hånlig overfor alle andre, mindes, at det var Dem, som frelste hende ud af mordernes hænder, og viser Dem al mulig godhed og velvilje. Forsøg derfor, hvor megen indflydelse De har hos mine pårørende. Hvis de samtykker i vor forbindelse, så er min hånd Deres. Efter Deres skildring af min broder, har jeg ingen årsag til at tvivle om hans bifald; og når mine forældre finde iværksættelsen af deres forehavende umuligt, o, så ville de vist undskylde min ulydighed, og med et andet offer forsone Himlen for min moders ulyksalige løfte!"

Fra det første øjeblik jeg så Agnes, havde jeg søgt at erhverve mig hendes frænders bevågenhed. Mit stærkeste batteri gik løs på baronessen; jeg mærkede hurtigt, at et ord af hende var en lov på slottet; for hendes gemal viste hende den dybeste underdanighed, og anså hende som et højere væsen. Hun kunne vel omtrent være en fyrre år gammel; i hendes ungdom havde hun været smuk, men hendes yndigheder havde hørt til den store klasse, som ikke står sig imod tidens angreb. Hendes forstand var lys og ypperlig, når den ikke blev fordunklet af fordømme; noget som desværre kun hændte alt for ofte. Hendes lidenskaber var heftige; for at tilfredsstille dem skyede hun intet middel, og med utrættelig hævngerrighed forfulgte hun enhver, der satte sig imod hendes ønsker. Den varmeste veninde, den uforsonligste fjende – der har De baronesse Lindenbergs skilderi.

Min vigtigste bestræbelse var at behage hende; og uheldigvis lykkedes det mig kun alt for vel. Min artighed syntes at fornøje hende, og hun

udmærkede mig frem for alle andre. Hver dag måtte jeg læse højt for hende et par timer. Hvor meget hellere havde jeg ikke tilbragt denne tid hos min Agnes! Men jeg troede, at min føjelighed mod hendes tante skulle påskynde vor forbindelse, og fandt mig ret godt i min skæbne. Donna Rodolphas bogsamling bestod for det meste af gamle spanske ridderhistorier, som hun holdt særdeles meget af, og hver dag måtte jeg trækkes med en af disse ugudelige folianter. Jeg læste de kedsommelige eventyr om "*Don Pedro med sølvnøglen*", om "*Ridder Palmerin af Engelland*" og om "*Kong Tirant hin hvide*", så længe til jeg var færdig at tabe bogen ud af hånden af lutter søvnighed. Alligevel opmuntrede den tiltagende fornøjelse, som baronessen syntes at finde i mit selskab, mig til at holde plagen ud; ja, til sidst ytrede hun så åbenlyst sin partiskhed for mig, at Agnes rådede mig til ved allerførste lejlighed at åbenbare hende vor gensidige kærlighed.

En aften var jeg alene med Donna Rodolpha i hendes eget værelse. Da kærlighed plejede stedse at være genstanden for mine forelæsninger, så turde Agnes aldrig være til stede. Jeg lykønskede netop mig selv ret hjerteligt, fordi jeg havde fået has på: "*Tristans og dronning Iseltas Kærlighedshandler*" –

"O! de arme ulykkelige!" råbte baronessen; "hvad mener De, señor? skulle det også være muligt, at Deres køn kunne føle en så uegennyttig og oprigtig kærlighed?"

"Det kan jeg ikke tvivle om," svarede jeg; "mit eget hjerte siger mig det. Ah, Donna Rodolpha, turde jeg blot smigre mig med det håb, at De ville billige min kærlighed! Turde jeg blot åbenbare Dem min elskedes navn, uden at udsætte mig for Deres vrede!" –

Hun afbrød mig: "Og sæt, at jeg ville skåne Dem for denne tilståelse? sæt, at jeg ville tilstå, at genstanden for Deres ønsker var mig ikke ubekendt? sæt, at jeg kunne forsikre Dem, at hun deler Deres ømhed, og beklager lige så oprigtigt som De, de ulykkelige løfter, der skiller hende fra Dem?"

"Oh, Donna Rodolpha!" råbte jeg, idet jeg kastede mig for hendes fødder, og trykkede hendes hånd til mine læber, "De har gættet min hemmelighed! hvad bestemmer De? må jeg fortvivle? eller tør jeg stole på Deres bevågenhed?"

Hun trak ikke sin hånd fra mig, men skjulte sit ansigt med den anden, imens hun vendte sig bort fra mig.

"Hvorledes skulle jeg vel kunne nægte Dem den?" svarede hun; "ah, Don Alphonso! jeg har allerede lagt mærke til Deres ømhed, men hidtil kendte jeg ikke det indtryk, som den har gjort på mit hjerte. Ja, jeg kan ikke længere dølge min svaghed, hverken for Dem eller mig selv. Jeg bukker under for mine lidenskabers almægtige vælde – jeg elsker Dem! – I tre samfulde måneder har jeg undertrykt mine ønsker; modstanden har blot narret dem; jeg giver efter for kærligheds magt. Stolthed, frygt, følelse af ære, agtelse for mig selv og for min forbindelse med min gemal, alt dette er mig intet, alt dette ofrer jeg af kærlighed til Dem, og denne pris synes mig dog endnu stedse for lille for Deres besiddelse."

Hun tav, og ventede mit svar. Tænk Dem, kære Lorenzo, hvor forvirret denne tilståelse gjorde mig. Jeg så pludselig, hvilken uovervindelig hindring, jeg selv havde lagt i vejen for min lykke. Baronessen skrev den opmærksomhed på sin egen regning, som jeg blot havde vist hende for Agnes' skyld, og styrken i hendes udtryk, de øjekast, hvormed hun ledsagede dem, hendes mig velbekendte hævngerrighed, alting bød mig skælve for mig selv og for min elskede Agnes. Jeg tav i nogle minutter. Hvad skulle jeg svare på hendes tilståelse? Dette alene vidste jeg, at jeg ufortøvet måtte oplyse hende om hendes vildfarelse, men dog tillige dølge min elskedes navn. Hendes tilståelse forjog den henrykkelse, som forhen besjælede mine træk; jeg stod op og slap hendes hånd. Min sindsforandring undgik ikke hendes opmærksomhed.

"Hvad betyder denne tavshed?" sagde hun med bævende stemme; "hvor er den glæde, som De berettigede mig til at vente?"

"Jeg beder Dem om forladelse, señora," svarede jeg, "hvis det, som jeg nu må sige Dem, måske skulle synes Dem uartigt og utaknemmeligt! Men hvor strafværdig var jeg ikke, om jeg ville bestyrke Dem i en vildfarelse, som, hvor smigrende den end kunne være for mig, dog måtte blive en kilde til sorg for Dem. Min æresfølelse byder mig at sige Dem, at De har miskendt et opmærksomt venskab for kærlighed. Denne følelse var det, som jeg ønskede at meddele Deres hjerte; at nære nogen varmere følelse deri, det forbyder min højagtelse for Dem, og min taknemmelighed for hr. baronens ædelmodige behandling mig. Dog – det tilstår jeg – disse grunde ville næppe kunne beskærme mig imod Deres yndigheder, hvis ikke en anden allerede ejede mit hjerte. Ja, señora, Deres skønhed ville endog fængsle den

allerufølsomste; intet frit hjerte kunne modstå Dem. Held mig, at mit ikke længere er i min vold, for ellers måtte jeg for evigt bebrejde mig selv at have vanhelliget gæstfrihedens love. Betænk, nådige frue! overvej, hvad æren kræver af Dem, og baronen af mig, og sæt agtelse og venskab i stedet for de følelser, som jeg aldrig kan besvare."

Baronessen blegnede ved denne uventede og bestemte erklæring, og stod som i drømme. Endelig fattede hun sig af sin forbavselse, hendes livløshed forvandledes til raseri, og blodet strømmede voldsomt tilbage til hendes ansigt.

"Elendige!" råbte hun, "bedrageriske uhyre! Tager du således imod tilståelsen af min kærlighed? Således? – dog nej, nej! Således kan det, således tør det ikke være! – Alphonso, se mig for dine fødder! se min fortvivlelse! hav medynk med en kvinde, som elsker dig oprigtigt! Hun, som ejer dit hjerte, hvormed har hun fortjent en sådan lykke? Hvad har hun ofret for dig? Hvad giver hende fortrin for Rodolpha?"

Jeg søgte at løfte hende op.

"For Guds skyld, señora, dæmp Deres hidsighed, vi lider begge ved den. Man kan høre Deres råb, Deres tjenestefolk kunne erfare Deres hemmelighed. Jeg ser, at min nærværelse tjener blot til at fortørne Dem; tillad mig at gå herfra."

Jeg ville gå ud af værelset; hun greb mig hastigt ved armen.

"Og hvem er denne lykkelige rivalinde?" sagde hun i en truende tone; "jeg vil vide hendes navn, og når jeg har fået det at vide!! – Hun er i mine hænder; De bad om min bevågenhed, min beskyttelse! lad mig blot finde hende, lad mig blot få at vide, hvem det er, som vover at berøve mig Deres hjerte, o! hun skal føle al den hævn, som skinsyge og skuffet håb kan optænke! Hvem er det? Svar mig på øjeblikket! Tro ikke, De kunne dølge hende for min hævn! Jeg vil sætte spejdere ud på Dem, jeg vil lade ethvert af Deres skridt, ethvert af Deres øjekast bevogte; Deres øjne vil røbe min rivalinde, jeg vil opdage hende, og når jeg har gjort det, så skælv, Alphonso! – for hende, og for Dem selv!"

Ved disse ord steg hendes raseri til sådan en højde, at vejret gik fra hende. Hun pustede, stønnede og besvimede til sidst. Idet hun faldt, greb jeg hende i mine arme, og lagde hende på sofaen. Jeg kaldte på hendes

kammerjomfruer, overgav hende til dem, og benyttede mig af lejligheden for at komme bort.

Ganske ubeskrivelig forvirret og bevæget ville jeg nu gå ned i haven. Den godhed, hvormed baronessen i begyndelsen hørte på min tale, havde spændt mit håb til det yderste; jeg troede, at hun havde mærket min lidenskab for hendes broderdatter, og billigede den. Hvor forandret blev nu ikke alting, da jeg indså den sande mening af hendes tale! Hvorledes skulle jeg nu bære mig ad? Agnes' forældres overtro, hendes tantes ulykkelige lidenskab, alting syntes at lægge næsten uovervindelige hindringer i vejen for vor forening.

Idet jeg gik forbi en havestue, så jeg ind ad døren, som stod på klem, at Agnes sad derinde ved et bord. Hun var beskæftiget med at tegne, og nogle udkast lå rundt om hende. Jeg gik ind, uden endnu at være fast bestemt, om jeg skulle underrette hende om baronessens tilståelse eller ej.

"O, er det ikke andre end Dem, Alphonso?" sagde hun, idet hun løftede hovedet i vejret, "jeg anser Dem ikke længere som en fremmed, og vil uden omstændigheder blive ved med min forretning. Tag Dem en stol, og sæt Dem her hos mig."

Jeg adlød, og rykkede tæt hen til bordet. Uden at vide af, hvad jeg gjorde, og endnu aldeles beskæftiget med den scene, jeg lige havde forladt, tog jeg fat på nogle af tegningerne, og bladede dem igennem. Nogle iblandt dem vakte min nysgerrighed. Et forestillede den store riddersal på slottet Lindenberg. En dør til en smal trappe stod på klem. I forgrunden så man en gruppe af figurer i de mest groteske stillinger. Alle ansigterne udtrykte skræk. Her lå en på knæ, med øjnene vendt op mod himlen, hvortil han opsendte de varmeste bønner, hisset krøb en anden sin vej på alle fire. Nogle skjulte hovederne i deres kapper, eller i deres sidemands kjoleskøde; andre havde skjult sig under et bord, hvorpå man så levningerne af et gæstebud; imedens atter andre pegede med opspilet mund og store øjne hen på en figur, som sikkert var den skyldige i al denne hurlumhej. Det var en kvinde af overmenneskelig størrelse og klædt i en nonnedragt. Hun havde et slør for ansigtet, over hendes ene arm hang der en rosenkrans, og hendes dragt var på adskillige steder fuld af blod, som dryppede ud af et sår i hendes bryst. I den ene hånd holdt hun en lampe, i den anden en brevkniv, og hun syntes at ville gå hen til jerndøren i salen.

"Hvad betyder dette, Agnes?" sagde jeg; "er det egen opfindelse?"

Hun kastede et blik på tegningen.

"O nej!" svarede hun; "denne opfindelse er såmænd avlet i langt klogere hoveder end mit. Men hvordan! De har opholdt Dem her i tre samfulde måneder, og skulle ikke have hørt tale om *den blødende nonne*?"

"De er den første, som siger mig et ord om det. Men med Deres tilladelse, hvad er der for en dame?"

"Der spørger De mig om mere, end jeg selv ved. Min hele kundskab om hendes historie har sin oprindelse fra et gammelt sagn i denne familie, som er gået fra fader til søn, og bliver holdt for en trosartikel her på egnen. Ja, selv baronen tror den, og min tante, som af naturen har stor tilbøjelighed til det forunderlige, o! hun ville før tvivle om Bibelens sanddruhed, end om at den blødende nonne er et virkeligt væsen. Vil De høre historien?"

På mit svar, at hun ville forbinde mig særdeles meget ved at fortælle mig den, begyndte hun således i en komisk-højtidelig tone:

"Det er ganske besynderligt, at ikke en eneste af oldtidens krøniker lader falde et ord om denne mærkværdige person. Jeg ville hjertelig gerne tjene Dem i at fortælle Dem hendes liv og levned, men man har uheldigvis først hørt tale om hendes tilværelse efter at hun havde lagt sig til at dø. Da fandt hun først for godt at gøre lidt opsigt i denne verden, og i denne hensigt udsøgte hun sig slottet Lindenberg. Til et bevis på hendes gode smag valgte hun sig det smukkeste værelse i hele huset, og der morede hun sig nu ved midnatstid med at vælte stole og borde. Måske hun har haft en urolig søvn, en omstændighed, man endnu ikke ret er blevet enige om. Skal man tro sagnet, så begyndte dette tidsfordriv for omtrent hundrede år siden. Lidt skrigen, hylen, stønnen, banden og flere slige behagelige toner gjorde spøgen fuldkommen. Det varede ikke længe, inden hun ikke ville lade sig nøje med ét værelse, men gennemvandrede kønt alle de gamle gange, spadserede op og ned i de store sale, blev undertiden stående uden for sovekammerdørene, og hylede og våndede sig til hvermands skræk. På disse nattevandringer blev hun set af adskillige mennesker, som alle sammen beskriver hendes udvortes til punkt og prikke, således som De her finder det tegnet af hendes uværdige biografindes hånd."

Det sælsomme i denne beretning fængslede min hele opmærksomhed.

"Talte hun da aldrig til dem, som mødte hende?" sagde jeg.

"Ikke er ord. De prøver, som hun hver nat gav på sine talenter til at tale, var just ikke synderlig tillokkende. Undertiden genlød det hele slot af eder og forbandelser; øjeblikket efter læste hun sit *Ave Maria*; nu udstødte hun de rædsomste gudsbespottelser, og derpå sang hun igen en salme, så smukt, som om hun kunne være i koret. Kort sagt: hun lod til at være en meget morsom personage; men enten hun bad eller hun bandede, enten hun var andægtig eller ugudelig, så lignede hun sig altid selv deri, at hun gjorde alt, hvad hun kunne, for at skille sine tilhørere både fra vid og sans af forskrækkelse. Det var næppe muligt at bo på slottet, og ejermanden blev så forfærdet over den evige støjen ved midnatstid, at man fandt ham en morgen liggende død i sin seng. Denne heltegerning må vist have behaget nonnen overmåde meget, for nu gjorde hun endnu mere støj end nogensinde før. Men den næste arving var hende for klog. Han kom anstigende med en berømt heksemester, som uden at være bange lukkede sig en hel nat inde i den forheksede sal. Der må han vist nok have haft en slem dyst med spøgelset, førend det lovede at holde fred. Men ville det trodse, så trodsede han endnu mere, og nødte til sidst min gode nonne til at lade slottets beboer have ro. Nu varede det en god stund, førend hun igen lod høre fra sig. Men efter fire års forløb døde heksemesteren, og på timen gjorde nonnen sig ud til bens igen. Men imidlertid var hun rigtig nok blevet artigere og høfligere. Hun gik i sin egen tommerum, og lod sig kun se én gang hver femte år. Baronen påstår, at hun holder sig altid ved denne skik. Han er fuldkommen overtydet om, at den femte maj hvert femte år, bliver døren til den forheksede sal åbnet (for De må vide, at dette værelse har været lukket næsten i samfulde hundrede år). Nu kommer nonnespøgelset ud med sin lampe og sin dolk, og går hen over den store sal ned ad stentrappen ved det østlige tårn. Af respekt for spøgelset lader portneren altid slotsporten stå åben den nat, ikke just fordi det er nødvendigt, for hvis hun ville, så kunne hun jo let smutte gennem nøglehullet, men af lutter høflighed, og fordi hun ikke skal nødes til at gå en anden vej, der sømmer sig så lidt for hendes spøgelsesværdighed."

"Og hvor går hun hen, når hun forlader slottet?"

"Til Himlen, formoder jeg; men hvis så er, må det rigtig nok ikke stå hende synderligt an deroppe, for hun bliver aldrig ude over en time; så

forføjer hun sig smukt igen ind i sit eget lukaf, og fører et stille og ærbart levned i fem år."

"Og De tror dette, Agnes?"

"Hvor kan De spørge mig om sådan noget? Nej, nej, Alphonso! Jeg har alt for god grund til at begræde overtroens sørgelige indflydelse, til at jeg skulle selv lade mig bedåre af den. Men for baronessen må jeg skjule mine tanker; hun nærer ikke mindste tvivl om denne histories sandhed. Madame Kunigunda, min hovmesterinde, påstår endda, at hun for femten år siden har set spøgelset med sine egne øjne. Hun har fortalt mig, hvorledes hun og nogle andre af husfolkene var blevet skræmt af den blødende nonne (således kalder de gengangeren her) en aftenstund, da de sad og spiste. Efter hendes fortælling har jeg lavet dette udkast, og at madame Kunigunda ikke er blevet glemt, det kan De vel begribe. Her er hun, som hun står og går her i verden! Jeg glemmer aldrig, hvor vred hun blev, og hvor fæl hun så ud, da hun skændte på mig, fordi jeg havde truffet hende så nøjagtigt."

Her pegede hun på en komisk, gammel kvindelig figur, som udtrykte den højeste grad af skræk.

Trods den tungsindighed, som nedtrykte mit sind, afnødte Agnes' spøgende indbildningskraft mig dog et smil; hun havde nøje truffet madame Kunigundas grimme ansigt, men således overdrevet enhver af hendes lyder, henkastet ethvert træk med så megen komisk originalitet, at jeg med lethed kunne tænke mig den gamles rasende vrede.

"Denne figur er ypperlig, min Agnes! Jeg har aldrig vidst, at De besad et så udmærket talent for det komiske."

"Vent et øjeblik," sagde hun; "jeg skal vise Dem et ansigt, som er endnu meget mere latterligt end vor gamle Kunigundas. Hvis det behager Dem, så kan De gøre med det, hvad De selv vil."

Hun gik ind i et kabinet ved siden af; åbnede en lille æske, som hun tog ud af et skab, og rakte mig den.

"Kender De dette portræt?" sagde hun smilende. – Det var hendes eget.

Henrykt over denne gave, trykkede jeg portrættet med lidenskab til mine læber, kastede mig for hendes fødder, og tilsvor hende evig taknemmelighed. Hun hørte venligt på mig, og forsikrede mig, at hun delte mine følelser. Pludselig udstødte hun et højt skrig, trak sin hånd ud af min, og fo'r ud i haven. Forbavset over denne pludselige flugt, rejste jeg mig

hurtigt. Ah! jeg så baronessen ved siden af mig, brændende af skinsyge, og næsten kvalt af raseri. – Så snart hun var kommet til sig selv igen før, havde hun anstrengt sin hjerne for at opdage sin hemmelige rivalinde. Agnes havde hun især mistænkt. Hun skyndte sig for at lede hende op, skænde på hende, og overtyde sig om rigtigheden af hendes formodninger. Ulykkeligvis havde hun set nok til at kunne undvære al videre bekræftelse. Hun kom til havestuedøren, i det øjeblik da Agnes gav mig sit portræt, hørte mig tilsværge sin rivalinde evig troskab, og så mig for hendes fødder. Hun nærmede sig for at rive os fra hinanden, men vi var alt for optaget til at lægge mærke til hende, og opdagede hende ikke, førend Agnes så hende stå ved siden af mig.

Vi tav begge en tid lang: Donna Rodolpha af rasende harme, jeg af forlegenhed. Hun fattede sig først.

"Så var da min mistanke grundet," sagde hun; "min løsagtige broderdatter har sejret, og jeg bliver ofret for hende. Men i én henseende er jeg dog lykkelig; jeg vil ikke alene komme til at begræde en håbløs kærlighed, det vil også blive Deres lod! Jeg venter hver dag brev fra Agnes' forældre, om at skulle sende hende tilbage til dem. Så snart hun kommer til Spanien må hun tage sløret, og Deres forbindelse med hende er da for evigt overskåret. – Spar kun Deres bønner," blev hun ved, da hun så mig i begreb med at tale; "min beslutning er fast og urokkelig. Deres Dulcinea bliver smukt indespærret på sit værelse, så længe indtil hun ombytter dette slot med et kloster. Måske kan ensomheden igen bringe hende til at erkende sin pligt; men for at De ikke skal hindre dette udfald, som jeg ønsker, så må jeg sige Dem, Don Alphonso, at Deres længere nærværelse hos os er hverken min gemal eller mig kær. Deres familie sendte Dem ikke til Tyskland for at sætte min broderdatter griller i hovedet; at rejse var Deres formål, og det skulle gøre mig meget ondt, længere at sinke Dem derfra. Lev vel, señor, og glem ikke, at vi i morgen tidlig ses for sidste gang."

Nu gav hun mig et stolt, hånligt, skadefro øjekast, og gik ud af stuen. Jeg gik også op på mit værelse, og tilbragte natten med at tænke på midler til at befri Agnes af hendes tyranniske tantes vold.

Det var mig umuligt at kunne blive længere på slottet Lindenberg, efter en så tydelig erklæring fra dets ejerinde. Jeg sagde derfor morgenen efter, at

jeg ville rejse. Baronen forsikrede mig, at det gjorde ham overmåde ondt, og udtrykte sig med så megen varme for mig, at jeg søgte at få ham på min side, men så snart jeg havde nævnt Agnes' navn, sagde han, at det var en sag, han slet ikke kunne blande sig i. Baronessen havde uindskrænket herredømme over sin gemal, og jeg mærkede nok, at hun havde forudindtaget ham imod denne forbindelse. Agnes lod sig ikke se. Jeg bad om tilladelse til at turde tage afsked med hende, men den blev mig nægtet. Jeg måtte rejse derfra uden at se hende!

Ved afskeden rystede baronen min hånd meget venskabeligt, og forsikrede mig, at så snart hans niece var borte, kunne jeg anse hans hus som mit eget.

"Adieu, Don Alphonso!" sagde baronessen, og rakte mig sin hånd. Jeg tog den, og ville kysse den. Hun hindrede mig i det. Hendes mand var i den anden ende af salen, og kunne ikke høre os.

"Vogt Dem!" blev hun ved; "min kærlighed har forvandlet sig til had, og min sårede stolthed skal ikke blive uhævnet. Hvor De end går hen, så vil min hævn følge Dem!"

Hun ledsagede disse ord med et øjekast, som havde kunnet få mig til at skælve. Jeg svarede ikke, men skyndte mig at forlade slottet.

Da min vogn rullede ud ad gården, så jeg mig om til vinduerne i Deres søsters værelse; ingen lod sig se. Håbløs kastede jeg mig tilbage i min vogn. Jeg havde ingen andre tjenere hos mig end en franskmand, jeg i Strassburg havde antaget i stedet for min Stephano, og den lille page, som jeg før talte om. Theodors troskab, forstand og munterhed havde allerede gjort ham meget kær for mig, men nu skulle han bevise mig en tjeneste, som lod mig se en skytsengel i ham. Vi var næppe kommet en fjerdingvej fra slottet, da han red tæt hen til min vogn.

"Fat mod, señor," sagde han på spansk, som han allerede havde lært at tale flydende og rigtigt; "imens De var hos hr. baronen, passede jeg på et øjeblik, da madame Kunigunda var nede i huset, og sneg mig ind i det værelse, som er lige over Donna Agnes' kammer. Jeg sang en tysk vise, som jeg vidste at hun kendte, så højt som jeg kunne, for jeg håbede, at hun skulle vel genkende min stemme. Det lykkedes; straks efter hørte jeg hende lukke sit vindue op. Jeg hejsede øjeblikkelig en snor ned, som jeg med vilje havde

taget i min lomme, trak den op igen, og fandt denne lap papir gjort fast ved den."

Nu gav han mig en lille seddel. Jeg åbnede den meget utålmodig, og fandt følgende ord deri, malet med en pensel:

> "Skjul Dem de næste fjorten dage i en af nabo-bønderbyerne. Min tante vil tro, at De har forladt denne egn, og igen sætte mig på fri fod. Den tredivte om natten klokken tolv vil jeg være i det vestlige lysthus. Forsøm ikke at indfinde Dem der, hvor vi kan gøre nærmere aftale. Levvel, Agnes."

Jeg gennemløb disse linjer, og min henrykkelse, samt de taknemmelighedsudtryk, jeg overøste Theodor med, var grænseløse. Hans snildhed og opmærksomhed fortjente virkelig også min varmeste ros. De kan selv begribe, at jeg ikke havde betroet ham min kærlighed til Agnes; men den snedige fyr havde for megen skarpsindighed, til ikke at opdage min hemmelighed, og var for beskeden til at lade sig mærke med, at han vidste den. Tavs iagttog han alt, hvad der hændte, og søgte ikke at blande sig i nogen ting, førend min fordel krævede hans hjælp. Jeg beundrede i lige grad hans klogskab, snildhed og troskab. Allerede forhen havde jeg lært at kende hans store duelighed, og hver dag overtydede mig mere og mere om hans evner og fattekraft. Under mit korte ophold i Strassburg havde han med den største flid lagt sig efter begyndelsesgrundene af det spanske sprog. Han blev ved at studere det, og med så meget held, at han talte det lige så godt som hans modersmål. Den største del af sine ledige timer tilbragte han med at læse. Han vidste meget for en knøs på hans alder, og forenede fortrinnene af et levende fysiognomi og en smuk skabning med en ypperlig forstand og det bedste hjerte. Nu er han femten år gammel. Jeg har ham endnu stadig hos mig, og når De ser ham, så vil han vist behage Dem. Tilgiv mig denne afvigelse, nu kommer jeg tilbage til tråden af min historie.

I følge Agnes' befaling rejste jeg til München; der lod jeg min vogn blive under Jeans, min franske tjeners, opsigt, og red derpå tilbage til en bondeby, som lå omtrent en mil fra Lindenberg. Ved min ankomst fortalte jeg værten en selvopdigtet historie, for at han ikke skulle undre sig over, at jeg opholdt mig en tid lang hos ham. Den gamle mand var lykkeligvis såre

lettroende, og kun lidet nysgerrig; han troede alt, hvad jeg sagde ham, og søgte slet ikke at erfare mere, end hvad jeg fandt for godt at forkaste ham. Jeg havde ingen med mig uden Theodor. Vi levede forklædt og stille, og blev anset for at være det, vi gav os ud for. Således henrandt fjorten dage, og i denne tid blev jeg til min glæde overtydet om, at Agnes var sat på fri fod. Hun kørte gennem bondebyen med madame Kunigunda, lod til at være frisk og glad, og talte ganske utvungent med sin gamle hovmesterinde.

"Hvad er det for damer?" spurgte jeg min vært, da vognen kørte forbi.

"Baronesse Lindenbergs broderdatter med hendes hovmesterinde; hver evige fredag kører hun til Santa Catharinas kloster, hvor hun er blevet opdraget, og som ligger en halv mil herfra."

De begriber vel, med hvilken længsel jeg sukkede efter den næste fredag. Jeg så min hulde pige igen. Idet hun kørte forbi kastede hun sine øjne på mig. Hendes rødmen sagde mig, at hun genkendte mig trods min forklædning. Jeg bukkede dybt for hende. Hun besvarede min kompliment med et lille nik, og så sig om til den anden side, indtil vognen var mig ude af syne.

Endelig kom da den længe ventede, længe ønskede nat. Vejret var stille, og fuldmånen var på himlen. Præcis klokken elleve ilede jeg på min post. Theodor holdt en stige rede; jeg kom uden møje over havemuren. Pagen fulgte med mig, og trak stigen op efter os. Jeg gik ind i der vestlige lysthus, og ventede med længsel på Agnes' komme. Enhver susende vestenvind, ethvert nedfaldende løv troede jeg var hendes trin, og fløj hende i møde. Således måtte jeg tilbringe en hel time, hvoraf hvert øjeblik forekom mig at være et århundrede. Endelig slog slotsuret tolv, og jeg troede næppe det var muligt, at klokken ikke skulle være mere. Endnu et kvarter gik hen, og nu hørte jeg min elskede piges lette fod varsomt nærme sig til lysthuset. Jeg ilede for at tage imod hende, og førte hende hen til en bænk. Jeg ville for hendes fødder bevidne hende min glæde over at se hende igen, da hun afbrød mig med de følgende ord:

"Vi har ingen tid at spilde, Alphonso; øjeblikkene er kostbare. Jeg er vel ikke længere en fange, men Kunigunda bevogter dog ethvert af mine trin. Her er ankommet en kurer fra min fader; jeg må straks tage til Madrid, og kun med megen møje har jeg fået lov til at opsætte rejsen i otte dage. Mine forældres overtro, understøttet af min grusomme tantes forestillinger,

lader mig ikke have mindste håb om at kunne bevæge dem til medlidenhed. I denne krise har jeg besluttet at betro mig til Deres ære. Gud give, at De vil aldrig lade mig angre min beslutning! Flugt er nu min eneste beskyttelse imod et klosters skrækkeligheder; og den overhængende fare må undskylde det skridt, jeg vover. Hør nu den plan, som jeg håber vil lykkeligt befordre min flugt.

I dag skriver vi den tredivte april. Om fem dage venter man, at nonnespøgelset vil lade sig se. Ved mit sidste besøg i klostret besørgede jeg en dragt, som passer til denne rolle. En veninde, som jeg har der, og som jeg uden betænkning betroede min hemmelighed, skaffede mig straks en nonnedragt. Hold De med en vogn i nærheden, men pas alligevel på, at De ikke kommer den store slotsport for nær. Når klokken slår ét, går jeg ud af mit værelse, således klædt, som spøgelset bør være. De, som møder mig, bliver alt for forskrækkede til at sætte sig imod min flugt; jeg kommer da uden vanskelighed ud af porten, og betror mig til Deres beskærmelse. Så vidt må det lykkes mig, men o Alphonso! hvis De bedrager mig; hvis De kunne foragte mig for min ubesindighed, og lønne den med utaknemmelighed – o, da var der ingen elendigere skabning til i hele verden end jeg! Jeg føler, hvilke farer jeg vil blive udsat for, jeg føler, at jeg giver Dem ret til at behandle mig med letsindighed – men jeg stoler på Deres kærlighed, på Deres ære! Min flugt vil gøre min hele familie opbragt på mig. Skulle De bedrage mig, skulle De skuffe min tillid, så har jeg ingen ven, der vil hævne min skændsel eller tage sig af mig. På Dem alene hviler alt mit håb, og hvis Deres eget hjerte ikke taler for mig, så er jeg for evigt fortabt!"

Den tone, hvori hun sagde disse ord, var så rørende, at jeg, trods min glæde over hendes løfte om at følge med mig, dog følte mig inderlig rørt. Jeg beklagede også i løn, at jeg ikke allerede nu havde sørget for at have en vogn i beredskab nede i bondebyen. Jeg havde da straks kunnet bortføre min Agnes. Nu var der intet at tænke på; man kunne hverken få heste eller vogn nærmere end i München, og denne by lå rundelig to dages rejse fra Lindenberg. Jeg bifaldt altså hendes plan, som virkelig også syntes at være godt lagt. Hendes forklædning måtte beskytte hende for at blive anholdt af nogen på slottet, og så snart hun var kommet ud af porten, måtte hun uden tidsspilde smutte op i vognen.

Agnes hvilede sit hoved bedrøvet op mod min skulder, og jeg så ved måneskinnet at tårer randt ned over hendes skønne kinder. Jeg søgte at adsprede hendes tungsindighed, og at opmuntre hende ved udsigten til en lykkeligere fremtid. Jeg svor hende den højtideligste ed helligt at bevare hendes dyd og uskyldighed, og at anse hende som en søster, så længe indtil kirken havde gjort hende til min retmæssige hustru. Min allerførste bestræbelse skulle være at finde Dem, Lorenzo, og få Dem på vor side.

Pludselig blev døren til lysthuset revet op, og Kunigunda stod foran os! Hun havde hørt Agnes snige sig ud af sit værelse, fulgte ned i haven efter hende, og så hende gå ind i lysthuset med mig. Begunstiget af træerne, der stod omkring det, og uden at blive bemærket af Theodor, som ventede uden for, havde hun listet sig tæt hen til lysthuset, og hørt vor hele samtale.

"Ypperligt!" skreg hun med en stemme, som bævede af arrigskab, mens Agnes gav et højt skrig fra sig; "ved Sankta Barbara, min smukke frøken, De er stærk i at gøre opfindelser! spille den blødende nonnes rolle? nej, vil man engang se! hvor ugudeligt! ret som en fritænkerske! På min tro, kunne jeg ikke næsten få i sinde at lade Dem iværksætte Deres kønne projekt! Mødte De på det samme den rigtige ånd, så ville De nok få løn som forskyldt! Og De, Don Alphonso, fy, De måtte skamme Dem noget, at ville forføre en ung fjantet tøs, og rive hende ud af hendes venners og frænders skød. Men denne gang skal det dog i det mindste ikke lykkes Dem. Den nådige frue skal få den hele historie at vide, og frøken Agnes må kønt finde sig i at opsætte sin spøgelsesrolle til en anden gang. Deres tjenerinde, levvel, señor! – Donna Agnes, vil Deres Spøgelsesagtighed tilstede mig den ære, at bringe Dem op på Deres værelse?"

Hun nærmede sig til sofaen, hvor den skælvende Agnes sad, tog hende ved hånden, og ville føre hende ud af lysthuset.

Jeg holdt hende tilbage, og søgte ved gode ord, ved bønner, løfter og smiger at få hende på min side; men da jeg så, at intet ville hjælpe, lod jeg de frugtesløse forsøg fare.

"Så skal da Deres halsstarrighed straffe sig selv," sagde jeg; "ét middel har jeg endnu til overs, til at frelse Agnes og mig, og det vil jeg ufortøvet betjene mig af."

Forskrækket over denne trussel, søgte hun atter at slippe ud af lysthuset, men jeg greb hende ved armen, og holdt hende med magt tilbage. I samme

øjeblik lukkede Theodor, som var fulgt efter hende, døren i lås, og hindrede hende derved at undløbe os. Jeg tog Agnes' slør og svøbte det om hovedet på duennaen, der udstødte et så gennemtrængende skrig, at jeg frygtede for man skulle høre det op på slottet, skønt dette lå temmelig langt borte fra os. Omsider lykkedes det mig så aldeles at binde munden til på hende, at hun ikke kunne give en eneste lyd fra sig. Ikke uden stor møje kunne Theodor og jeg binde hendes hænder og fødder med vore lommetørklæder, og nu rådede jeg Agnes til at skynde sig op på sit værelse. Jeg lovede hende ikke at tilføje Kunigunda noget ondt, gentog, at jeg den femte maj ville holde et stykke vej fra den store slotsport, og tog kærlig afsked med hende. Rystende og beklemt flygtede hun tilbage på sit værelse.

Imidlertid hjalp Theodor mig at bringe min dyrebare skat i sikkerhed. Hun blev hejset over muren, lagt foran mig på min hest, ligesom en vadsæk, og således galoperede jeg afsted med hende. Den ulyksalige duenna havde vist aldrig i sin hele levetid gjort nogen ubehageligere rejse. Hun blev skumplet frem og tilbage, indtil hun lignede en levende mumie, og jeg glemmer aldrig, hvor angst hun var, da vi undervejs måtte ride over en å. Førend vi kom til kroen, havde jeg allerede bestemt, hvad der skulle gøres med den stakkels Kunigunda. Jeg lod Theodor banke på porten, og holdt stille nogle skridt derfra. Værten lukkede op, og havde en lampe i hånden.

"Giv mig lyset," sagde Theodor; "min herre kommer."

Han snappede hastigt lampen fra ham, og lod den med vilje falde på gulvet. Værten gik ned igen i køkkenet for at hente et andet lys, og lod imens porten stå åben. Jeg benyttede mig af mørket, sprang af min hest, tog Kunigunda i favnen, fo'r op ad trappen, kom ubemærket til mit værelse, og sluttede mit bytte inde i en stor stue, hvortil jeg tog nøglen i min lomme. Straks efter kom værten og Theodor med lys; den første var lidt forundret over, at jeg kom så sent tilbage, men gjorde dog ingen påtrængende spørgsmål. Derpå gik han ud af stuen, og jeg kunne nu uforstyrret glæde mig over min plans lykkelige udfald.

Min første bestilling var at besøge min fange. Jeg søgte at overtale hende til med tålmodighed at finde sig i sin indespærring; men forgæves. Da hun hverken var i stand til at tale eller røre sig, udtrykte hun sin rasende forbitrelse ved de øjekast hun gav mig. Jeg turde ikke løse hende, uden så længe hun skulle spise, og da stod jeg foran hende med blank kårde, og svor

at gennembore hende ved det første skrig. Så snart hun havde spist, fik hun igen sit begplaster for munden. Denne adfærd var grusom, men omstændighederne måtte undskylde den. Theodor gjorde sig slet ingen samvittighed over det. Han havde sin evige glæde af Kunigundas fangenskab. Mens han var på slottet, havde han levet i en evig krig med hende. Nu da han havde sin fjende så ganske i sin vold, triumferede han uden nåde, og syntes ikke at tænke på andet, end på nye midler til at drille hende. Han spillede hende tusinde puds, det ene værre end det andet, og fortalte hende for skæmt, hvor stor forundring hendes flugt havde sat hele baronens hus i. Dette var også virkelig sandt. Ingen uden Agnes kunne begribe, hvor madam k Kunigunda var blevet af. Man gennemsøgte alle kroge, lod vandet løbe ud af alle dammene, og gennemstøvede alle de omliggende skove. Men den gode gamle sjæl fandtes ingensteds. Agnes bevarede hemmeligheden og jeg duennaen; baronessen blev derfor i sin uvidenhed, og formodede til sidst, at den gamle måtte have aflivet sig selv. Således henrandt de fem dage, i hvilke jeg gjorde alt rede til mit forehavende. Jeg havde straks afsendt en bonde med et brev til Jean, hvori jeg befalede ham den femte maj om aftenen klokken ti at sende en karet med fire heste til Rosenwald. I følge min anordning kom vognen til den bestemte tid. Jo mere det tidspunkt, som var bestemt til bortførelsen, nærmede sig, jo mere voksede Kunigundas forbitrelse. Jeg tror virkelig, at hvis jeg ikke lykkeligvis havde opdaget hendes kærlighed til den ædle brændevin, så ville vrede og ærgrelse have dræbt hende. Jeg forsynede hende rigeligt med denne drik, og Theodor, som ikke veg fra hende, måtte af og til lade hende få munden fri. Dette virkede ganske forunderligt til at forsøde hendes sure temperament. Da hendes tilstand ikke tillod hende anden morskab, så drak hun sig for tidsfordriv fuld et par gange om dagen.

Den femte maj kom – en dag, som jeg aldrig i min levetid glemmer! Førend klokken slog tolv, indfandt jeg mig på det bestemte sted. Theodor fulgte mig til hest. Jeg skjulte vognen i en rummelig hule, som var inde i den bakke, slottet lå på. Den var temmelig dybt ind i jorden, og bønderne kaldte den aldrig andet end Lindenbergs Hule. Natten var rolig og skøn; måneskinnet faldt på de gamle slotstårne, og kastede et sølvlys på spirene. Alting omkring mig var tyst; man hørte intet andet end frøernes kvækken henne fra kæret, bønderhundenes fjerne gøen, og uglen, som sad og skreg i

en af hvælvingerne i det gamle forfaldne tårn. Jeg hørte disse sørgelige skrig, og så i vejret; uglen sad nu uden for et af vinduerne i gengangersalen. Dette huskede mig på historien om den blødende nonne, og jeg sukkede ved tanken om overtroens indflydelse og om den menneskelige fornufts svaghed. Pludselig hørte jeg et kor langt fra snige sig igennem nattens stilhed.

"Hvad kan denne lyd betyde, Theodor?"

"En fremmed mand af stand," svarede han; "kørte i dag gennem vor bondeby til slottet; det skal være Donna Agnes' fader. Baronen højtideligholder sikkert hans ankomst med en fest."

Slotsklokken slog tolv, det sædvanlige tegn der i huset til at forføje sig til sengs. Straks efter så jeg, hvorledes man gik med lys gennem adskillige af værelserne på slottet. Jeg formodede, at selskabet var nu stået fra bordet. Jeg kunne høre de store døre knirke, når de med møje blev lukket op, og når man slog dem i igen, raslede ruderne i de gamle, forfaldne vinduesrammer. Agnes' værelse var på den anden side af slottet. Jeg skælvede for, at hun ikke skulle have fået fat på nøglen til genganger-salen. Hun måtte derigennem, for at komme til den smalle trappe, som spøgelset, ifølge sagnet, plejede at gå ned ad for at komme til den store riddersal. Indtaget af denne frygt, blev jeg ved at stirre på det vindue, hvorfra jeg ventede at se det venlige skin af Agnes' lampe, nu blev den jernbeslåede port åbnet. Jeg genkendte portneren, den gamle Konrad. Han slog begge portene op på vid gab, og gik sin vej. Lidt efter lidt forsvandt lysene på slottet, og omsider var den hele bygning indhyllet i mørke.

Jeg sad på en skråning af bakken; den stilhed, som omgav mig, udbredte et ikke ganske ubehageligt tungsind i min sjæl. Slottet, som lå lige for mig, fremstillede en ærværdig og malerisk genstand. Dets stærke mure, som månen overmalede med en højtidelig glans; dets gamle, til dels forfaldne tårne, der hvælvede sig op imod skyerne, og syntes at true den nedenfor liggende slette; dets høje tinder begroede med mos, og den dobbelte port, som stod på vid gab til ære for dets åndelige beboerinde, – alt dette lod mig føle en skummel, ærbødig gysen. Alligevel forslog dette ikke til at formindske den utålmodighed, hvormed jeg gav agt på tidens langsomme gang. Jeg nærmede mig til slottet, og prøvede på at gå det rundt. Nogle lysstråler glimtede endnu i Agnes' værelse. Jeg lagde med glæde mærke til

dem. Jeg stirrede endnu derop, da jeg så en skikkelse gå hen for vinduet, og meget omhyggeligt at trække gardinet sammen, for at skjule den brændende lampe. Denne iagttagelse forsikrede mig om, at Agnes ikke havde opgivet vor plan, og jeg gik nu med lettet hjerte hen på min forrige post.

Klokken slog halv ét! Den slog tre kvarter! Mit hjerte bankede højt af håb og forventning. Endelig hørte jeg den så længe ønskede lyd. Klokken tonede ét og hele slottet gav genlyd af den stærke og højtidelige tone. Jeg så op til vinduerne i genganger-salen. Det varede næppe fem minutter inden det kære lys lod sig se. Nu stod jeg tæt ved tårnet. Vinduet var ikke så højt fra jorden, som jeg havde troet; jeg så en kvindelig skikkelse med en lampe i hånden svæve langsomt gennem salen. Snart efter forsvandt lyset, og alting var igen nat og mørke.

Lidt efter lidt som den hulde ånd gik ned, listede en lysstråle sig ud ad trappevinduerne. Mine øjne forfulgte lyset gennem den store sal; det kom til porten, og nu så jeg Agnes træde ud. Hun var netop således klædt, som hun havde beskrevet spøgelset for mig. Over hendes arm hang der en rosenkrans, og hendes hoved var indsvøbt i et langt hvidt slør; hendes nonnedragt var fuld af blodpletter, og hun havde omhyggeligt forsynet sig med lampen og dolken. Hun gik hen mod det sted, hvor jeg stod. Jeg fløj hende i møde, og slyngede mine arme om hende. "Agnes!" råbte jeg, og trykkede hende op til mit hjerte,

"Agnes! Agnes! Du er min!
Agnes! Agnes! Jeg er din!
Evig, hulde, elskte viv,
    er du min,
    er jeg din!
Din jeg er med sjæl og liv! –"

Forfærdet og åndeløs kunne hun ikke tale. Hun lod lampen og dolken falde, og sank tavs op til mit bryst. Jeg løftede hende op, og bar hende ud i vognen. Theodor blev tilbage, for at sætte madame Kunigunda i frihed. Jeg gav ham et brev med til baronessen, hvori jeg forklarede hende den hele sag, og bad hende om hendes forbøn hos Don Gaston. Jeg tilkendegav hende mit sande navn. Jeg beviste for hende, at min herkomst og mine

udsigter retfærdiggjorde min påstand på hendes broderdatters hånd, og forsikrede hende, at skønt det ikke stod i min magt at gengælde hendes kærlighed, så ville jeg dog uafladeligt tragte efter at fortjene hendes agtelse og venskab.

Jeg sprang op i vognen, og satte mig hos Agnes. Theodor slog karetdøren i, og kusken fo'r afsted, alt hvad tøjet kunne holde. I begyndelsen glædede jeg mig over hans hastighed, men så snart vi var ude af faren for at blive forfulgt, råbte jeg til ham, at han ikke behøvede at ile så meget. Han søgte forgæves at adlyde mig. Hestene ville slet ikke lade sig styre, og rendte stedse med uhørt hurtighed. Kusken fordoblede sine bestræbelser for at holde dem i tømme, men dyrene stejlede, slog rasende bagud, og befriede sig snart af åget. Med et højt skrig styrtede kusken ned af bukken. Tykke skyer formørkede himlen, stormen hvinede omkring os, lynilden gennemskar luften, og den rædsomste torden rullede. Jeg havde aldrig oplevet sådan et græsseligt uvejr! Forfærdede over elementernes krig, syntes hestene hvert øjeblik at fordoble deres hastighed. Intet formåede at standse deres fart. De slæbte vognen over grøfter og gærder, styrtede sig ned ad de farligste bakker, og syntes at kappes med stormen i hurtighed.

I al denne tid lå min elskede pige uden bevægelse i mine arme. I virkelig angst over den store fare, forsøgte jeg forgæves at bringe hende til sig selv igen, da en stærk knagen forkyndte os, at vor fart blev afbrudt på den ubehageligste måde. Vognen gik i stykker. I faldet stødte jeg mig i tindingen på en stor flintesten. Den smerte såret voldte mig, den voldsomme skræk, bekymring for Agnes, alt dette trængte så heftigt ind på mig, at al bevidsthed forlod mig, og jeg sank livløs omkuld.

Jeg lå vel nogen tid i denne forfatning; for da jeg åbnede øjnene, var det lys dag. Nogle bønder stod omkring mig, og stredes om, hvorvidt jeg kunne bringes til live eller ej. Jeg talte ganske tåleligt tysk. Så snart jeg var i stand til at tale, spurgte jeg om Agnes. Hvor stor var ikke min bestyrtelse og min sorg, da bønderne forsikrede mig, at de ikke havde set nogen kvinde hos mig, der lignede min beskrivelse! De sagde mig, at da de var gået ud til deres dagarbejde, blev de gjort opmærksomme ved min sønderbrudte vogn, og en gispende hest, den eneste af de fire, som levede endnu. Der havde ingen været hos mig, og de havde behøvet lang tid til at bringe mig til mig selv. Uudsigelig bekymret for min ledsagerindes skæbne, besvor jeg

bønderne at lede om hende i alle retninger. Jeg beskrev hendes påklædning, og lovede enhver, som kunne bringe mig efterretning om hende en stor belønning.

For mig selv var det en umulighed at forene mine bestræbelser med deres i dette øjemed. I faldet havde jeg knækket to af mine ribben, min arm var gået af led og hang kraftesløs ned, og mit venstre ben var så skrækkelig tilredt, at jeg aldeles ikke håbede nogensinde at kunne komme til at bruge det.

Bønderne samtykkede i min begæring; de forlod mig alle sammen, undtagen fire, som flettede en bærestol af grene for at bringe mig til den nærmeste by. Da jeg spurgte, hvad den hed, nævnte de Regensburg; det faldt mig vanskeligt at tro, at jeg i en eneste nat skulle kunne have rejst så langt. Jeg sagde til bønderne, at jeg var om natten klokken ét kommet igennem landsbyen Rosenwald. De rystede betydende på hovedet, og gjorde tegn til hinanden, at jeg måtte fantasere. Man bragte mig ind i et anseligt værtshus, lagde mig i seng, og sendte bud efter en sårlæge, som med held trak min arm i led igen, og, efter at have undersøgt mine øvrige sår, indestod mig for alle slemme følger, når jeg blot ville ligge stille og udholde en langvarig og smertelig kur. Jeg svarede ham, at hvis han håbede at skaffe mig rolighed, så måtte han først bringe mig efterretning fra en kvinde, som i forrige nat var rejst fra Rosenwald med mig, og havde været hos mig ind til det øjeblik, da vognen væltede. Han smilede, og gentog blot sin formaning om, at jeg måtte holde mig rolig; for man ville bære al mulig omsorg for mig. Idet han gik ud af døren, mødte værtinden ham.

"Herren er ikke rigtig i hovedet," hørte jeg ham hviske til hende; "en naturlig følge af hans fald, men det vil snart gå over."

Bønderne kom den ene efter den anden ind i værtshuset, og meldte mig, at der var ikke spor at finde af min ulykkelige Agnes. Nu gik min urolighed over til fortvivlelse. Jeg bad dem indstændigt at forny deres eftersøgninger, og jeg fordoblede mine løfter. Min vilde, sværmeriske adfærd bestyrkede de omstående i den formening, at jeg måtte være forrykt i hovedet. Da der intet spor fandtes af den kvinde, jeg talte om, anså de hende for en skabning af min urolige hjerne, og brød sig slet ikke om alle mine bønner. Alligevel forsikrede værtinden mig, at der skulle atter blive foretaget eftersøgninger – et løfte, som hun (hvilket jeg bag efter fik at vide) blot gav

for at berolige mig, for man gjorde ikke det mindste skridt for at opfylde det.

Mine kufferter var rigtignok blevet i München i min franske tjeners varetægt, men da jeg havde belavet mig på en lang rejse, var min pung dog rigelig fyldt, desuden viste min klædedragt min stand, og man omgikkes mig derfor i værtshuset med al mulig opmærksomhed. Dagen gik hen, uden at jeg hørte det mindste om min Agnes. Min ængstelige frygt veg nu for min trøstesløshed. Jeg holdt op at rase og faldt hen i dybe tungsindige tanker. Da man så mig tavs og rolig, troede man at mit vanvid var for en del gået over, og at jeg ville komme mig igen. Ifølge lægens forskrift tog jeg nogle sindsberoligende dråber, og så snart natten kom, lod mine opvartere mig var alene, for at jeg kunne have ro.

Men forgæves! Søvnen flyede fra min heftigt rystede sjæl. Med uroligt hjerte kastede jeg mig frem og tilbage i sengen, trods al min mathed, indtil klokken slog ét i et nærliggende kirketårn. Da jeg lyttede efter den klagende, hule lyd, og hørte den bæve igennem luften, følte jeg på engang en iskold gysen fare i gennem mit hele legeme. Jeg rystede uden at vide hvorfor; angstens kolde sved randt ned ad min pande, og håret rejste sig på mit hoved. På engang hørte jeg nogen med langsomme og tunge trin komme op ad trappen. Uvilkårligt rejste jeg mig op i sengen og trak gardinerne til side. En eneste natlampe, som stod og glimtede frem og tilbage på kaminen, sendte en svag lysstråle igennem det mørke værelse. Døren blev revet op med voldsomhed. En skikkelse kom ind, og gik med langsomme, afmålte trin hen imod min seng. Skælvende af angst betragtede jeg min natlige gæst. Almægtige Gud! det var den blødende nonne! det var min tabte ledsagerinde! Hendes ansigt var endnu stedse tildækket, men hun havde hverken dolk eller lampe længere. Langsomt løftede hun sit slør i vejret. Hvilket syn fremstillede sig for mine stirrende øjne! Jeg så et oplivet lig. Langt og gustent var hendes ansigt; kinderne og læberne var uden blod; dødens bleghed lå i hendes træk, og hendes øjne, som var stift fæstede på mig, var hule og uden glans.

Jeg stirrede på spøgelset med en rædsel, som ord ikke formår at beskrive. Blodet blev til is i mine årer. Jeg ville gerne have råbt om hjælp, men lyden døde, førend den kom over mine læber. Mine nerver var afmægtige, og jeg blev siddende i én stilling, ubevægelig som en støtte.

Nonnespøgelset så i nogen tid på mig uden at sige et ord; der var noget forstenende i dets ansigtsudtryk. Endelig sagde det med en hul gravrøst:

"Raymond! Raymond! Du er min!
Raymond! Raymond! Jeg er din!
Jeg din hulde, elskte viv,
    jeg er din!
    Du er min!
Du er min med sjæl og liv –"

Åndeløs af frygt hørte jeg mine egne udtryk gentages næsten ord for ord. Spøgelset satte sig lige over for mig ved foden af sengen, og tav ganske stille. Hendes øjne stirrede alvorligt på mig; de lod til at have noget tilfælles med klapperslangens, for jeg søgte forgæves at vende mine bort fra dem. Som om jeg var forhekset kunne jeg ikke et eneste øjeblik lade være at se på spøgelset.

I en hel time blev det siddende i denne stilling, uden at tale eller røre sig, og jeg var heller ikke i stand til nogen af delene. Endelig slog klokken to. Gengangerinden rejste sig, og nærmede sig til siden af min seng. Med iskolde fingre greb hun min hånd, som lå livløs oven på dynen, trykkede sine kolde læber på mine, og gentog:

"Raymond! Raymond! Du er min!
Raymond! Raymond! Jeg er din!"
        – osv.

Derpå slap hun min hånd, og gik langsomt ud af stuen; døren lukkedes efter hende. Indtil dette øjeblik havde alle mine legemlige kræfter været virksomme, kun min sjæls evner var levende. Nu ophørte tryllekraften; blodet, som var isnet i mine årer, strømmede voldsomt tilbage til mit hjerte, jeg udstødte et smertenssuk, og sank afmægtig ned på min hovedpude.

Sideværelset, hvori værten og hans kone lå, var kun adskilt fra mit ved en tynd bræddevæg. Mit suk vækkede dem, og jog dem ind til mig. Med nogen møje lykkedes det dem at bringe mig til mig selv igen; de sendte straks bud efter lægen, som kom på timen. Han erklærede, at min feber havde taget meget til, og at han ikke kunne stå inde for mit liv, hvis jeg oftere skulle blive udsat for sådanne heftige sindsbevægelser. Visse lægemidler, som han

gav mig, beroligede mit blod igen nogenlunde. Hen imod dagbrækningen faldt jeg i en slags slummer; men rædsomme drømme hindrede mig i at finde vederkvægelse i min søvn. Agnes og den blødende nonne fremstillede sig skiftevis for min indbildningskraft, og forenede sig for at martre mig. Udmattet og uden at være lindret vågnede jeg igen. Min feber syntes snarere at være formeret end formindsket; den bevægelse, hvori mit hele sind var, hindrede mine sønderbrudte lemmer i igen at føje sig sammen, og den hele dag troede min læge, at han ikke turde vove at forlade mig to timer.

Det besynderlige i min tildragelse bestemte mig til at dølge den for alle mennesker, da jeg ikke kunne vente, at nogen ville fæste lid til en så usædvanlig hændelse. Jeg var meget urolig for min Agnes. Jeg kunne ikke vide, hvad hun måtte tænke, da hun ikke fandt mig på det bestemte sted, og var bange for at hun skulle drage min kærlighed i tvivl. Alligevel stolede jeg på Theodors klogskab, og håbede, at mit brev til baronessen ville overtyde hende om mit ærlige sindelag. Disse betragtninger lindrede min kummer noget; men det indtryk, det natlige besøg havde efterladt sig i min ængstede sjæl, voksede hvert øjeblik. Natten nærmede sig, jeg frygtede den, men alligevel søgte jeg dog at indbilde mig selv, at spøgelset ikke ville komme igen; i alle tilfælde befalede jeg en opvarter at våge i mit værelse.

Mit hele legemes mathed, efter en søvnløs nat, virkede i forening med de mange stærke opiater, man havde givet mig, til omsider at forskaffe mig den hvile, jeg så højligt trængte til. Jeg faldt i en dyb og fredelig slummer, og havde allerede tilbragt nogle timer således, da klokken i kirketårnet slog ét, og vækkede mig. Denne lyd mindede mig igen om alle den forrige nats rædsler. Den samme kolde gysen fo'r gennem alle mine lemmer. Jeg rejste mig op i sengen, og så opvarteren ligge i dyb søvn i en lænestol ved siden af mig. Jeg kaldte på ham, men han svarede ikke. Jeg rystede ham i armen, så stærkt som jeg kunne, men han følte intet. Nu hørte jeg de tunge trin komme op ad trappen, døren blev slået op på vid gab, og den blødende nonne stod atter for mig. Mine lemmer blev igen kraftesløse, atter hørte jeg hine skrækkelige ord gentages:

"Raymond! Raymond! Du er min!
Raymond! Raymond! Jeg er din!"
– osv.

Kort sagt, jeg så det hele optrin igen, som havde angrebet mig så heftigt natten før. Spøgelset trykkede atter sine læber på mine, berørte mig igen med sine muldnende fingre, og forlod værelset præcis klokken to, ligesom forrige gang.

Således gik det hver nat. I stedet fok at vænne mig til spøgelset, var ethvert fornyet besøg mig mere og mere rædsomt. Tanken derom forfulgte mig uafladeligt, og jeg blev bytte for en vedvarende tungsindighed. Den uophørlige voldsomme sindsbevægelse standsede naturligvis min helbredelse; adskillige måneder gik hen, førend jeg kunne forlade sengen, og da man endelig lagde mig på en sofa, var jeg så svag, så nedslået, og så udtæret, at jeg ikke kunne gå over stuegulvet, uden at have nogen at støtte mig ved. Mine opvarteres miner viste tydeligt nok, hvor lidet håb de gjorde sig om min helbredelse. Den dybe sorg som stedse nedtrykte mig, voldte, at lægen anså mig for en hypokonder. Jeg skjulte omhyggeligt årsagen til min urolige sindsforfatning, for ingen troede mig alligevel, og intet andet øje end mit kunne se spøgelset. Jeg havde tit ladet folk våge hos mig, men så snart klokken slog ét, kom der en uimodståelig søvn over dem, som aldrig forlod dem, førend spøgelset var borte.

De undrer Dem måske over, at jeg i al denne tid ingen eftersøgninger gjorde om Deres søster. Theodor, som med megen møje havde udspioneret mit opholdssted, lindrede imidlertid mine bekymringer for hende, men overtydede mig tillige om, at alle mine bestræbelser for at sætte hende i frihed ville være forgæves, så indtil jeg var i stand at rejse tilbage til Spanien. De omstændigheder jeg nu vil fortælle Dem, har jeg erfaret, dels af Theodor, og dels af Agnes selv.

I den ulykkelige nat, da bortførelsen skulle ske, havde tilfældet ikke tilladt hende at forlade sit værelse på den bestemte tid. Endelig vovede hun at gå ind i gengangersalen, gik ned ad trappen til den store riddersal, fandt porten åben, som hun ventede, og forlod slottet uden at blive bemærket af nogen. Hvor stor var ikke hendes forbavselse, da hun ikke fandt mig! Hun gennemledte hulen, løb op og ned ad hver en gang i den nærliggende lund,

og tilbragte to hele timer med disse frugtesløse eftersøgninger. Hun kunne ikke opdage mindste spor, hverken af mig eller vognen. Forfærdet og mismodig måtte hun vende tilbage til slottet, førend baronessen savnede hende; men her så hun sig i en ny forlegenhed. Klokken havde allerede for længe siden slået to; spøgelsestimen var forbi, og den årvågne portner havde igen lukket porten i lås. Efter at have betænkt sig længe, vovede hun omsider at banke sagte på. Til hendes lykke hørte Konrad det, han stod op og knurrede over, at han atter skulle vækkes. Så snart han havde åbnet porten, og så det formente spøgelse stå uden for, sank han på knæ med et højt skrig. Agnes førte sig hans skræk til nytte, smuttede forbi ham, og fløj op på sit værelse. Nu skyndte hun sig at få nonnedragten af, lagde sig i sengen, og grundede forgæves på årsagen til min udeblivelse.

Da Theodor imidlertid havde set min vogn rulle afsted med den urigtige Agnes, vendte han inderligt glad tilbage til bondebyen, satte næste morgen madame Kunigunda på fri fod, og fulgte hende op på slottet. Der fandt han baronen, hans gemalinde og Don Gaston i færd med at skændes om portnerens fortælling. De var alle tre enige i at tro på spøgelset; men Don Gaston påstod, at bankningen på porten for at komme ind var en uhørt adfærd af er spøgelse, og stred ganske imod dets natur. De kunne endnu ikke ret blive enige om denne ting, da pagen i det samme kom med Kunigunda og oplyste den hele hemmelighed. De blev nu alle overtydet om, at den Agnes, som Theodor havde set stige i vognen med mig, måtte være den blødende nonne, og at spøgelset, som havde forskrækket Konrad, var ingen anden end Don Gastons kødelige datter.

Efter at den første bestyrtelse over denne opdagelse var forbi, besluttede baronessen at benytte sig af dette tilfælde til at overtale sin broderdatter til at tage imod sløret. Af frygt for, at et så fordelagtigt giftermål for Agnes skulle overtale Don Gaston til at forandre sit forsæt, skjulte hun mit brev, og blev ved at afmale mig som en fattig, ubekendt lykkeridder. En barnagtig forfængelighed havde forledt mig til at dølge mit sande navn, endog for min elskede; jeg ønskede at blive elsket for min egen skyld, og ikke fordi jeg var søn og arving til markis de las Cisternas. Min byrd var altså ikke bekendt for andre på slottet end for baronessen, som omhyggeligt gemte den i sin egen barm. Don Gaston billigede sin søsters forehavende, og Agnes blev kaldet. Man beskyldte hende for at have samtykket i

bortførelsen, nødte hende til at aflægge en fuldkommen tilståelse, og viste hende mere mildhed, end hun havde ventet sig. Men hvor stor var ikke hendes sorg, da hun fik at vide, at man skrev hendes plans fallit på min regning! Kunigunda, som var undervist af baronessen, sagde til hende, at ved afskeden havde jeg bedt hende om at melde sin frøken, at vor forbindelse var ude, at den hele sag havde været en vildfarelse, og at mine kår ingenlunde var således, at jeg kunne ægte en pige uden formue og uden udsigter.

Min pludselige forsvinden gjorde denne beretning kun alt for rimelig. Theodor, som kunne have sagt hende sandheden, måtte ifølge Donna Rodolphas befaling aldrig komme hende nær. Hvad der endnu mere vidnede imod mig som en bedrager, var et brev fra Dem selv, kære Lorenzo, hvori De erklærede, at De ikke kendte det mindste til nogen Alphonso d'Alvarada. Disse tydelige beviser om min troløshed, understøttet af Deres tantes list, af Kunigundas falskhed og af Deres faders vrede trusler, overvandt omsider Deres søsters afsky for klosteret. Forbitret over min adfærd, og ked af verden lovede hun at tage sløret. Efter nogle måneders ophold på slottet Lindenberg og bestyrket i sin beslutning ved min udeblivelse, fulgte hun med Don Gaston til Spanien. Theodor fik igen sin frihed, og ilede til München, hvor jeg havde lovet at lade ham høre fra mig; men da Jean sagde ham, at jeg slet ikke var kommet der, så fortsatte han sin eftersøgning med utrættelig iver, og fandt mig omsider igen i Regensburg. Jeg var blevet så forandret, at han kunne næppe kende mig igen: den sorg, som stod malet i hans ansigt over dette, beviste hans levende deltagelse. Omgangen med denne elskværdige yngling, som altid mere havde været min broder end min tjener, var nu min eneste trøst. I samtale var han munter og dog følsom; hans bemærkninger var fine og underholdende. Han havde sanket sig mange flere kundskaber, end man plejer at finde hos mennesker på hans alder; men det, som især gjorde mig ham overmåde kær, var hans henrivende skønne stemme, og de musikkundskaber, han forenede med den. Han havde også erhvervet sig nogen smag for digtekunsten, og gjorde endog undertiden selv vers. Stundom skrev han små spanske ballader, og skønt de kun var umådelige, så behagede de mig dog for nyhedens skyld. At høre ham synge med sin guitar, var min eneste fornøjelse. Theodor mærkede nok, at der var noget som generede mig, men

da jeg også dulgte årsagen til min sorg for ham, så tillod hans ærbødighed ham ikke at ville udfritte min hemmelighed.

En aften lå jeg på min sofa, i alt andet end behagelige tanker. Theodor morede sig med at se ud ad vinduet på et klammeri imellem to postkarle, der skændtes nede i gården. "Ha! Ha!" råbte han pludselig, "der er den store mogul."

"Hvem er det?" spurgte jeg.

"Ah, det er blot en mand, som fortalte mig nogle forunderlige ting i München."

"Og hvad var det?"

"Ja, siden De netop husker mig på det, señor, det var et slags ærinde til Dem, men som det ikke var umagen værd at forrette. Jeg for min del tror, at den karl er gal. Da jeg ledte efter Dem i München, så fik jeg først øje på ham i værtshuset: den romerske konge, og gæstgiveren gjorde mig en løjerlig beskrivelse over ham. At dømme efter udtalen så lader han til at være en udlænding, men hvorfra han er, det kan jeg ikke sige. Det lod ikke til, at han havde mange bekendtskaber i byen, han talte kun sjældent og smilte aldrig. Selv om han hverken havde tjenere eller kufferter, så må han dog have haft en godt spækket pung, for han gjorde meget godt. Nogle holdt ham for at være en arabisk stjernekigger, andre for en omrejsende markskriger, og mange for doktor Faustus, som Fanden igen skal have sendt til Tyskland. Værten derimod fortalte mig, at han havde de vigtigste grunde til at holde ham for den store mogul inkognito."

"Men de forunderlige ting, som han fortalte, Theodor –"

"Ja, dem havde jeg nær glemt, og skaden havde heller ikke været stor. De må vide, señor, da jeg spurgte gæstgiveren om Dem, så gik den fremmede forbi. Han stod stille, og så alvorligt på mig. – "Yngling," sagde han til mig i en højtidelig tone, "ham du leder efter, har fundet det, han gerne ville miste. Min hånd alene kan aftørre blodet. Sig din herre, at han skal kalde på mig, når klokken slår ét."

"Hvordan!" råbte jeg, og sprang op af sofaen (for de ord, som Theodor sagde, syntes at røbe den fremmedes kundskab om min rædsomme hemmelighed) "flyv hen til ham, min ven! bed ham at besøge mig, blot et eneste minut."

Theodor studsede ved min levende forbavselse; men alligevel adlød han mig uden at gøre mange spørgsmål. Jeg ventede med utålmodighed på hans tilbagekomst. Kort tid efter kom han, og førte den ventede gæst ind i stuen til mig.

Det var en mand af majestætisk udseende, hans ansigt havde stærke træk, og hans øjne var store, sorte og funklende; alligevel lå der noget i hans øjne, som fra det første øjeblik indjog mig en lønlig frygt, næsten rædsel. Hans dragt var simpel, hans hår upudret, og et sort fløjls pandebånd forøgede endnu det mørke i hans åsyn. Det bar kendetegn på den dybeste græmmelse, hans gang var langsom, og hans adfærd alvorlig, ædel og højtidelig.

Han hilste mig høfligt, og da de første hverdagskomplimenter var forbi, gav han Theodor er vink om at gå ud af stuen.

"Jeg ved, hvordan det er fat med Dem," sagde han, uden at give mig stunder til at tale, "jeg har magt til at befri Dem for Deres natlige besøg, men førend søndag nat kan dette ikke ske. I den time, da helligdagsmorgenen begynder, har mørkets ånder mindst magt over de dødelige. Fra næste søndag af skal De være fri for nonnen."

"Tør jeg spørge Dem," sagde jeg, "hvorledes De har erfaret en hemmelighed, som jeg så omhyggeligt har skjult for enhver?"

"Hvorledes kan Deres sorg være skjult for mig, da dens årsag i dette øjeblik står ved siden af Dem?"

Jeg fo'r sammen af skræk. Den fremmede blev ved:

"Selv hun kun i én af døgnets fire og tyve timer er synlig for Dem, så forlader hun Dem dog hverken dag eller nat; heller ikke vil hun forlade Dem, førend De har samtykket i hendes begæring."

"Hvad for en begæring?"

"Den må hun selv sige Dem; så vidt strækker mine kundskaber sig ikke. Afvent tålmodigt natten imellem lørdag og søndag, så vil alle ting gå i orden."

Jeg turde ikke nøde ham til at tale mere. Han forandrede snart samtalen, og bragte den hen på allehånde ting. Han nævnede mennesker, som havde levet for mange århundreder siden, og som han alligevel lod til at have kendt personlig. Jeg kunne ikke nævne noget land, om det så lå nok så langt borte, hvor han ikke havde været, og jeg ydede ham fortjent beundring for

hans udbredte og mangfoldige kundskaber. Jeg sagde, at det måtte være ham en overmåde stor fornøjelse, at have rejst så vidt omkring, og at have set og erfaret så mange ting. Han rystede bedrøvet på hovedet.

"Ingen," svarede han, "kan gøre sig begreb om min ulykkelige skæbne. Jeg må være i en uafladelig bevægelse, og tør aldrig blive over fjorten dage på ét sted. Jeg har ingen ven i den hele vide verden, og mit urolige liv forbyder mig nogensinde at få en. Jeg ville gerne forsage mit jammerliv, for jeg misunder de døde gravens rolighed, men døden spotter mig, og flyr ud af mit favntag. Forgæves iler jeg faren i møde. Jeg styrter mig i oceanet, og bølgerne støder mig med afsky op på havbredden; jeg iler hen imod luerne, men de viger tilbage, så snart jeg nærmer mig; jeg går ind i blandt mordere, deres dolke bliver sløve og springer over, når de sættes for mit bryst. Den hungrige tiger forskrækkes, når jeg nærmer mig til ham, og krokodillen flygter for et værre uhyre, end han er selv. Gud har trykket sit segl på mig, og alle hans skabninger bæver for dette tegn."

Han lagde hånden på sit fløjls pandebånd. I hans øjne lå et præg af raseri, fortvivlelse og had, som greb min sjæls inderste. En uvilkårlig gysen fo'r igennem mig. Den fremmede lagde mærke til det.

"Således lyder den forbandelse, som hviler på mig," blev han ved; "hvo der ser på mig, opfyldes med rædsel og gysen. De føler allerede indflydelsen af den hemmelige tryllekraft; med ethvert kommende øjeblik ville De føle den mere. Min nærværelse skal ikke forøge Deres lidelser. Levvel til lørdag aften. Når klokken slår tolv, vent mig da ved Deres dør."

Med disse ord forlod han mig, som var ganske forbavset over den lønlighed, som herskede i al hans tale og adfærd. Hans forsikring, at jeg skulle snart blive fri for spøgelsets komme, gjorde en god virkning på mit helbred. Theodor, som jeg behandlede, som min søn og ikke som min tjener, undrede sig over den forandring, som mit udseende viste ham ved hans tilbagekomst. Han lykønskede mig med dette kendetegn på min tiltagende sundhed, og bevidnede mig sin glæde over, at min samtale med den store mogul var løbet så godt af. På min efterspørgsel fik jeg at vide, at den fremmede allerede havde været otte dage i Regensburg. Ifølge hans eget sigende havde han altså kun seks dage endnu at blive her i. Der var endnu tre til lørdag. Ak! med hvilken utålmodighed sukkede jeg ikke efter

den! Den blødende nonne fortsatte imidlertid sine natlige besøg, men mit håb, snart at blive befriet for dem, svækkede deres virkning på mig.

Den kære lørdag nat kom. For at undgå al mistanke gik jeg til sengs på samme tid som ellers. Men så snart mine tjenere var gået ud af stuen, klædte jeg mig igen på, og lavede mig til at modtage den fremmede. Ved midnat kom han. Han havde en lille æske i hånden, som han satte ved siden af kaminen. Han hilste mig, uden at tale, og jeg takkede ham lige så tavs. Nu åbnede han æsken. Det første han tog ud af den var et lille trækrucifiks; han faldt på knæ, så bedrøvet på det, og løftede sine øjne op mod himlen. Han lod til at bede med inderlighed. Omsider bøjede han sit hoved ærbødigt nedad, kyssede krucifikset tre gange, og forlod sin knælende stilling. Derpå tog han et tillukket bæger op. Med den deri værende væske, som lod til at være blod, bestænkede han nu gulvet, dyppede en ende af krucifikset i den, og beskrev en kreds med det i værelset. Rundt om opstillede han allehånde relikvier, hjerneskaller, dødningeben osv.; jeg så, at han lagde dem alle sammen over kors. Endelig tog han en stor bibel og vinkede ad mig, at jeg skulle gå ind i kredsen med ham. Jeg adlød.

"Vogt Dem vel for at tale et eneste ord!" hviskede den fremmede; "gå ikke ud af kredsen, og har De Dem selv kær, så vov ikke at se mig i ansigtet!"

Med krucifikset i den ene hånd, og bibelen i den anden, syntes han at læse med megen opmærksomhed. Klokken slog ét! Efter sædvane hørte jeg spøgelsets trin på trappen, men denne gang kom der ingen gysen over mig. Jeg ventede ganske roligt på dets komme. Det kom ind, nærmede sig til kredsen, og blev stående. Den fremmede mumlede nogle uforståelige ord; derpå løftede han sit hoved op fra bogen, rakte krucifikset hen mod spøgelset, og råbte tre gange i en tydelig og højtidelig tone: "Beatrix!"

"Hvad vil du mig?" svarede ånden med en hul, hensvindende røst.

"Hvad forstyrrer din søvn? Hvorfor martrer og plager du denne yngling? Hvorledes kan du få ro?"

"Jeg tør ikke sige det! Jeg må ikke sige det! Gerne ville jeg hvile i min grav, men en streng skæbne nøder mig til at forlange min straf."

"Kender du dette blod? Ved du, i hvis årer det flød? Beatrix! Beatrix! I hans navn byder jeg dig, at svare mig."

"Jeg tør ikke være min herre ulydig."

"Tør du da være mig det?" sagde han i en bydende tone, og løste det sorte bind af sin pande. Trods hans advarsel tillod min nysgerrighed mig ikke at vende øjnene bort fra hans ansigt. Jeg så på ham og opdagede et brændende kors over hans øjenbryn. Den rædsel, som nu kom over mig, er ubeskrivelig, fordi jeg aldrig havde haft en lignende følelse. Mine sanser forlod mig i nogle øjeblikke; en lønlig frygt undertvang mit mod, og hvis besværgeren ikke havde grebet mig ved hånden, så var jeg faldet uden for kredsen.

Da jeg igen kom til mig selv, så jeg, at det brændende kors ikke havde gjort mindre virkning på spøgelset. Ærbødighed og rædsel kæmpede i dets ansigt, og skrækken bragte dets hele skyggeskabning til at bæve.

"Ja!" sagde det endelig, "jeg skælver for dette tegn! Jeg bøjer mig i støvet for det! Jeg adlyder dig! Så vid da, mine ben ligger endnu ubegravede; de hensmuldrer i mørket i Lindenbergs hule. Ingen uden denne yngling har lov til at jorde dem. Hans egen mund har overgivet mig ham med sjæl og liv; aldrig fritager jeg ham for hans løfte, aldrig skal han være nogen nat fri for rædsler og plage, førend han forpligter sig til at ville samle mine smuldrende ben og jorde dem i familiebegravelsen i hans borg i Andalusien. Han lade da læse tredive messer for min sjæls rolighed, så vender jeg ikke oftere tilbage til denne verden. Tillad mig nu at gå bort! Disse luer martrer!"

Den fremmede lod nu sin hånd, hvori han holdt krucifikset, og som han hidtil havde rakt ud imod spøgelset, synke ganske langsomt. Det bøjede sit hoved ned, og dets skikkelse forsvandt i luften. Besværgeren førte mig nu ud af kredsen, lagde krucifikset, hjerneskallerne og dødningebenene igen i æsken, og vendte sig derpå om til mig, som stod målløs af forbavselse ved siden af ham.

Han fortalte mig, at dette spøgelse havde fordum heddet Beatrix de las Cisternas, og havde været min oldefaders tante. Han afskildrede mig hendes hele liv og levned som en uafbrudt kæde af misgerninger, hvoraf det første led havde været en ubegrænset tilbøjelighed til vellyst. I en alder, da hun slet ikke kendte til sig selv, havde hendes forældre overtalt hende til at tage sløret, men så snart hendes varme og vellystige temperament udviklede sig, skyede hun intet middel længere for at tilfredsstille det. Endelig flygtede hun ud af klosteret, og rømte til Tyskland med en vis baron

Lindenberg. Nu levede hun adskillige måneder som hans frille, og førte sådant et frækt og udsvævende levned, at hele Bayern måtte forarge sig over det. Hendes liderlighed overgik ethvert begreb; uden undseelse pralede hun af det frækkeste ateisteri, og gjorde religionens helligste skikke latterlige. En yngre broder af hendes baron kom på slottet, og med ham delte hun ligeledes seng. Da han ikke gav hende noget efter i ondskab, benyttede han sig af hendes lidenskab, og lovede at gifte sig med hende, dersom hun ville myrde hans broder. Når misgerningen var fuldbragt, ville han vente på hende i Lindenbergs hule, og med en hob af sine udkårne venner bemægtige sig borgen. Beatrix samtykkede uden betænkning. I den bestemte nat klokken ét stødte hun dolken i baronens hjerte, og ilede til hulen med en lampe i den ene og den blodige dolk i den anden hånd. Hun fandt sin elsker, som med henrykkelse hørte hendes fortælling, men førend hun kunne få stunder at spørge ham, hvorfor han kom uden følgeskab, overtydede han hende om, at han behøvede ingen vidner til sin bestilling, for han rev dolken fra hende, og borede den dybt ind i hendes barm. Otto, (dette var hans navn) blev nu slottets ejermand, men Beatrix' skygge begyndte snart at martre ham. Hver nat voksede hans rædsel, og steg endelig til sådan en grad, at han til sidst blev ramt af et slag. Siden fortsatte gengangerinden sin vandren omkring, indtil en besværger forjog hende for en vis tid. Hver femte år, på den dag og i den time, da Beatrix udøvede mordet, må spøgelset svæve ud af den forheksede sal med dolken og lampen i hænderne; det går da hen til hulen for at besøge sine hensmuldrende ben.

"Nu," fortsatte han, "behøver man blot at lade disse jorde. Ved mig er De blevet befriet fra Deres plageånd, og i al den sorg, som martrer mig, er det min eneste trøst, at jeg har kunnet være Dem til gavn. Lev vel, unge mand! Gid Deres frænkes ånd må nyde den ro i graven, som den Almægtiges hævn for evigt har nægtet mig!"

Her ville den fremmede gå ud af stuen.

"Vent blot endnu et øjeblik!" sagde jeg; "De har tilfredsstillet min nysgerrighed i henseende til spøgelset, men De lader mig være et bytte for en større, hvad Dem selv angår. O! gid jeg dog vidste, hvem jeg skylder så stor tak! De har nævnt tildragelser, som er hændt for århundreder siden, mennesker, som har levet i fordums dage; De var personlig bekendt med

hin besværger, som efter Deres eget sigende er død for næsten hundrede år siden. Hvordan skal jeg forstå det? Hvad betyder det brændende kors i Deres pande? Og hvorfor opfyldte synet af det min sjæl med en så ubeskrivelig rædsel?"

Dette vægrede han sig nogen tid ved at forklare mig. Endelig, på min indstændige anmodning, lovede han at fortælle mig det alt sammen, hvis jeg kun ville vente en dag endnu. Jeg måtte finde mig i dette, og vi skiltes ad. Det første jeg gjorde næste morgen var at erkyndige mig om den hemmelighedsfulde fremmede. Hvor stor var ikke min fortrydelse, da jeg hørte, at han allerede havde forladt Regensburg; jeg sendte bud ud på vejene efter ham, men forgæves! Man fandt intet spor af flygtningen. Siden har jeg intet mere hørt fra ham, og håber det heller ikke i fremtiden."

Her afbrød Lorenzo sin vens fortælling.

"Hvordan!" sagde han; "har De da aldrig opdaget, hvem han var? De har ikke engang mindste formodning?"

"O, jo," svarede markisen, "da jeg fortalte min onkel, kardinal-hertugen denne historie, sagde han, at han troede vist, at denne sælsomme mand måtte være det overnaturlige væsen, som man alle vegne kender under navn af "Jerusalems skomager." Den omstændighed, at han ikke tør blive over fjorten dage på ét sted, det brændende kors i hans pande, den virkning, som synet af det frembragte, og mange andre ting gør denne gisning temmelig sandsynlig. Kardinalen er i det mindste fuldkommen overtydet om det, og jeg er ligeledes såre tilbøjelig til at antage den eneste løsning på denne gåde, som tilbyder sig."

Fra denne tid af," fortsatte Don Raymond, "bedrede min sundhed sig så hurtigt, at mine læger blev forbavsede over det. Den blødende nonne lod sig ikke mere se, og jeg var snart efter i den stand, at jeg kunne rejse til Lindenberg. Baronen tog imod mig med åbne arme. Jeg betroede ham mine tildragelser, og han var såre glad over, at hans borg nu skulle blive fri for spøgelsets besøg. Men desto større kummer voldte den iagttagelse mig, at fraværelsen ikke havde sejret over Donna Rodolphas dårlige lidenskab. I en samtale uden vidner, som jeg havde med hende under mit korte ophold på slottet, fornyede hun sine forsøg på at bringe mig til at gengælde hendes tilbøjelighed, men jeg anså hende nu som hovedårsagen til alle mine lidelser, og følte kun afsky for hende. Beatrix' skelet blev fundet på det sted,

som hun havde sagt. Da jeg intet videre søgte efter på slottet Lindenberg, så ilede jeg derfra, for det var mig lige så magtpåliggende at undvige en forhadt kvindes påtrængenhed, som at opfylde det løfte, jeg havde givet den myrdede nonne. Ved min afrejse truede Donna Rodolpha mig med, at min foragt ikke længe skulle forblive ustraffet.

Jeg ilede med min hjemrejse til Spanien. Jean havde indfundet sig i Lindenberg med alt mit tøj. Jeg kom uden noget uheld tilbage til mit fødeland, og begav mig straks til min faders gods i Andalusien. Beatrix' ben blev bisat i familiebegravelsen, alle de tilbørlige højtideligheder blev iagttaget, og så mange messer læst, som hun havde forlangt. Intet hindrede mig nu i min tragten efter at opdage Agnes' opholdssted. Baronessen havde forsikret mig om, at hendes broderdatter allerede havde taget sløret; jeg håbede, at det var skinsyge, som havde sammensmedet denne beretning, og at jeg endnu stadig skulle finde min elskede i den forfatning, at hun havde lov til at tage imod min hånd. Jeg erkyndigede mig om hendes familie, og fik at vide, at Donna Inesilla var død, endnu førend hendes datters ankomst til Madrid; det hed, at De, min bedste Lorenzo, var fraværende, men hvor? det kunne jeg ikke opdage. Deres fader var rejst til en fjerntliggende provins på besøg hos hertugen af Medina, og hvad der var blevet af Agnes, det kunne ingen sige mig. Theodor havde efter løfte måttet vende tilbage til Strassburg, hvor han fandt sin bedstefader død og sin moder i besiddelse af arven. Alle hendes bønner om at han skulle blive hos hende, var frugtesløse; han forlod hende anden gang, og fulgte efter mig til Madrid. Her understøttede han mig efter bedste evne i mine eftersøgninger, men al vor forenede søgen var forgæves. Agnes' gemmested var en uigennemtrængelig hemmelighed, og jeg opgav næsten alt håb om nogensinde at finde hende igen.

For omtrent otte måneder siden gik jeg en aften i en tungsindig stemning hjem fra skuespilhuset. Natten var bælgmørk, og jeg havde ingen hos mig. Fordybet i alt andet end behagelige tanker, havde jeg ikke lagt mærke til, at tre karle var fulgt ud af komediehuset bag efter mig, og just idet jeg gik ned ad en ensom gade, angreb de mig pludselig med stor voldsomhed. Jeg sprang et par skridt tilbage, trak min kårde, og kastede kappen over den venstre arm. Nattens mørke var mig gunstigt. De fleste stød af banditterne forfejlede mig, fordi de ikke havde noget sikkert mål.

Endelig var jeg så lykkelig at nedlægge en af mine modstandere, men jeg havde allerede fået så mange sår, at min død havde været uundgåelig, hvis ikke kårdernes klirren havde draget en fremmed mand hen til min hjælp. Han fo'r med blottet kårde ind på stimændene; og adskillige tjenere fulgte et stykke efter ham med fakler. Hans ankomst gjorde kampen lige, men morderne afstod alligevel ikke fra deres forsæt, førend tjenerne var så nær, at de kunne forene sig med os. Nu flygtede de, og blev borte mørket.

Den fremmede vendte sig høfligt om til mig, og spurgte, om jeg var såret? Udmattet ved tabet af så meget blod, kunne jeg næppe takke ham for hans belejlige hjælp, og bede ham at lade nogle af hans tjenere bringe mig hen til Hotel de las Cisternas. Så snart han hørte dette navn, sagde han, at han var en bekendt af min fader, og forsikrede, at han ville ikke tilstede, at man skulle bringe mig så langt et stykke vej, før en sårlæge havde undersøgt mine skader. Hans hjem, føjede han til, var tæt ved; om jeg ville behage at følge med ham. Jeg tog gerne imod hans tilbud, støttede mig til hans arm , og befandt mig snart i forgården til et prægtigt palads. Idet vi trådte ind, kom en gammel gråhåret tjener os i møde, og spurgte, hvornår man kunne vente hans herre, hertugen, tilbage fra landet. Først om nogle måneder, var svaret. Derpå befalede min frelser ham straks at lade husets læge komme. Man satte mig på en sofa i et smukt værelse, mine sår blev undersøgt og fundet ganske ubetydelige. Alligevel advarede kirurgen mig for natteluften, og den fremmede herre bad mig så indstændigt at tage imod en seng i hans hus, at jeg til sidst samtykkede i at blive hos ham.

Nu var jeg alene med min befrier, og greb lejligheden til at takke ham varmere, end jeg før havde kunnet. Han bad mig at tie stille.

"Jeg priser mig lykkelig," sagde han, "at jeg var i stand til at vise Dem denne lille tjeneste, og vil stedse være min datter forbunden for, at hun opholdt mig så længe i Sankta Claras kloster. Den højagtelse jeg altid har næret for markis de las Cisternas, selv om tilfældet ikke har ladet os blive så fortrolige, som jeg vel kunne ønsket, gør mig naturligvis hans søns bekendtskab overmåde kært. Jeg er overtydet om, at min broder, i hvis hus De nu er, vil beklage meget, at han ikke var til stede for selv at kunne tage imod Dem; imidlertid er jeg herre her i hertugens fravær, og kan i hans navn forsikre Dem om, at alting står til Deres befaling i Hotel de Medina."

Tænk Dem min forundring, Lorenzo, da jeg i min frelser fandt Don Gaston de Medina. Min glæde over at vide med vished, at Agnes opholdt sig i Sankta Claras kloster, var ikke ringere. Men den sidste følelse blev ikke lidet svækket, da jeg efter adskillige, som det lod, ligegyldige spørgsmål fik at vide, at hun virkelig havde taget sløret. Alligevel lod jeg ikke min sorg herover fæste rod i min sjæl; jeg smigrede mig med den tanke, at min onkels indflydelse ved det pavelige hof vel kunde rydde denne hindring af vejen, og uden vanskelighed skaffe mig dispensation for min elskede.

Understøttet af dette håb dæmpede jeg mit hjertes urolighed, og fordoblede mine bestræbelser for at synes erkendtlig for Don Gastons godhed, og glad ved hans selskab.

Nu kom en tjener ind og meldte mig, at den bandit, jeg havde såret, viste tegn på. at han endnu var i live. Jeg bad, om han måtte blive bragt til min faders hotel, for så snart han kunne tale at spørge ham, hvorfor han havde tragtet mig efter livet. Man sagde mig, at han kunne allerede nu tale, endskønt det rigtig nok kostede ham megen umage. Af nysgerrighed bad Don Gaston mig, at forhøre morderen i hans nærværelse, men det havde jeg slet ingen lyst til. Jeg gættede mig til ophavsmanden, og ville skåne Don Gaston for at høre sin søster anklaget. Desuden frygtede jeg også at blive kendt for Alphonso d'Alvarada, hvad der ville have hindret mig i at få en sammenkomst med Agnes. Hvad jeg vidste om Don Gastons karakter, overtydede mig om, at det ville være et ubetænksomt skridt at søge at få ham på min side ved at tilstå min lidenskab for hans datter. Jeg anså det for meget magtpåliggende at han ikke skulle kende mig, uden som greve de las Cisternas, og havde i sinde, at dølge bandittens bekendelse for ham. Jeg gav ham derfor at forstå, at da jeg troede, at en dame måtte være med i spillet, og hendes navn let kunne slippe stimanden af munden, så var det mig nødvendigt, at forhøre karlen under fire øjne. Don Gaston havde for megen finfølelse til at ville nøde mig længere, og banditten blev nu bragt til min bopæl.

Morgenen derpå forlod jeg min vært, som endnu samme dag ville rejse tilbage til hertugen. Mine sår var så ubetydelige, at jeg kun i nogen tid måtte bære min venstre arm i et klæde; for resten mærkede jeg slet ingen farlige følger af mit natlige eventyr. Bandittens sår blev erklæret for

dødelige; han bekendte, at den hævngerrige Donna Rodolpha havde købt ham til at myrde mig, og derpå døde han.

Alle mine tanker var nu henvendt på at komme til at tale med min elskede nonne. Theodor påtog sig at iværksætte det, og denne gang med bedre held end tidligere. Han bombarderede gartneren i Sankta Claras kloster således med stikpenge og løfter, at jeg fik den gamle ganske på min side; jeg skulle indbringes i klosteret under navn af en gartnerkarl. Planen blev ufortøvet iværksat. I en grov lærredskittel og med et sort plaster over det ene øje blev jeg forestillet for fru priorinden, der var så nådig at bifalde gartnerens valg. Jeg tiltrådte min tjeneste straks. Botanik havde været et af mine yndlingsstudier; jeg vidste derfor ret godt at skikke mig i min nye stand. Jeg arbejdede nogle dage i klosterhaven uden at se genstanden for min forklædning. Den fjerde morgen var jeg heldigere. Jeg hørte Agnes' stemme og ilede efter lyden, da synet af priorinden i det samme gjorde mig forskrækket. Jeg trak mig varsom tilbage, og skjulte mig bag nogle træer.

Priorinden fatte sig med Agnes på en bænk noget fra mig. Jeg hørte hende skænde på sin unge søster for hendes bestandige tungsindighed. Hun sagde til hende, at det var en forbrydelse i hendes stilling at begræde tabet af en elsker, og at begræde tabet af en troløs var tillige en dumhed. Agnes svarede så sagte, at jeg ikke kunne forstå, hvad hun sagde, men jeg mærkede nok, at hun talte med megen ærbødighed. Samtalen blev afbrudt af en ung kostgængerinde, som meldte priorinden, at der var nogen, som ventede på hende i talestuen. Den gamle dame kyssede Agnes på kinden, og forlod hende. Kostgængerinden blev tilbage. Agnes roste en person meget, som jeg ikke kunne gætte hvem var, men hendes tilhørerinde lod til at høre på, hvad hun sagde, med lige så stor glæde som interesse. Agnes viste hende adskillige breve, som hun gennemlæste med kendelig fornøjelse. Hun fik lov til at skrive dem af, og gik endelig sin vej til min store fryd og gammen.

Hun var mig næppe ude af syne, førend jeg straks forlod mit smuthul. For ikke at skræmme min elskede Agnes, nærmede jeg mig ganske sagte til hende, i det forsæt, lidt efter lidt at give mig til kende for hende. Men hvem kan blot et eneste minut bedrage kærligheds øjne? Da jeg kom hende nær, løftede hun hovedet i vejret, og genkendte mig ved det første blik, trods min forklædning. Med et bestyrtelsesskrig sprang hun hurtigt op fra bænken,

og ville ile bort, men jeg fulgte hende, holdt på hende, og besvor hende at høre mig. Overtydet om min falskhed afslog hun mig denne begæring, og befalede mig straks at forlade haven. Nu var det min tur til at afslå. Jeg svor, at hvor farlige følgerne endog kunne være, så ville jeg dog ikke gå, førend jeg havde retfærdiggjort mig. Jeg forsikrede hende, at hun var blevet bedraget af sine pårørendes list, og jeg kunne give hende uomstødelige beviser på, at min kærlighed altid havde været ren og uegennyttig; til sidst spurgte jeg hende, hvad der vel kunne have bevæget mig til at opsøge hende i klosteret, hvis jeg var besjælet af de egennyttige grunde, som mine fjender havde tillagt mig.

Mine bønner, mine grunde, mine eder, at jeg ikke ville forlade hende, førend hun lovede at høre mig, forenede sig med hendes frygt for, at nonnerne skulle træffe hende hos mig, med hendes nysgerrighed, med den godhed, som hun trods min formente utroskab følte for mig, og overvandt omsider hendes beslutning. Hun sagde mig, at i det nærværende øjeblik var det hende umuligt at samtykke i min begæring, men om aftenen klokken elleve ville hun komme igen, og endnu engang tale med mig. Derpå ilede hun tilbage til klosteret.

Jeg betroede min ven, den gamle gartner, min lykke; han viste mig et hemmeligt sted, hvor jeg uden frygt for at blive opdaget kunne skjule mig til om natten. I stedet for som sædvanlig at gå hjem med min husbond, listede jeg mig derhen, og ventede utålmodigt på den bestemte tid. Lykkeligvis var natten kølig, og de andre nonner blev i deres celler. Agnes alene trodsede det rå vejrlig, og kom endnu førend klokken slog elleve på vort forrige mødested. Da vi var fuldkommen trygge for at blive afbrudt, fortalte jeg hende den sande årsag til min udeblivelse den rædsomme femte maj – og var så lykkelig, at røre hendes hjerte. Hun tilstod sin urimelige mistanke, og dadlede sig selv bittert, fordi hun af fortvivlelse over min utroskab havde valgt sløret.

"Men nu kommer angeren for sent!" føjede hun til; "loddet er kastet, jeg har aflagt mit løfte, og er Himlens brud. Jeg indser, hvor lidet klosterlivet sømmer sig for mig. Min afsky for det vokser for hver dag. Kedsomhed og mismod er mine bestandige følgesvende, og, jeg vil ikke skjule det for Dem: min lidenskab for den, som jeg engang anså for min brudgom, er ikke

uddød; – vi *må* skilles ad! Der er så uoverstigelige skranker imellem os, og på denne side graven tør vi ikke se hinanden oftere!"

Nu søgte jeg at overtyde hende om, at vor forening ikke var så umulig, som hun måske troede. Jeg fortalte hende om kardinal-hertug de Lermas indflydelse ved det pavelige hof. Jeg forsikrede hende, at det ville ingen umage koste mig at få dispensation fra hendes løfte, og når Don Gaston fik mit sande navn og vor lange forlovelse at vide, ville han sikkert træde over på min side. Agnes svarede, at hun indså nok, hvor lidt jeg kendte til hendes fader. I enhver anden henseende var han gavmild og godmodig, men overtro var den reneste plet på hans karakter; heri lod han sig ikke bevæge ved nogen ting; han ofrede alt andet for sine griller, og intet i verden ville overtale ham til at samtykke i hendes løftes ophævelse.

"Men sæt," afbrød jeg hende – "sæt at han misbilligede vor forening – han behøvede jo heller ikke at vide noget af vort forehavende, førend jeg havde befriet hende ud af hendes fængsel. Når De først er min gemalinde, så har han ingen magt længere over Dem. Jeg trænger ikke til hans understøttelse, og når han altså indser, at hans vrede er spildt, så skænker han Dem vist igen sin kærlighed. Men om Don Gaston endog var uforsonlig, da ville mine pårørende kappes om at bringe Dem til at glemme Deres tab, og min fader vil erstatte Dem den fader, jeg berøvede Dem."

"Don Raymond," svarede Agnes i en fast og bestemt tone, "jeg elsker min fader. I dette eneste tilfælde var han hård imod mig, i alle andre har han derimod givet mig så mange beviser på sin kærlighed, at den er blevet nødvendig for min tilværelse. Han ville aldrig tilgive mig, at jeg forlod klosteret, og jeg gyser allerede ved den blotte tanke om den forbandelse, som han ville efterlade mig i sin dødsstund. Desuden siger min samvittighed mig, at jeg er bundet af mine løfter. Frivilligt blev jeg Himlens brud; uden forbrydelse kan jeg ikke træde tilbage. Forjag altså den tanke, Raymond, nogensinde at blive min gemal. Jeg er helliget til religionen, og hvor meget vor skilsmisse endog smerter mig, så ville jeg dog selv sætte mig imod det, som jeg føler ville gøre mig strafværdig."

Jeg søgte at gendrive disse ugrundede betænkeligheder, og vi stredes endnu om det, da klosterklokken kaldte nonnerne til timebøn. Agnes turde ikke blive borte, men førend hun forlod mig, afnødte jeg hende det løfte at komme igen næste nat på samme tid. I nogle uger varede disse

sammenkomster uforstyrrede, – men nu, Lorenzo, nu beder jeg om Deres overbærenhed. Betænk vor stilling, vor ungdom – vor lange forbindelse. – Overvej alle de omstændigheder, som forenede sig ved vore sammenkomster – ah! fristelsen var uimodståelig! Ja, jeg må bekende det for Dem, i et ubevogtet øjeblik blev Agnes' ære et rov for min lidenskab."

Rasende harme tindrede i Lorenzos øjne, en mørkerød skarlagens farve trak sig over hans ansigt, han sprang op fra stolen, og ville trække sin kårde. Markisen lagde mærke til hans forehavende, og greb hans hånd. Han trykkede den med varme:

"Min ven! min broder! lad mig tale ud! Undertving blot så længe Deres hidsighed, og overtyd Dem i det mindste om, at hvis Det, jeg nu fortalte Dem, er en forbrydelse, så falder al skylden på mig alene, og ikke på Deres søster."

Lorenzo søgte at fatte sig; han satte sig igen ned, og hørte på resten af historien med en mørk og utålmodig mine. Markisen fortsatte:

"Så snart lidenskabernes første udbrud var forbi, og Agnes igen havde fattet sig, rev hun sig med forfærdelse ud af min favn. Hun kaldte mig en skændig forfører, overøste mig med de bitreste bebrejdelser, og rev håret af sit hoved i vildt vanvid. Knust under byrden af min ubesindighed fandt jeg næppe ord til min undskyldning. Jeg søgte at trøste hende, jeg bad for hendes fødder om tilgivelse. Hun rev sin hånd, som jeg holdt indesluttet i min, fra mig, just i det øjeblik, da jeg ville trykke den op til mine læber.

"Rør ikke ved mig!" råbte hun med en voldsomhed, som forskrækkede mig. "Uhyre af troløshed og utaknemmelighed, hvordan har du ikke bedraget mig! Jeg anså dig for min ven, for min beskytter, til dine hænder betroede jeg mig med uskyldig tillid, og troede at min ære var uden fare i din vold, og du, *du*, som jeg tilbad, du dækker mig med skændsel! Du har forført mig til at bryde det løfte jeg gav Himlen; du har nu sat mig lige klasse med udskuddet af mit køn! Elendige, du får mig aldrig mere at se!"

Hun sprang op. Jeg søgte at holde på hende, men hun rev sig løs, og flygtede ind i klosteret.

Skamfuld og urolig gik jeg bort. Næste morgen indfandt jeg mig efter sædvane i haven, men Agnes lod sig ikke se. Om natten ventede jeg hende forgæves på vort sædvanlige mødested. På denne måde henrandt adskillige nætter og dage. Endelig så jeg min fortørnede brud gå over den gang, hvor

jeg arbejdede. Hun var i følge med den unge kostgængerinde, hvis arm hun, som det lod, af svaghed måtte støtte sig til. Hun kastede et blik til mig, men vendte straks igen ansigtet bort. Jeg ventede hendes tilbagekomst, men hun gik ind i klosteret, uden videre at lægge mærke til hverken mig eller de angerfulde miner, hvormed jeg bad om hendes tilgivelse.

Nonnerne var næppe borte, førend den gamle gartner sagde ganske mismodig til mig:

"Señor," sagde han, "det gør mig ondt, at jeg ikke længere kan være til Deres tjeneste, men den dame, som De ellers plejede at tale med her i haven, truede mig nu nylig, at hvis jeg igen tillod Dem at komme ind, så ville hun åbenbare den hele sammenhæng for fru priorinden. Hun befalede mig desuden at sige til Dem, at Deres nærværelse her var en beskæmmelse, og hvis De havde mindste agtelse for hende, måtte De aldrig oftere prøve på at få hende at se. Tag mig derfor ikke ilde op, at jeg ikke oftere kan være Dem behjælpelig. Skulle priorinden komme efter, hvad jeg har gjort, så lod hun sig kanske ikke engang nøje med at jage mig på porten; af hævngerrighed kunne hun oven i købet anklage mig for at have vanhelliget klosteret, og lade mig kaste i inkvisitionsfængslerne."

Mine bestræbelser for at overvinde hans beslutning var frugtesløse. Han nægtede mig rent ud nogensinde oftere at komme ind i haven, og Agnes var hårdnakket i hverken at lade mig se eller høre fra sig. Omtrent fjorten dage efter nødte en heftig sygdom, min fader var faldet i, mig til at ile til Andalusien. Jeg fandt, som jeg havde frygtet, markisen i en i meget farlig tilstand. Man havde straks erklæret hans sygdom for dødelig, men alligevel hensmægtede han endnu nogle måneder, i hvilken tid min nærværelse ved hans sotteseng og adskillige fortrædeligheder om arverettigheden, opholdt mig i Andalusien. Først for fire dage siden kom jeg tilbage til Madrid, og fandt ved min ankomst det følgende brev i mit hotel.

(Her tog markisen et blad papir op af en hemmelig skuffe i sin pult, og gav det til sin tilhører. Lorenzo åbnede det, og genkendte sin søsters hånd.) Han læste:

> "I hvilken afgrund af elendighed har du ikke styrtet mig! Raymond, du nøder mig til at dele din forbrydelse. Aldrig ville jeg se dig mere; jeg ville glemme dig, hvis det var mig

muligt, og hvis jeg ikke kunne det, ville jeg blot mindes dig for at hade dig. Et væsen, for hvem jeg allerede føler en moders ømhed, anråber mig om at tilgive min forfører og bede om hans kærlighed for min frelse. Raymond, dit barn lever under mit hjerte. Jeg skælver for priorindens hævn. For mig selv skælver jeg, men endnu meget mere for den uskyldige skabning, hvis liv beror på mit. Vi er begge fortabte, hvis min tilstand bliver opdaget. Råd mig altså, hvad jeg skal gøre, men prøv ikke på at få mig at se. Gartneren, som lover at aflevere dette, har fået sin afsked, og fra den kant er der intet håb mere. Den, som er kommet i hans sted, lader sig ikke bestikke. Hvis du vil have svar til mig, så skjul det bag ved den store støtte af Sankt Frans i kapucinerkirken; der skrifter jeg hver torsdag, og kan da let tage dit brev.

Du er på nærværende tid ikke i Madrid, hører jeg; må jeg først bede dig, så snart du kommer hertil, at give mig svar? Det vil jeg ikke håbe. Ak, Raymond! min forfatning er græsselig! Bedraget af mine nærmeste frænder, tvunget til en levemåde, hvis pligters opfyldelse er mig for tung, kendt med disse pligters hellighed, og forledt til at overtræde dem af den, som jeg havde mest tillid til, ser jeg nu omstændighederne nøde mig til at vælge imellem død og mened. Kvindelig frygtsomhed og moderlig ømhed bestemmer dette valg. Jeg føler, hvor strafværdig jeg bliver ved at følge denne plan, som du har foreslået mig. Min arme faders død, som du vel har hørt tale om, rydder én hindring af vejen. Han slumrer i sin grav, og jeg frygter ikke længere for hans vrede. Men Guds vrede, o Raymond, hvem vil beskytte mig imod den? Hvem vil beskytte mig imod min egen samvittighed, imod mig selv? Jeg tør ikke nære disse tanker, de berøver mig forstanden. Min beslutning er fattet. Skaf mig dispensation fra mit løfte! Jeg er villig til at flygte med dig. Skriv mig til, min mand! Sig mig, at fraværelsen ikke har svækket din kærlighed! Sig mig, at du vil frelse et

ufødt barn og dets ulykkelige moder. Jeg lever i dødsangstens skræk. Hvert øje, som fæster sig på mig, synes mig, kan læse min hemmelighed og min skændsel. Og du er skyld i alle disse kvaler! – O! da mit hjerte elskede dig første gang, hvor langt var jeg ikke da fra at frygte sådanne pinsler af dig!

Agnes."

Lorenzo gav brevet tilbage uden at sige et ord. Markisen gemte det i sin pult og begyndte igen således:

"Ubeskrivelig var min glæde over en så længselsfuldt ønsket, så lidet håbet, tidende. Min plan var snart lagt. Den gang Don Gaston fortalte mig sin datters opholdssted, tvivlede jeg intet øjeblik på hendes beredvillighed til at forlade klosteret; jeg havde derfor betroet kardinal-hertugen de Lerma den hele sag, og han gjorde på øjeblikket anstalter til at udvirke den fornødne bulle. Til al lykke havde jeg sidenefter forsømt at forebygge sagens videre fremgang. For kort tid siden fik jeg et brev, hvori han meldte mig, at han ventede hver dag det pavelige hofs befaling. Dette havde været mig nok, hvis kardinalen ikke havde føjet til, at jeg skulle tænke på midler til at befri Agnes ud af klosteret uden priorindens vidende, for han tvivlede ingenlunde på, at hun ville blive forbitret over at miste en nonne af så høj rang, og anse dette tab som en beskæmmelse, der var tilføjet hendes kloster. Han vidste, at hun var en kvinde af en heftig og hævngerrig karakter, som var i stand til at drive sagen til det yderste; han var derfor bange for, at hun skulle spærre Agnes inde, og tilintetgøre både mit håb og den pavelige bulles virkning. Jeg besluttede altså at bortføre min Agnes, og indtil bullens ankomst at skjule hende på et af kardinalens godser. Hermed var han tilfreds. Nu lod jeg den nye gartner i Sankta Claras kloster opsnappe, og lod ham holde i forvaring i mit hotel. Jeg bemægtigede mig havenøglen, og behøvede nu blot at forberede min Agnes på bortførelsen. Dette gjorde jeg ved det brev, som De i aftes så mig lægge hen bag helgenens støtte. Jeg skrev hende til, at jeg ville vente hende i morgen midnat i haven, og forsikrede hende, at hun skulle snart se sig på fri fod.

Nu, kære Lorenzo, har De hørt min hele lange fortælling. Jeg ved intet andet at anføre til mit forsvar, end at mine hensigter med Deres søster altid

har været de hæderligste; at det altid var og endnu er mit øjemed at tage hende til ægte, og at disse omstændigheder, vor ungdom, vor kærlighed giver mig håb om, at De ikke alene vil tilgive en flygtig vildfarelse, men endog gøre min forseelse god igen hos Agnes, og hjælpe mig at betrygge mit lovmæssige krav på hendes person og hjerte."

5. kapitel

Ak! ingensteds er roserne så røde,
ak! ingensteds er tornene så små,
og ingensteds er dunene så bløde,
som de, vor fordums uskyld hvilte på.

Baggesen Note 2).

Her endte markisen sine begivenheder. Lorenzo grundede nogle øjeblikke, førend han kunne blive enig med sig selv, hvad han ville svare.

Endelig brød han sin tavshed:

"Raymond," sagde han, og tog markisens hånd, "ærens strenge lov skulle egentlig nøde mig til at afvaske min søsters skændsel i Deres blod; men de omstændigheder De anfører, forbyder mig at behandle Dem som min fjende. Fristelsen var for stor. Mine forældres overtro er skyld i denne ulykke, og de har fejlet mere end både Agnes eller De. Hvad der er sket, kan ikke mere forandres; men det kan gøres godt igen ved et giftermål. De har stedse været, ja De er endnu min bedste, min eneste ven. Jeg elsker Agnes med inderlig ømhed, og hvem skulle jeg vel hellere ville unde hende end Dem. Bliv De altså ved Deres forsæt. Jeg vil ledsage Dem i morgen nat, og selv følge min søster til kardinalens gods. Min nærværelse vil retfærdiggøre hendes opførsel, og beskytte hende mod al dadel for hendes flugt fra klosteret."

Markisen takkede ham med den inderligste varme, og Lorenzo fortalte ham nu, at han havde intet mere at frygte af Donna Rodolphas fjendskab. Allerede for fem måneder siden var en af hendes blodårer sprunget i et anfald af vrede, og få timer efter havde hun opgivet ånden. Han nævnte også Antonia. Markisen undrede sig meget over at høre tale om dette nye slægtskab. Hans fader havde taget sit had til Elvira med sig i graven, og aldrig ytret det mindste ord om, at han vidste, hvor hans ældste søns enke var blevet af. Don Raymond forsikrede sin ven, at han var hjertelig gerne villig til at anerkende sin svigerinde og hendes elskværdige datter. Anstalterne til bortførelsen tillod ham rigtignok ikke at besøge dem næste dag, men imidlertid bad han Lorenzo at forsikre dem om hans venskab, og

på hans vegne at give Elvira alle de penge, hun kunne behøve. Don Lorenzo lovede at gøre dette, så snart han kunne få hendes opholdssted at vide, og gik nu tilbage til hertugen af Medinas palads. Det var allerede i dagbrækningen, da markisen gik ind i sit sovekammer. Han kastede sig på sengen, søvnen lagde sig på hans tunge øjenlåg, og hans drømme malede ham de skønneste udsigter til at henleve lykkelige dage med hans elskede Agnes.

Så snart Lorenzo var kommet hjem, spurgte han, om der var breve til ham. Han fandt adskillige, men ikke det, som han ønskede at finde. Leonella havde ikke samme aften kunnet skrive til ham. Alligevel var hun alt for utålmodig efter at forsikre sig besiddelsen af Don Christoval, på hvis hjerte hun smigrede sig med at have gjort et ikke lidet indtryk, til at hun skulle have ladet hengå endnu en dag uden at give ham efterretning om hendes bopæl. Ved sin hjemkomst fra kapucinerkirken fortalte hun sin søster ret hjerteglad, hvor stor opmærksomhed en dejlig ung herre havde vist hende, og at hans ledsager havde påtaget sig at ville tale Antonias sag hos markis de las Cisternas. Elviras følelser ved denne tidende var ganske forskellige fra hendes søsters. Hun dadlede hende, fordi hun havde været så uforsigtig at betro deres historie til et vildfremmed menneske, og frygtede for, at denne ubetænksomhed let kunne forudindtage markisen imod hende. Men hendes største frygt gemte hun i sin barm.

Med uro havde hun lagt mærke til, at hendes datter blev blodrød, dengang Leonella nævnte Lorenzo. Den undselige Antonia vovede ikke at udtale hans navn. Uden selv at vide hvorfor, følte hun sig forlegen, hver gang talen kom på ham, og søgte med flid at lede den hen på Ambrosio. Elvira opdagede dette unge hjertes følelser, og påstod, at Leonella skulle tage det løfte tilbage, som hun havde givet de to unge herrer. Et suk, som ved denne befaling sneg sig op fra Antonias bryst, bestyrkede den kloge moder i hendes forsæt.

Leonella havde mange indvendinger imod det. Hun troede, at hendes søster var misundelig over, at hun blev foretrukket for hende. Uden at tale et ord om det, skrev hun straks om morgenen tidlig de følgende linjer til Lorenzo:

"Señor Don Lorenzo, De har vist allerede mangen god gang beskyldt mig for utaknemmelighed og glemsomhed, men så sandt som jeg er en ærlig jomfru, var det mig ikke muligt, at holde Dem mit løfte i går. Jeg kan aldrig beskrive Dem, hvor forunderligt min søster tog imod Deres gunstige ønske om at ville besøge os. Det er ret en besynderlig kone; men hun har dog også sin gode side, hvis kun ikke hendes skinsyge på mig var, for den bringer hende mangen gang på de allerurimeligste indfald. Som for eksempel, da hun hørte, at Deres ven havde været artig og høflig imod mig, så var straks hundrede og ét ude; hun dadlede min opførsel, og forbød mig under nogen omstændigheder at lade Dem vide, hvor vi bor. Men min inderlige taknemmelighed for Deres gunstige tjenstvillighed og – tør jeg også bekende det? – mit ønske om igen at få den søde, elskværdige Don Christoval at se, gør mig ulydig. Jeg har altså listet mig til, herved at lade Dem vide, at vi bor i Sankt Jagos gade, fire døre fra grev d'Albornos palads, og lige overfor barberen Miguel Coello. Spørg om Donna Elvira Dalfa; for ifølge min svigerfaders befaling må min søster altid bære sit pigenavn. Klokken otte i aften træffer De os vist hjemme; men lad Dem bare ikke mærke med, at jeg har skrevet Dem til. Skulle De se grev d'Ossorio, så sig ham – jeg bliver ganske rød – så sig ham, at hans besøg vil være en sand glæde for den sympatetiske

Leonella."

De sidste ord var skrevet med rødt blæk, for at udtrykke hendes kinders rødmen over den vold, som hun havde måttet gøre på sin jomfruelige blufærdighed.

Så snart Lorenzo havde læst sedlen, gik han ud for at finde Don Christoval. Men han kunne ikke finde ham hele den dag, og gik nu alene hen til Donna Elvira, til stor ærgrelse for Leonella. Da pigen, som meldte ham, allerede havde sagt, at hendes frue var hjemme, så kunne Elvira ikke lade være at tage imod hans besøg, omend det skete med uvilje. Denne blev endnu forøget ved den forandring, som hans blotte navn gjorde i Antonias

ansigt, og som blev endnu kendeligere, da han kom ind i stuen. Hans regelmæssige vækst, hans livlige træk, den utvungne ynde, som herskede i hans tone og adfærd, overtydede Elvira om, hvor farlig sådan en gæst var for hendes datter.

Hun besluttede at behandle ham med kold høflighed, at afslå hans tjeneste med taksigelser for hans artige tilbud, og på en fin måde at lade ham føle, at hun ikke just gerne så hans oftere besøg.

Idet han trådte ind i værelset, fandt han Elvira, som ikke befandt sig vel, liggende på en sofa; Antonia sad ved sin brodereramme, og Leonella klædt i hyrdindedragt med sin mops på skødet. Selv om Elvira var moder til Antonia, så ventede han dog at få en sand søster af Leonella, og "den flittige og ærlige skomagers datter fra Cordova" at se. Et eneste øjekast var nok til at bringe ham på andre tanker. Han så en kone, hvis træk, skønt de var angrebet af tiden og sorg, dog endnu stadig vidnede om fortrinlig skønhed. Alvorlig værdighed herskede i hendes ansigt, men den var mildnet ved en ynde og en blidhed, som måtte fortrylle enhver. Lorenzo troede, at hun i sin ungdom havde lignet sin elskværdige datter, og fandt ingenlunde at den afdøde unge greve de las Cisternas havde begået nogen forseelse ved at ægte hende. – Elvira bad ham at sætte sig ned, og lagde sig straks igen ned på sofaen.

Antonia modtog ham med en blot kompliment, og blev ved med sit arbejde; hendes kinder var overtrukket med skarlagen, og hun søgte forgæves at dølge sit hjertes bevægelse ved at bukke sig ned over brodererammen. Tanten fik også det indfald at ville lege blufærdig; hun gjorde sig al umage for at ytre en slags bæven og rødmen, og ventede med nedslagne øjne på, at Don Christoval, som hun håbede ganske vist var med, skulle tale til hende. Efter nogen tids forløb, da hun slet ikke mærkede noget til hans nærværelse, tog hun mod til sig, så sig om i stuen, og mærkede til sin store ærgrelse, at Medina var alene. Hendes utålmodighed tillod hende ikke at vente på en erklæring; hun afbrød Lorenzo, som netop forrettede Raymonds ærinde, og spurgte, hvor han havde gjort af sin ven?

Denne, som holdt det for nødvendigt – at blive i hendes bevågenhed, søgte at trøste hende for hendes forgæves håb, ved at lægge lidt sminke på sandheden.

"Ak, señora!" svarede han i en bedrøvet tone, "hvor meget vil han ikke beklage, at han har mistet denne lejlighed til at kunne bevidne Dem sin ærefrygt; hans onkels sygdom har pludselig nødet ham til at forlade Madrid, men så snart han kommer tilbage, vil han med henrykkelse gribe den første mulighed til at kaste sig for Deres fødder."

Ved disse ord mødte hans øjne Elviras; hun straffede hans falskhed med et misfornøjet og dadlende blik; han opnåede ikke engang sin hensigt ved sit bedrageri. Ganske fortrædelig over sit fejlslagne håb rejste Leonella sig op og gik smækvred ind i sit værelse.

Lorenzo skyndte sig nu at gøre den fejl god igen, som havde pådraget ham Elviras mishag. Han fortalte sin samtale med markisen angående hende, og forsikrede hende, at Raymond var villig til at erkende hende for sin broders enke; men indtil det var markisen muligt, at kunne gøre hende sin personlige opvartning, havde han anmodet ham om, at være hans repræsentant. Denne tidende lettede en tung byrde af Elviras sind; nu havde hun fundet en beskytter til sin faderløse Antonia, for hvis tilkommende skæbne hun altid havde skælvet. Hun udøste sit hjerte i taksigelser til den, der havde været hendes ædelmodige voldgiftsmand, men indbød ham alligevel ikke til at gentage sine besøg. Imidlertid, da han ved afskeden bad om tilladelse, undertiden at turde erkyndige sig om hendes sundhed, så forbød hans artige og beskedne tone, den erkendtlighed hun skyldte ham for den beviste tjeneste, og den agtelse hun bar for hans ven markisen, hende at afslå ham hans begæring. I en temmelig tvungen tone tilstedte hun ham det; han lovede derimod ikke at misbruge hendes godhed, og forlod hende.

Antonia blev nu alene med sin moder; de tav begge nogen tid stille. De ønskede at tale om én og samme genstand, men de vidste ikke på hvad måde, de skulle begynde. Den ene følte en undseelse, som forseglede hendes læber, og som hun ikke vidste årsagen til, den anden var bange for at finde sin frygt grundet, eller at meddele sin datter tanker, der endnu kunne være hende ubekendte. Endelig begyndte Elvira.

"Det er en elskværdig ung mand, Antonia; jeg synes overmåde godt om ham. – Var han længe hos dig i går i kirken?"

"I al den tid jeg var der, moder, veg han ikke et øjeblik fra mig; han overlod mig sin plads, og var meget artig og forbindtlig."

"Så? – Men hvorfor har du da ikke talt et eneste ord om ham til mig? Din tante var ganske indtaget af hans ven, og du roste Ambrosios veltalenhed, men ingen af jer nævnte et ord om Don Lorenzo og hans gode egenskaber. Havde Leonella ikke talt om hans beredvillighed at tage sig af vor sag, så havde jeg såmænd ikke engang vidst, at der var sådan et menneske til i verden."

Hun standsede. Antonia skiftede farve, men tav stille.

"Måske har du ikke så gode tanker om ham som jeg? Efter min mening er hans skikkelse skøn, hans tale godmodig og fornuftig, og hans hele adfærd meget indtagende. Måske du har set ham med andre øjne, og finder ham ubehagelig og –"

"Ubehagelig? O, kæreste moder, hvordan var det muligt? Jeg måtte være meget utaknemmelig, hvis jeg kunne glemme hans artighed i går, og meget blind, hvis jeg ikke lagde mærke til hans værd. Hans udseende er så tækkeligt, så ædelt! hans adfærd så blid, og dog så mandig! Jeg har endnu aldrig set så mange fuldkommenheder forenet hos en person, – hvem ved, måske han har ikke sin lige i hele Madrid?"

"Men hvorfor tav du da i går ganske stille med dine lovtaler over denne Fugl Phønix? hvorfor dulgte du for mig, at hans selskab voldte dig fornøjelse?"

"Det ved jeg ikke rigtig selv; De spørger mig der om noget, jeg slet ikke kan svare på. Jeg ville over tusinde gange tale om ham, hans navn svævede bestandig på mine læber, men når jeg ville til at udtale det, så havde jeg ikke mod til det. Men skønt jeg ikke talte om ham, så tænkte jeg desto mere på ham."

"Det vil jeg tro. Men skal jeg sige dig, hvorfor du ikke havde mod til det? Fordi du ellers plejer at betro mig dine lønligste tanker, men nu vidste du ikke, hvordan du skulle bære dig ad at dølge det for mig, som du dog var bange for at tilstå, denne følelse, som dit hjerte narrede, og som du nok følte, at jeg ville misbillige. Kom her hen til mig, mit barn –"

Antonia forlod sin brodereramme, kastede sig på knæ foran sofaen, og skjulte sit ansigt i sin moders skød.

"Vær ikke bange, mit kære, gode barn! Ansé mig lige så meget for din veninde, som for din moder, og frygt aldrig nogen bebrejdelse af mig. Jeg har læst dit hjertes følelser; du er endnu ikke øvet i at dølge dem; de kan

ikke undgå mit årvågne øje. Denne Lorenzo er farlig for din rolighed; han har allerede gjort indtryk på dit hjerte. Jeg ser rigtignok, at han også elsker dig, men hvad kan der blive af denne kærlighed? Du er fattig og venneløs, min Antonia; Lorenzo er arving til hertugen af Medina Celi. Om hans hensigter endog var rene, så vil hans onkel dog aldrig samtykke i jeres forbindelse, og giver han ikke sit minde til det, får I heller aldrig mit samtykke. En sørgelig erfarenhed har lært mig, hvor megen kummer der venter på en pige, som gifter sig ind i en familie, der ikke er hende gunstig. Derfor beder jeg dig: overvind din tilbøjelighed! Om det endog koster dig møje, så søg alligevel at overvinde den. Dit hjerte er ømt og varmt, og det indtryk, som allerede er gjort på det, er dybt; men når du først er overtydet om, at du ikke tør nære sådanne følelser, så håber jeg, at du ikke vil mangle styrke til at kunne forjage dem af din barm."

Antonia kyssede hendes hånd, og lovede ubegrænset lydighed. Elvira fortsatte:

"For at hindre din lidenskab i at vokse, vil det være nødvendigt, at afværge Lorenzos oftere besøg. Den tjeneste, han har vist mig, tillader mig ikke rent ud at forbyde dem, men hvis jeg ikke dømmer for gunstigt om hans karakter, så vil han uden at tage det ilde op afbryde dem, når jeg siger ham mine grunde, og ganske overlader mig til hans ædelmodighed. Den næste gang jeg ser ham, vil jeg frimodigt tilstå den forlegenhed for ham, hans besøg sætter mig i. Hvad siger du til det, mit barn? Er disse forholdsregler ikke nødvendige?"

Antonia sagde uden betænkning, men ikke uden bedrøvelse, ja til alting. Hendes moder kyssede hende med ømhed, og gik derpå til sengs. Antonia fulgte hendes eksempel, og lovede så tit, aldrig mere at tænke på Lorenzo, at hun slet ingen anden tanke havde, indtil søvnen lukkede hendes øjne.

Imens dette foregik hos Elvira, ilede Lorenzo hen til markisen. Alt var færdigt til Agnes' anden bortførelse, og om midnat holdt de to venner med en karet med fire heste uden for muren til klosterhaven. Don Raymond åbnede døren med sin nøgle. De gik ind, og ventede nogen tid på Agnes. Endelig tabte markisen tålmodigheden; han begyndte at frygte for, at hans andet forsøg ikke skulle løbe bedre af end det første, og foreslog at spejde rundt omkring klosteret. De nærmede sig: alting var tyst og bælgmørkt. Priorinden ønskede at lade den hele tildragelse forblive en hemmelighed, af

frygt for, at én søsters forbrydelse skulle beskæmme det hele kloster, eller at mægtige fjenders mægling skulle unddrage hendes hævngerrighed det bestemte slagtoffer. Hun vogtede sig derfor vel for at give Agnes' elsker årsag til at formode, at hans anslag var røbet, og hans elskede på nippet til at lide straffen for sit fejltrin. Af denne samme grund forkastede hun den idé, at lade den ubekendte forfører gribe i haven, da en sådan adfærd ville have gjort megen støj, og havde åbenbaret hendes klosters skændsel for hele Madrid. Hun lod sig derfor nøje med at sætte Agnes i nøje forvaring, og lod elskeren skøtte sig selv, som han kunne bedst. Det gik som hun tænkte. Markisen og Lorenzo tøvede til dagbrækningen, og trak sig da uden mindste støj tilbage, bestyrtede over at se deres plan mislykket, og uden at kunne gætte årsagen.

Morgenen derpå gik Lorenzo til klosteret, og forlangte at tale med sin søster. Priorinden kom til talegitteret med et bedrøvet ansigt. Hun fortalte ham, at Agnes i nogle dage havde været meget urolig, og ganske afslået de andre nonners anmodninger om at sige dem årsagen og søge råd og trøst i deres ømhed; hendes vægring havde været halsstarrig, og af så heftig virkning på hendes sundhed, at hun var blevet syg sidste torsdag aften og nu lå til sengs. Lorenzo troede ikke et ord af denne hele fortælling; han påstod, at han ville se sin søster, og hvis hun ikke kunne komme til talegitteret, så forlangte han at indlades i hendes celle. Priorinden betegnede sit bryst med et stort kors; hun skælvede for den blotte tanke, at et mandfolks profane øjne skulle se det indvendige af hendes hellige bolig, og ytrede sin forbavselse over, at Lorenzo kunne få sådan et indfald. "I dag," føjede hun til, "kunne hans begæring nu rigtig nok ikke tilstedes ham, men hun håbede dog, at når han i morgen ville gøre sig den ulejlighed at komme igen, skulle hendes elskede datter vel være i den stand, at hun kunne komme ud i talestuen." Med dette svar måtte Lorenzo smukt gå sin vej, yderst misfornøjet, og skælvende for sin stakkels søster.

Ganske tidligt næste morgen kom han igen. "Agnes befandt sig værre; lægen havde erklæret hendes tilstand for yderst farlig; hun måtte holde sig rolig, og turde slet ikke tænke på at tage imod sin broders besøg." Lorenzo blussede af harme over dette svar, men hans vrede hjalp dog intet. Han rasede, han bad, han truede, han lod intet middel være uforsøgt, for at

komme til at tale med Agnes. Det lykkedes ham lige så lidt som dagen før, og ganske fortvivlet kom han tilbage til markisen.

Raymond havde ligeledes anvendt alt for at opdage årsagen til, at hans plan var gået i lyset. Don Christoval, som nu også blev indviet i hemmeligheden, søgte at lokke noget ud af sin veninde, den gamle portnerske i Sankta Claras kloster, men hun var tavs som natten, og han fik intet at vide. Markisen var nær ved at blive afsindig, og med Lorenzo stod det sig heller ikke meget bedre. De var begge overtydet om, at den aftalte bortførelse måtte var blevet røbet, og at Agnes' sygdom ikke var andet end et tomt påskud; men på hvad måde man kunne frelse hende ud af priorindens vold, det vidste de ikke.

Lorenzo besøgte klosteret meget hver eneste dag; og lige så ofte meldte man ham, at hans søsters sygdom tog snarere til end af. Da han var fuldkommen overbevist om, at man bedrog ham, var han især urolig over, at han ikke kunne erfare hendes skæbne, og priorindens grunde til at holde ham borte fra hende. Han var endnu uvis om, hvordan han skulle forholde sig, da markisen fik et brev fra kardinal-hertugen de Lerma. Det indeholdt den forventede pavelige bulle, som ganske løste Agnes' løfter, og gav hende tilbage til hendes familie. Dette vigtige papir afgjorde på engang de forholdsregler, som de to venner burde bruge; de besluttede, at Lorenzo ufortøvet skulle bringe det hen til priorinden, og forlange straks at få sin søster udleveret. Sygdom var ikke længere nogen udflugt imod denne befaling; Agnes' broder så sig berettiget til på øjeblikket at bringe hende til paladset de Medina; en ret, han næste dag ville gøre brug af.

Nu, da hans sind var lettet for bekymring over hans søster, og da hans mod var hævet ved det håb, snart at kunne frelse hende, havde han nogle øjeblikke til overs for kærlighed og Antonia. Han valgte samme tid til sit besøg som sidste gang. Elvira havde befalet at lade ham komme ind. Hendes datter og søster gik ud, og hun tog alene imod Lorenzo. Hendes adfærd var mindre tilbageholdende end sidste gang; hun nødte sin gæst til at tage plads ved siden af sig på sofaen, og begyndte uden tidsspilde på den samtale, hun var blevet enig med Antonia om.

"Tro aldrig, Don Lorenzo, at jeg kunne være så utaknemmelig, at glemme den vigtige tjeneste, De har vist mig hos markisen. Jeg føler, hvor stor forbindtlighed De har pålagt mig, og intet i verden ville kunne bevæge mig

til det skridt, jeg nu ser mig nødt til at gøre, uden mit barns, min inderligt elskede Antonias velfærd. Min sundhed daler; Gud alene ved, hvor snart han vil fremkalde mig for sin himmelske trone. Min datter vil da blive fader- og moderløs, og hvis hun skulle miste familien de las Cisternas beskyttelse, også venneløs. Hun er ung og uskyldig, ubekendt med verdens troløshed, og indtagende nok til at blive en genstand for forførelse. Døm altså selv, hvor meget jeg må skælve for denne udsigt! Døm, hvor omhyggeligt jeg må passe på, at lade hende undvige omgang med enhver, der kunne vække de lidenskaber, som endnu slumrer i hendes unge barm. De er elskværdig, Don Lorenzo; Antonia har et varmt, et elskende hjerte, et hjerte, som er opfyldt af taknemmelighed for den godhed, De har bevist os. Deres besøg opvækker al min moderlige frygt; hvor let kunne De ikke indgyde hende følelser, som ville forbitre hendes hele øvrige liv, eller nære forhåbninger i hendes sind, som hendes stilling aldrig berettiger hende til at se opfyldt. Forlad mig denne ængstelige tilståelse, og lad min frimodighed tillige vær min undskyldning. Jeg kan ikke forbyde Dem mit hus, uden at være utaknemmelig; kun Deres ædelmodighed kan samtykke i min bøn – og skåne en frygtsom, øm moders følelser. Tro mig, når jeg forsikrer Dem, at det gør mig meget ondt, at jeg ser mig i den ubehagelige nødvendighed at måtte undvige Deres bekendtskab; men dette er det eneste middel, og Antonias vel nøder mig til at bede Dem – om at afbryde Deres besøg. Ved at opfylde denne begæring vil De forhøje den agtelse, jeg allerede nu føler for Dem, og som jeg af alting ser, De så fuldkommen fortjener."

"Deres åbenhjertighed henrykker mig," svarede Lorenzo, "jeg håber at overtyde Dem om, at De ikke har taget fejl i Deres mening om mig, men at også de grunde jeg kan anføre, vil bevæge Dem til at tilbagekalde en begæring, som jeg ikke er i stand til at opfylde uden med den mest ubeskrivelige uvilje. Jeg elsker Deres datter oprigtigt, og ønsker ingen større lykke, end at meddele hende samme følelser, og erholde hendes hånd for alteret. Jeg er rigtig nok ikke just rig, for min fader har kun efterladt mig lidet, men mine forventninger retfærdiggør min påstand på den unge grevindes de las Cisternas hånd." –

Elvira afbrød ham: "Ah, Don Lorenzo, denne glimrende titel lader Dem glemme min ringe herkomst; De husker ikke på, at jeg nu har levet fjorten

år i Spanien uden at blive anerkendt af min mands familie, og at jeg er afhængig af den, ved en livrente, som netop forslår til at ernære og opdrage min datter. Ja, endog de fleste af mine egne pårørende har sat mig til side, og af misundelse ladet, som om de også tvivlede på mit ægteskabs gyldighed. Da min svigerfaders død standsede mine ringe indtægter, så jeg mig i den yderste nød. Min søster, som med alle sine svagheder har et varmt, ædelmodigt, velvilligt hjerte, tog imod mig. Hun understøttede mig efter sin ringe evne, overtalte mig til at flytte til Madrid, og har ernæret mig og mit barn, siden vi forlod Murcia. Anse derfor ikke Antonia som en datter af greve de las Cisternas, men blot som et fattigt og ubeskyttet faderløst barn, som en datterdatter af håndværksmanden Torribio Dalfa, som en nødlidende kostgængerinde hos denne håndværksmands datter. Betænk forskellen imellem vor stilling, og de glimrende kår af brodersønnen og arvingen af den mægtige hertug af Medina. Jeg tror, at Deres hensigter er rene, men da vi ikke tør håbe, at Deres onkel vil billige dette giftermål, så forudser jeg, hvilke sørgelige følger Deres kærlighed ville have for mit barns tryghed."

"Jeg beder Dem om forladelse, señora, men De er galt underrettet, når De sætter hertugen af Medina i lige klasse med de sædvanlige adelsmennesker. Han tænker ædelt og uegennyttigt. Han elsker mig meget højt, og så snart han mærker, at min lyksalighed beror på Antonias besiddelse, behøver jeg aldrig at frygte, at han skulle lægge nogen hindring i vejen for vor forbindelse. Men sæt endog, at han nægtede mig sit samtykke, hvad havde jeg da vel at frygte? Mine forældre er døde; jeg er herre over min lille formue; den vil være nok for Antonia, og jeg bytter da gerne Medinas hertugdømme bort for hendes hånd."

"De er ung og forelsket, og jeg finder Deres tænkemåde meget naturlig. Men til mit eget værste har erfaringen lært mig, at der hviler en forbandelse over ulige giftermål. Jeg ægtede greve de las Cisternas imod hans families vilje; hvor meget har mit hjerte ikke måttet lide for dette ubesindige skridt! Hvor vi end flygtede hen, så forfulgte den faderlige forbandelse min Carlos. Vi blev fattige, og ingen ven var os nær, som kunne lindre vor nød. Vi elskede stadig hinanden endnu, men ak! der kom timer imellem, da Amor flygtede. Vant til rigdom og magelighed fandt min mand overgangen til næringssorger og mangel utålelig. Han ønskede sig da tilbage i de kår, som

han havde forladt for min skyld, og bebrejdede mig i fortvivlelsens timer, at det var mig, som havde styrtet ham i armod og elendighed. Ofte kaldte han mig sin forbandelse, kilden til sine lidelser, årsagen til hans død! O Gud! han vidste ikke, hvor uendelig meget mere bitre mit eget hjertes bebrejdelser var mig! Han vidste ikke, at jeg led trefold: for ham, for mine børn, og for mig selv! Rigtignok varede hans vrede kun sjældent længe, hans hjertes sande ømhed vågnede snart igen, men så martrede hans anger over de tårer, han havde bragt mig til at fælde, mig endnu mere end hans bebrejdelser. Han knælede for mine fødder, anråbte om min tilgivelse, og forbandede sig selv som min roligheds morder. – Tro derfor min advarsel, og skån min datter for en lige elendighed. Uden Deres onkels samtykke, skal hun aldrig blive Deres, så længe jeg lever, og han vil vist ikke samtykke. Hans magt er umådelig, og min Antonia skal ikke blive et offer for hans vrede og hans forfølgelse."

"Hans forfølgelse? Hvor let er det ikke at undgå den! Lad endog det værste hænde, så behøver vi jo kun at forlade Spanien. Jeg kan let omsætte min formue. Indiens øer tilbyder mig et sikkert tilflugtssted. Jeg ejer en plantage på Hispaniola; den er vel ikke af stor værdi, men den kan dog ernære os. Derhen vil jeg fly, og anser denne ø for mit fædreland, når den kun under mig en rolig besiddelse af min Antonia."

"Ah, unge mand! Dette er kun en skøn, romantisk indbildning. Således tænkte Carlos også. Han troede, at han kunne forlade Spanien uden kummer, men den tilstundende afrejse rev dette dække fra hans øjne. De ved endnu ikke, hvad det er at forlade sit fødeland, aldrig, aldrig mere at se det igen! De ved ikke, hvad det er, at bortbytte sin barndoms skueplads med ubekendte zoner og barbariske himmelegne! – at være aldeles, evig glemt af sin ungdoms venner! – at se sit hjertes kæreste genstande bukke under for de sygdomme, som Indiens atmosfære fører med sig, og være berøvet al evne til at kunne række dem en hjælpsom hånd! Alt dette har jeg følt! Min mand og to søde, elskelige drenge fandt deres grav på Cuba; intet kunne frelse min Antonia uden en ilsom tilbagerejse til Spanien. Ah, Don Lorenzo! kunne De gøre Dem begreb om, hvad jeg led i Amerika! hvor bitre mine tårer randt over de grave, jeg måtte lade blive tilbage der! Hvor dyrebart det blotte navn "*Spanien*" var mig! Jeg misundte vindene, som blæste derhen, og når den spanske matros sang en bekendt vise, idet han roede forbi mit

ensomme vindue, så lokkede tanken om mit fødeland brændende tårer frem i mine øjne. Også min Carlos – min mand –"

Elvira standsede. Hun kunne ikke tale for gråd, og skjulte sit ansigt i sit lommetørklæde. Efter en kort tavshed rejste hun sig:

"Forlad mig, at jeg går nogle øjeblikke fra Dem; mindet om mine lidelser har rystet min sjæl alt for stærkt, og jeg trænger til ensomhed. Læs imidlertid disse linjer. Efter min mands død fandt jeg dem iblandt hans papirer. Havde jeg tidligere lært at kende hans følelsers hele sørgelige omfang, så var jeg død af græmmelse. Disse vers skrev han på sin rejse til Cuba, da mismod omgav hans ånd, da han glemte, at han endnu havde hustru og børn. Det, vi mister, er os altid det dyrebareste. Carlos skulle for evigt forlade Spanien; og nu blev Spanien ham uendelig kærere end alt andet i verden. Læs, Don Lorenzo, og tænk Dem ind i en landflygtig mands følelser."

Elvira gav ham et stykke papir, og forlod ham. Han læste, og fandt det følgende:

Landflygtigheden.

Jeg dig forlader, elskte fødeland!
Din kære jord ej mer jeg skal betræde.
Med tårer skuer jeg din hvide strand,
og mindes sorgfuld barnlig uskylds glæde.

Der, hvor min første, spæde stammen lød,
Hvor ømt mig favned' kærlig moders arme,
hvor skyldfri fryd i muntre leg jeg nød,
og barnets sjæl ej aned sorg og harme;

Der dvæler du, erindring om en tid,
hvis glæder aldrig kommer mer tilbage!
O! hver af mine tanker flyver hid,
ledsaget af det knuste hjertes klage.

Ja, rædseltungt er mindet om hver stund,
som svandt, o fædreland! i dine egne.
Ej savn vil unde mig en kvægsom blund;
det flygtningen forfølger alle vegne.

Ah! Hjertet mindes vemodsfuld hver plet,
hvor fordum venskabs høje fryd det smagte;
hvor ædel dåd og dyder hæved det,
og det algodheds Gud sit offer bragte.

På dine vinger, hulde fantasi,
jeg til de elskte egne frejdig iler;
men, arme! snart din glæde er forbi,
thi lykken kun i drømme til dig smiler.

Se, skibet gynges på det vilde hav.
O! at dets skød mig ville huldt modtage!
I fødeland ej undes mig en grav,
hvad værd har da for mig vel livets dage?

For sidste gang fra fædrelandets kyst
sig fuglens kvidren trænger til mit øre;
o havets vilde bølge! ti! – vær tyst! –
at jeg i ro den kære lyd kan høre! – –

Den sagtnes! – ak! og snarlig for mit syn
det elskte land for evigt vil forsvinde! –
Troløse kyst! du iler bort som lyn;
først med mit liv udslettes skal dit minde.

Lorenzo havde endnu ikke læst disse linjer færdige, da Elvira kom tilbage. Hendes tårer havde lindret hendes smerte, og hun var igen i sin sædvanlige sindsstemning.

"Jeg har nu intet mere at tilføje, señor," sagde hun, "De kender nu mine bekymringer, og de grunde, hvorfor jeg beder Dem, ikke at gentage Deres

besøg. Med fuldkommen tillid har jeg overladt mig til Deres ære. O, De vil vist også overtyde mig om, at jeg ikke har haft for gode tanker om Dem."

"Kun endnu ét spørgsmål, señora, og så forlader jeg Dem: Hvis hertugen af Medina bifalder min kærlighed, vil De og Deres elskværdige datter da være mig gunstig?"

"Siden der dog kun er så liden rimelighed for, at sådan en forbindelse vil finde sted, så vil jeg intet dølge for Dem, Don Lorenzo: ja, jeg frygter, at min datter ynder Dem kun alt for meget. De har gjort et indtryk på hendes unge hjerte, som ængster mig, og just for at dette indtryk ikke skal blive endnu dybere, må jeg frabede mig Deres omgang. Hvad mig angår, så kan De let begribe, at det ville glæde mig hjerteligt, at se mit barn forsørget på en så fordelagtig måde. Jeg føler at mit helbred, der er angrebet af kummer og lidelser, ikke vil tillade mig at håbe et langt liv, og den tanke at efterlade min Antonia under et vild fremmed menneskes beskyttelse, bringer mig til at skælve. Markis de las Cisternas er mig aldeles ubekendt. Han vil gifte sig, måske hans gemalinde ikke vil kunne lide Antonia, og berøve hende sin eneste ven. Giver hertugen af Medina sit samtykke, så tvivl aldrig på mit og Antonias; men, Don Lorenzo, smiger Dem ikke med et falsk håb. Dog, hvad for forholdsregler De endog bruger, hvad hertugen endog siger, så bevis mig det venskab, så længe ikke at forøge det indtryk, De har gjort på min datters hjerte, ved at komme her oftere. Hvis Deres frænder berettiger Dem til at tage hende til gemalinde, så står mine moderlige arme åbne for Dem. Hvis ikke, så lad Dem nøje med min højagtelse og min taknemmelighed, og glem ikke, at vi ikke tør se hinanden oftere."

Lorenzo lovede hende højst ugerne, hvad hun forlangte, og føjede til: at han håbede snart at komme igen med det samtykke, som skulle give ham ret til at forny deres bekendtskab. Derpå sagde han hende, hvorfor markisen var ikke kommet selv, og betroede hende uden betænkning sin søsters historie. Han endte med disse ord: "Jeg håber, i morgen at sætte min søster på fri fod, og så snart Don Raymond er fri for denne frygt, vil han uden tidsspilde ile for at forsikre Donna Elvira om sit venskab og sin beskyttelse."

Donna Elvira rystede på hovedet. "Jeg skælver for Deres søster," sagde hun. "En af mine veninder, som er blevet opdraget i et kloster med priorinden i Sankta Clara, har fortalt mig adskillige træk af hendes

karakter, og afmalet mig hende som stolt, uforsonlig, overtroisk og hævngerrig. Desuden har jeg hørt, at hun har fået det indfald at ville gøre sit kloster til det ordentligste i hele Madrid, og tilgiver aldrig det mindste fejltrin, om det endog var begået af ubetænksomhed. Skønt hun af naturen er heftig og streng, så forstår hun dog, når hendes fordel kræver det, at antage en slags godhjertighed. Hun anvender alle midler for at overtale unge piger af høj byrd til at træde ind i hendes orden; når hun engang bliver opbragt, er hun uforsonlig, og fræk nok til ikke at vige tilbage for de grusomste forholdsregler, når hun kun kan hævne en fornærmelse. Hun vil utvivlsomt anse Deres søsters bortgang fra klosteret som en beskæmmelse for det, og vil bruge enhver list for at undvige Hans Helligheds befaling. O! jeg skælver ved den blotte tanke, at Donna Agnes er i denne farlige kvindes vold!"

Lorenzo anbefalede sig. Elvira rakte ham hånden, og han forlod hende. Hun var meget vel tilfreds med den samtale, hun havde haft med ham. Hun glædede sig ved den udsigt, at have ham til svigersøn; men klogskab bød hende at dølge de smigrende forhåbninger, hun nu selv vovede at nære, for sin datter.

Så snart det gryede ad dag, var Lorenzo i klosteret, forsynet med den fornødne pavelige bulle. Nonnerne var til timebøn, og han ventede utålmodigt på, at gudstjenesten skulle være til ende. Endelig kom priorinden til talegitteret. Han forlangte at tale med Agnes. Den gamle dame svarede med en bedrøvet mine, at det gode barns sygdom blev hvert øjeblik farligere, og lægerne havde rent opgivet hende; alligevel havde dog en af dem erklæret, at hvis der var nogen mulighed for, at hun med tiden kunne få sit helbred igen, så måtte der ske ved at lade hende være i ro, og aldrig lade nogen komme til hende, hvis besøg kunne sætte hendes sind i heftig bevægelse. Lorenzo troede denne fortælling lige så lidt som de bekymrede og ømme udtryk om Agnes, den var udpyntet med. For at få en ende på sagen, gav han abbedissen den pavelige bulle, og påstod, at hans søster skulle udleveres ham, enten hun var frisk eller syg.

Priorinden tog papiret med en ydmyg mine, men så snart hun havde kastet et blik på indholdet, sejrede hendes hævngerrighed over alle

hykleriets bestræbelser. Hendes læber blev blå af arrighed, og hun så harmfuld og truende på Lorenzo.

"Denne befaling er bestemt," sagde hun med en vrede, som hun forgæves søgte at dølge, "jeg ville hjertelig gerne adlyde den, men det står ulykkeligvis ikke i min magt."

Lorenzo afbrød hende med et forbavset udråb.

"Jeg gentager det, señor: at adlyde denne befaling står ingenlunde i min magt! Af medfølelse for en broders ømhed havde jeg gerne lidt efter lidt villet forberede Dem på den sørgelige historie, så at De kunne høre den med standhaftighed. Mine forholdsregler er nu kuldkastede. Jeg skal ufortøvet udlevere Dem Deres søster? – Så vid da, uden omsvøb: hun døde forrige fredag."

Lorenzo fo'r af forfærdelse tilbage og blegnede. Et øjebliks eftertanke overtydede ham om, at denne beretning måtte være usandhed, og bragte ham igen til sig selv.

"De bedrager mig!" sagde han med vrede; "for fem minutter siden forsikrede De mig, at Agnes var syg, men i live. Lad mig straks få hende at se! Jeg vil og jeg må se hende, og ethvert forsøg på at holde mig fra hende er frugtesløst!"

"De glemmer Dem, señor! De skylder min alder og min stand ærbødighed! – Deres søster er død. Årsagen til, at jeg i begyndelsen dulgte dette for Dem, var frygt for, at en så uventet tidende skulle gøre alt for heftig virkning på Dem. Sandelig, jeg får kun slet løn for min omhu. Jeg beder Dem, sig mig, hvad skulle jeg vel have ud af ikke at lade Dem se hende? Hendes ønske om at forlade vort selskab, er mig allerede en tilstrækkelig grund til gerne at se hendes bortgang, og at tro Sankta Claras søsterskab vanhelliget ved hendes nærværelse; men alligevel har hun på en endnu mere strafværdig måde skilt sig selv ved min bevågenhed. Hendes forbrydelse var stor, og når De erfarer årsagen til hendes død, Don Lorenzo, så vil De vist selv glæde Dem over, at den elendige er ikke mere. Forrige torsdag, da vi havde skriftet i kapucinerkapellet, overkom der hende en sygdom, ledsaget af besynderlige omstændigheder, hvortil hun hårdnakket skjulte årsagen. Lovet være den hellige jomfru! vi var for uvidende til at have nogen mistanke om det! Tænk Dem vor kummer, vor forfærdelse, da hun dagen derpå bragte er dødfødt barn til verden, og fulgte det straks efter

selv i graven. – Hvordan, señor? er det muligt, at Deres ansigt røber hverken forbavselse eller vrede? Er det muligt, at De skulle være medvider i Deres søsters skændsel, og dog ikke unddrage hende Deres kærlighed? Er det således, hvad behøver De da min medynk? Jeg føjer blot dette endnu engang til: det er mig umuligt at efterkomme Hans Helligheds befaling. – Agnes er død, og for at overtyde Dem om, at jeg taler sandhed, så sværger jeg Dem til, ved vor hellige forløser! at det er tre dage siden, hun blev begravet."

Hun kyssede et lille krucifiks, som hang ved hendes bælte, rejste sig, og forlod talestuen. Idet hun gik ud, hilste hun Lorenzo med et hånligt smil.

"Lev vel, señor," sagde hun; "jeg kender intet middel imod dette tilfælde, og jeg er bange for, at ikke engang en pavelig bulle endnu vil være i stand til at opvække Deres søster fra de døde."

Lorenzo gik nu også bort, gennemtrængt af smerte. Don Raymonds sorg over denne tidende grænsede til vanvid; intet kunne få ham til at tro, at Agnes var virkelig død; han påstod fuldt og fast, at hun var endnu gemt inden for Sankta Claras mure. Ingen grunde kunne få ham til at opgive sit håb om at få hende igen. Hver dag lagde han en ny plan til at få efterretning om hende, men ingen af dem blev kronet med et lykkeligt udfald.

Medinas håb om nogensinde at få sin søster at se igen, forsvandt ganske; men han troede rigtignok, at hun var kommet af dage på en ulovlig måde. I denne overbevisning understøttede han Don Raymonds efterforskninger, fast bestemt på, i det øjeblik han kunne få mindste vished for, at hans mistanke var grundet, da at tage streng hævn over den følelsesløse priorinde. Hans søsters død bedrøvede ham oprigtigt, men hans mismod steg endnu højere ved den tanke, at velanstændigheden forbød ham i nogen tid at nævne Antonia for sin onkel. Imidlertid veg hans spejdere ikke fra Elviras dør. Han vidste hver en af sin elskedes bevægelser. Da hun aldrig om torsdagen forsømte prædikenen i kapucinerkirken, så var han vis på at se hende engang om ugen, omend han, sit løfte tro, meget omhyggeligt undveg at blive bemærket af hende.

Således henrandt to lange måneder. I al denne tid hørte man ikke et ord om Agnes. Alle, undtagen markisen, troede på hendes død, og nu besluttede Lorenzo at åbenbare sit hjertes ønske for sin onkel. Han havde allerede ladet falde nogle ord om, at han havde lyst til at gifte sig; de var

blevet så godt optaget, som han nogensinde kunne ønske sig, og han nærede ikke mindste tvivl om sine bestræbelsers lykkelige udfald.

6. kapitel

While in each other's arms entranced They lay,
They blessed the night, and curst the coming day.

Nathaniel Lee:
Sophonisba

Da i hinandens favn de henrykt lå,
de natten huld men dagen rædsom så.

Henrykkelsens time var forbi, Ambrosios begær var tilfredsstillet. Fornøjelsen flygtede fra hans barm, og skamfuldheden indtog dens sted. Forlegen og forfærdet over sin svaghed rev han sig ud af Mathildas arme; hans mened fremstillede sig for ham; han overvejede det sidste optrin, og bævede for følgerne af en opdagelse; med rædsel så han ind i fremtiden; hans trøstesløse hjerte blev modbydeligheds sæde; han undveg synet af sin skrøbeligheds deltagerinde. En sørgelig tavshed herskede, mens de syntes begge at være fordybet i ubehagelige betragtninger.

Mathilda brød tavsheden først. Hun tog venligt hans hånd, og trykkede den op til sine brændende læber.

"Ambrosio!" hviskede hun med sød og bævende stemme.

Denne tone rystede munkens sjæl; han kastede sine øjne på Mathildas; de var fulde af tårer; hendes kinder blussede, og hendes bønlige blikke syntes at anråbe ham om medlidenhed.

"Farlige pige!" sagde han; "i hvilken afgrund af elendighed har du ikke styrtet mig! Blev dit køn opdaget, så måtte jeg med min ære, ja med mit liv måtte jeg betale disse få øjeblikkes fornøjelse! Jeg dåre! at jeg ville fæste lid til dine forføreriske yndigheder! Hvad skal jeg nu gøre? hvordan skal jeg bøde for min misgerning? hvordan skal jeg tilkæmpe mig Himlens tilgivelse for min forbrydelse? Ulyksalige! Du har for evigt tilintetgjort min sindsro."

"De gør mig disse bebrejdelser, Ambrosio? mig, som har opofret verdens glæder, rigdoms fordele, mit køns delikatesse, mine venner, min formue, mit gode navn, for Deres skyld? Hvad har De mistet, som jeg har beholdt tilbage? Har jeg ikke delt Deres brøde, og De min glæde? Brøde, siger jeg?

hvori består da vor brøde, andet end i fordomsfulde menneskers mening? Skjul den for disse, og vore glæder bliver guddommelige og skyldfri! Deres kyskhedsløfte var unaturligt; dertil blev mennesket ikke skabt. Var kærligheden forbrydelse, så havde Gud ikke gjort den så sød, så uimodståelig! Forjag derfor disse skyer fra Deres åsyn, Ambrosio! nyd uden frygt de goder, uden hvilke livet er en uværdig gave. Bebrejd mig aldrig, at jeg har lært Dem at kende salighed, og føl den samme henrykkelse som den, der tilbeder Dem!"

Ved disse ord svømmede hendes øjne i en sød smægten; hendes barm hævede sig; hun trykkede ham vellystigt op til sit bryst, trak ham ned til sig, og hang ved hans læber. Ambrosio blussede atter; loddet var kastet; hans løfte var engang brudt; han havde allerede begået forbrydelsen, skulle han afstå at høste dens løn? Med fordoblet ild trykkede han hende op til sit hjerte. Blottet for al undseelse gav han sit utæmmelige begær tøjlen, og favnede sin skønne frille med elskovs hele ild. Ambrosio nød glæder, hvis lige han endnu aldrig havde kendt. Natten gik hastigt, og morgenen rødmede over endnu at finde ham i Mathildas arme.

Beruset af henrykkelse forlod munken syrenens vellystige leje; han skammede sig ikke længere ved sin ublufærdighed; han frygtede ikke den fortørnede Himmels hævn; han frygtede kun døden, der kunne røve ham en nydelse, som netop en lang faste havde gjort ham desto mere hungrig efter. Mathilda var endnu stadig forgiftet, og den vellystige munk skælvede mindre for sin frelserindes end for sin frilles liv. Når han engang havde mistet hende, ville han ikke så let kunne finde en anden bolerske, han så grænseløst og så trygt kunne tilfredsstille sine tøjlesløse lidenskaber med; han bad hende derfor alvorligt, at bruge de midler til sin frelse, som hun havde rost sig af at kende.

"Ja!" svarede Mathilda; "siden De nu har lært mig at kende livets værd, så vil jeg også bevare mit, hvad det så skal koste. Ingen fare skal skræmme mig; dristigt vil jeg skue følgerne af min handling, og ikke bæve for de rædsler, de truer mig med. Mit offer for at tilkøbe mig Deres besiddelse vil næppe synes mig stort nok; for et øjeblik henlevet i Deres arme i denne verden, opvejer en evighed af straffedomme i den anden. Men førend jeg gør dette skridt, Ambrosio, så lov mig med en højtidelig ed, at De aldrig vil udforske de midler, jeg vil bruge."

Han gjorde, hvad hun forlangte.

"Jeg takker Dem, min elskede. Denne forsigtighed var nødvendig, for skønt De ikke selv ved af det, lader De Dem dog beherske af almuens fordomme. Den bestilling jeg har for i nat, kunne, fordi den er usædvanlig, let forfærde Dem, og formindske Deres kærlighed til mig. – Sig mig, har De nøglen til den lave låge i den vestlige havemur?"

"Til kirkegårdslågen, som vi har til fælles brug med Sankta Claras søstre? Nej, jeg har den ikke, men jeg kan let få den."

"Så sørg da for at få den. Lad mig om midnat komme ind på kirkegården. Mens jeg er inde i Sankta Claras hvælvinger, må De passe på, at intet årvågent øje ser mig. Lad mig dvæle der en time alene, og det liv, som jeg helliger til Deres fornøjelse, er da frelst. Besøg mig ikke den hele dag, for at undgå al mistanke. Førend klokken slår tolv, venter jeg Dem med nøglen. – Tys! der kommer nogen! gå fra mig; jeg vil lade, som om jeg sov."

Munken adlød. Han åbnede døren, og fader Pablos kom ind.

"Jeg kommer," sagde han, "for at erkyndige mig om min unge patients befindende."

"Tys!" svarede Ambrosio, og holdt fingeren på munden; "tal sagte; jeg kommer nu nylig fra ham; han ligger i en dyb søvn, som sikkert vil styrke ham godt. Forstyr ham nu ikke, for han ønsker at få lidt hvile."

Fader Pablos gik ud af cellen sammen med abbeden, og nu ilede de begge ned i kirken, da klokkerne just ringede til timebøn. Ambrosia følte sig ængstelig til mode, idet han trådte ind i kapellet. Da han endnu var uvant med brøde, troede han, at ethvert øje kunne læse forrige nats begivenheder i hans ansigt. Han forsøgte at bede, men hans hjerte brændte ikke mere af andagt, og hans tanker tabte sig uvilkårligt i Mathildas yndigheder. Men den hjertets renhed, som fattedes ham, erstattede han nu ved udvortes hellighed. For desto bedre at besmykke sin misgerning, fordoblede han sit krav på skinnet af dyd, og syntes aldrig at have været dyden mere hengiven, end siden han havde brudt sit løfte. Således forenede han, uden selv at vide af det, hykleri med mened og ukyskhed; til den sidste forseelse var han blevet forledt ved en næsten uimodståelig fristelse, nu gjorde han sig med vilje skyldig i hykleri, ved at søge at dølge sin overtrædelse af dydens løfte.

Prædikenen var forbi. Ambrosio begav sig ind i sin celle. De glæder, han så nylig for første gang havde smagt, svævede endnu levende for ham; hans

hjerne var forvildet, og forestillede ham et sammenblandet kaos af samvittighedsnag, vellyst, urolighed og frygt; angerfuld så han tilbage på den sjælefred, den dydens tillid, som hidtil havde gjort ham lykkelig; blot for fire og tyve timer siden ville han med rædsel have bævet tilbage for den blotte tanke om de udsvævelser, som han nu virkelig havde begået. Han gyste ved den forestilling, at en eneste lille uforsigtighed på hans eller Mathildas side kunne pludselig kuldkaste den hele hædersbygning, hvis opbygning han havde arbejdet på i tredive år, og at han da ville blive en afsky for de samme mennesker, hvis afgud han før havde været. Hans samvittighed afmalede med lyse farver hans troløshed og svaghed; frygten forøgede straffens skrækkeligheder for hans ophidsede indbildningskraft, og han så sig allerede i inkvisitionens fængsler. Disse pinefulde tanker veg for Mathildas skønhed og hine søde lærdomme, som den, der engang har fattet dem, aldrig glemmer. Et eneste blik på disse genstande forsonede ham igen med sig selv; han troede ikke at have tilkøbt sig forrige nats glæder for dyrt, ved at have betalt dem med sin uskyldighed og sin ære. Blot mindet om dem fyldte hans hele sjæl med henrykkelse; han forbandede sin dårlige forfængelighed, der havde forledt ham til at henødsle livets blomsteralder i ensomhed, og ubekendt med kærligheds og skønheds skatte. Han besluttede, hvad der så skulle ske ved det, at fortsætte sin omgang med Mathilda, og fremsøgte alle mulige grunde for at understøtte sin beslutning; han spurgte sig selv, hvori hans brøde bestod, og hvad for følger den vel kunne have, når hans udsvævelse kun forblev skjult? Ved streng iagttagelse af enhver ordensregel, kyskheden alene undtaget, håbede han med fuldkommen tillid at beholde menneskenes agtelse, og endog Himlens nåde. Han syntes, at Gud måtte tilgive ham sådan en ubetydelig og naturlig afvigelse fra sit løfte, men han glemte, at da dette løfte bandt ham, så blev en last, som under visse omstændigheder kan være tilgivelig for lægmand, til en forhadt misgerning hos ham.

Nu da han var bestemt i henseende til hans tilkommende opførsel, blev hans sind roligere; han kastede sig på sin seng, og søgte ved søvnen igen at vinde de kræfter tilbage, som hans natlige udsvævelser havde kostet ham. Vederkvæget og begærlig efter gentagelsen af sine glæder vågnede han. Ifølge Mathildas befaling besøgte han hende ikke den hele dag. Fader Pablos fortalte i refectorium, at Rosario havde omsider ladet sig overtale til

at følge hans forskrifter, men lægemidlerne havde ikke haft mindste virkning, og han troede ikke, at nogen dødeligs kunst ville være i stand til at frelse ynglingen fra graven. Abbeden gav ham ret, og lod, som om han begræd den alt for tidlige død af et ungt menneske, hvis talenter havde lovet så meget.

Natten nærmede sig. Ambrosio havde sørget for at få nøglen til kirkegårdslågen af portneren. Da alting var tyst i klosteret, ilede han med den til Mathilda. Hun var stået op, og modtog ham allerede fuldt påklædt.

"Jeg har længtes meget efter Dem," sagde hun; "mit liv hænger ved disse øjeblikke. Har De nøglen?"

"Ja, her er den!"

"Lad os da skynde os at komme ned i haven. Vi har ingen tid at spilde."

Hun tog en lille kurv med låg på fra bordet. Med denne i den ene og en lampe, som stod og brændte på kaminen, i den anden hånd, ilede hun ned. Ambrosio fulgte efter hende. De tav begge ganske stille. Med hastige, men varsomme trin gik hun forbi cellerne, og nåede den vestlige side af haven; i hendes øjne funklede en vild ild, som indjog munken frygt og rædsel. Fortvivlelsens bestemte mod herskede i hendes åsyn; hun gav Ambrosio lampen, åbnede lågen, og gik ind på kirkegården: en stor firkant, omringet af takstræer. Halvdelen af den hørte til abbediet, og den anden halvdel til Sankta Claras søsterskab. Denne halvdel var dækket med et stentag, og var adskilt fra munkenes ved et jerngitterværk, omend døren dertil altid stod åben.

Derhen henvendte Mathilda sine skridt; hun gik ind ad denne dør, og søgte en anden, som gik ned til de underjordiske hvælvinger, hvor nonnernes hensmuldrende lig hvilede. Natten var bælgmørk, og man så hverken måne eller stjerner på himlen. Der rørte sig ikke et blad, og munkens lampe lyste så klart, at man let ved dens hjælp kunne finde døren ned til gravene. Den var anbragt i en niche i muren, og næsten ganske skjult af vedbend. Man måtte gå ned ad tre kampestens-trappetrin til den, og Mathilda ville netop til at gå ned, da hun i det samme fo'r pludseligt tilbage.

"Der er folk dernede!" hviskede hun til munken; "skjul Dem, til de er kommet forbi os."

Hun flygtede om bag et højt og prægtigt gravmæle, som var oprejst til ære for klostrets stifterinde. Ambrosio fulgte hendes eksempel, og skjulte

omhyggeligt sin lampe, så at dens skin ikke skulle røbe ham. Få minutter efter blev døren, som gik ned til de underjordiske hvælvinger, stødt op. Lysstrålen skinnede op ad trappen, og de skjulte tilskuere så to nonner, som var i en meget levende samtale. Abbeden genkendte uden besvær priorinden i Sankta Claras kloster i den forreste, og i hendes ledsagerinde en af de ældre nonner.

"Nu er alting i stand!" sagde priorinden; "i morgen bliver hendes skæbne afgjort, hendes sukke og gråd skal ikke hjælpe hende. Nej! nu har jeg i fem og tyve år været domina over dette kloster, men aldrig har jeg oplevet en sådan skændighed."

"I må belave jer på modstand," svarede den anden i en mildere tone; "Agnes har mange veninder i klostret, og især vil moder Sankta Ursula på det varmeste tage sig af hende. Og i sandhed, hun fortjener også at have venner; jeg ville selv ønske, at jeg kunne bevæge Deres hjerte til at tage hendes ungdom og det særlige i hendes stilling i betragtning. Hun synes at erkende sin fejl; hendes overmåde store sorg beviser hendes anger, og jeg er overtydet om, at hendes tårer flyder mere af et sønderknust hjerte, end af frygt for straf. Ak, ærværdige moder, ville De blot lade Dem bevæge og formilde Deres strenge dom; ville De nådigst bære over med dette første fejltrin, så turde jeg gerne selv være borgen for hendes tilkommende opførsel."

"Formilde, siger De? Bære over, siger De? Ej, ej, moder Camilla, hvad skal jeg tænke om Dem? Hvordan! har hun ikke beskæmmet mig for Madrids afgud, for den mand, som jeg just ønskede skulle have de fordelagtigste tanker om min klostertugts strenghed? Hvor foragtelig må jeg ikke have forekommet den ærværdige abbed! Nej, moder, nej! Denne fornærmelse kan jeg aldrig tilgive. Det bedste middel til at overtyde fader Ambrosio om, hvor meget jeg afskyer enhver sådan forbrydelse, er at straffe Agnes efter vore strenge loves hele hårdhed. Derfor bort med Deres forbønner, de er frugtesløse! Min beslutning er fattet, og i morgen bliver Agnes et forfærdende eksempel på min retfærdighed og hævn!"

Moder Camilla lod alligevel ikke til at afstå fra sin mening, men man kunne ikke høre mere af samtalen. Priorinden åbnede lågen, som gik ind til Sankta Claras kapel, og forsvandt sammen med sin ledsagerinde.

Mathilda spurgte, hvad det var for en Agnes, som priorinden var så forbitret på, og i hvad for et forhold hun stod til Ambrosio? Han fortalte hendes historie, og føjede til, at siden den tid var der foregået en stor forandring i hans tænkemåde, og han følte nu megen medlidenhed med den ulykkelige nonne.

"Jeg vil," sagde han, "i morgen tale med priorinden, og anvende alle mulige midler for at få hende til at forandre sin strenge dom."

"Vogt Dem vel for, hvad De gør," afbrød Mathilda ham, "sådan en pludselig forandring af Deres tænkemåde vil naturligvis opvække bestyrtelse, og kunne forvolde en mistanke, som De af alle kræfter må søge at undgå. Fordobl hellere Deres udvortes strenghed, og torden imod andres vildfarelser, for desto bedre at kunne dølge Deres egne. Overlad De nonnen til hendes skæbne. Deres mægling kunne let blive farlig for Dem, og hendes uforsigtighed fortjener straf. Den er uværdig til elskovs glæder, som mangler forstand til at dølge dem. Men jeg dvæler for længe ved denne bagatel, og spilder kostbare øjeblikke. Natten flygter hastigt, og der må endnu gøres meget førend morgenstunden. Nonnerne er borte, og vi er sikre. Giv mig lampen, Ambrosio, jeg må gå alene ned i denne grav. Vent her, og råb ned til mig, hvis nogen nærmer sig, men har De Deres liv kært, så vov ikke at følge efter mig. De ville blive er offer for Deres utidige nysgerrighed."

Med disse ord nærmede hun sig til gravene, med lampen i den ene og kurven i den anden hånd. Hun rørte ved døren, som drejede sig langsomt om på sine knirkende hængsler, og viste hende en smal vindeltrappe af sort marmor. Hun gik ned. Ambrosio blev ovenfor, og så lampens svage stråler dale dybere og dybere. Til sidst forsvandt de, og han var ganske alene i nattens og gravens mulm. Overladt til sig selv, kunne han nu ikke uden med forbavselse eftertænke den pludselige forandring, som der var foregået med Mathildas karakter og sindelag. For få dage siden havde hun syntes at være den blideste og mildeste af sit køn, hun havde været hans vilje underdanig, og ærede ham som et højere væsen. Nu tiltog hun sig både i tale og adfærd en slags mod og mandighed, som ikke behagede ham synderligt. Hendes tone var ikke længere sød og bønlig, men bydende; hendes tankegang var hurtigere end munkens, og imod sin vilje måtte han tilstå, at hendes dømmekraft var finere end hans. Hvert øjeblik overtydede ham om hendes

overordentlige åndskræfter; men hvad hun vandt i mandens beundring, det tabte hun igen i elskerens kærlighed. Han savnede Rosario, den elskende, vennehulde, ydmyge Rosario; han beklagede, at Mathilda foretrak hans køns dyder for de kvindelige, og når han tænkte på hendes udtryk angående den ulykkelige lidende nonne, så kunne han ikke lade være at kalde hende grum og ubarmhjertig. Medynk er en følelse, der er så naturlig, så egen for det kvindelige hjerte, at man næppe kan regne det for en fortjeneste hos en kvinde at besidde den; men ikke at kende den, det er en forhadt last, og det faldt Ambrosio tungt at tilgive sin elskede manglen af denne skønne egenskab. Alligevel, han dadlede rigtignok hendes følelsesløshed, men følte tillige, at hendes anmærkninger var meget rigtige, og uagtet al hans medynk med Agnes, besluttede han ikke at bede hos priorinden for hende.

Nu var allerede næsten en hel time forløbet, siden Mathilda gik ned i graven, og endnu kom hun ikke tilbage. Ambrosios nysgerrighed vågnede. Han nærmede sig til trappen – han lyttede efter – alting var tyst, undtagen at han af og til hørte Mathildas stemme slynge sig igennem de underjordiske gange, og genlyde mod gravens hvælvinger. Hun var for langt borte fra ham, til at han kunne forstå, hvad hun sagde, og førend hendes ord nåede hans øre, døde de hen i en sagte hvislen. Han længtes efter at opdage denne hemmelighed, og besluttede, tvært imod hendes befaling, at følge efter hende ned i hulen. Nu stod han på trappen, – nu var han allerede gået nogle trin ned ad den, da hans mod svigtede ham. Han huskede på Mathildas trusler, ifald han overtrådte hendes befaling, og hans hjerte var fuldt af en lønlig, ubegribelig rædsel. Han gik tilbage, stillede sig hen på sin forrige plads, og ventede utålmodigt enden på dette optrin.

Pludselig følte han et heftigt stød. Jorden bævede, støtterne, som bar det tag, hvorunder han stod, blev så voldsomt rystet, at han hvert øjeblik måtte frygte, at de skulle styrte omkuld, og tillige hørte han et stærkt og rædsomt tordenskrald; da dette var forbi, og hans øjne just i det samme faldt hen på trappen, så han en skinnende ildstøtte bevæge sig frem og tilbage nede i hvælvingen. Dette varede ligeledes kun et øjeblik; det forsvandt, og alting blev igen roligt og mørkt. En skummel dunkelhed herskede rundt omkring, og nattens stilhed blev kun afbrudt af flagermusen, som susede langsomt forbi ham.

Hvert øjeblik voksede Ambrosios forbavselse. En time forløb endnu, det samme lys lod sig se og forsvandt igen. Denne gang var det ledsaget af en sød og højtidelig musik, som sneg sig igennem graven, og opfyldte munkens sjæl med en følelse, der var sammensat af frygt og glæde. Lidt efter at den var hørt op, hørte han Mathildas trin på trappen. Hun kom op af graven, og den mest levende glæde besjælede hendes skønne træk.

"Så De noget?" spurgte hun.

"To gange en ildstøtte neden for trappen."

"Intet andet?"

"Nej."

"Det vil snart gry ad dag. Tilbage til abbediet! Dagbrækningen kunne let røbe os!"

Med svævende trin ilede hun over kirkegården, igennem haven, og op til sin celle; den nysgerrige abbed fulgte efter hende. Hun lukkede døren i lås, og lagde lampen og kurven bort.

"Det er lykkedes mig!" råbte hun, og kastede sig i hans arme, "det er lykkedes mig over mine varmeste forhåbninger! Jeg vil leve, Ambrosio! Leve for Dem! Det skridt, jeg gøs for, bliver mig en kilde til uudsigelige glæder! O, gid De kunne dele dem med mig! O, gid jeg turde hæve Dem op til deltagelsen i min vælde, gid jeg turde hæve Dem så højt op over Deres køn, som én kæk handling har hævet mig over mit!"

"Og hvad hindrer Dem da, Mathilda?" spurgte munken hende; "hvorfor gør De en hemmelighed af Deres ærinde i hulen? Tror De, at jeg er uværdig til Deres tillid? Mathilda, jeg må tvivle om, at Deres kærlighed er oprigtig, så længe De har glæder, De nægter mig at tage del i."

"Deres bebrejdelser er ikke rimelige. Det gør mig inderlig ondt, at jeg må dølge min lyksalighed for Dem, men skylden er ikke min, den er Deres egen, Ambrosio. De er endnu alt for meget munk, Deres sjæl vansmægter i opdragelses-fordommes lænker. Overtro ville skræmme Dem tilbage ved den blotte tanke om det, som erfarenhed har lært mig at agte og sætte pris på. Hidtil er De endnu ikke den, som man kan åbenbare en så vigtig hemmelighed for, men Deres dømmekrafts styrke, og den nysgerrighed, som jeg med glæde ser tindre i Deres øjne, lader mig håbe, at De vil med tiden komme til at fortjene min tillid. Undertving Deres utålmodighed så længe. Husk på Deres højtidelige ed, aldrig at ville forske efter denne nats

begivenheder. Jeg påstår, at De skal holde den, for selv om," føjede hun smilende til, og forseglede hans læber med et forførerisk kys, "selv om jeg tilgiver overtrædelsen af de eder, De har svoret Himlen, så venter jeg dog, at De vil holde dem, som De har svoret mig."

Munken gengældte omfavnelsen, som havde opflammet hans blod. Den forrige nats vellystige og tøjlesløse udsvævelser blev gentaget, og de skiltes først ad, da klokken ringede til matutin.

De samme glæder blev ofte fornyet. Munkene bevidnede en varm deltagelse i den formente Rosarios uventede helbredelse, og ingen af dem havde mindste mistanke om hans virkelige køn. Abbeden nød ganske roligt besiddelsen af sin frille, og da han så, at ingen anede hans brøde overlod han sig med fuldkommen tryghed til sine lidenskaber. Skamfuldhed og anger martrede ham ikke længere. Hyppige gentagelser gjorde ham fortrolig med synden, og hans hjerte blev hærdet mod samvittighedens nag. Mathilda bestyrkede ham i denne tænkemåde, men snart mærkede hun, at hendes elsker blev mættet ved alt for megen nydelse. Vant til hendes yndigheder følte han sig ikke længere opflammet til brynde ved dem således som før. Lidenskabernes rus var forbi; han havde lejlighed til at opdage de allermindste lyder, og hvor han ingen kunne finde, opdigtede hans mættelse nogle. Han havde nu smagt fornøjelsens hele fylde, og brød sig ikke synderligt mere om sin frille. Hans varme temperament lod ham rigtig nok endnu søge vellystens tilfredsstillelse i hendes arme, men så snart lidenskabens øjeblik var forbi, jog hans modbydelighed ham fra hende, og hans af naturen ubestandige hjerte smægtede utålmodigt efter forandring.

Besiddelsen, som mætter manden, forøger kvindens kærlighed. Mathilda viste munken hver dag større hengivenhed; ved sin kærlighed var han blevet hende uendelig meget mere kær end før, og hun troede at skylde ham erkendtlighed for de glæder, hvori han dog havde taget lige del med hende.

Ulykkeligvis kølnedes Ambrosios lidenskab i samme grad som hendes blussede i vejret; endog beviserne på den forøgede hans modbydelighed for hende, og hendes brændende kærlighed udslukkede ganske den lue, som kun ulmede meget svagt i hans barm. Mathilda måtte mærke, at hendes omgang blev ham dag for dag mere og mere ligegyldig; når hun talte, viste han slet ingen opmærksomhed; de musikalske talenter, som hun besad til

fuldkommenhed, kunne ikke længere more ham, og når han engang imellem faldt på at rose dem, så skete det i en åbenlyst kold og tvungen komplimenttone. Hans øjne fæstede sig aldrig mere med ømhed på hende, hendes følelser blev ikke længere kronet med partisk kærligheds ros. Alt dette så Mathilda meget vel, og fordoblede sine bestræbelser for igen at oplive hans tidligere følelser. Men kunne dette vel lykkes hende, når han anså den umage hun gjorde sig for at behage ham, for påtrængenhed, og tvært imod blev skræmt længere tilbage ved de midler, som hun anvendte for at føre den ustadige tilbage? Imidlertid vedvarede deres utilladelige omgang endnu, men man kunne tydeligt se, at det var ikke kærlighed, men kun dyrisk brynde, som førte ham i hendes arme.

Hans temperament gjorde ham det til en fornødenhed at have en kvinde om sig, og Mathilda var det eneste, han med tryghed kunne tilfredsstille sine lidenskaber med. Men trods al hendes skønhed foretrak han enhver anden for hende, men af frygt for at røbe sin skinhellighed, indesluttede han sine lyster i sin egen barm.

I hans natur lå der ingen frygtsomhed, men opdragelsen havde meddelt hans ånd for megen angst, og et vist ængsteligt væsen var nu blevet en del af hans karakter. Hvis han havde tilbragt sin ungdom i verden, så ville han have erhvervet sig tusinde glimrende og mandige egenskaber. Naturen havde dannet ham til en helt, for han var djærv, fast og kæk, og ville være blevet stor i spidsen for en krigshær; ædelmodighed manglede ham heller ikke; den ulykkelige fandt stedse en medlidende tilhører i ham; hans opfattelsesevne var hurtig og glimrende, hans forstand udbredt, grundig og bestemt. Med sine store anlæg var han blevet en pryd for sit fødeland; allerede i den spædeste barndom så man spor af det, og hans forældre lagde med den hjerteligste glæde og beundring mærke til hans frembrydende dyder og talenter. Til hans ulykke mistede han endnu som barn disse forældre, og faldt i en frændes vold, der ikke ønskede andet, end aldrig mere at høre tale om ham, og derfor overgav ham til sin ven, den forrige kapucinersuperior. Denne, der var munk med liv og sjæl, holdt ikke op førend han havde bildt drengen ind, at der fandtes ingen sand lykke, undtagen inden for klosterets fredelige mure. Dette virkede. At blive optaget i Sankt Frans' orden var Ambrosios højeste ærgerrighed. Hans lærere undertrykte omhyggeligt alle de dyder, hvis højmodige

uegennyttighed sømmede sig så lidet for klosterlivet. I stedet for en almindelig velvillighed fik han en egenkærlig partiskhed for sit eget held; medynk med andres fejl lærte han at anse som en sort last; hans tænkemådes ædle frimodighed ombyttede han med en slavisk ydmyghed. For at knække hans medfødte djærvhed omringede munkene ham med alle slags rædsomme, overtroiske hjernespind, afmalede ham de fordømtes plager med de sorteste, græsseligste farver, og truede ham for den allermindste forseelse med den evige død. Var det da at undre sig over, at hans indbildningskraft, der stedse var beskæftiget med sådanne skrækkelige genstande avlede ængstelig frygt i hans sjæl? Hertil kom endnu, at hans lange afsondring fra verden, og hans fuldstændige mangel på kundskab om livets almindelige farer havde bibragt ham de forfærdeligste tanker den. Imens munkene sysselsatte sig med at udrydde hans dyder og indskrænke hans følelser, lod de enhver af hans skrøbeligheder skyde frodigt i vejret. Således blev han hovmodig, forfængelig, ærgerrig og misundelig; skinsyg på sine lige, foragtede han alle andres fortjenester, sine egne undtaget; når han engang var blevet fornærmet, var han uforsonlig og grusom i sin hævn. Alligevel, trods al den møje, som var anvendt på at fordærve hans hjerte, brød dets naturlige gode egenskaber dog af og til igennem deres skjul. Kampen om overmagten imellem hans virkelige og hans påtagne karakter faldt da tydeligt i øjnene, og var ubegribelig for enhver, der ikke havde kendt ham fra barndommen af. Han fældede den strengeste dom over forseelser, og medynk lod ham øjeblikket efter formilde den; han lagde de djærveste planer, som han af frygt for deres følger straks igen opgav; hans medfødte geni udbredte det mest glimrende lys over de dunkleste emner, og næsten i samme øjeblik styrtede hans overtro dem tilbage i et tykkere mørke end det, hvorfra han havde udrevet dem. De andre munke, der anså ham som et højere væsen, bemærkede ikke denne modsigelse i deres afguds adfærd. I den overbevisning, at alt hvad han gjorde, måtte være ret, troede de stedse, at han havde gode grunde til at forandre sine beslutninger. Men dette var ikke tilfældet; for imens de forskellige tænkemåder, som naturen og opdragelsen havde meddelt ham, kæmpede i hans barm, blev sejrens afgørelse overladt til hans lidenskaber, som endnu hidtil ikke havde haft anledning til at vækkes. Ulykkeligvis kunne han ikke appellere til nogen slettere domstol.

Hidtil havde hans klosterlige ensomhed været til hans fordel, fordi den ikke tillod ham at opdage sine onde egenskaber. Hans talenters overvægt hævede ham allerede for højt op over sine brødre, til at han skulle kunne være skinsyg på dem; hans eksemplariske gudsfrygt, hans overtalende svadaer, hans tækkelige adfærd havde erhvervet ham almen agtelse, hvad skulle da have opvakt hans tørst efter hævn? Hans ærgerrighed blev retfærdiggjort ved hans store erkendte fortjenester, og hans stolthed anså man for velgrundet selvtillid. Aldrig så han det andet køn, og endnu mindre omgikkes han med det; han kendte ikke de glæder, som kvinden kan skænke, og læste han engang, at mandens hjerte kan let fanges, så smilede han, og sagde: O, de dårer!

I nogen tid blev hans temperaments naturlige varme kølnet og holdt i tømme ved sparsom diæt, ved idelig nattevågen og streng kødets spægelse; men aldrig så snart viste der sig en lejlighed, næppe havde han kastet et lønligt blik på de glæder, som endnu var ubekendte for ham, førend religionens dæmninger var for svage til at modstå hans begærs vældige strøm. Alle hindringer veg for hans brændende, opvakte, vellystige drifter. Hans øvrige lidenskaber slumrede endnu, men de behøvede kun at vågne for at ytre sig med samme uimodståelige heftighed.

Han blev genstanden for Madrids beundring. Den begejstring, som hans veltalenhed skabte, syntes mere at forøges end at formindskes. Hver torsdag – den eneste dag, han viste sig offentligt – var kapucinerkirken proppet fuld af tilhørere, og hans prædiken fandt altid lige stort bifald. Han var skriftefader for de første familier i Madrid; og ville man være på moden, turde man ikke lade sig pålægge bod af andre end Ambrosio. Han blev fast ved sin beslutning, aldrig at gå uden for klosterets mure: en omstændighed, som endnu mere forhøjede meningen om hans hellighed og hans selvfornægtelse. Især genlød hans ros fra kvindernes læber; mindre af andagt end af beundring over hans ædle anstand, hans majestætiske mine, og hans ranke, skønne figur. Fra den lyse morgen til den mørke nat holdt der kareter uden for klosterporten; de fornemste og skønneste damer i Madrid bekendte deres små fejltrin for abbeden. Den vellystige munks øjne slugte deres yndigheder. Havde hans skriftebørn adspurgt disse tolke, så havde enhver anden tilståelse af hans attrå været overflødig, men til hans uheld var de alt for fuldkomment overbeviste om hans kyskhed til

nogensinde at drømme muligheden af, at han kunne nære en uren tanke. Man ved vel, at det hede klima virker meget stærkt på de spanske damers temperament, men selv den utugtigste iblandt dem ville have holdt det for lettere at antænde den hellige Frands' marmorstøtte, end at erobre den ubesmittede Ambrosios iskolde, strenge hjerte.

Munken på sin side vidste kun lidt, hvor fordærvet verden er; han drømte ikke om, at kun såre få af hans skriftedøtre ville have forsmået hans kærlighed. Selv om han havde været bedre underrettet, så ville den fare, som var forenet med sådant et forsøg, have forseglet hans læber. Han vidste, at det ville falde en kvinde tungt at bevare en så sælsom og vigtig hemmelighed som hans skrøbelighed; ja undertiden skælvede han endog for, at Mathilda skulde røbe ham. Indtil ængstelighed omhyggelig for et rygte, som han agtede højere end alt andet, så han, hvor meget han ville vove ved at være i nogen kvindes vold, og glemte de madridske skønheder, så snart de var kommet ham ud af syne, fordi de kun rørte hans sanser, men ikke hans hjerte. Faren for at blive opdaget, frygt for at blive afvist, tabet af hans ære, alle disse betragtninger rådede ham til at dæmpe sit begær, og han måtte indskrænke sig til Mathilda, skønt hun nu var ham aldeles ligegyldig.

En morgen var hans skriftestol mere fuld af folk end sædvanlig, og han blev længe opholdt i den. Endelig spredte hoben sig; han ville just forlade kapellet, da to kvinder i det samme trådte ind og nærmede sig meget ydmyge til ham. De slog deres slør tilbage, og den yngste bad ham om at høre hende i nogle minutter. Hendes stemmes melodi, denne stemme, som aldrig nogen mand hørte uden deltagelse, fængslede straks Ambrosios opmærksomhed. Han blev stående. Den bedende lod til at være nedbøjet af smerte; hendes kinder var blege, hendes øjne røde af tårer, og hendes hår hang uordentligt ned over hendes pande og hendes barm. Hendes ansigt var så huldt, så uskyldigt, så himmelsk, at selv et mindre brændende hjerte end det, som bankede i Ambrosios barm, var blevet henrykket af det. I en blidere tone end ellers bad han hende begynde sit skriftemål, og hørte hende med en bevægelse, som voksede hvert øjeblik, tale således:

"Ærværdige fader, De ser her en ulykkelig, som trues med tabet af sin kæreste, ak, måske sin eneste veninde! – Min moder, den bedste blandt alle mødre, ligger på sottesengen. En pludselig, forfærdelig sygdom kom over

hende i nat, og har taget så hurtigt til, at lægerne tvivler om hendes liv. Menneskelig hjælp forlader mig, jeg har intet andet til overs end Himlens nåde. Fader, hele Madrid genlyder af lovtaler over Deres dyd og fromhed. O! husk på min moder i Deres bøn! Måske kan De bevæge den Almægtige til at skåne hende; da lover jeg, til hans ære, hver torsdag i de tre næste måneder, at oplyse den hellige Frans' alter."

"Så!" tænkte munken; "der er jo en livagtig anden Vincentio della Ronda. Således begyndte også Rosarios eventyr;" og han ønskede hjerteligt, at dette måtte få samme ende.

Han samtykkede i hendes bøn. Hun takkede ham med varme, og fortsatte derpå:

"Jeg beder Dem endnu om en anden nåde. Vi er fremmede i Madrid; min moder ønsker at få en skriftefader, og hun ved ikke, til hvem hun skal henvende sig. Vi hører, at De aldrig forlader abbediet, og min moder er desværre ikke i stand til at komme herhen. Hvis De, ærværdige fader, ville have den godhed at foreslå os en mand, hvis vise og fromme trøst kunne lindre min moders dødsangst, o, da ville De evigt forbinde vore taknemmelige hjerter!"

Også dette lovede munken. Hvad ville han vel også have kunnet afslå, som man bad ham om i sådanne fortryllende toner? Den bedende var så skøn! hendes røst var så sød, så yndig. Selv tårerne prydede hende, og hendes kummer syntes at forhøje hendes skønhed. Han lovede endnu samme aften at sende hende en skriftefader, og udbad sig hendes adresse. Ledsagerinden gav ham et kort, hvorpå den stod skrevet, og gik bort med den bedende skønhed, som endnu først ønskede ham tusinde velsignelser for hans godhed. Hans øjne fulgte efter hende. Først da hun var ham ude af syne, så han på kortet, og fandt de følgende ord:

> "Donna Elvira Dalfa, i Sankt Jagos gade, fire døre fra grev d'Albornos palads."

Den bedende var ingen anden end Antonia, ledsaget af Leonella. Den sidste havde ikke uden mange overtalelser samtykket i at gå til klosteret med sin søsterdatter. Ambrosio havde indgydt hende sådan en frygt, at hun bævede blot ved at se på ham. Endog hendes naturlige snaksomhed forlod hende i hans nærværelse, og så længe han var til stede, talte hun ikke et ord.

Antonias billede fulgte med munken ind i hans celle. Han følte tusinde nye fornemmelser i sin barm, og bævede for at undersøge årsagerne til dem. De var ganske forskellige fra dem, han havde følt for Mathilda, da hun første gang tilstod sit køn og sin kærlighed for ham. Han følte ikke vellystens kald; intet voldsomt begær oprørte hans hjerte, ej heller afmalede en brændende fantasi ham yndigheder, som sædeligheden skjulte for hans øjne. Hans nu herskende følelse var snarere sammensat af ømhed, ærbødighed og beundring. Hans sjæl blev opfyldt af en blid, huld vemod, som han ikke ville have bortbyttet for glædens højeste henrykkelser. Alt selskab var ham modbydeligt; han elskede ensomhed, hvori han turde overlade sig til sin fantasis himmelske drømme; alle hans tanker var milde, tungsindige, beroligende, og i den hele vide verden så han intet andet end Antonia.

"Held den!" råbte han i sin romantiske begejstring; "held den, som er bestemt til at eje denne hulde piges hjerte! Hvor fine er ikke hendes træk! hvor yndefuld er ikke hendes skabning! hvor henrykkende var ikke hendes øjnes blufærdige uskyldighed, og hvor forskellige fra den løsagtige mine, fra den vilde vellystige ild, som stråler ud af Mathildas! O, et kys røvet fra Antonias rosenrøde læber, må være sødere end alle de bryndefulde glæder, Mathilda er så ødsel med. Mathilda lader mig nyde, så længe til nydelsen forvandles til ækelhed, pånøder mig sine favntag, efteraber bolersken, og tror sig selv stor i sin skændsel. Fy! – Havde hun nogensinde kendt sædeligheds ubeskrivelige ynde, vidste hun hvor uimodståelig den fængsler mandens hjerte, hvor uopløseligt den binder det til skønheds trone, hun ville da aldrig have foragtet den. – Hvilken pris var for stor for denne himmelske skabnings bevågenhed! Hvilket offer ville jeg vel afslå at bringe, hvis jeg, fri for mit løfte, turde tilstå hende min kærlighed for himlens og jordens åsyn? Hvor rolige, hvor fredelige ville ikke mine timer henrunde, når jeg tilbragte dem med at opvække ømhed, venskab og agtelse hos hende! Algode Gud! at se hendes blå nedslagne øjne stråle blufærdig kærlighed til mig! I hele dage, i hele år at lytte efter denne søde stemme! at erhverve mig rettigheder til hendes erkendtlighed, og høre på hendes ukunstlede ytringer deraf! At udforske dette rene hjertes følelser! at nære enhver spire af dyd hos hende! at dele den lykkeliges glæder, at bortkysse den bedrøvedes tårer, og se hende søge trøst og tilflugt i mine arme! Ja, er

det sandt, at der allerede modnes salighed på jorderige, så bliver den denne engels ægtemand til del."

Imens hans fantasi fremavlede disse ideer, gik han med forvirret åsyn op og ned i sin celle. Hans øjne stirrede og så dog intet; han hældede hovedet ned på sin skulder; en tåre randt ned over hans kinder, thi ak! denne lykkelige drøm kunne jo aldrig blive til virkelighed for ham.

"Hun er tabt for mig," blev han ved; "ved ægtestab kan hun ikke blive min, og at forføre så megen uskyldighed, at benytte sig af hendes tillid for at styrte hende i fordærvelse – o, det var en sortere forbrydelse, end verden nogensinde har set! Frygt intet, hulde pige! Din dyd står ingen fare hos mig. Ikke for begge indiernes rigdomme ville jeg gøre denne elskelige fromme barm til angers bolig."

Han gik nu hurtigere op og ned ad gulvet. Han stod stille; hans øjne faldt på maleriet af hans fordum så tilbedte Madonna. Harmfuld rev han det ned af væggen, kastede det på gulvet og trådte på det, med disse ord:

"Den uværdige!"

Ulyksalige Mathilda! – Din elsker glemte, at du blot for hans skyld havde ofret din dyd! Hans eneste årsag til at foragte dig var din alt for store kærlighed.

Han kastede sig på en stol ved bordet, og fik fat på kortet, Elviras adresse stod på. Han tog det, og huskede på sit løfte, at sende hende en skriftefader. Han tilbragte nogle minutter ganske tvivlsom, men Antonias herredømme over ham var allerede alt for stort, og den idé, som faldt ham ind, blev snart for mægtig. Han ville selv være skriftefader. Han kunne uden besvær gå ud af klosteret uden at blive bemærket; når han trak sin munkehætte ned over ansigtet, håbede han at kunne komme ukendt igennem gaderne, og troede, at ved hjælp af denne forsigtighed, og når han tillige bad alle Elviras husfolk at tie stille med det, kunne Madrid ikke få at vide, at han havde brudt sit løfte om aldrig at gå uden for klostrets mure. Mathilda var den eneste, hvis årvågenhed han frygtede, men han troede at betrygge sig for hendes skarpsynede skinsyge, når han ved middagsbordet sagde, at forretninger ville holde ham den hele dag i sin celle. På den tid, da spanierne ellers plejer at holde deres siesta, vovede han altså at gå ud af klosteret ad en løndør, han havde nøglen til. Hætten havde han trukket helt ned over ansigtet, – formedelst den stærke hede var der næsten slet ingen folk på gaderne; han

fandt Sankt Jagos gade, og Donna Elviras hus, hvor han blev indladt, og straks ført op i et værelse oven på.

Nu var han i størst fare for at blive røbet. Havde Leonella været til stede, ville hun straks have genkendt ham. Hendes sladderagtighed havde ikke ladet hende hvile, førend hele Madrid var underrettet om Ambrosios besøg hos hendes søster. Men lykken var ham gunstig. Ved sin hjemkomst fra kirken havde Leonella fundet et brev, som meldte hende, at en fætter var død, som havde efterladt hende og Elvira sin lille formue. Hun måtte nu ufortøvet rejse til Cordova for at tage denne arv i besiddelse. Trods hendes svagheder var hendes hjerte dog virkelig varmt og velvilligt; hun ville nødig forlade sin søster på et så kritisk tidspunkt. Men Elvira skyndte selv på hendes afrejse, for i hendes datters trange kår anså hun ingen formuetilvækst for ubetydelig, hvor lille den end var. Leonella begav sig altså på rejse, inderlig bedrøvet over sin søsters sygdom, og med nogle sukke, helliget mindet om den elskværdige, men ustadige Don Christoval. Hun var fuldkommen vis i sin sag, om at hun i begyndelsen havde anrettet en forfærdelig ødelæggelse i hans hjerte; men da hun siden efter ikke hørte fra ham, så formodede hun, at han var blevet afskrækket ved hendes ringe herkomst og den vished, at man uden et lovligt ægteskab ikke turde gøre sig håb om at erholde nogen gunstbevisning af sådan en kysk og ærbar jomfru som hun, og måske kunne også medfødt ustadighed og lyst til forandring have udslettet det indtryk, hendes yndigheder havde gjort på grevens hjerte, når han atter fik en anden skønhed at se. Men hvad der end var årsag i dette tab, så smertede det hende meget. Forgæves søgte hun, som hun forsikrede enhver, der var så føjelig at ville høre på hende, at rive hans billede ud af hendes alt for varme hjerte. Hun påtog sig en elskovssyg piges mine, og drev det til latterlighed. Hun udstødte ynkelige sukke, gik med foldede hænder, udøste sine klager i lange monologer, og plejede altid at henlede samtalen på en forladt skønhed, der døde af et sønderknust hjerte! Hendes ildrøde lokker var altid omvundet med en vidjekrans. Hver aften så man hende i måneskinnet gå frem og tilbage ved bredden af en bæk, og lig den forladte turteldue at udånde sine klager for den rislende kilde og den kælne nattergal.

I denne sindsforfatning måtte Leonella forlade Madrid. Tålmodigheden forgik Elvira over hendes dårligheder, og hun søgte at få hende til at lade

slige galskaber fare. Hendes gode råd var spildt, og Leonella forsikrede hende ved afskeden, at intet i verden kunne bringe hende til at glemme den troløse Don Christoval. Til al god lykke tog hun fejl. En skikkelig ung mand, der var apotekersvend i Cordova, fandt hendes formue tilstrækkelig til dermed at kunne oprette sin egen bod, og forsikrede hende, ifølge denne iagttagelse, om sin kærlighed. Leonella var ikke ubevægelig; hans sukkes ild smeltede hendes hjerte, og hun lod sig snart overtale til at gøre ham til den lykkeligste mand. Hun meldte sin søster denne forbindelse, men af grunde, som vi skal forklare nedenfor, fik hun intet svar på sit brev.

Ambrosio blev ført ind i et værelse uden for Elviras sovekammer. Antonia, som aldrig noget øjeblik veg fra sin moders seng, kom ham straks i møde.

"Om forladelse, ærværdige fader," sagde hun, idet hun nærmede sig til ham; nu genkendte hun ham, blev pludselig stående, og modtog ham med et glædesskrig.

"Er der muligt?" fortsatte hun, "bedrager mine øjne mig ikke? Har den værdige Ambrosio overvundet sin beslutning, for at lindre den bedste kone i hendes dødsangst? Hvor vil dette besøg ikke gloede min moder! O, lad mig ufortøvet bringe hende den trøst, som Deres fromhed og visdom lover hende!"

Med disse ord åbnede hun døren ind til kabinettet, sagde til sin moder, hvad det var for en gæst, der gjorde hende den ære at besøge hende, og gik ind i en anden stue, efter at hun havde sat en lænestol ved siden af sengen.

Dette besøg glædede Elvira meget; hendes forhåbninger, som var stærkt spændte ved den almindelige stemme, blev nu mere end opfyldt. Ambrosio, som besad en medfødt gave til at indtage enhver, brugte den også nu efter bedste evne. Med mægtig veltalenhed dæmpede han enhver frygt og forjog ethvert samvittighedsnag. Han gjorde hende opmærksom på hendes dommers uendelige barmhjertighed, betog døden dens pile og dens skrækkeligheder, lærte hende, uden bæven at skue ned i den evighedens afgrund, på hvis rand hun stod.

Elvira var nedsunket i opmærksomhed og henrykkelse, og hans opmuntringer indgav hendes ånd lidt efter lidt trøst og tillid. Hun betænkte sig heller ikke på at åbenbare sin sorg og sin frygt for ham. Den sidste havde han allerede forjaget, hvad det tilkommende liv angik, nu formildede

han den første, hvortil jordiske ting gav anledning. Hun skælvede for Antonia; hun havde ingen, som kunne tage sig af hendes datter, undtagen markis de las Cisternas og hendes søster. Den enes beskyttelse var meget uvis, og hvor højt Leonella end elskede sin søsterdatter, så var hun dog alt for tankeløs og alt for forfængelig til at passe sig til vejleder for en så ung, og med verden så ubekendt pige som Antonia.

Så snart munken fik årsagerne til hendes ængstelighed at vide, bad han hende at være ganske rolig. Han tvivlede slet ikke om at kunne skaffe Antonia et sikkert tilflugtssted i huset hos en af sine skriftedøtre, markisen af Villa-Franca, en dame af bekendt dyd, og udmærket ved en streng moral og stor godgørenhed. Hvis noget tilfælde skulle berøve hende denne udsigt, så forpligtede han sig til at skaffe Antonia optagelse i et eller andet ærværdigt kloster – nemlig som kostgængerinde, for Elvira havde erklæret sig imod klosterlivet, og munken var oprigtig eller smidig nok til at tilstå, at hun havde fuldkommen ret.

Disse beviser på hans deltagelse indtog Elvira ganske og aldeles for ham. Hun udtømte alle sit hjertes erkendtlige følelser, og forsikrede ham, at hun nu så graven roligt i møde.

Ambrosio lovede ved afskeden at komme igen dagen efter på samme tid; men alligevel bad han hende at fortie hans besøg.

"Jeg ønsker ikke," sagde han, "at min overtrædelse af en af nødvendigheden pålagt lov skulle blive almindelig bekendt. Havde jeg –ikke fattet den beslutning aldrig at gå ud af mit kloster, uden i så overordentlige tilfældes, som det nærværende, så ville jeg tit blive kaldet ved ubetydelige lejligheder; jeg måtte da lade den nysgerrige, den dovne eller grillefængeren frastjæle mig den tid, som jeg nu tilbringer ved sygelejet, hvor min trøst ledsager den døende bodfærdige, og renser hans overgang til evigheden for torne."

Elvira priste hans klogskab, lige så meget som hans medlidenhed, og lovede omhyggeligt at dølge de besøg, han beærede hende med. Nu gav munken hende sin velsignelse, og gik ud af kabinettet.

I værelset udenfor fandt han Antonia, og kunne ikke nægte sig selv den glæde at tilbringe nogle øjeblikke i hendes selskab. Han trøstede hende med, at hendes moder lod til at være rolig og tilfreds, og at alting endnu kunne gå godt. Han erkyndigede sig om, hvilken doktor Donna Elvira

brugte, og lovede, at sende sit klosters læge, en af de dueligste mænd i Madrid, til hende. Nu begyndte han at rose Elvira; priste hendes sjæls renhed og styrke, og forsikrede at han havde fattet den dybeste agtelse og ærbødighed for hende. Antonias uskyldige hjerte svulmede af taknemmelighed, glæden tindrede i hendes øjne, som endnu stod fulde af tårer. De forhåbninger, han gav hende om hendes moders helbredelse, den levende deltagelse, han syntes at føle for hende, den godhed, han omtalte hende med, bekræftede, i forbindelse med rygtet om hans visdom og dyd, og med det indtryk, som hans veltalenhed havde gjort på hende, de fordelagtige tænker, som hun fra begyndelsen af havde næret om ham. Hun svarede beskedent, men utvungent; uden frygt fortalte hun ham alle hendes små sorger, alle hendes små bekymringer og ængsteligheder. Hun takkede ham for hans godhed med al den ild, som en velgerning antænder i et ungt og uskyldigt hjerte, for kun et sådant ved at sætte den rette pris derpå. Den som kender menneskenes troløshed og egenkærlighed, gengælder let en tjeneste med mistro og frygt, for han har mistanke om, at der må stikke en anden bevæggrund under; hans tak bliver indskrænket ved forsigtighed, for han frygter for at rose en god gerning, så meget som den fortjener, af frygt for, at der måske kunne komme en dag, da han blev opfordret til at vise en gentjeneste. Således var Antonia ikke – hun troede, at alle mennesker i den hele vide verden var lige så gode som hun, og om brøde havde hun intet begreb. Munken havde været hende gavnlig; han sagde, at han ville hende vel; hun troede derfor intet udtryk for stærkt, til at forsikre ham om hendes taknemmelighed. Med hvilken henrykkelse lyttede Ambrosio ikke efter ytringerne af hendes ukunstlede følelser! Den naturlige ynde, som herskede i hendes adfærd, hendes stemmes melodi, hendes sædelige munterhed, hendes ustuderede sirlighed, hendes udtryksfulde fysiognomi og hendes intelligente øjne forenede sig for at besjæle ham med beundring, mens hendes bemærkningers rigtighed blev forskønnet ved den naturlige naivitet, hun fremsatte dem med.

Ambrosio måtte omsider afbryde denne så behagelige samtale. Han sagde ligeledes til Antonia, at han ikke ønskede, at nogen skulle erfare hans besøg, og hun lovede ham at tie ganske stille med det. Herpå forlod han hendes hus, og den fortryllende pige ilede ind til sin moder, uden at ane den ulykke, hendes skønhed havde anstiftet.

Begærlig efter at høre Elviras dom over den mand, som hun havde rost med så megen varme, var hun ude af sig selv af glæde over at høre, at hendes moder yndede ham lige så meget, om ikke endnu mere, end hun selv.

"Allerede førend han begyndte at tale," sagde Elvira, "var jeg indtaget til hans fordel; den ild, som lå i hans formaninger, hans troværdige adfærd, hans kraftfulde sprog tjente kun til at bekræfte mine ideer om ham. Især forundrede hans fulde og sonore talestemme mig; jeg må sikkert have hørt den før, Antonia. Den forekom mig at være mit øre ganske bekendt; enten har jeg set abbeden for, eller også har hans stemme en forunderlig lighed med en anden, jeg tit har lyttet til. Der var visse toner i den, som trængte ind i min sjæls inderste, og opvakte sådanne besynderlige følelser hos mig, som jeg forgæves søger at gøre mig rede for."

"Den samme virkning gjorde hans stemme på mig, kæreste moder, og dog er det ganske vist, at ingen af os har hørt den førend her i Madrid. Jeg tænker, at det, som vi tilskriver hans stemme, ligger egentlig i hans tækkelige adfærd, der forbyder os at anse ham for en fremmed. Hvorfor? Det ved jeg ikke, men jeg er ikke nær så undselig for ham, som for noget andet ubekendt mandfolk. Jeg sagde ham uden mindste frygt alle mine barnagtige tanker, og jeg følte en inderlig overbevisning om, at han ville høre med overbærenhed på mine dårligheder. O! jeg tog heller ikke fejl; han var så venlig og opmærksom; han svarede mig så kærligt, så nedladende, han kaldte mig ikke et barn eller behandlede mig hånligt, sådan som vor gamle plumpe skriftefader på slottet. Det er både vist og sandt, om jeg så havde levet tusinde år i Murcia, så havde jeg dog aldrig kunnet lide den gamle tykke pater Dominic."

"Nå, pater Dominic var rigtignok ikke synderlig galant, men han var redelig, venskabelig og velvillig."

"Ah, kære moder! det er sådanne hverdagsegenskaber."

"Gud give, mit barn, at erfarenhed ikke må lære dig, at de er sjældne og dyrebare! Det har jeg kun alt for ofte prøvet. – Men sig mig, Antonia, hvorfor skulle jeg ikke have kunnet se abbeden før?"

"Fordi han er aldrig kommet uden for klosterets mure, siden han blev optaget i det. Han sagde mig netop, at fordi han slet ikke vidste vej, havde

det kostet ham megen umage at finde Sankt Jagos gade, og den ligger dog så nær ved klostret."

"Det kan alt sammen være meget rigtigt, og jeg kan dog derfor have set ham alligevel, før han kom ind i klostret, thi for at komme ud af det, må han jo dog først være kommet ind i det."

"Hellige jomfru! ja vist – men! han kunne jo være født inde i klostret?"

Elvira smilede. "Hm! Det lod sig dog vel ikke så let gøre."

"Tys! nu husker jeg det. Han blev bragt ind i klosteret, da han endnu var et lille barn; almuen siger, at han skal være faldet ned fra Himlen, og at den hellige jomfru Maria har skænket ham til kapucinerklosteret."

"Det var meget kønt gjort af hende. Altså er han faldet ned af himlen, Antonia? Det er dog rigtig temmelig højt at falde."

"Der er også mange, som ikke vil tro det, kære moder, men det må være vantro mennesker. Derfor sagde også vor værtinde til tante Leonella, at han sikkert som et nyfødt barn var blevet sat uden for klosterporten af sine forældre, der har været for fattige til selv at opfostre ham; den afdøde superior havde opdraget ham af medlidenhed, og hos ham var han blevet et mønster på dyd, gudsfrygt, lærdom, og jeg ved ikke alt! Derpå blev han først til ordensbroder, og for kort tid siden har de andre munke udvalgt ham til abbed. Jeg ved nu ikke hvilken af disse to beretninger er den sande – men de stemmer begge to overens på det punkt, at han kom ind i klosteret, førend han kunne tale; og følgelig kan De ikke have hørt ham før."

"Det har du fuldkommen ret i, Antonia; dine slutninger er meget kraftige. Jeg havde ikke troet, at du var så stærk i logikken."

"O, De spøger kun med mig, men så meget desto bedre. Det glæder mig så inderlig meget, at se Dem så munter, og De lader også til at være så rolig og stille – De får vist ikke flere krampetrækninger. O, det vidste jeg nok, at abbedens besøg ville lindre Dem!"

"Det har det også gjort, kæreste barn. Han har beroliget min sjæl angående nogle punkter, som ængstede den, og jeg føler allerede virkningerne af hans trøstende godhed. Mine øjne bliver tunge, og jeg håber at få en lille slummer. Træk gardinerne sammen, min Antonia; men skulle jeg ikke vågne før midnat, så gå i din seng, mit barn, hører du?"

Antonia lovede hende at være lydig, modtog hendes velsignelse, og satte sig ikke langt fra sengen ved sin brodereramme, hvor hun fordrev sin tid

med at bygge kasteller i luften. Hendes munterhed voksede med Elviras bedrede sundhed, og hendes fantasi afmalede hende glimrende og behagelige drømme. I disse spillede Ambrosio ingen ubetydelig rolle. Hun mindedes ham med glad taknemmelighed, men for enhver tanke, som blev ham til del, helligede hun Lorenzo i det mindste to. Således randt tiden hen, indtil klokken slog tolv på det nærliggende kapucinertårn. Antonia huskede på sin moders befaling, og adlød den, omend ugerne. Varsomt trak hun gardinerne fra hinanden. Elvira lå i en dyb, rolig slummer; på hendes kinder blussede den tilbagevendende sundheds farve; et smil røbede venlige drømme, og da Antonia bøjede sig ned over hende, syntes hun at høre hende ånde hendes navn. Sagtelig kyssede hun sin moder på panden, og sneg sig ind i sit sovekammer. Der knælede hun for Sankta Rosalias, hendes skytshelgenindes, støtte, anbefalede sig i Himlens varetægt, og endte sin andagt, som hun fra ungdommen af var vant til, med følgende linjer:

Hymne om midnat.

Hvor tyst er alt! Hør klokkens sidste slag,
der hult igennem nattens mulm genlyder.
Naturen hyllet er i sorgens dragt;
og mørke over jorderige hviler.

Se dødningen af skumle grav opstige,
og rasler rædsomt med de nøgne bene.
Hør uglens skrig sin ven velkommen byder,
mens vild den flagrer om fra grav til grav!

O Gud! Du alle frommes milde fader,
dit øje skuer nådigt ned til mig;
du vogter vennehuld din datters hjerte,
og uden brøde kan hun slumre ind.

Din englehær i drømme mig omsvæver!
og dydens skytsånd ej forlader mig!
at med usmittet sjæl jeg fro kan hilse
dig, guddomsøjet, morgensol igen.

Fra unge barm sig andagts bøn opsvinger
til ham, som skænker fryd og ro og død:
Ukendt med lasten lad mit liv henrinde!
jeg leved skyldfri, lad mig skyldfri dø!!"

Herpå gik Antonia til sengs. Snart fængslede søvnen hendes sanser, og i nogle timer nød hun hin søde rolighed, som kun uskyldigheden kender, og som mangen monark gerne ville bortbytte sin krone for.

7. kapitel

–––––Ah! how dark
Thy long-extended realms and rueful wastes:
Where nought but silence reigns, and night, dark night
Dark as was Chaos ere the infant Sun
Was roll'd together, or had tried its beams
Athwart the gloom profound! The sickley taper,
By glimmering through thy low-browed misty vaults
Furred round with mouldy damps and ropy slime.
Lets fall a supernumerary horror.
And only serves to make thy night more irksome!

Robert Blair:
The Grave.

–––––Ha! hvor mørkt
er ej dit vide, rædselfulde rige,
hvor idel nat og sorgens tavshed hersker!
Bælgmørkt som kaos, før den unge sol
i mulmet sine strålers magt forsøgte.
Den svage fakkel! blegligt skin den kaster
på lave hvælving, fyldt af tykke dunster,
og klædt med ækelt slim og fugtig tåge;
dens glimten viser ikkun nye rædsler,
og gør din skumle nat end mere sort.

Uden at blive røbet kom Ambrosio tilbage til klosteret, indtaget af de skønneste billeder. Med vilje kastede han et slør over den fare, Antonias yndigheder udsatte ham for, så blot den glæde, som han nød ved hendes omgang, og frydede sig ved tanken om den fremtid, som ventede ham. Han benyttede sig af Elviras sygdom til at se hendes datter hver dag. I begyndelsen indskrænkede han sine ønsker til Antonias venskab, men så snart han var overtydet om, at hun kendte denne følelse i dens hele omfang, blev hans øjemed mere bestemt og hans ømhed varmere. Den uskyldige

fortrolighed, hun omgikkes ham med, ophidsede hans begær. Nu, da han var vant til hendes sædelighed, følte han ikke længere så megen ærbødighed og frygt for den. Han beundrede rigtig nok endnu denne egenskab, pigens højeste pryd og ynde, men ikke uden heftig attrå efter at ville tilintetgøre den. Hans lidenskabs ild, og den medfødte skarpsindighed, som han både til sin egen og Antonias ulykke besad kun alt for meget af, erstattede den kundskab om forførelseskunsten, som han manglede. Han lagde uden besvær mærke til de følelser, som begunstigede hans hensigter, og greb begærligt ethvert middel til at forgifte Antonias hjerte. Dette faldt ham imidlertid vanskeligt. Hendes uskyldighed hindrede hende rigtignok i at mærke det øjemed, munken havde for sig, men den ypperlige sædelære, Elviras omhu havde plantet i hendes hjerte, hendes grundige og rigtige forstand, og en indgroet naturlig følelse af alt, hvad der var ret, gjorde hende snart opmærksom på det urigtige i hans lærdomme. Ved nogle få jævne ord kuldkastede hun tit alle hans sofisteriers bygning, og nødte ham til selv at bekende, hvor svag den var imod dyden og sandheden. Nu tog han sin tilflugt til veltalenhed, oversvømmede hende med en strøm af filosofiske paradokser, som hun ikke forstod, og altså ikke heller kunne gendrive, og hindrede hende således i det mindste i at opdage det strafværdige i hans slutninger, selv om han dog ikke kunne overtyde hende om deres rigtighed. Han så, at hendes agtelse for hans åndsstyrke voksede hver dag, og han tvivlede ikke om, at han med tiden kunne bringe hende til sit ønskede mål. Rigtig nok var hans forsøg højst strafværdige, og det sagde han også til sig selv; rigtig nok følte han selv, hvad det var for en skændig nederdrægtighed at forføre uskyldigheden; men hans lidenskab var alt for heftig til, at han skulle kunne lade sit forsæt fare. Han besluttede at drive det igennem, hvad følgen end skulle blive. Hans håb var at overraske Antonia i et ubevogtet øjeblik, for da han hverken så noget andet mandfolk komme der i huset, eller hørte hende eller Elvira nævne noget, så troede han, at hendes unge hjerte endnu var frit.

Imens han således lurede på en lejlighed til at kunne tilfredsstille sin brynde, voksede hans kulde mod Mathilda hver dag. Følelsen af den uret, han begik imod hende, bidrog ikke lidet dertil. Til at dølge den for hende, var han ikke herre nok over sig selv; alligevel frygtede han, at hun i et udbrud af skinsygt raseri skulle røbe den hemmelighed, hans rygte og

endog hans liv beroede på. Hun måtte lægge mærke til hans ligegyldighed, det vidste han, og han skyede hende derfor omhyggeligt af frygt for hendes bebrejdelser. Og alligevel, når han stundom ikke kunne undvige hende, viste hendes milde og venlige adfærd ham dog, at han intet havde at frygte af hendes hævn. Hun havde igen påtaget sig den godmodige, elskværdige Rosarios karakter; hun skånede ham for bebrejdelser over hans utaknemmelighed; men i hendes øjne stod uvilkårlige tårer, og den stille vemod i hendes ansigt og hendes stemme klagede meget mere rørende, end ord kunne formå at gøre. Ambrosio var ikke kold ved hendes kummer; men da han ikke var i stand til at tilintetgøre årsagen dertil, så gjorde han vold på sig selv for at dølge sin medfølelse, og blev ved at forsømme og undvige hende. Mathilda så, at hendes bestræbelser for atter at vinde hans ømhed var frugtesløse, men alligevel dæmpede hun driften til at hævne sig, og blev stedse ved at behandle sin tidligere elsker med øm kærlighed.

Lidt efter lidt kom Elvira sig igen. Hun havde ingen krampetrækninger længere, og Antonia holdt op med at skælve for sin moders liv. Ambrosio så ugerne denne helbredelse. Han følte, at Elviras menneskekundskab ikke ville lade sig bedrage af hans skinhellighed, og at hun let ville opdage hans hensigter med hendes datter. Han besluttede derfor, førend Elvira blev så rask, at hun turde gå ud, at forsøge hvorvidt hans herredømme over den unge Antonia strakte sig.

En aften, da han fandt Elvira næsten fuldkommen frisk, gik han tidligere fra hende end sædvanlig. Han så ikke Antonia i værelset uden for, og vovede at opsøge hende i hendes eget kammer, som blot var adskilt fra hendes moders stue ved en alkove, hvori Florella, tjenestepigen, plejede at sove. Antonia sad med ryggen vendt imod døren, og læste meget opmærksomt i en bog. Hun hørte ham ikke, førend han havde sat sig ved siden af hende. I førstningen blev hun lidt forskrækket, men bød ham derpå meget glad velkommen. Hun ville føre ham ud i salen, men Ambrosio tog hendes hånd, og nødte hende med mild vold til at sætte sig ned igen. Hun samtykkede heri uden modværge, da hun ikke havde begreb om, at det kunne være mere usømmeligt at tale med nogen på ét sted end på et andet. I fuldkommen tillid både til hans og sine egne grundsætninger, satte hun sig ned, og sladrede lige så rolig og glad med ham som nogensinde.

Han så i den bog, hun havde læst i, og som nu lå opslået for hende. Det var Bibelen.

"Hvordan!" sagde munken ved sig selv; "Antonia læser Bibelen, og er dog så uvidende?"

Ved nærmere undersøgelse fandt han imidlertid, at Elvira netop havde mørket det samme. Denne kloge moder beundrede den hellige skrifts skønheder, men hun følte også, at ingen bog, når den læses uden indskrænkning, kan være usømmeligere læsning en ung pige. Mange fortællinger deri opvækker ideer, som ingen kvindelig barm bør huse; alting er tydeligt, og nævnt ved sit rette nævn. Elvira havde derfor besluttet to ting i henseende til Bibelen: For det første, at Antonia ikke skulle læse den, førend hun var på den alder, at hun kunne føle dens skønheder og drage nytte af dens sædelære. For det andet, at hun selv ville gøre en afskrift af den, og forandre eller udelade alle usømmelige steder. Dette var altså den Bibel, som Antonia læste; hun havde fået den for ganske nylig, og slugte den med ubeskrivelig glæde og attrå.

Ambrosio mærkede sin vildfarelse, og lagde atter bogen på bordet.

Antonia talte om sin moders helbredelse med et ungdommeligt hjertes hele sværmeri.

"Jeg beundrer Deres barnlige ømhed," sagde abbeden; "den er et bevis på Deres ypperlige og følende hjerte; hvilken skat får ikke den, som Himlen engang har tiltænkt Deres kærlighed! Dette hjerte, som er så fuldt af kærlighed for en moder, hvad vil det ikke føle for en elsker! eller føler det måske allerede nu for en? Sig mig, min elskelige datter, ved De allerede hvad kærlighed er? Svar mig oprigtigt; glem min klædning, og se blot vennen i mig."

"Hvad kærlighed er?" sagde hun, og gentog hans spørgsmål; "o, det forstår jeg, jeg har allerede elsket mange mennesker."

"Det er ikke det, jeg mener. Den kærlighed, jeg taler om, kan man kun føle for én eneste. Har De aldrig set nogen, som De ønskede Dem til ægtemage?"

"Nej, det har jeg aldrig!"

Dette var nu rigtig nok en usandhed, men det var ikke en brøde. Hun kendte ikke sine følelsers natur for Lorenzo; hans billede blev for hver dag svagere i hendes hjerte, da hun ikke havde set ham siden hans første besøg

hos Elvira, og hertil kom endnu, at hun tænkte sig en mand med al den jomfruelige frygt. Hun svarede altså ganske frimodigt Nej på munkens spørgsmål.

"Og ville De heller ikke gerne se ham, Antonia? Føler De ikke en vis tomhed i Deres hjerte, som De gerne ønskede at få udfyldt? Har Deres bryst intet suk for én, som er Dem kær, men ubekendt? Er det ikke, som om det, der forhen har behaget Dem, nu ikke længere har tillokkelse for Dem? Som om der opstår tusinde nye ønsker, nye ideer, nye følelser i deres barm, som kun lader sig føle, men ikke beskrive? Eller er det muligt, at Deres hjerte bliver alene koldt og ufølsomt, imens De antænder alle andres? Nej, det kan ikke være muligt! Dette smeltende øje, denne rødmende kind, det henrykkende, fortryllende tungsind, som undertiden står malet i Deres åsyn – alt dette modsiger Deres ord. De elsker, Antonia, og søger forgæves at skjule det for mig."

"Fader, De forbavser mig! Hvad er det for en kærlighed, De taler om? Jeg ved hverken hvad den er, eller hvorfor jeg skulle skjule den for Dem, hvis jeg virkelig følte den."

"Har De aldrig fundet nogen, Antonia, som De endnu aldrig for havde set, og som De dog længe syntes at have søgt efter? hvis skabning var Dem bekendt, endskønt den tillige var fremmed for Deres øjne? hvis stemme formildede Dem, behagede Dem, trængte sig ind i det inderste af Deres hjerte? hvis nærværelse glædede Dem, hvis bortgang bedrøvede Dem? for hvem Deres hjerte åbnede sig, og i hvis barm De med ubegrænset tillid kunne udøse alle Deres bekymringer? Har De ikke følt alt dette, Antonia?"

"Jo, det har jeg. Den første gang jeg så Dem, følte jeg det."

Ambrosio var ude af sig selv; han turde næppe tro sine egne øren.

"Den første gang De så *mig*, Antonia?" råbte han. Hans øjne tindrede af henrykkelse og attrå, idet han greb hendes hånd og trykkede den beruset af glæde op til sine læber. "For mig, Antonia? for mig har De følt alt dette?"

"Ja, og endnu stærkere, end De har afmalet det. I samme øjeblik jeg så Dem, følte jeg mig så glad, så fuld af deltagelse! Jeg ventede så længselsfuldt efter at høre lyden af Deres stemme, og da jeg hørte den, forekom den mig så sød! Den talte til mig i et sprog, som hidtil havde været mig ubekendt! Jeg syntes, at den sagde mig tusinde ting, som jeg ønskede at høre! Det kom mig for, som om jeg havde kendt Dem længe, som om jeg

havde en ret til Deres venskab, Deres råd, Deres beskyttelse. Jeg græd, da De forsvandt for mine øjne, og længtes efter der øjeblik, som skulle skænke mig Dem igen."

"Antonia! min Antonia!" råbte munken, og trykkede hende op til sit bryst. "Tør jeg også tro mine sanser? Sig mig det endnu engang, min kære, dyrebare pige! Sig mig endnu engang, at du elsker mig, at du elsker mig med ubegrænset ømhed!"

"Ej, hvad andet? Min moder undtaget, er De mig det kæreste i hele verden."

Ved denne åbenhjertige tilståelse var Ambrosio ikke længere herre over sig selv; med vild brynde trykkede han den bævende, den rødmende pige op til sit utugtige hjerte. Begærligt fæstede han sine læber på hendes, indsugede hendes rene, kyske ånde, vanhelligede med fræk hånd hendes barms skatte, og løftede hende op på sit skød. Forbavset og forlegen over hans adfærd, manglede hun i begyndelsen magt til at modstå ham. Men nu kom hun til sig selv, og søgte at slide sig ud af hans arme.

"Fader! – Ambrosio!" skreg hun, "slip mig! for Guds skyld, slip mig!"

Men den vellystige munk brød sig ikke om i hendes bønner; han vedblev i sit forsæt, og tog sig stadig større og større friheder. Antonia bad, græd, vred sine hænder; yderst forskrækket, skønt hun ikke vidste over hvad, anvendte hun alle sine kræfter på at støde munken tilbage, og ville just råbe om hjælp, da kammerdøren i det samme fo'r op. Ambrosio havde netop så megen åndsnærværelse, at han kunne overveje sin fare. Harmfuld slap han sit rov, og sprang op fra sit sæde. Antonia skreg af glæde, fløj hen imod døren, og befandt sig i sin moders arme.

Foruroliger ved nogle ord af abbeden, som Antonia i sin uskyldighed havde gentaget, ville Elvira se, om hendes mistanke var grundet eller ej. Hun havde alt for megen menneskekundskab til at lade sig bedrage af munkens højtpriste dyd. Hun overvejede adskillige omstændigheder, som hver for sig var uden betydning, men som tilsammen syntes at retfærdiggøre hendes frygt. Hans hyppige besøg, der, så vidt hun vidste, indskrænkede sig til hendes hus alene, hans kendelige urolighed, når han talte om Antonia, hans mandige kraft; men især hans farlige filosofi, som Antonia fortalte hende ord for ord, og som stemte så slet overens med hans tale i hendes nærværelse; dette sammentaget gjorde hende temmelig

mistroisk overfor hans venskabs renhed. Hun foresatte sig altså, hvis det var muligt, at overraske ham, når han næste gang var alene med Antonia. Hendes plan lykkedes. I det øjeblik hun trådte ind i stuen, havde han rigtignok allerede sluppet sit rov, men uordenen i hendes datters påklædning, og skamfuldheden i hans ansigt, sagde hende tydeligt nok, at hendes mistanke var grundet. Alligevel var hun for klog til at ytre den. Hun indså, at det ikke ville være let at rive masken af bedrageren, siden hele byen var så indtaget af ham, og holdt det for farligt at skabe sig sådan en mægtig fjende, især da hun kun havde så få venner. Hun lod derfor, som om hun slet ikke mærkede til den bevægelse, han var i, satte sig ganske roligt hen på sofaen, angav en ubetydelig årsag til, at hun så uventet havde forladt sit værelse, og talte om alle muligt ligegyldigt; som det lod til ganske munter og uden mindste mistro.

Munken, som fik mod ved hendes adfærd, begyndte at fatte sig igen. Han søgte at svare hende uden at synes forlegen, men da han endnu ikke var dreven nok i forstillelseskunsten, så følte han selv, at han bar sig forlegent og underligt ad. Han afbrød snart samtalen, og rejste sig for at forføje sig bort.

Men hvor bestyrtet blev han ikke, da Elvira ved afskeden sagde til ham med megen høflighed, at hun holdt det for urimeligt at han berøvede andre hans selskab, som kunne trænge mere til det end hun. Hun forsikrede ham om hendes stedsevarende erkendtlighed for den nytte, som hun i sin sygdom havde haft af hans omgang og hans formaninger; og beklagede, at hendes huslige sysler, samt den mængde forretninger, som hans stilling naturligvis måtte pålægge ham, i fremtiden ville skille hende ved fornøjelsen af hans besøg. Selv om dette vink var så fint indpakket, var det dog alt for tydeligt til, at det skulle kunne misforstås. Han vovede alligevel at ville gøre en indvending, men Elvira gav ham et blik, der gjorde ham stum. Han så af hendes adfærd, at han var røbet, og turde nu ikke bede om at komme igen. Han adlød derfor uden modsigelse, tog hastigt afsked og gik til klosteret, med hjertet fuldt af raseri og skamfuldhed, af bitterhed og mismod.

Ved hans bortgang fik Antonia lettet en tung sten af sit hjerte, men alligevel gjorde det hende ondt, at hun ikke skulle få ham at se mere. Elvira følte ligeledes en lønlig smerte; den tanke, at han var hendes ven, havde

voldt hende alt for megen fornøjelse til, at hun ikke skulle beklage, at hun nu måtte forandre sine tanker; men hendes sjæl var alt for vant til jordiske venskabers bedragelighed til længe at overlade sig til et skuffet håbs kvaler. Nu søgte hun at gøre sin datter opmærksom på den fare, hun var undveget, men hertil krævedes alt for stor varsomhed for ikke at sønderrive uskyldighedens slør uden at binde uvidenheds bind for hendes øjne. Hun lod sig derfor nøje med at advare Antonia, og bede hende om, aldrig at tale alene med abbeden, hvis han skulle vedblive sine besøg. Dette lovede den lydige datter.

Ambrosio ilede ind i sin celle. Han lukkede døren i lås, og kastede sig med fortvivlelse på sengen. Vild brynde, nagende mismod, skamfuldhed over at være røbet, og frygt for at blive offentlig sat til skue, gjorde hans bryst til en skueplads for den rædselsfuldeste forvirring. Hvad skulle han nu gøre? Forjaget fra Antonias nærværelse havde han nu intet håb om at se en lidenskab tilfredsstillet, som var blevet en del af hans tilværelse. Han betænkte, at hans hemmelighed var i en kvindes vold, og bævede af skræk, når han så ned i den afgrund, som lå for hans fødder – af raseri, når han mindedes, at genstanden for hans begær nu havde været hans, hvis Elvira ikke var. Under de græsseligste forbandelser tilsvor han hende hævn, svor at ville eje Antonia, hvad det end skulle koste. Han sprang ud af sengen, løb vildt op og ned af gulvet, skreg af afmægtig harme, stødte hovedet imod muren, og rasede som et glubende vilddyr.

Denne lidenskabernes storm oprørte endnu hans hjerte, da nogen i det samme bankede sagte på døren. Han mærkede, at man måtte have hørt hans stemme, og turde ikke nægte den uvelkomne gæst at komme ind. Han søgte nu at fatte sig og dølge sin uro; da det nogenlunde var lykkedes ham, skød han låsen fra, åbnede døren, og – Mathilda kom ind.

I dette øjeblik havde han vist hellere set ethvert andet besøg end hendes. Han havde ikke magt nok over sig selv til at skjule sin ærgrelse, ilede tilbage i cellen, og rynkede panden.

"Jeg har noget at bestille," sagde han i en streng og kort tone; "gå Deres vej."

Uden at bryde sig om ham lukkede Mathilda døren i igen, og nærmede sig til ham med en blid og bønlig mine.

"Tilgiv mig, Ambrosio," sagde hun; "for Deres egen skyld tør jeg ikke adlyde Dem. Frygt ikke for mine klager; jeg kommer ikke for at bebrejde Dem Deres utaknemmelighed. Jeg tilgiver Dem af mit ganske hjerte; men da jeg nu engang ikke kan komme til at besidde Deres kærlighed mere, så udbeder jeg mig den bedste gave næst derefter: Deres tillid, Deres venskab. Tilbøjeligheder står ikke i vor magt; den smule skønhed, De engang fandt hos mig, er forsvundet sammen med min nyhed; opvækker den ikke længere Deres attrå, så er skylden min, og ikke Deres. Men vil De derfor undvige mig? derfor frygte mit åsyn? De har sorg, og jeg skulle ikke turde dele den? De har skuffede forhåbninger, og jeg må ikke høre dem? De har ønsker, og jeg tør ikke fremme dem? Dette klager jeg over, men ikke over Deres ligegyldighed imod mig. Jeg har ladet elskerindens rettigheder fare, men intet skal nogensinde formå mig til at frasige mig venindens."

"Ædelmodige Mathilda!" svarede han, og greb hendes hånd. "Hvor meget hæver De Dem ikke op over Deres køns svagheder! Ja, jeg tager imod Deres tilbud. Jeg behøver råd, jeg behøver fortrolighed, og hos Dem finder jeg enhver egenskab, som jeg trænger til. Men at fremme mine hensigter – ak, Mathilda! det står ikke i Deres magt."

"I min og ingen andens. Ambrosio, Deres hemmelighed er ingen hemmelighed for mig. Mit årvågne øje har iagttaget ethvert af Deres skridt, enhver af Deres handlinger. De elsker."

"Mathilda!"

"Hvorfor vil De dølge det for mig? Frygt ikke den usle skinsyge, som besmitter næsten alle af mit køn, min sjæl forsmår en så foragtelig lidenskab. De elsker, Ambrosio, og Antonia Dalfa er genstanden for Deres lue. Jeg kender enhver omstændighed ved denne elskovshandel. Jeg har erfaret enhver af jeres samtaler; ligeledes Deres forsøg på at komme til at nyde Antonia, Deres skuffede forventning og Deres afsked fra Elviras hus. Nu tvivler De om at nå Deres øjemed og besidde Deres elskede, men jeg kommer her for at oplive Deres forhåbninger, og vise Dem vejen til at blive lykkelig."

"Til at blive lykkelig? O, det er umuligt."

"For den dristige er intet umuligt. Forlad Dem på mig, og alting må gå godt. Den tid er kommet, Ambrosio, da hensyn til Deres trøst og rolighed nøder mig til at åbenbare Dem en del af min historie, som De endnu ikke

kender. Hør mig, uden at afbryde mig. Skulle min tilståelse fortørne Dem, så betænk, at mit eneste øjemed var tilfredsstillelsen af Deres ønsker, at gengive Dem hin sjælefred, som De nu savner. Jeg fortalte Dem engang, at min formynder var en mand af ualmindelige kundskaber. Han søgte at meddele min unge sjæl disse kundskaber. Iblandt de mange slags videnskaber, til hvis efterforskning hans nysgerrighed havde drevet ham, forsømte han heller ikke den, som de fleste mennesker anser for en ugudelighed, og atter mange for et blot hjernespind – jeg mener trolddommen. Hans dybe undersøgelser om årsager og virkninger, hans utrættelige iver i den naturlige filosofis studium, hans grundige og ubegrænsede kundskaber om de egenskaber og den kraft, som bor i enhver af klippens ædelstene, i enhver af jordens urter, gjorde ham endelig til det, han så længselsfuldt havde tragtet efter at blive. Hans videlyst var fuldkommen mættet og hans ærgerrighed rigeligt tilfredsstillet. Han pålagde elementerne love; han kunne vende op og ned på naturens orden; hans øje læste fremtidens beslutninger, og Helvedes ånder var hans befalinger underdanige. Hvorfor gyser De? jeg forstår denne spørgende mine. Deres formodning er grundet, men Deres skræk ikke. Min formynder skjulte ikke sin herlige opdagelse for mig, men havde jeg ikke set Dem, så havde jeg dog aldrig benyttet mig af min magt. Jeg gøs, ligesom De, ved tanken om hekseri. Ligesom De gjorde jeg mig en forfærdelig forestilling om følgerne af at opmane en af mørkets ånder. For at bevare et liv, Deres kærlighed lærte mig at sætte pris på, tog jeg min tilflugt til midler, hvis brug jeg bævede for. Mindes De den nat, som jeg tilbragte i Sankta Claras begravelser? Der var det, at jeg, omringet af muldnende dødningeben, vovede at betjene mig af de mystiske skikke, som kaldte en falden engel til min hjælp. Tænk Dem min glæde, da jeg så min frygt ugrundet! Afgrundens ånd adlød mine befalinger, skælvede for min vrede, og jeg fandt, at mit mod havde tilkøbt mig en træl, i stedet for, som jeg troede, at jeg skulle sætte min sjæl i pant til en behersker."

"Ha, uforsigtige! hvad har du gjort? Til den evige fordømmelse har du overgivet dig; et øjebliks vælde har du betalt med tabet af evig salighed! Beror mit begærs tilfredsstillelse på hekseri, så frasiger jeg mig på det højtideligste din hjælp. Følgerne er alt for skrækkelige. Ja, jeg tilbeder

Antonia, men så meget forblinder vellysten mig dog ikke, at jeg skulle ofre mit timelige og evige liv for dens nydelse."

"Latterlige fordomme! fy, Ambrosio, skam Dem dog ved at sukke i en sådan trældom. Hvad vover De vel, ved at tage imod mit tilbud? Hvad skulle bevæge mig til at ville overtale Dem til dette skridt, andet end vel ønske, igen at se Dem lykkelig og rolig? Det er mig, som vil opfordre Helvede til at yde os sin tjeneste; jeg bliver altså forbryderen, og De den, der høster fordel af det. Fare er der ikke ved det. Menneskenes fjende er min slave, ikke min behersker. Er der da ingen forskel på at underkaste sig love og pålægge love, på at befale og at tjene? Vågn op af Deres golde drømme, Ambrosio! Bort med denne frygt, der så lidet sømmer sig for en sjæl som Deres! Overlad den til almuen, og De, vov De at være lykkelig! Følg De i nat med mig ned i Sankta Claras begravelser; vær vidne til mine besværgelser, og Antonia er Deres."

"Ved slige midler kan jeg, *vil* jeg ikke have hende. Hold derfor op med at overtale mig; jeg tør ikke betjene mig af Helvedes bistand."

"De tør ikke? O, hvor har De skuffet mig! Denne sjæl, som jeg holdt for at være så stor og tapper, den viser sig så svag, så barnagtig, så krybende, en slavinde af pøbelagtige vildfarelser, og mindre end en kvindes sjæl."

"Hvordan? jeg kender faren, og skal frivilligt udsætte mig for Forførerens list? for evigt frasige mig mit krav på salighed? søge synet af de ting, som styrter mig i uendeligt mørke? Nej, nej, Mathilda, jeg slutter ikke forbund med Guds fjende."

"Som om De nu var Guds ven! Har De ikke brudt Deres løfte, frasagt Dem hans tjeneste, overladt Dem selv til lidenskabernes drifter? Grunder De ikke på midler til at tilintetgøre uskyldigheden, til at styrte en skabning i fordærvelse, som han dannede efter en engels billede? Hvis hjælp kan De påkalde ved dette prisværdige forehavende uden Djævelens? Skulle seraferne tage hende i deres himmelske varetægt, føre Antonia i Deres arme, og ved deres tjeneste helliggøre pater Ambrosios forbudte glæder? Hvilke dumheder! Men jeg lader mig ikke føre bag lyset, Ambrosio! Det er ikke af dyd, at De afslår mit tilbud; De ville hjertelig gerne tage imod det, men De tør ikke. Det er ikke forbrydelsen, det er straffen som holder Deres hånd tilbage; kærlighed til Gud fængsler Dem ikke, men frygt for hans hævn! De ville gerne fornærme ham i løndom, men De skælver for at

forkynde ham krig. Fy, hvilken usling! som hverken har mod til at være en trofast ven, eller en åbenlys fjende!"

"At forfærdes for lasten, Mathilda, er fortjeneste; i den henseende roser jeg mig af min fejhed. Ja, om mine lidenskaber end har lokket mig bort fra dydens sti, så føler jeg dog endnu en medfødt kærlighed for den i mit hjerte. Men Dem sømmer det kun lidet at bebrejde mig min mened, for det var Dem, som første gang forførte mig til at bryde mit løfte, Dem var det, som først vækkede mine slumrende laster, som lod mig føle religionens lænkers tyngde, og viste mig, at forbrydelsen havde tillokkelser. Men lad end mine grundsætninger have bukket under for mit temperaments styrke, så aldeles har jeg endnu ikke forsaget nåden, at jeg ikke skulle bæve for hekseri, og undvige en så uhyre stor, en så utilgivelig misgerning."

"Utilgivelig, siger De? Hvor er da Deres evindelige praleri med Guds uendelige barmhjertighed? Har han da sidenefter indskrænket den? tager han nu ikke mere med glæde imod en bodfærdig synder? De gør ham uret, Ambrosio; De vil såmænd ikke fattes tid til bod og bedring, og han ikke miskundhed til at tilgive Dem. Giv ham en prisværdig lejlighed til at vise denne godhed og miskundhed! Jo større Deres misgerning er, jo større fortjeneste er det også for ham at tilgive den. Derfor bort med disse barnagtige samvittighedsskrupler! Erkend, hvad der er Dem tjenligt, og følg med mig ned i begravelserne!"

"O, ti stille, Mathilda! Denne spottende tone, dette frække, gudsbespottende sprog er skrækkeligt i enhver mund, men allermest i en kvindes. Hold op med en tale, som kun opvækker rædsel og afsky. Jeg følger ikke ned i begravelserne med Dem, jeg tager ikke imod Deres Helvedes ånders tjeneste. Antonia skal være min, men min ved menneskelige midler."

"Så bliver hun det aldrig! De er forjaget fra hendes nærhed; hendes moder har åbnet hendes øjne, hun kender Deres hensigter, og ved at tage sig i agt for Dem. Endnu mere: hun elsker en anden; en yngling af udmærkede fortjenester ejer hendes hjerte, og sidder De uvirksom, så er hun inden få dage brud. Dette ved jeg af mine usynlige tjenere, som jeg tog min tilflugt til, da jeg mærkede Deres ligegyldighed. De bevogtede enhver af Deres handlinger, meldte mig alt, hvad der foregik hos Elvira, og bragte mig på den tanke at begunstige Deres hensigter. Disse beretninger var min

eneste trøst. Skønt De undveg mig, vidste jeg dog alt, hvad De foretog Dem; ja, takket være denne kostbare gave, var jeg på en vis måde altid hos Dem!"

Med disse ord tog hun et spejl af slebet stål frem, som hun havde skjult under sin munkekappe, og i hvis ramme var indgraveret allehånde sælsomme og ubekendte tegn.

"Under al min kummers byrde, under al min sorg over Deres kulde, frelste denne talismans kraft mig fra fortvivlelse. Man behøver blot at nævne visse ord, og på øjeblikket viser den person sig i det, som iagttageren tænker på. Således, Ambrosio, således havde jeg Dem stedse for mine øjne, selv om De ikke kunne se mig."

Munkens nysgerrighed blev stærk pirret.

"Hvad De der siger, er utroligt! – Mathilda, driver De ikke spot med min lettroenhed?"

"Døm selv!"

Hun gav ham spejlet. Hans nysgerrighed gjorde, at han tog imod det, og hans kærlighed, at han ønskede at se Antonia. Mathilda sagde trylleordene. Straks steg en tyk røg op af tegnene i spejlets ramme, og denne udbredte sig over hele overfladen. Gradvist fordelte den sig igen; munken så en forvirret blanding af farver og billeder. Lidt efter lidt ordnede det hele sig, og han så Antonias yndige skabning i miniature.

Skuepladsen var den lille alkove ved siden af hendes værelse. Hun klædte sig af for at gå i bad. Hendes lange hår var allerede løst op, og svævede ned over hendes alabastes skuldre og bryst. Den forelskede munk kunne i al magelighed beskue de vellystige former, og hendes skabnings beundringsværdige skønhed. Hun kastede sit sidste klædebon af sig, nærmede sig til badet, som stod færdigt til hende, og satte den ene fod i vandet. Det var så koldt, at hun trak den tilbage. Selv om hun ikke troede, at nogen iagttog hende, bragte dog en medfødt sædelighedsfølelse hende til at dække sine yndigheder, og hun stod nu tøvende på kanten af vandet i den mediceiske Venus' stilling. I dette øjeblik fløj en tam bogfinke hen til hende, lagde sit hoved imellem hendes bryster, og syntes at kysse den snehvide hals. Forgæves gjorde den smilende Antonia sig umage for at ryste fuglen af, og tog endelig hånden til hjælp for at jage ham bort fra hans guddommelige tilflugtssted. Længere kunne Ambrosio ikke udholde det. Hans brynde steg indtil vanvid.

"Jeg overgiver mig!" råbte han, og kastede spejlet på gulvet. "Mathilda, jeg følger dig! Gør med mig, hvad du vil!"

Hun ventede ikke på nogen gentagelse af hans samtykke. Det var allerede midnat. Hun fløj ind i sin celle, og snart efter kom hun tilbage med sin lille kurv og nøglen til kirkegården, som var blevet i hendes forvaring siden sidste gang. Hun skyndte på munken.

"Kom!" sagde hun og tog ham ved hånden, "følg med mig, og se virkningerne af Deres beslutning."

Med disse ord trak hun ham hastigt bort med sig. Uden at blive set af nogen kom de ind på kirkegården, åbnede døren ind til begravelserne, og stod nu oven for trappen ned til de underjordiske hvælvinger. Hidtil havde fuldmånens stråler vejledt dem, nu mistede de dens hjælp. Mathilda havde glemt at forsyne sig med en lygte. Idet hun greb Ambrosio ved hånden, steg hun ned af marmortrinnene, men det tykke mørke nødte hende tit at gå langsomt og forsigtigt.

"De skælver!" sagde Mathilda til sin ledsager; "frygt intet, vi er snart på vort bestemmelsessted."

De nåede det sidste trappetrin, og gik stadig videre frem langs med murene. Da de var kommet forbi en pille, blev de pludselig opmærksomme på nogle svage lysglimt langt borte. Derhen vendte de deres skridt. De kom til en lille begravelseslampe, som altid brændte ved Sankta Claras billedstøtte. Denne lampe udbredte et skummelt tusmørke over de massive støtter, hvælvingen hvilede på, men dens lys var dog for svagt til at fordele der tykke mørke, det øverste rum var begravet i. Mathilda tog lampen.

"Vent lidt her!" sagde hun til munken, "om to minutter er jeg hos Dem igen."

Nu ilede hun ned ad en af de gange, som gik ud til siderne fra det sted, hvor Ambrosio stod, og som udgjorde en slags labyrint. Han var nu alene. Rundt om ham herskede det tykkeste mørke, der oplivede de samvittighedsnag, som igen vågnede i hans bryst. Et øjebliks vanvid havde henrevet ham. Skamfuldhed over at ytre sin forskrækkelse havde bevæget ham til at undertrykke den, så længe Mathilda var til stede; men nu da han var alene, indrømmede han den igen sit tidligere herredømme. Han bævede ved tanken om de scener, han havde i vente. På hvilken måde trolddommens blændværk ville virke på hans sjæl, det vidste han endnu

ikke; den kunne nøde ham til at begå en handling, som for evigt rev ham løs fra Himlen. I denne rædselsfulde krise ville han gerne have anråbt Guds bistand, men han følte kun alt for meget, at han ikke længere havde noget krav på en sådan beskærmelse. Han ønskede at kunne gå tilbage til abbediet, men da han var kommet hertil igennem utallige huler og krumveje, så turde han ikke gøre sig håb om igen at finde trappen. Hans skæbne var afgjort, og der var ingen mulighed for at undslippe. Han undertvang derfor sin frygt, og kaldte enhver fornuftsslutning til hjælp for standhaftigt at kunne udholde prøvelsens scene. Han huskede på, at Antonia skulle være lønnen for hans dristighed. Han ophidsede sin fantasi ved at tænke sig enhver af hendes yndigheder. Han bildte sig selv ind, at han (ifølge Mathildas bemærkning) jo havde tid nok til bod og bedring, og da han betjente sig af hendes bistand, og ikke af de onde ånders, så kunne denne misgerning: at øve trolddomskunster, ikke lægges ham til last. Dette havde han læst meget om, og vidste, at så længe han ikke underskrev nogen ligefrem pagt, hvori han frasagde sig sin sjæls forløsning, så længe kunne Satan aldrig få nogen magt over ham, og at indgå nogen sådan pagt, det havde han fuldt og fast besluttet ikke at gøre, hvilke trusler man end ville bruge, og hvad belønning man end ville tilbyde ham.

Dette beskæftigede hans tanker, mens han ventede på Mathilda. Nu hørte han en sagte mumlen ikke så langt fra ham. Han studsede – han lyttede efter. I nogle minutter var der stille, men så begyndte den samme mumlen igen. Det kom ham for, som om nogen våndede sig af smerte. I enhver anden stilling ville denne omstændighed blot have opvakt hans opmærksomhed og nysgerrighed, men nu var hans herskende følelse skræk. Da hans fantasi var opfyldt af tanker om hekseri og spøgelser, så troede han, at en eller anden ånd vandrede således omkring, eller at Mathilda måske var faldet som et offer for sin nysgerrighed, og nu var døden nær under en djævels grumme klør. Lyden syntes ikke at komme nærmere, men stadig lod den sig høre af og til. Undertiden blev den tydeligere – sikkert i samme forhold, som den lidende skabnings pine blev større og mere utålelig. Ambrosio troede af og til at høre enkelte ord; og engang var han fuldkommen vis på, at han hørte en svag stemme sukke:

"Gud! – o, Gud! nej, der er intet håb! Ingen hjælp!"

"Hvad kan dette betyde?" tænkte munken, som endnu næppe var kommet til sig selv igen.

I dette øjeblik lynede en tanke i hans sjæl, som næsten forstenede ham af skræk. Han gøs for sig selv.

"Skulle det være muligt!" fremstønnede han uvilkårligt, "skulle det være muligt! O, hvad jeg dog er for et uhyre!"

Han ønskede at få sin tvivl oplyst, og igen at kunne gøre sin forbrydelse god, hvis det ikke var for sent. Men snart adspredte Mathildas tilbagekomst disse ædelmodige og medlidende følelser. Han glemte den lidende, og så kun sin egen stillings fare. Den genkommende lampes skær forgyldte murene, og få minutter efter stod Mathilda for ham. Hun havde taget sin munkedragt af. Nu var hun klædt i en lang sort kjole, hvorpå der var broderet en mængde ubekendte tegn med guld; kjolen var sammenhæftet med et bælte af ædelsten, hvori der hang en dolk. Hendes hals og arme var blottede; hun havde en gylden stav i hånden; hendes hår flagrede løst om hendes skuldre; hendes øjne tindrede med skrækkelig udtryksfuldhed, og hendes hele åsyn måtte vække frygt og beundring.

"Følg mig!" sagde hun i en dyb og højtidelig tone; "alting er rede!"

Hans knæ skælvede, idet han adlød hende. Hun førte ham igennem adskillige smalle gange. Alle vegne, hvor de kom igennem, viste lampens skin kun de mest rædselsfulde genstande: dødningepander, dødningeben, grave og billeder, som syntes at stirre på dem med rædsel og forundring. Endelig nåede de en stor hule, til hvis høje hvælvingsloft øjet forgæves søgte at svinge sig op. Et tykt mørke udfyldte det tomme rum; fugtige dunster ramte munkens hjerte, og sorgfuld lyttede han efter blæsten, som hvinede gennem de ensomme hvælvinger. Her standsede Mathilda, og vendte sig om til Ambrosio. Frygten havde bleget hans kinder og læber. Med et blik fuldt af vrede og foragt bebrejdede hun ham hans fejhed, men uden at tale et eneste ord. Hun satte lampen på gulvet ved siden af kurven, befalede Ambrosio at tie ganske stille, og begyndte derpå sine ceremonier. Hun gjorde først en kreds om ham, siden om sig selv, tog derpå en lille flaske op af kurven, og gød nogle dråber ud på jorden. Så bukkede hun sig ned over stedet, mumlede nogle uforståelige ord, og straks hævede en bleg, svovlagtig lue sig op fra jorden. Den voksede gradvis og udbredte sig til sidst i bølger over den hele flade, de to kredse undtaget, hvori Mathilda og

munken stod. Nu steg den langs op ad de høje, udhuggede stenpiller, gled hen under loftet, og forvandlede hulen til en umådelig stor sal, fuld af blå, bævende ild. Denne ild havde ingen varme ved sig: tværtimod synes stedets overordentlige kulde at vokse hvert øjeblik. Mathilda vedblev sine besværgelser; af og til tog hun forskellige ting op af kurven, hvoraf den største dels brug og navn var munken ubekendte, men blandt de få sager, han kendte, var tre menneskefingre, og et Agnus Dei, som hun brød i tre stykker. Alt dette kastede hun i luen foran sig, som straks fortærede det.

Munken betragtede sin ledsagerinde med ængstelig nysgerrighed. Pludselig udstødte hun et højt og gennemtrængende skrig. Hun syntes at have fået et anfald af vanvid; hun rev håret af sit hoved, slog sig for brystet, faldt i raseriets vildeste stillinger, og jog dolken, som hun trak ud af sit bælte, ind i sin venstre arm. Blodet strømmede ud; da hun stod ved den yderste kant af kredsen, sørgede hun for, at det kom til at dryppe uden for. Flammerne trak sig tilbage fra det sted, hvor hendes blod var dryppet. Tykke skyer vældede ud af den blodige jord, og steg lidt efter lidt op i mod loftet af hulen. På samme tid hørtes et tordenskrald, ekkoet genlød rædsomt gennem de underjordiske gange, og jorden bævede under troldkvindens fødder.

Og nu angrede munken sin forvovenhed. Besværgelsens højtidelige sælsomhed havde forberedt ham på noget overordentligt og rædsomt. Frygtsom ventede han at få en ånd at se, der meldte sit komme ved torden og jordskælv. Han så sig derfor om med ængstelig vildskab, og mente, at hans øjne skulle møde et så rædselsfuldt syn, at det straks ville berøve ham hans sanser. En kold gysen fo'r gennem alle hans lemmer; han var ikke i stand til at stå på sine ben, men sank ned på det ene knæ.

"Han kommer!" råbte Mathilda meget glad.

Ambrosio rystede over sit hele legeme, og ventede angst på en djævels ankomst. Hvor stor var ikke hans forbavselse, da nu et fuldkomment kor af en harmonisk musik fulgte oven på tordenskraldet, og tonede i hans øre! I samme øjeblik skiltes skyen ad, og han så en skabning, skønnere end fantasien nogensinde kunne afmale den. Den lignede en attenårs yngling, og dens skønhed i vækst og ansigt overgik al beskrivelse. Den var ganske nøgen; en klar stjerne tindrede i dens pande, to rosenrøde vinger spirede ud af dens skuldre, et bånd af mangefarvet ild omslyngede dens silkelokker,

som legede omkring dens hoved, snoede sig i en mængde figurer, og strålede med en klarere glans end ædelstenens. Diamantringe omslyngede ynglingens arme og ben, og i hånden holdt han en myrtegren, forfærdiget af sølv. En blændende glorie omsvævede ham; han var indhyllet i rosenfarvede skyer, og ved hans stemme udåndede en vederkvægende vestenvind vellugt i hulen. Henrykt over et så uventet syn, stirrede Ambrosio med fryd og beundring på ånden; men hvor skøn han end var, så lå der dog noget vildt i dæmonens øjne, og et lønligt tungsind i hans træk, som røbede den faldne engel, og opfyldte tilskueren med lønlig bæven.

Musikken tav. Mathilda talte til ånden, men i et for munken ubekendt sprog, og i samme sprog fik hun svar. Hun syntes at påstå noget, som dæmonen vægrede sig ved at gøre. Han kastede sit harmfulde blik på Ambrosio, hvis mod da straks forsvandt. Mathilda påtog sig nu en forbitret mine, talte i en høj og bydende tone, og hendes bevægelser viste, at hun truede ham med at hævne sig. Dette virkede. Ånden faldt på knæ, og rakte hende meget ydmygt myrtegrenen. Så snart hun havde fået denne, lod musikken sig atter høre; en tyk sky indhyllede ånden, de blå luer forsvandt, og et tykt mørke herskede i hulen. Munken veg ikke af stedet; alle hans sjælekræfter var fængslet af glæde, frygt og forbavselse. Omsider da mørket fordelte sig, så han Mathilda stå ved siders af sig i sin sædvanlige munkedragt, og med myrtegrenen i hånden. Der var intet spor tilbage af besværgelsen, og hvælvingerne blev kun oplyst af begravelseslampens svage stråler.

"Det er lykkedes mig," sagde Mathilda; "omend med større møje, end jeg i begyndelsen troede. Lucifer, som jeg opmanede, vægrede sig først ved at adlyde mine befalinger, og jeg måtte tiltvinge mig hans underdanighed ved mine mægtigste tryllemidler. Jeg har måttet love aldrig mere at opfordre hans hjælp for Deres skyld. Benyt Dem derfor med klogskab af en lejlighed, som aldrig kommer igen. Mine trolddomskunster nytter Dem i fremtiden ikke oftere; De har intet håb mere om overnaturlig bistand, hvis De ikke selv vil påkalde dæmonerne og indgå betingelserne for deres tjeneste. Men dette vil De aldrig gøre. De fattes den sjælsstyrke, som bringer dem til lydighed, og de vil ikke være Deres frivillige tjenere, hvis De ikke betaler den fastsatte pris. Denne eneste gang vil de adlyde Dem. Her har De midlerne til at komme til at nyde Deres elskede, men vogt Dem vel for at lade denne

lejlighed gå Dem af hænde. Se denne kunstige myrtegren. Når De tager den i hånden, så vil enhver dør flyve op for Dem. I morgen nat kan De ved hjælp af den komme ind i hendes sovekammer; ånd tre gange på den, nævn hendes navn, og læg grenen på hendes hovedpude. En dødlignende slummer vil da straks synke ned over hende, og berøve hende al kraft til at sætte sig imod Deres forehavende. Søvnen vil vare til daggry. I denne tilstand kan De mætte Deres begær uden frygt for at blive opdaget; for når dagens lys siden adspreder trolddommens virkninger, vil Antonia rigtignok mærke, at hun er vanæret, men uden at vide ophavsmanden til det. Så vær da lykkelig, min Ambrosio, og gid denne tjeneste overtyder dig om mit rene og uegennyttige venskab! Natten må snart være forbi; lad os derfor vende tilbage til klosteret; vort fravær kunne ellers let opvække forundring."

Abbeden tog med stille taknemmelighed imod talismanen. Hans tanker var blevet alt for forvirrede ved denne nats eventyr, til at han skulle kunne udtrykke sig sømmeligt, ja endog til at føle gavens hele værd. Mathilda tog lampen og kurven, og førte sin elskede ud af den hemmelighedsfulde hule. Hun hængte lampen tilbage på dens tidligere plads, og nu gik de i mørke hen til trappen. Den opstigende sols første stråler hilste dem, og lettede dem opgangen. Begge ilede nu ud af begravelserne, lukkede døren i, og nåede snart den vestlige klostermur. Ingen mødte dem, og de kom ubemærkede ind i deres respektive celler.

Nu begyndte munkens forvirring at gå over. Han glædede sig over sit eventyrs lykkelige udfald, og mens han overvejede myrtegrenens egenskaber, anså han allerede Antonia for at være i hans vold. Indbildningskraften afmalede ham igen de lønlige yndigheder, som tryllespejlet havde vist ham, og utålmodigt længtes han efter den følgende midnat.

8. kapitel

The crickets sing, and man's o'erlaboured sense
Repairs itself by rest: our Tarquin thus
Did softly press the rushes, ere he waken'd'
The chastity he wounded. – Cytherea!
How bravely thou becomst thy bed! fresh lyly!
And whiter than the sheets! –

Shakespeare:
Cymbeline

Nu grillen [Note 3] *kvidrer, og i søvnens arme*
den trætte skabning sødeligen hviler;
så var Tarquini slummer, før han vækked'
den kyskhed, som han siden grusomt såred'. –
O Cytherea! hvor yndigt pryder du dit bløde leje!
Du lilje! mere snehvid, end det linned
Du hviler på. –

Alle markis de las Cisternas eftersøgninger var frugtesløse. Agnes var tabt for ham. Fortvivlelsen virkede så voldsomt på hans legeme, at han faldt i en lang og farlig sygdom. Denne afholdt ham fra at aflægge det besøg han havde tiltænkt Elvira, til ikke liden sorg for hende, som var uvidende om årsagen til hans udeblivelse. Ved sin søsters død var Lorenzo blevet forhindret i at betro sin onkel sine hensigter med Antonia. Uden hertugens befaling turde han, ifølge Elviras befaling, ikke komme hende for øjne, og da hun nu ikke længere hørte det mindste, hverken om ham eller hans kærlighed, så formodede hun, at han måtte enten have fundet et bedre giftermål, eller at han ifølge højere befaling havde slået hendes datter rent ud af sine tanker. Hendes urolighed over Antonias skæbne voksede for hver dag, men alligevel bar hun dog med fasthed og tålmod sine skuffede forhåbninger i henseende til markisen og Lorenzo, så længe hun endnu havde abbedens beskyttelse tilbage. Nu havde hun også mistet denne. Hun var fuldkommen overbevist om Ambrosios lastefulde hensigter med hendes

datter, og hendes hjerte svulmede af bitter kummer, når hun betænkte i hvilken nederdrægtig, forræderisk og fordærvet verden hendes død ville efterlade den venneløse, den ubeskyttede Antonia. Således sad hun i hele timer og stirrede vemodigt på den elskelige pige; hun syntes rigtignok at høre på hendes uskyldige tale, men egentlig var hendes tanker dog kun henvendt på de lidelser, ét eneste øjeblik kunne styrte hendes kære skabning i. Hun slyngede da tit sine arme om Antonia, hældede sit hoved op mod hendes barm, og vædede den med hede tårer.

Imidlertid modnedes en begivenhed, som hun blot havde behøvet at vide for at blive ganske fri for al uro. Lorenzo ventede kun på en gunstig lejlighed til at underrette hertugen om det giftermål, han havde i sinde at slutte, men en omstændighed, som indtraf på dette tidspunkt, nødte ham til endnu i et par dage at opsætte sin erklæring.

Don Raymonds sygdom syntes at tage til. Lorenzo var uafladelig hos ham, og plejede ham med sand broderlig ømhed. Både sygdommens årsag og virkning bedrøvede Agnes' broder inderligt, og kun Theodors sorg kunne sammenlignes med hans. Denne elskværdige knøs forlod ikke sin herre noget eneste øjeblik, og anvendte alle midler for at lindre hans lidelser. Markisens kærlighed til sin afdøde fæstemø, eller rettere sagt, kone, var således sammensmeltet med hans inderste væsen, at enhver kunne tydeligt se, at han ikke ville overleve hendes tab. Intet kunne holde ham tilbage i livet uden den tanke, at hun levede endnu og trængte til hans bistand. Hvor fuldkomment hans venner endog var overbevist om det modsatte, søgte de dog at bestyrke ham i den mening, der udgjorde al hans trøst. Man forsikrede ham hver dag, at der var anstillet nye undersøgelser for at erfare Agnes' skæbne; man opdigtede historier om adskillige forsøg, som man havde gjort på at snige sig ind i klostret, og anførte omstændigheder, som rigtignok ikke bestemt lovede den ulykkeliges befrielse, men som dog i det mindste vedligeholdt håbet om det. Hver gang man fortalte markisen, at et af disse foregivne forsøg var mislykkedes, blev han yderst opbragt. Alligevel troede han dog ikke, at de følgende skulle have samme skæbne, og smigrede sig stedse med, at det næste forsøg ville få et heldigere udfald.

Theodor var den eneste, som virkelig søgte at iværksætte hans herres indbildninger. Han havde altid planer til at komme ind i klostret, eller dog i det mindste at få nogen underretning om Agnes af nonnerne. Når han

forlod Don Raymond, så skete det sikkert kun for at iværksætte et af disse anslag. Lig en anden Proteus forandrede han hver dag sin skikkelse, men alle hans forvandlinger nyttede ham kun såre lidt. Han kom altid tilbage uden mindste tidende, hvorved han kunne bestyrke sin herre i hans forhåbninger. En dag fik han det indfald at forklæde sig som en tigger; han lagde et plaster over der venstre øje, tog sin guitar i hånden, og stillede sig uden for klosterporten.

"Er Agnes indespærret i klosteret," tænkte han, "og hører hun min stemme, så vil hun mindes den, og måske hitte på midler til at underrette mig om sin nærværelse."

Han blandede sig derfor imellem en hob tiggere, som hver dag samlede sig uden for Sankta Claras klosterport for at få den suppe, som nonnerne plejede at uddele om middagen. Alle de andre tiggere havde potter eller skåle at tage maden i. Men Theodor, som intet sådant kar havde taget med sig, bad om tilladelse til at turde spise sin andel uden for klosterporten. Hans søde talestemme, hans ansigt, som var kønt, selv om der var klistret et plaster over hans ene øje, indtog den gode gamle partnerske, som tillige med en anden nonne var beskæftiget med at rette an til alle betlerne. De bad Theodor at vente, indtil de andre var gået, og lovede at samtykke i hans begæring. Mere forlangte han ikke, for suppen betød jo ikke så meget for ham. Han takkede derfor portnersken, satte sig tæt ved porten på en bred sten, og stemte sin guitar, imens stodderne fik mad.

Så snart trængslen var forbi, vinkede man ad Theodor, at han skulle komme hen til porten, og bad ham at træde ind. Dette lod han sig ikke bede to gange om, men idet han satte foden over den hellige dørtærskel, lod han, som han følte sig gennemtrængt af ærbødighed for den og af ydmyg frygt ved synet af de ærværdige mødre. Hans foregivne ængstelse smigrede nonnernes forfængelighed, og de søgte at opmuntre ham. Portnersken tog ham ind i sit eget lille talekammer, men den anden nonne gik imens ned i køkkenet, og bragte ham en dobbelt portion af en bedre suppe, end den de andre tiggere havde fået. Portnersken gav ham nogle frugter og lidt syltetøj af hendes eget forråd, og de bad ham nu begge to at tage til takke. Al denne godhed gengældte han, som det lod, med udmærket taknemmelighed og en mængde velsignelses-ønsker over sine velgørerinder. Imens han spiste, beundrede nonnerne hans fine ansigtstræk, hans skønne hår, og den

tækkelighed og ynde, som lå i enhver af hans bevægelser. Den ene hviskede medfølende til den anden, at det var ubodelig skade, at sådan en dejlig yngling skulle være udsat for den onde verdens forførelser, han, som dog kunne blive en værdig støtte for den katolske kirke. Hun endte med, at det ville være en sand tjeneste at vise Himlen, hvis man bad priorinden at lægge et godt ord ind for ham hos den ærværdige pater Ambrosio, om han ville optage stodderen i kapucinerordenen.

Da dette var afgjort, ilede portnersken, der, som i ethvert kloster, var en person af stor indflydelse, hastigt ind i abbedissens celle. Her afmalede hun Theodors fortjenester med så blændende farver, at den gamle dame blev nysgerrig efter at se ham. Portnersken måtte derfor føre ham hen til talegitteret. Imidlertid havde den foregivne betler udfrittet den anden nonne om Agnes' skæbne, men hun bekræftede kun hvad priorinden allerede forhen havde sagt: at Agnes var blevet syg, da hun kom ud af skriftestolen, og at hun fra det øjeblik af ikke havde forladt sengen; hun havde selv været til stede ved hendes ligbegængelse. Ja, hun forsikrede endog, at hun havde selv set liget, og med egne hænder hjulpet til at lægge det i kisten. Denne tidende betog Theodor det sidste håb; men siden han dog engang havde drevet sagen så vidt, ville han alligevel se, hvad ende det ville tage.

Nu kom portnersken tilbage, og befalede ham at følge med hende. Han adlød, og blev ført ind i talestuen, hvor priorinden allerede stod ved talegitteret. Alle nonnerne omringede hende, brændende af nysgerrighed efter en scene, som lovede dem nogen moro. Theodor hilste med dyb ærbødighed, og hans nærværelse formåede endog for et øjeblik at formilde priorindens strenge åsyn. Hun stillede ham adskillige spørgsmål om hans forældre, hans religion, og årsagen til hans nærværende nødlidende forfatning. Hans svar var fuldkommen tilfredsstillende og fuldkommen løgnagtige. Man ville derpå høre hans tanker om munkelivet. Han talte om det med højagtelse og ærbødighed. Nu sagde priorinden til ham, at han kunne måske blive optaget i en gejstlig orden; hendes anbefaling ville rydde den hindring, hans fattigdom ellers ville være, af vejen, og han kunne trygt stole på hendes beskyttelse, når hun fandt ham værdig til den. Theodor forsikrede hende, at det ville være hans ærgerrigheds højeste mål at fortjene

hendes nåde. Priorinden befalede ham at komme igen dagen derpå; hun ville da tale nærmere med ham, og forlod nu gitteret.

Hidtil havde nonnerne været så tavse som graven af ærbødighed for deres domina, men så snart hun var gået, overvældede de ham med en syndflod af spørgsmål. Han havde allerede betragtet enhver af dem med megen opmærksomhed. Ak! Agnes var ikke deriblandt! Han kunne næppe få stunder at svare, således regnede det ene spørgsmål ned efter det andet. Én ville vide, hvor han var født, fordi hun kunne høre på hans udtale, at han var en fremmed? en anden, hvorfor han havde et plaster over det ene øje? Søster Helena spurgte, om han ikke havde en søster, der lignede ham, for så ville hun gerne have hende til veninde; og søster Rachel mente ved sig selv, at hun syntes dog bedre om broderen. Theodor havde sin morskab af at binde de lettroende nonner alle de galskaber på ærmet, som han faldt på. Han fortalte dem alle sine eventyr, og gjorde tilhørerinderne overmåde forbavsede ved at gøre de naragtigste beskrivelser over kæmper, vilde folk, skibbrud, og øer, beboede af menneskeædere og vanskabninger, og flere slige mærkværdige omstændigheder. Han sagde, at han var født i Terra incognita, at han var blevet opdraget på et hottentottisk universitet, og at han havde været i to år i Schlesien hos amerikanerne.

"At jeg mistede mit øje," sagde han, "det var en retfærdig straf, for min manglende ærbødighed for den hellige jomfru på min anden pilgrimsrejse til Loretto. Jeg stod tæt ved alteret i det underfulde kapel, da munkene ville give billedstøtten dens bedste kjole på. Man befalede alle pilgrimmene at lukke øjnene i, indtil denne højtidelighed var forbi; endskønt jeg ellers er meget from og gudfrygtig, så var min nysgerrighed dog denne gang alt for stærk. I samme øjeblik – min misgerning vil rigtig gøre Dem ganske forfærdede, ærværdige damer – i samme øjeblik, da munkene gav hende en ren særk på, kunne jeg ikke bare mig; jeg vovede at åbne mit venstre øje, og skottede en ganske lille smule hen til støtten. Ja, men det øjekast var også det sidste! Jeg kunne ikke udholde den forfærdelige glorie, som overstrålede den hellige jomfru. Jeg skyndte mig at lukke mit profane øje, og fra det øjeblik af har jeg såmænd aldrig mere kunnet åbne det."

Mens han fortalte dette underværk, korsede alle nonnerne sig, og lovede, at de ville bede den hellige jomfru om at skænke ham sit syn igen. De undrede sig meget over hans lange rejser og over de mange forunderlige

eventyr, han havde haft, da han dog var så ung. Nu fik de øje på hans guitar, og spurgte, om han forstod musik? Han svarede meget beskedent, at det ikke tilkom ham at dømme om sin kunst; det ville han overlade til dem. Man bad ham at begynde.

"Men vogt Dem vel for at synge nogen vanhellige ting," sagde den gamle portnerske.

"Forlad De Dem på min forsigtighed," svarede Theodor; "jeg vil netop synge en romance, hvori de unge piger advares om at vogte sig for de falske mandfolk; det er en sand historie, som har tildraget sig i Dannemark."

"I Dannemark, siger De?" mumlede en gammel nonne; "er det ikke der, at alle folkene er sorte?"

"Nej, jeg beder om forladelse, ærværdige moder; de er lysegrønne, med brandgult hår og knebelsbarter."

"Hellige Guds moder! Lysegrønne?" råbte søster Helena; "o, det er aldrig muligt!"

"Aldrig muligt?" sagde portnersken med en hånlig og triumferende mine, "og hvorfor skulle det ikke være muligt? Jeg husker meget godt, at jeg i min ungdom selv har set nogle folk af den slags."

Nu satte Theodor sit instrument i stand. Han havde læst en historie om en konge af Engelland, hvis fangenskab blev opdaget ved en af hans venner, som sang en vise uden for hans fængsel, og han håbede, at en lignende plan skulle hjælpe ham til at finde Agnes, hvis hun var i klostret. Han valgte en dejlig romance, som han tit havde hørt hende synge på slottet Lindenberg; måske melodien kunne trænge frem til hendes ære, og at han kunne høre hende gentage hans kvad. Hans guitar var stemt, og han ville just til at begynde. –

"Men, mine damer," sagde han, "De må dog først vide, at det stakkels land Dannemark er forfærdelig plaget af trolde, hekse og spøgelser. Ethvert element har dér sine egne dæmoner. I skovene bor der en fjendtlig magt, som hedder *en ellekonge*; han lader træerne gå ud, ødelægger kornet på marken, og hersker over nisserne og varulvene. Det er ellers en gammel majestætisk mand, med en guldkrone på hovedet og et langt hvidt skæg, men at se ham bag til, det er et forfærdeligt syn, for han er ganske hul i ryggen. Hans største glæde er at lokke børn bort fra deres forældre, og så snart han har fået dem hen i sin hule, så river han dem i tusinde stykker.

Floderne beherskes af et andet ondt væsen, som kaldes *havmanden*; han er altid fuldt beskæftiget med at oprøre havet, at forvolde skibbrud, og at trække skibsfolkene ned under bølgerne, når de af en hændelse falder over bord. Han ser ud som en kriger, og vil gerne fange unge piger i sine garn. Hvad han bestiller med dem, når han først har fået dem ned under vandet, det lader jeg Dem selv dømme om, mine ærværdige damer! – *Ildkongen* synes at bestå af lutter flammer; han har at befale over lygtemændene, som lokker vandrerne ud i sumpe og moradser, og han leder lynstrålerne hen til det sted, hvor de kan gøre mest skade. Den sidste af disse elementariske ånder hedder *skykongen*; han ser ud som en skøn yngling, og har to brede sorte vinger på ryggen; men skønt hans udvortes er så indtagende, er han dog ikke et hår bedre end alle de andre. Alt, hvad han bestiller, er at opvække storm og uvejr, at rykke hele skove op med rode, og kaste slotte og klostre omkuld på deres beboere. Den første har en datter, som er dronning over feerne og sylferne, og den anden en moder, en mægtig troldkvinde; de er begge to lige så ondskabsfulde som faderen og sønnen. Jeg mindes ikke ret, om de andre to dæmoner har familie, og for denne gang vil jeg også holde mig til havmanden alene. Han er helten i min romance, og jeg ville blot først give Dem et begreb om, hvad det er for en personage."

Nu spillede han et kort præludium, hævede sin stemme så meget som han kunne, for at blive hørt af Agnes, og sang følgende vers:

Liden Gunver. Note 4)

En dansk romance.

Liden Gunver vandrer som helst i kvæld,
så tankefuld.
Hendes hjerte var voks, hendes unge sjæl
var prøvet guld.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Liden Gunver meder med silke-snor
ved havets bred!
Da hævedes bølgen, og vandet fo'r
så brat afsted.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Skøn havmand sig op af havet skød,
beklædt med tang.
Hans øje var kærligt, hans tale var sød,
som harpens klang.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Liden Gunver, du martrer mig dag og nat,
med elskovs ild.
Mit hjerte vansmægter, min sjæl er mat.
O vær dog mild!
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Du række mig kun din snehvide arm,
på sømands tro;
så trykker jeg den til min brændende barm,
så får jeg ro.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Liden Gunver, mit bryst, bag sit hårde skæl,
er blødt og ømt.
Trofast er mit navn, min ukunstlede sjæl
foragter skrømt.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Og er dig min arm til så stor behag,
til trøst og ro;
skøn havmand, så skynd dig, så kom kun og tag
dem begge to!
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Han trak hende fra den stejle bred,
glad ved sin svig.
Som storm var hans latter, men fiskerne græd
ved Gunvers lig.
O vogt dig, mit barn, for de falske mandfolk!

Theodor holdt op at synge. Nonnerne græd over den stakkels Gunvers skæbne, og frydede sig tillige over hans skønne stemme og den færdighed, hvormed han behandlede sit instrument; men nu var deres bifald Theodor såre ligegyldigt, skønt der vel kunne have været tider, da det ville have smigret ham meget. Hans list var ikke lykkedes ham. Han gjorde forgæves pause imellem hvert vers; ingen stemme svarede hans, og han opgav håbet om at blive en anden Blondel.

Klosterklokken mindede nu nonnerne om, at det var på tide at forføje sig ind i spisesalen. De måtte forlade gitteret, men da de takkede ynglingen for den morskab, hans musik havde forskaffet dem, bad de ham at komme igen næste dag. Dette lovede han dem. For desto vissere at få ham til at holde ord, sagde nonnerne, at i fremtiden kunne han altid stole på at få et måltid mad i klostret, og enhver af dem gav ham en lille foræring. En gav ham en æske syltetøj, en et Agnus Dei; nogle bragte ham relikvier, voksbilleder og indviede kors; andre skænkede ham kunstfærdige håndarbejder, hvilket nonnerne altid plejer at være meget dygtige til, broderier, kunstige blomster, kniplinger og bånd. Alt dette skulle han sælge, for at kunne klæde sig sømmeligere, og man forsikrede ham, at han ville let blive af med det, eftersom spanierne plejer at sætte stor pris på sådanne klosterarbejder. Efter at han tilsyneladende havde taget imod alle disse foræringer med megen ærbødighed og taknemmelighed, mærkede han, at han manglede en kurv til at bære dem bort i. Adskillige nonner løb afsted for at hente en, men blev standset af en aldrende nonne, som nu kom tilbage, og som Theodor ikke før havde set. Hendes blide ansigt og ærværdige åsyn indtog ham straks.

"Ah!" sagde portnersken, "der kommer moder Sankta Ursula med en kurv."

Hun nærmede sig til gitteret, og gav Theodor kurven; den var flettet af vidjer og foret med lyseblåt atlask; på alle dens fire sider var malet scener af den hellige Genovevas historie.

"Her er min gave," sagde hun og trykkede ham den i hånden, "forsmå den ikke, gode yngling. Den synes rigtignok kun at være af ringe værd, men den har mange skjulte dyder."

Hun ledsagede disse ord med et udtryksfuldt øjekast, som Theodor meget godt lagde mærke til. Da han tog imod kurven, nærmede han sig så tæt som muligt til gitteret.

"Agnes!" hviskede hun med næppe forståelig stemme.

Men Theodor hørte det udmærket. Han begreb straks, at der måtte være en hemmelighed skjult i kurven, og hans hjerte bankede af utålmodighed og glæde. Imidlertid kom priorinden. Hun så mørk og harmfuld ud, og om det var muligt, endnu strengere end ellers.

"Moder Sankta Ursula, jeg ønsker at tale under fire øjne med Dem."

Nonnen skiftede farve, og mistede øjensynlig al fatning.

"Med mig?" svarede hun med synkende stemme.

Abbedissen befalede hende at følge med sig, og dette skete. Straks efter lød klosterklokken anden gang, nonnerne ilede bort, og satte Theodor i stand til at kunne bringe sit bytte i sikkerhed. Henrykt over omsider at have en tidende til markisen, fløj han mere end han løb, så længe indtil han nåede hotel de las Cisternas. Inden få minutter stod han foran sin herres seng med kurven i hånden. Lorenzo var netop hos ham, og søgte at trøste sin ven over en ulykke, som han kun følte alt for levende selv. –

Markisen fo'r op i sengen, da han så Theodor. Den ild, som Agnes' død havde udslukt, antændtes igen i hans bryst, og hans øjne tindrede af hed forventning. Lorenzos følelser var ikke meget svagere, og med utrolig utålmodighed ventede han på at få nøglen til denne hemmelighed. Han håbede, at der skulle ligge et brev på bunden af kurven. Forgæves! Man ledte atter, men ikke med bedre held. Omsider fik Don Raymond øje på en åbning i det blå atlaskes foer; han rev den større, og trak en smal lap papir ud, som hverken var sammenlagt eller forseglet. Udskriften var til markis de las Cisternas, og han læste nu det følgende:

> "Jeg har genkendt Deres page, og vover at sende Dem disse få linjer. Lad kardinal-hertugen forskaffe Dem en befaling til at sætte mig og priorinden fast, men gør ikke brug af den før fredag nat klokken tolv. Da er Sankta Claras højtid; nonnerne holder en fakkelprocession, hvor jeg er til stede. Vogt Dem vel for, at Deres hensigt ikke bliver røbet. Skulle et eneste ord vække priorindens mistanke, så hører De aldrig

mere fra mig. Vær forsigtig, hvis Agnes' minde og ønsket om at straffe hendes mordere er Dem kære. Jeg har ting at sige Dem, hvorved Deres blod vil isne af forfærdelse.

Sankta Ursula."

Så snart markisen havde læst disse linjer, faldt han aldeles livløs om på sit leje. Det håb, som hidtil havde vedligeholdt hans tilværelse, forsvandt nu, og disse linjer overtydede ham kun alt for sikkert om, at Agnes var ikke mere. Lorenzo følte sig ikke så heftigt angrebet ved denne tidende, for han havde fra begyndelsen af troet, at hans søster ikke havde fået nogen naturlig død. Da han nu så sin mistanke bekræftet ved søster Sankta Ursulas brev, opvakte denne vished ingen anden følelse i hans barm, end det ønske at straffe morderne efter fortjeneste. Der kostede megen møje at bringe markisen til sig selv igen. Så snart han kunne tale, udbrød han i forbandelser imod sin elskedes mordere, og lovede dem den mest udmærkede hævn. I afmægtig harme blev han ved at rase og martre sig selv, indtil hans legeme, der var svækket ved sorg og sygdom, ikke længere kunne udholde det, og sank i en ufølsom dvale. Hans sørgelige forfatning rørte Lorenzo inderligt; han ville gerne være blevet hos sin ven, men andre sysler kaldte ham bort; han skulle udvirke arrestbefalingen for priorinden i Sankta Claras kloster. Han overlod derfor Raymond til de dueligste lægers omsorg, og begav sig på vej til kardinal-hertugens palads.

Hvor fortrædelig blev han ikke ved at erfare, at statsforretninger havde kaldt kardinalen til en temmelig fjerntliggende provins. Indtil fredag var der endnu fem dage, og han håbede, at når han blev ved at rejse, uden at sinke sig et eneste øjeblik, kunne han måske dog komme tids nok tilbage til processionen skulle holdes. Det lykkedes ham. Han fandt kardinal-hertugen, og forestillede ham priorindens sandsynlige strafværdighed, og sammes skrækkelige virkninger på Don Raymond. Nogen kraftigere grund end den sidste kunne han aldrig have anført. Markisen var den eneste af alle kardinal-hertugens frænder, som han holdt synderlig meget af; han var hans yndling, og priorinden kunne derfor i hans øjne aldrig begå nogen større forbrydelse end at sætte hans liv i fare. Han udfærdigede ufortøvet arrestbefalingen, og gav desuden Lorenzo et brev med til en af de øverste inkvisitionsbetjente, som han pålagde at besørge fuldbyrdelsen af hans

befaling. Med disse papirer ilede Medina tilbage til Madrid, som han nåede om fredagen få timer før aften. Han fandt markisen noget roligere, men så svag og kraftesløs, at han uden stor anstrengelse hverken kunne tale eller røre sig. Efter en times forløb gik Lorenzo fra ham for at meddele sin onkel sit forehavende, og levere Don Ramirez de Mello kardinalhertugens brev. Den første blev gennemtrængt af rædsel, da han erfarede sin ulykkelige broderdatters skæbne; han opildnede Lorenzo endnu mere til at straffe hendes mordere, og lovede om natten at ledsage ham til Sankta Claras kloster. Don Ramirez tilsagde ham sin hjælp, og udsøgte en hob stærke politibetjente for at kunne hindre enhver mulig modstand fra almuens side.

Men imens Lorenzo tragtede efter at rive masken af hyklersk skinhellighed, vidste han ikke hvor mange lidelser denne last beredte ham fra en anden kant. Understøttet af Mathildas helvedes-bistand, havde Ambrosio besluttet den uskyldige Antonias ulykke.

Det for hende skæbnesvangre øjeblik var kommet. Hun havde ønsket sin moder godnat. Ved hendes sidste kys følte hun en ualmindelig trøstesløshed dale ned i sit hjerte. Hun var gået fra hende, nu vendte hun igen om, kastede sig i hendes moderlige arme, og badede hendes kinder med sine hede tårer. Hun følte sig beklemt ved afskeden, og en hemmelig anelse sagde hende, at de aldrig mere skulle ses. Elvira søgte ved munterhed at få hende til at lade denne barnagtige ængstelse fare. Hun skændte mildt på hende, fordi hun nærede en sådan ugrundet bedrøvelse, og viste hende, hvor farligt det var at overlade sig til slige sørgelige tanker; men på alle sine formaninger fik hun intet andet svar end:

"Moder! kære moder! o, Gud give, at denne nat var forbi!"

Elvira, hvis uro for sin datters skæbne stedse lagde en vigtig hindring i vejen for hendes helbredelse, var endnu ikke kommet sig af sin sidste farlige sygdom. Denne aften befandt hun sig slettere end ellers, og lagde sig før sin sædvanlige sengetid. Antonia forlod ugerne og bedrøvet sin moders sovekammer, og fæstede med tungsindig udtryksfuldhed sine øjne på hende, indtil døren var lukket i imellem dem. Hun gik nu ind i sit eget kammer med et hjerte fuldt af de bitreste følelser. Hun syntes, at alle hendes udsigter var indhyllede i en evig nat, og at verden intet ejede mere, som det var umagen værd at leve for. Hun sank om på en stol, støttede sit hoved på sin ene arm, og stirrede med tomt blik ned på gulvet, mens de

mørkeste billeder svævede for hendes indbildningskraft. Hun var endnu stadig i denne ufølsomme tilstand, da hun blev vækket af den ved at høre en blid musik neden for sit vindue. Hun åbnede vinduet for at kunne høre desto bedre, og kastede sit slør over ansigtet. Ved månens skin opdagede hun adskillige mennesker med guitarer og lutter nedenfor; noget fra dem stod et mandfolk, som var indsvøbt i en kappe, og hvis hele skabning lignede Lorenzos overmåde meget. Heri tog hun ikke fejl. Det var ham selv; han havde ved sit æresord forpligtet sig til ikke at vise sig for Antonia uden sin onkels samtykke; men alligevel søgte han dog undertiden ved en serenade at overtyde sin elskede om sin kærligheds stadighed. Hans list havde ikke den virkning han ønskede. Antonia var langt fra at drømme om, at denne serenade gjaldt hende. Hun var alt for beskeden til at tro sig værdig til en sådan hyldest, og i den tanke, at den måtte være for en dame i nabolaget, sørgede hun over, at Lorenzo elskede en anden.

Den melodi, man spillede, var huld og klagende. Den stemte ganske overens med Antonias sindstilstand, og hun hørte med fornøjelse på den. – Omsider holdt musikken op, de spillende gik bort, og alting var igen tyst på gaden. Antonia forlod ugerne vinduet. Hun anbefalede sig efter sædvane i den hellige Rosalias varetægt, bad, og gik til sengs. Søvnen indfandt sig snart og befriede hende for hendes angst.

Klokken var næsten to, førend den vellystige munk vovede at henvende sin gang til Antonias bolig. Klostret lå, som man allerede ved, ikke langt fra Sankt Jagos gade. Ubemærket kom han til huset. Her stod han stille, og tøvede et øjeblik. Han overvejede sin misgernings hele afskyelighed, følgerne af en opdagelse og sandsynligheden af, at Elvira, efter hvad der allerede tidligere var hændet, ville kaste al sin mistanke på ham. På den anden side sagde han til sig selv, at hun dog ikke kunne ytre mere end en mistanke; beviser om hans brøde kunne der ikke anføres, og det ville synes umuligt, at Antonia var blevet vanæret, uden at vide hvornår, hvor og af hvem; endelig troede han også, at hans rygte var alt for fast grundet til, at det kunne lade sig rokke af to ubekendte kvinders tomme beskyldninger. Den sidste slutning var nu aldeles urigtig. Han vidste ikke, hvor ustadig det offentlige bifalds luft er, og at et eneste øjeblik er nok til at gøre dén til en afsky for verden, som i går var dens afgud. Alting vel overlagt, besluttede han at iværksætte sit forehavende. Han gik op ad trappetrinene til

gadedøren. Så snart han havde berørt døren med s sølv-myrtegrenen, så fløj den op, og han kunne gå ind uden mindste hindring. Derpå lukkedes den igen af sig selv.

Ledsaget af månens stråler gik han langsomt og sagte op ad trappen. Ængstelig så han sig hvert øjeblik om. Hans skygge syntes ham at være en spejder, hver susen af natteluften troede han var en menneskelig stemme. Bevidstheden om hans strafværdige forehavende faldt tungt på hans hjerte, og gjorde det tungt og forsagt. Alligevel gik han altid videre frem. Han kom til Antonias kammerdør. Her stod han stille og lyttede. Alting var lyst inden for. Overtydet om, at hans slagtoffer lå i søvnens arme, vovede han at gribe fat om dørhåndtaget. Døren var lukket i lås og modstod hans bestræbelser, men aldrig så snart havde han berørt den med talismanen, førend slåen gik fra. Niddingen så sig inde i kammeret, hvor den uskyldige slumrede uden at ane den fare, som svævede om hendes leje. Døren lukkede sig igen efter ham, og låsen trak sig for.

Ambrosio sneg sig varsomt nærmere. Han frygtede for, at et af brædderne i gulvet skulle knage under hans fod, og holdt sin ånde tilbage, indtil han stod tæt ved sengen. Det første han nu gjorde, var at udføre den magiske ceremoni, som Mathilda havde lært ham; han åndede tre gange over myrtegrenen, udtalte Antonias navn, og lagde den på hendes hovedpude. De virkninger, grenen allerede før havde frembragt, lod ham slet ikke tvivle om dens magt over hans elskedes søvn, hun, som nu var indviet til fordærvelsen. Han så hende altså nu ganske i sin vold , og hans øjne tindrede af vellyst og utålmodighed. Nu betragtede han dristigt den slumrende skønhed. En enlig lampe, som brændte foran den hellige Rosalias billedstøtte, udbredte et svagt lys i værelset, og tillod ham at mønstre alle den hulde skabnings yndigheder. Årstidens varme havde nødet hende til at skubbe sengetæppet lidt til side; Ambrosios frække hånd skyndte sig nu at rive det helt af hende. Hun hvilede sit ansigt på den ene af sine alabasterarme, den anden lå henslængt i elskværdig skødesløshed. Nogle lokker af hendes hår havde trængt sig frem under musselinet, som skulle skjule det, og svømmede ned over hendes barm, som hævede sig med langsomme og regelmæssige slag. Luftens varme havde meddelt hendes kinder en stærkere rødme end sædvanlig. Et ubeskrivelig sødt smil legede omkring hendes modne korallæber, som af og til udåndede et sagte suk

eller en lyd. En fortryllende uskyld og renhed prydede hendes hele skabning, og selv i hendes nøgenhed lå der en sædelighed, som var en ny tilskyndelse for den vellystige munks brynde.

I nogle øjeblikke slugte han med øjnene de yndigheder, der snart skulle blive et offer for hans tøjlesløse lidenskab. Hendes halvåbne mund syntes at indbyde til kys; han bøjede sig ned over hende, fæstede sine læber på hendes, og indsugede med henrykkelse hendes åndedrags vellugt. Denne fornøjelse forøgede hans attrå efter større glæder. Hans brynde steg til den rasende højde, som opflammer et dyr. Ikke et øjeblik længere ville han opsatte sine ønskers tilfredsstillelse, og rev det klædebon af, som endnu var ham i vejen.

"Almægtige Gud!" råbte en stemme bag ved ham; "bedrager mine sanser mig ikke? Er dette blændværk?"

Skræk, forvirring, harme trængte med disse ord ind i Ambrosios hjerte. Han forfærdedes, og vendte sig om. Elvira stod i kammerdøren, og stirrede med afsky og forbavselse på munken.

En rædsom drøm havde vist hende Antonia på bredden af en afgrund. Hun så hende stå skælvende på skrænten; hvert øjeblik syntes at true hende med fald, og Antonia skreg jamrende: "Hjælp, min moder! Hjælp! – Endnu et øjeblik, og det er for sent!" Elvira vågnede yderst forskrækket. Dette syn havde gjort alt for dybt indtryk på hendes sjæl, hun kunne ikke lægge sig til hvile igen, førend hun vidste sin datter i sikkerhed. Hun sprang ud af sengen, kastede en let morgendragt over sig, gik igennem alkoven, hvor pigen sov, ind i Antonias kammer, og kom netop tids nok til at rive hende ud af voldsmandens kløer.

Munkens skamfuldhed og Elviras forfærdelse syntes at have forvandlet dem begge til stenstøtter. De stirrede målløse på hinanden. Elvira kom først til sig selv igen.

"Det er ingen drøm," råbte hun, "og Ambrosio står virkelig for mig! Den mand, som Madrid priser som en helgen, finder jeg ved midnatstide ved mit ulykkelige barns seng! – O, du hykleriske uhyre, allerede længe har jeg haft mistanke – hvad siger jeg? Mistanke? Nej, allerede længe har jeg haft vished om dine skændige hensigter, men medynk med den menneskelige skrøbelighed bevægede mig til at skåne dig. Men – at tie længere, der ville være en forbrydelse. Hele byen skal erfare din utugtighed. Usling! af dig vil

jeg rive masken, og overtyde kirken om, hvad det er for en slange, den nærer ved sin barm."

Bleg, forvirret og skælvende stod den overraskede synder foran hende. Han ville gerne have forringet sin misgerning, men forgæves ledte han om retfærdiggørelse. Han kunne ikke få andet frem, end afbrudte ord og undskyldninger, som modsagde hinanden. Elviras harme var alt for rimelig; hun kunne ikke skænke ham den tilgivelse, han bad om. Hun svor at vække alle naboerne, og lade ham tjene til advarsel for alle tilkommende hyklere.

Hun ilede nu hen til sengen, kaldte på Antonia, trak hende i armene, da hendes kalden ikke ville hjælpe, og løftede hendes hoved i vejret. Kogleriet var alt for mægtigt. Antonia forblev uden følelse, og sank tilbage på lejet, da hendes moder slap hende.

"Denne slummer kan ikke være naturlig!" skreg Elvira højst forfærdet, og hendes forbitrelse voksede hvert øjeblik, "her stikker en hemmelighed under. Men skælv, hykler!! Snart skal din hele skændsel blive åbenbaret. Til hjælp! Til hjælp! Flora! vågn op! kom ind! kom ind!"

"Hør mig blot et øjeblik, madonna!" råbte munken, som kom til sig selv igen ved den overhængende fare; "jeg sværger Dem til, ved alt hvad der er helligt, endnu er Deres datters ære ubesmittet. Tilgiv mig min overtrædelse! Skån mig for den skændsel at blive røbet, og lad mig uhindret gå tilbage til mit kloster. O, vær nådig og opfyld mit ønske! Jeg lover ikke alene, at Antonia i fremtiden skal være sikker for mig, men også, at mit hele øvrige liv –"

Elvira afbrød ham hastigt: "Antonia sikker for dig? jeg vil sætte hende i sikkerhed. Du skal ikke længere bedrage nogen moders tillid. Din ondskab skal blive bekendt for alle og enhver. Hele Madrid skal forfærdes over din troløshed, dit hykleri og din utugtighed! Flora! kom ind! kom ind! siger jeg!"

Imens hun sagde dette, mindedes munken Agnes' advarsel. Således havde hun bedt ham om barmhjertighed, og således havde han afvist hendes bønner! Nu var turen kommet til ham at lide, og han måtte tilstå, at hans straf var retfærdig. Imidlertid blev Elvira ved at kalde Flora til hjælp, men hendes stemme kvaltes således af vrede, at pigen, som lå i dyb søvn, ikke kunne høre hendes råben. Elvira vovede ikke at gå ind i alkoven, hvor

Flora lå, af frygt for at munken skulle benytte sig af denne lejlighed til at undvige. Dette var også hans hensigt. Han håbede, når han først kunne have nået klosteret, uden at være blevet bemærket af andre end Elvira , så ville hendes enlige vidnesbyrd ikke forslå til at fælde et rygte, der var så rodfæstet som hans i Madrid. Han samlede derfor de klæder sammen, som han allerede havde kastet af sig, og ilede hen mod døren med dem. Elvira, som mærkede hans forehavende, fulgte efter ham, greb ham ved armen førend han kunne få tid at skyde slåen fra, og holdt ham tilbage.

"Intet forsøg på at undvige!" sagde hun; "De kommer ikke ud af dette kammer, førend jeg har vidner til Deres forbrydelse."

Forgæves søgte Ambrosio at slide sig løs. Elvira holdt ham fast, og fordoblede sit skrig om hjælp. Hans fare blev altid større og større. Hvert øjeblik ventede han, at der skulle komme folk til; drevet til vanvid ved denne truende ødelæggelse, fattede han en lige så djævelsk som fortvivlet beslutning. Han vendte sig pludselig om, greb Elvira med den ene hånd i struben, således at hun ikke længere kunne skrige, kastede hende voldsomt omkuld med den anden, og slæbte hende hen til sengen. Bestyrtet over dette uventede angreb, havde hun næppe styrke nok til at værge sig, mens munken trak en af de puder, som lå under hendes datters hoved, hen til sig, stoppede hende den for munden, satte sit knæ af alle kræfter på hendes bryst, og søgte at gøre en ende på hendes liv. Den lidende, hvis naturlige styrke voksede ved dødens forfærdelige angst, værgede sig længe, men forgæves. Munken så uden medynk hendes lemmers krampagtige bæven under ham, og udholdt med umenneskelig fasthed synet af hendes dødskvaler. Nu var det forbi – han mærkede ikke længere til nogen trækning, tog puden bort, og så på hende. Hendes ansigt var overtrukket med en rædsom sorthed, intet lem rørte sig mere, blodet var standset i hendes årer, hendes hjerte var holdt op at banke, og hendes hænder var stive og kolde. Ambrosio så denne skabning, der engang havde været så ædel og majestætisk, forvandlet til et koldt, sjælløst, ækelt lig.

Næppe var denne græsselige misgerning begået, førend munken erkendte sin forbrydelses hele afskyelighed. En kold sved badede hans legeme, hans øjne lukkedes, han vaklede hen mod en stol, og sank omkuld i den, næsten lige så livløs som den ulykkelige, der lå udstrakt for hans fødder. Af denne tilstand blev han vækket ved nødvendigheden af at flygte,

og ved den fare, det ville være for ham, at blive fundet i Antonias kammer. Han havde ikke længere lyst at føre sig sin misgerning til nytte. Antonia var ham nu en rædselfuld genstand. Dødens isnen var kommet i stedet for den ild, der før brændte i hans lastefulde bryst. De billeder, som svævede for hans sjæl, var døden, synden, den nærværende skændsel og tilkommende straf. Martret af samvittighedsnag og frygt gjorde han sig rede til at tage flugten, men alligevel havde forskrækkelsen dog ikke så ganske berøvet ham hans sanser, at han ikke tog de forholdsregler i agt, som var nødvendige for hans sikkerhed. Han lagde puden tilbage på dens plads, tog sine klæder på, og gik med den ulyksalige talisman i hånden og vaklende trin hen mod døren. Forvildet af frygten troede han, at hele legioner af spøgelser satte sig imod hans flugt. Hvor han end vendte sig hen, syntes det forfærdelige lig at ligge ham i vejen, og det varede længe, inden han blot kunne komme hen til døren. Den fortryllede gren gjorde atter sin virkning. Døren gik op, og han ilede ned af trappen. Ubemærket kom han tilbage til klostret; der lukkede han sig inde i sin celle, og overlod sin sjæl til en frugtesløs angers pinsler og til angsten for den opdagelse, som truede ham.

9. kapitel

Tell us, ye Dead! will none of you in pity
To those you left behind disclose the secret?
O! that some courteous ghost would blab it out,
What 'tis you are, and we must shortly be.
I've heard that souls have sometimes
Forewarn'd men of their death: 'twas kindly done
To knock and give the alarm. ––

Robert Blair:
The Grave.

Sig, hedenfarne! Vil for efterladte venner
da ingen af jer gravens nat opklare?
O! ville dog en snaksom ånd fortælle,
hvad I nu er og vi snart skal vorde!
Man siger mig, at hedenfarne sjæle
har varslet mennesket om nære død;
sligt var jo venskabs dåd. ––

Med gysen overværede Ambrosio sin hastige fremgang i lasten. Den uhyre forbrydelse han nylig havde begået, gennemtrængte ham med rædsel. Uafladelig stod den myrdede Elvira for hans øjne, og hans forbrydelse var allerede straffet ved hans samvittigheds pinsler. Alligevel blev dette indtryk meget svækket af tiden; en dag gik hen efter den anden, uden at man fattede mindste mistanke om ham. Følelsen af at forblive ustraffet, forsonede ham med synden. Han fattede nyt mod, og brød sig mindre om sit hjertes bebrejdelser, da han ikke frygtede for at blive opdaget. Mathilda søgte af alle kræfter at lindre hans uro. Ved den første efterretning om Elviras død syntes hun at komme i heftig bevægelse, og gjorde fælles sag med munken i at beklage den ulykkelige vending denne tildragelse havde taget; men da hun så, at han var lidt roligere og mere villig til at høre hendes grunde, begyndte hun straks at tale om hans fejltrin i mildere udtryk, og at ville bilde ham ind, at han var mindre strafværdig, end han

selv syntes at tro. Hun forestillede ham, at han havde jo kun betjent sig af den almindelige, medfødte selvopholdelses ret; enten måtte *han* dø eller Elvira; og hun var faldet som et offer for sin egen uforsonlighed og for sin beslutning om at gøre ham ulykkelig. Tillige påstod hun, at da han allerede tidligere havde gjort sig mistænkt af Elvira, så var det en lykke for ham, at døden havde forseglet hendes læber, og hindret hende i at ytre sin mistanke. Han havde altså blot befriet sig for en fjende, der havde så megen kundskab om hans vildfarelser, at den gav hende våben i hænderne imod ham, og som desuden var den største hindring i hans hensigter med Antonia. Mathilda opmuntrede ham atter til at søge at opnå disse hensigter. Hun forsikrede ham, at nu da datteren ikke længere var beskyttet af sin moders årvågne blik, ville det være ham en smal sag at få hende i sin vold, og søgte at puste til hans begær ved at rose Antonias skønhed. Hun nåede til sidst fuldkommen sit mål.

Det var, som om de forbrydelser, hans lidenskab havde forført ham til, kun havde forøget deres heftighed; for han længtes nu mere end nogensinde før efter at komme til at eje Antonia. Det samme held, hvormed hans brøde dengang var blevet dulgt, håbede han også at have i fremtiden. Døv for alle samvittighedens påmindelser besluttede han for enhver pris at tilfredsstille sit begær, og ventede blot på en lejlighed til at kunne en gentage sit tidligere forehavende. Men nu kunne de samme midler ikke atter bruges. I fortvivlelsens første anfald havde han brudt den fortryllede gren i tusinde stykker. Mathilda erklærede ham rent ud, at han ikke måtte forvente videre hjælp af de underjordiske magter, hvis han ikke ville indgå de fastsatte betingelser. Ambrosio havde fuldt og fast foresat sig, ikke at gøre dette. Så længe han bevarede sin ret til forløsning, mente han, at han ikke behøvede at tvivle om den Eviges miskundhed og nåde, hvor stor hans syndeskyld end var. Han vægrede sig derfor med fasthed mod at indgå en pagt med den onde ånd, og da Mathilda fandt, at han var så halsstarrig, søgte hun heller ikke længere at overtale ham. Hun anstrenge sin opfindsomhed for at finde er middel til at skaffe Antonia i abbedens vold; og ak! dette middel tilbød sig kun alt for snart af sig selv.

Den ulykkelige pige sørge imidlertid dybt over tabet af sin elskede moder. Hver morgen, når hun vågnede, var det første, hun gjorde, at ile ind til Elvira. Den dag, som fulgte efter Ambrosios ulykkesvangre besøg,

vågnede hun senere end sædvanligt. Gud, hvilket syn! Elviras afsjælede legeme lå for hendes fødder; skrækken overvældede hende, og hun sank omkuld med et højt skrig. Hun trykkede liget op til sit hjerte, følte dets isnende kulde, og lod det igen falde ud af sine arme med en modbydelighed, som hun ikke kunne overvinde. Skriget vækkede Flora, som ilede hende til hjælp. Det rædsomme syn gennemtrængte hende med en gysen, men hendes angst var lydeligere end Antonias; huset skingrede af hendes jammerklager, mens Antonia, som sorgen næsten havde dræbt, kun kunne lette sit beklemte bryst ved suk. Floras skrig trængte omsider frem til venindens øren, og hendes skræk og bestyrtelse over årsagen til denne støj var ubeskrivelig. Man sendte straks bud efter en læge, men så snart han havde kastet et blik på liget, erklærede han, at det lå uden for hans kunsts grænser at kalde det til live igen. Han søgte derfor heller at stå Antonia bi, hun som nu trængte så meget til hans hjælp. Hun blev bragt til sengs, imens veninden beskæftigede sig med at besørge Elviras begravelse. Madame Jacintha var en god ærlig kone, hjælpsom, medlidende og from; men hendes forstand var kun såre mådelig, og hun blev stedse plaget af frygt og overtro. Hun gyste ved den blotte tanke om, at tilbringe en nat i et hus med et lig. Hun troede fuldt og fast, at Elviras ånd da ville lade sig se for hende, og sådan et syn ville være hendes banesår. Hun foresatte sig derfor at sove næste nat hos en af sine naboersker, og påstod, at begravelsen måtte og skulle være dagen efter. Sankta Claras kirkegård lå nærmest, der skulle Elvira altså begraves. Madame Jacintha tilbød at ville bestride alle omkostningerne ved det. Hun kendte ikke Antonias kår, men troede, at hun måtte være fattig, siden hendes moder havde levet så tarveligt. Uden synderligt håb om at se sin godgørenhed belønnet besluttede hun dog at sørge for en anstændig begravelse, og at behandle Antonia med al mulig agtelse.

Dette var et nyt eksempel på, at ingen dør af sorg. Understøttet af ungdom og sundhed kom hun sig igen af den sygdom, som hendes moders død havde forvoldt hende; men det faldt hende vanskeligere at glemme sorgen. Hendes øjne stod altid fulde af tårer, enhver småting angreb hende, og hendes barm nærede øjensynlig en dyb og rodfæstet tungsindighed. Det mindste ord om Elvira, den ubetydeligste omstændighed, der mindede hende om denne elskede moder, kunne styrte hende i den inderligste

bedrøvelse. Ah, hvor meget ville denne ikke blevet forøget, hvis hun havde kendt den pine, hvori hendes moder endte sit liv! Men lykkeligvis havde hun slet ingen formodning om dette. Elvira var tit blevet angrebet af hastige krampetrækninger; man mente, at disse var pludselig kommet over hende, hun var krøbet ind i sin datters kammer for at søge hjælp hos hende; der var hun blevet så stærkt angrebet, at hendes allerede svækkede helbred ikke kunne stå imod længere, og hun havde således måttet dø, inden hun kunne komme hen og tage nogle af de dråber, som ellers plejede at lindre hende, og som stod i en flaske på Antonias kamin. Dette troede alle de få mennesker, som vidste af Elviras død at sige. Alle mente, den var naturlig, og glemte den, undtagen hun, som den med rette var så skrækkelig for.

Antonias forfatning var virkelig højst ubehagelig og sørgelig. Alene, midt i en by fuld af overdådighed og ødselhed, var hun slet forsynet med penge og endnu slettere med venner. Hendes tante Leonella var endnu stadig i Cordova, og hun vidste ikke engang hendes adresse.

Fra markis de las Cisternas hørte hun slet intet mere. Allerede for lang tid siden havde hun holdt op at tro, at Don Lorenzo følte noget for hende. Til hvem skulle hun da henvende sig i denne kritiske forfatning? Hun ville gerne have rådført sig med Ambrosio, men hun mindedes sin moders formaninger om at undgå ham så meget muligt, og hendes sidste samtale med Elvira havde oplyst hende nok om hans hensigter til at gøre hende varsom i fremtiden. Imidlertid havde hendes moders advarsel dog ikke ganske kunnet forandre hendes gode tanker om munken. Hun følte endnu stadig hans venskab, hans omgang nødvendig for sin lykke; hun så hans lyder med partiske øjne, og kunne ikke overtale sig til at tro, at han virkelig ville forføre hende. Men Elvira havde nu engang befalet hende, at hun skulle lade hans bekendtskab fare, og hun ærede sin moders bud alt for højt til nogensinde at være dem ulydig.

Endelig besluttede hun at søge råd og bestyrtelse hos markis de las Cisternas, som dog var hendes nærmeste pårørende. Hun meldte ham skriftligt og med få ord sin trøstesløse forfatning, og bad ham at tage sig af sin broderdatter, at lade hende vedblive at nyde Elviras pension, og tillade hende igen at bebo hendes forrige tilflugtssted, hans gamle slot i Murcia. Men en ulykkelig skæbne hvilede over Antonia. Havde hun blot én dag før henvendt sig til markisen, ville hun være blevet modtaget som hans

broderdatter, sat til at bestyre hans husholdning, og have undgået alle de ulykker, som nu truede hende. Dette havde altid været Raymonds plan med hende; men i begyndelsen håbede han at lade Agnes stille Elvira dette forslag, og siden efter blev hans forehavende opsat den ene dag efter den anden, dels af sorg over hans elskedes tab, dels formedelst den farlige sygdom, som i nogen tid fængslede ham til sengen. Han havde pålagt Lorenzo at forsyne hende med så mange penge, som hun behøvede, men Elvira, som ikke gerne ville være den unge mand forbunden, havde forsikret ham, at hun for nærværende tid slet ikke trængte til nogen pengeunderstøttelse.

Markisen faldt derfor aldrig på, at en lille opsættelse på hans side kunne sætte hende i mindste forlegenhed, og hans sindslidelser og sygdom kunne vel undskylde hans skødesløshed.

Havde han vidst, at Elviras død efterlod hendes datter venneløs og uden beskyttelse, så havde han vel taget forholdsregler for at betrygge hende for enhver fare. Men så lykkelig skulle den stakkels Antonia ikke være. Den dag hun sendte sit bud til paladset de las Cisternas var netop den, da Lorenzo var rejst fra Madrid. Markisen lå den første fortvivlelse over visheden om, at Agnes ikke mere var til. Han var afsindig, og da hans liv var i fare, turde ingen komme ham nær. Flora fik at vide, at han ikke i øjeblikket var i stand til at læse breve, og at nogle få timer ville afgøre hans skæbne. Med dette utilfredsstillende svar måtte hun gå tilbage til Antonia, hvis forfatning nu blev sørgeligere end nogensinde før.

Flora og madame Jacintha gjorde sig al umage for at trøste hende. Den sidste bad hende at slå sig til tåls, og lovede hende, så længe de blev sammen, at omgås hende som sit eget barn. Antonia så, at den gode kone havde virkelig fattet venskab for hende, og trøstede sig ved den tanke, at hun dog ikke var ganske forladt. Nu fik hun et brev, hvorpå udskriften var til Elvira. Hun åbnede det med megen glæde, da hun genkendte Leonellas hånd, og fandt en meget omstændelig beretning om alt, hvad der var hændet hendes tante i Cordova. Hun meldte, at hun havde vundet sit legat, at hun havde mistet sit eget hjerte, men omvendt havde erobret den elskværdigste af hele apotekerlaugets hjerte. Hun føjede til, at hun ville være tirsdag aften i Madrid, og skulle da have den fornøjelse at forestille sin kære ægtefælle for familien. – Hvor lidet Antonia end syntes om Leonellas

giftermål, så glædede hun sig dog såre meget over hendes hastige tilbagekomst, og over udsigten til igen at være hos en af sine pårørende, for hun anså det for højst usømmeligt, som en ung kvinde at være blandt lutter fremmede, uden at nogen brød sig om hendes opførsel, eller beskyttede hende imod de angreb, hendes værgeløse stilling udsatte hende for. Med den største utålmodighed længtes hun derfor efter den næste tirsdag. Den kom omsider. Fuld af ængstelig forventning lyttede Antonia efter hver en vogn, som rullede hen ad gaden. Ingen holdt uden for hendes dør; det blev sent ud på aftenen og Leonella kom ikke. Antonia besluttede at sidde oppe og vente på sin tantes ankomst, og madame Jacintha og Flora ville, trods alle hendes indvendinger, gøre hende selskab. Langsom og dvælende gik hver en time. Med Lorenzos afrejse til Madrid var serenaderne ophørt; forgæves ventede hun at høre det sædvanlige guitarspil uden for sine vinduer. Hun tog sit eget instrument og gjorde nogle greb i strengene, men musikken morede hende ikke i aften, og hun lagde snart guitaren ned i futteralet igen. Hun satte sig ved sin brodereramme, men intet ville lykkes; hun manglede silke, hvert øjeblik gik tråden over, og synålene var så rappe til at falde på gulvet, som om de kunne være levende. Til sidst faldt en gnist af lyset ned på en broderet violguirlande, hun havde gjort sig megen umage med, og som hun holdt meget af; dette gjorde hende så fortrædelig, at hun kastede nålen fra sig, og lod rammen være. Der stod skrevet, at alting skulle være hende imod i nat. Hun var et rov for kedsomhed, og tilbragte sin tid med forgæves ønsker om sin tantes ankomst.

Mens hun således gik urolig op og ned ad gulvet, faldt hendes øjne tilfældigvis på hendes moders sovekammerdør. Hun huskede, at Elviras lille bogsamling stod derinde, og tænkte, at hun måske kunne finde en underholdende bog iblandt dem. Hun tog lyset og gik ind. Tusinde smertelige forestillinger svævede for hendes hukommelse. Det var første gang, at hun havde været der siden sin moders død. Den skumle stilhed, som herskede derinde, den uredte seng, den kolde kamin, hvorpå der stod en udslukt lampe, og nogle døende planter i vinduet, som var blevet forsømt siden Elviras hedenfart, indgav Antonia en tungsindig gysen. Nattens mørke forøgede denne følelse. Hun satte sit lys på bordet, og sank om i en stor lænestol, hvori hendes moder så mange gange havde siddet. Ak! nu skulle hun aldrig mere finde hvile i den! Uvilkårlige tårer randt ned

over hendes kinder, og hun overlod sig til sin sorg, der voksede hvert øjeblik.

Skamfuld over sin svaghed rejste hun sig endelig op, og søgte det, som havde lokket hende ind i denne sorgens bolig. Den lille bogsamling var opstillet på en hylde. Antonia så den igennem, uden at kunne finde noget efter sin smag, førend hun til sidst fik fat på et bind gamle spanske ballader. Hun læste nogle linjer af den, som først havde vakt hendes nysgerrighed, tog bogen, og satte sig igen for at kunne læse i ro. Hun snød lyset, som næsten var udbrændt, og læste en ballade af følgende indhold:

"Hvorlunde Alonzo den Tapre og Skøn Imogine sade under linden og talte så kærligt med hinanden."

"Hvorlunde den ungersvend sukkede over, at han måtte drage til fremmede kande; at en mægtigere ridder ville bejle til hans fæstemø; en mægtigere, og ak! måske også en lykkeligere."

"Hvorlunde Skøn Imogine trøstede ham og svor ved den hellige jomfru, at hun ville aldrig tilhøre nogen anden end ham. Ja, Gud måtte straffe hende for hendes mened, og give Alonzos ånd orlov og forlov at hjemsøge hende og slæbe hende fra brudefærd og til sorte benhus."

"Hvorlunde den djærve helt drog til det hellige land, og det fagre liljevånd sukkede og græd så såre, indtil der tolv måneder efter kom en riddersmand med bram og adelige svende."

"Hvorlunde den ridder dårede hendes øjne, vandt hendes hjerte, og førte hende hjem udi sin gård."

"Hvorlunde det bryllup det standede med strengeleg, og bordet bragede under retternes vægt."

"Hvorlunde Imogine ved midnatstid så en ridder sidde ved hendes side. Hans åsyn var rædsomt, han talte ikke, så sig ej om, men stirrede med harme på bruden."

"Hvorlunde lysene brændte med blåligt skær, hundene tudede, gæsterne bævede og mægtede ikke at tale."

"Hvorlunde bruden nu fattede mod, og med fagre ord bad ridderen at tage hjelmen af panden sin."

"Hvorlunde den ridder gjorde det, og Imogine fik et rædsomt dødningehoved at skue."

"Hvorlunde han svor, at hun skulle følge sin Alonzo som brud, slyngede sine arme om hende, rev hende med sig, og begge sank ned i afgrunden."

"Hvorlunde ingen turde bebo det slot, hvor brudeparret ses ved midnatstid, at svæve om blandt djævles hærskare."

Sådan en historie tjente nu rigtig nok ikke til at formindske Antonias tungsindighed. Hun havde en medfødt tilbøjelighed til det underfulde, og hendes amme, som troede på spøgelser som på sit Fadervor, havde, mens hun endnu var et barn, fortalt hende så mange forfærdelige historier af denne slags, at alle Elviras senere forsøg på at udslette deres indtryk af sin datters sjæl havde været forgæves. Antonia nærede endnu stadig overtroiske fordomme; der kunne tit komme en skræk over hende, som, når hun siden efter opdagede dens naturlige og ubetydelige årsag, kunne bringe hende til at rødme over sin egen svaghed. I en sådan sindsstemning var den fortælling, hun netop havde læst, nok til at opvække hendes frygt. Tid og sted bidrog også dertil. Det var ved midnatstid; hun var ganske alene, og i sin afdøde moders sovekammer. Natten var mørk og stormende; blæsten hvinede rundt om huset, dørene knagede om hængslerne, og regnen skyllede på ruderne. Ingen anden lyd hørtes, lyset, som nu var brændt ned i lysepiben, flakkede snart i vejret og kastede en stråle ud i stuen, snart lod det også til at være på nippet til at gå ud. Antonias hjerte bankede højt af uro; hendes blik svævede ængsteligt om på alle genstandene omkring hende, som af og til blev oplyst af den bævende lue. Hun prøvede på at stå op af stolen, men hendes knæ rystede således, at det var hende umuligt at flytte en fod. Nu kaldte hun på Flora, som ikke var langt fra hende, men

hendes sindsbevægelse kvalte hendes stemme, og hendes skrig døde hen i en hul stønnen.

Hun tilbragte nogle minutter i denne forfatning, og nu begyndte hendes forskrækkelse at tage af. Hun søgte at få styrke og fatning nok til at gå ud af kammeret. Pludselig kom det hende for, som om hun hørte er dybt suk. Hendes forrige hjerteangst kom tilbage. Hun havde allerede rejst sig op fra stolen, og ville netop tage lyset i hånden. Den indbildte lyd standsede hende, hun trak sin hånd tilbage, og støttede sig på armen af lænestolen. Hun lyttede ængstelig efter, men hørte intet mere.

"Almægtige Gud!" sagde hun sagte, "hvad var det for en lyd? – Var det blændværk eller hørte jeg den virkelig?"

Hendes betragtninger blev nu afbrudt af en næppe forståelig stemme uden for døren; det kom hende for, som om der var nogen, der hviskede. Antonias uro voksede, men dog fattede hun igen mod, da hun huskede på, at slåen var skudt for. Nu rørte håndtaget sig ganske sagte, og døren blev skubbet frem og tilbage. Den overmåde store forskrækkelse lånte Antonia en kraft, som hun hidtil ikke havde kunnet finde. Hun sprang op og ilede hen mod alkoven, hvorfra hun let kunne komme ind i en stue, hvor hun håbede at finde Flora og madame Jacintha. Men næppe var hun kommet til midten af kammeret, førend håndtaget igen hævede sig. Uvilkårligt måtte hun dreje hovedet om. Langsomt og gradvist åbnedes døren, og på dørtærsklen så hun en lang, mager skikkelse, som var indsvøbt i et liglagen, der skjulte den fra top til tå.

Dette syn standsede hende; som forstenet blev hun stående midt i kammeret. Væsenet nærmede sig hen til bordet med afmålte og højtidelige trin. Det døende lys flakkede i vejret med en blå, skummel flamme. Over bordet hang et lille ur, hvis viser pegede på klokken tre. Lige foran uret standsede væsenet, løftede den højre arm i vejret, og pegede på tretallet. Tillige så det alvorligt på Antonia, som ventede ubevægelig og målløs på, hvad ende dette optrin ville få.

Skikkelsen blev stående nogle øjeblikke i denne stilling. Nu slog uret. Ved det sidste slag trådte spøgelset endnu nærmere hen mod Antonia.

"Endnu tre dage," sagde det i en hul, svag gravtone, "endnu tre dage, og vi ses igen."

Antonia gyste. "Endnu tre dage?" udbrød hun endelig med besvær; "hvor ses vi igen? – hvem ser jeg igen?"

Med den ene hånd pegede skikkelsen mod jorden, med den anden løftede den det klæde i vejret, som dækkede dens ansigt.

"Almægtige Gud! Min moder!"

Antonia udstødte et skrig, og sank livløs omkuld.

Madame Jacintha, som sad ved sit arbejde inde i sideværelset, blev forskrækket over dette skrig. Flora var netop gået ned for at hente olie til lampen, ved hvis lys de havde siddet og syet. Jacintha ilede altså alene ind for at hjælpe Antonia, og var ude af sig selv af forbavselse over at finde hende liggende på gulvet. Hun løftede hende op, bar hende ind i sideværelset, og lagde hende, endnu stadig uden mindste bevidsthed, på sengen. Hun gned hende derpå med lugtende vande i tindingerne, varmede hendes hænder, og anvendte alle mulige midler for at bringe hende til sig selv igen. Med megen umage lykkedes det hende. Antonia åbnede sine øjne, og så sig vildt omkring.

"Hvor er hun?" råbte hun med bævende stemme; "er hun borte? er jeg i sikkerhed? sig mig det! trøst mig! o, for Guds skyld, sig mig det!"

"I sikkerhed?" svarede den forundrede Jacintha; "for hvem, mit barn? Hvad fattes Dem? Hvem er De bange for?"

"Om tre dage! Hun sagde til mig, at vi skulle ses igen om tre dage! Jeg hørte hende sige det! Jeg så hende, Jacintha, i dette øjeblik så jeg hende." – Hun kastede sig i Jacinthas arme.

"De så hende? – Hvem da? hvem?"

"Min moders ånd!"

"Jesus Kristus!" råbte Jacintha, fo'r op fra sengen, lod Antonia falde tilbage på dynen, og fløj ude af sig selv ud af stuen.

Idet hun løb ned, mødte hun Flora på trappen.

"Gå op til Donna Antonia, Flora!" sagde hun, "jo, her passerer smukke ting! O, jeg arme, elendige, stakkels kone! Hele mit hus er fuldt af spøgelser og lig, og Vorherre må vide hvad mere! Det er det afskyeligste selskab jeg kender. Gå hun bare sin vej op til Donna Antonia, Flora, og lad mig gå min!"

Nu rendte hun ud ad gadedøren, og ilede, det bedste hun kunne, hen til kapucinerklosteret. Imidlertid skyndte Flora sig at komme op til sin unge frøken, lige så bestyrtet, som urolig over Jacinthas fortvivlelse. Hun fandt

Antonia liggende bevidstløs på sengen, og brugte de samme midler som Jacintha for at bringe hende til sig selv. Men da hun mærkede, at hendes frøken kom sig kun af én afmagt for at falde i en anden, sendte hun hastigt bud efter en læge, klædte imidlertid Antonia af, og lagde hende i sengen.

Uden at bryde sig om den hvinende storm og næsten afsindig af skræk, løb Jacintha langs ad gaden, og standsede ikke førend hun kom til klosterporten. Hun ringede stærkt på klokken, og så snart portneren kom, forlangte hun at ville tale med superioren.

Ambrosio rådførte sig netop med Mathilda om midler til at få adgang hos Antonia.

Da årsagen til Elviras død blev ved at være skjult, sagde han til sig selv, at straffen følger dog ikke så snart i hælene på forbrydelsen, som hans lærere, munkene, havde sagt ham, og som han selv forhen troede. Dette bragte ham til at beslutte Antonias undergang, for farer og hindringer havde kun forøget hans lidenskab for hende. Han havde allerede gjort ét forsøg på at komme til al tale med hende, men Flora havde afvist ham på sådan en måde, at han nok mærkede, at alle videre bestræbelser ville være frugtesløse. Elvira havde ikke gjort nogen hemmelighed af sin mistanke for denne tro pige, og havde endog bedt hende aldrig at lade Ambrosio være alene med hendes datter, men om det var muligt, endog at afværge enhver sammenkomst imellem dem. Flora lovede at adlyde, og fulgte nøjagtigt Elviras befalinger. Munken indså, at han ikke turde gøre sig håb om at komme til Antonia ved ligefremme midler, og både han og Mathilda tilbragte natten med at lægge en plan, som de lovede sig det bedste udfald af. Heri blev de forstyrrede af en novice, som kom ind i abbedens celle og meldte ham, at en kone ved navn Jacintha Zuniga ønskede at tale et øjeblik med ham.

Ambrosio var slet ikke oplagt til at samtykke i denne begæring. Han lod hende svare, at hun kunne komme igen dagen efter. Mathilda afbrød ham –

"Tal med denne kone," sagde hun ganske sagte, "jeg har mine grunde til, at De skal gøre det."

Nu forandrede abbeden sin beslutning, og sagde, at han ville straks komme ud i talestuen. Novicen gik. Så snart de var alene, spurgte Ambrosio Mathilda, hvorfor hun ønskede, at han skulle tale med Jacintha?

"Antonia bor hos hende," svarede hun, "hun kan være Dem nyttig. Men frit hende først ud, og få at vide hvad der bringer hende hen til Dem."

De gik begge ned i talestuen, hvor Jacintha allerede ventede på abbeden. Hun havde store tanker om hans gudsfrygt og dyd, og tiltroede ham så stor magt over Fanden og hans djævle, at det måtte være ham en smal sag at mane Elviras ånd ud i det røde hav. I denne faste overbevisning ilede hun til klostret. Så snart hun så munken, faldt hun på begge sine knæ, og begyndte sin fortælling med følgende ord:

"Ak, Deres Højærværdighed, ja, det er en historie! det er et spektakel! hvad skal jeg gøre, hvordan skal jeg bære mig ad? det er ude med mig, hvis De ikke kan hjælpe mig. Ja, det er både vist og sandt, der har aldrig været nogen ulyksaligere væsen til end jeg syndige stakkel! Jeg har gjort alting i verden for at blive fri for sådanne forskrækkelige ting, og nu hjælper det mig alt sammen ikke mere end at slå vand på en gås. Hvad nytter det mig nu, at jeg hver evige dag Gud lader skabe beder mit Ave Maria fire gange? at jeg holder hver evige fastedag i kalenderen? hvad gavn har jeg nu af, at jeg har gjort en pilgrimsrejse til Sankt Jago af Compostella, og er forsynet med så mange aflad, at Kain kunne have købt sig fri af sin straf med dem. Ingenting vil lykkes mig! Alting går rabundus, og Gud i Himlen må vide, om det vil nogensinde bliver godt igen! Hør bare, hellige fader, og døm så selv – en kone, som bor i mit hus, dør af krampeslag; af lutter god vilje lader jeg hende begrave på min bekostning; (og det var såmænd ikke en af mine pårørende, og hendes død har ikke gavnet mig så meget som for en pistolerte, det ved jeg; nej, jeg havde ikke en eneste skillings profit af det, og De ser altså selv, at det kunne være mig lige godt enten hun var død eller levende. Men det går da heller ikke dette an: altså til sagen) ja, hvor var det jeg slap, – ja det er sandt – jo: – jeg besørgede altså hendes begravelse, og alting gik meget kønt og ordentligt til, og det kostede mig nok, ja, det ved Gud det gjorde! Hvordan mener De nu, at den salig kone lønner mig for min umage? Mener De, at hun vil blive liggende i sin kønne store ligkiste, som det dog hør og bør sig for et honnet og skikkeligt lig? Nej, Gud hjælpe mig vil hun ikke! Hun kommer for at plage mig, og jeg vil slet ikke have noget at bestille med hende. Jo, det er sandelig kønt af hende, sådan om midnatstider at komme og lave hokuspokus i mit hus, at dratte igennem nøglehullet ind i stuen til hendes datter, og skille det stakkels barn både ved

vid og sans af bare angst og forskrækkelse. Selv om hun er en ånd, så burde hun dog have så megen levemåde, at skåne folk for sine visitter, når de ikke holder af dem. Men nu kommer hovedsagen, ærværdige fader! Vandrer hun ind i mit hus, så må jeg vandre ud af det, for sådanne gæster kan jeg ikke enes med. Uden Deres bistand ser De altså selv, at jeg er en ødelagt kone. Jeg kommer til at rømme både hus og hjem; ikke nogen moders sjæl vil bo hos mig, når de hører denne spøgelseshistorie, og så vil det gå mig kønt! O Herrejemini! hvad skal jeg gøre? hvad skal jeg gøre?"

Her græd hun bitterligt, vred sine hænder, og bad abbeden at sige hende sine tanker og give hende et godt råd.

"Sandelig, min gode kone," svarede han, "jeg vil vel næppe kunne hjælpe Dem, førend jeg får at vide, hvad De egentlig vil have. De har glemt at sige mig, hvad der har tildraget sig, og hvad der fattes Dem?"

"Så sandt, som jeg lever," skreg Jacintha, "har Deres Højærværdighed ikke ret. Sagen forholder sig, kort at fortælle, således: – For nogen tid siden døde der et fruentimmer, som boede hos mig, en god ærlig kone, det må jeg sige, så vidt som jeg kendte til hende; – men Herre Gud! det var da ikke synderligt, kan jeg tro. Hun holdt mig immervæk tre skridt fra livet af sig, for hun var lidt storagtig, og når jeg sommetider talte til hende, så kunne hun ordentlig se på én, så man blev ganske konfus og forlegen. Gud forlade mig, at jeg må tale sådan om hende, den salig sjæl! Men hvor højt hun end satte næsen i vejret, og så ned på mig (selv om jeg såmænd er kommet af lige så godt folk, som hun, for hendes fader var skomager i Cordova, og min fader var hattemager her i Madrid, og det var en mand, som kunne lave hatte! det kan De tro), så var hun dog med al sin stolthed ret en fredelig, omgængelig kone, og opførte sig for resten meget vel. Desto mere undrer det mig, at hun ikke har ro i sin grav; men sandt nok, man skal ikke tro nogen her i denne syndige verden. Jeg for min del har aldrig set hende gøre noget ondt, undtagen fredagen før hun døde. Den gang forargede jeg mig rigtig nok ret i mit hjerte over, at jeg så hende spise låret af en stegt kylling. "Eja, jomfru Flora!" sagde jeg, (således hedder, med Deres Højærværdigheds tilladelse, tjenestepigen) "eja, jomfru Flora, spiser hendes frue kødmad om fredagen? Nå, nå! går det galt, så husk på, at jeg har sagt det forud." Det var såmænd mine egne ord, men jeg kunne lige så godt have holdt min mund i. Ingen brød sig om, hvad jeg sagde, og Flora, den næsvise tøjte (desto værre

for hende selv, tænker jeg) hun svarede mig, at der kunne ikke være større ulykke i at spise en kylling, end i at spise et æg, som kyllingen var udklækket af, ja, hun føjede oven i købet til, at om hendes frue end spiste sig en skive flæsk til, så blev hun dog ikke fordømt for det. Gud være os nådig! den stakkels, uvidende, syndige sjæl! Jeg kan bande på, at det blev ganske sort for mine øjne, da jeg hørte disse gudsbespottelser, og jeg ventede hvert øjeblik, at jorden skulle åbne sig og opsluge både hende, kyllingen og os alle sammen! For De må vide, at under hele samtalen holdt hun fadet i hånden, hvor den stegte kylling lå på – det var en velsignet, sød, lille kylling! det må jeg sige, og den så også ret lækker og liflig ud, for jeg havde selv lavet den. Den var af den galiciske art, og en af mine egne gamle høns havde, med Deres Højærværdigheds tilladelse, klækket den ud. Hm! dens kød var lige så hvidt som en æggeskal, det sagde Donna Elvira selv til mig. "Et lækkert lille dyr, madame Jacintha," sagde hun i spøg til mig, for det må jeg sige, høflig og artig var hun dog rigtig nok altid."

Nu forgik tålmodigheden Ambrosio. Han var nysgerrig efter at erfare årsagen til Jacinthas komme, fordi Antonia lod til at være med i spillet, og den sladderagtige gamles sniksnak bragte ham derfor rent ud af sig selv. Han afbrød hende med den forsikring, at hvis hun ikke straks gjorde ende på sin historie, gik han ud af talestuen, og ville ikke høre et ord mere. Denne trussel virkede. Jacintha fortalte så kort, som det var hende muligt, men alligevel var hendes beretning så vidtløftig, at Ambrosio måtte samle al sin tålmodighed for at høre hende til ende.

"Og derfor, Deres Højærværdighed," blev hun ved, efter at hun havde anført de allermindste omstændigheder ved Elviras død og begravelse, "og derfor, så snart jeg hørte det fæle skrig, kastede jeg mit sytøj på bordet, og rendte ind i Donna Antonias kammer. Der fandt jeg ingen, og jeg gik videre frem, selv om jeg må tilstå temmelig bange, for nu skulle jeg ind i Donna Elviras sovekammer. Men nok var det, jeg gik ind, og der lå den unge frøken udstrakt på gulvet, så kold som en sten, og så hvid i sit ansigt som en kalket væg. Jeg blev ganske forundret, som Deres Højærværdighed sagtens kan begribe, da jeg i det samme, Gud forbarme sig! så et stort langt spøgelse stå lige ved siden af mig; det var så langt, at det nåede lige op til loftet. I ansigtet så det livagtigt ud ligesom Donna Elvira, men der fo'r ildskyer ud af munden på det – om armene havde det tunge lænker, som det raslede

med, så det var en ynk og en jammer at høre på, og hvert hår på spøgelsets hoved, det var en slange, lige så tyk – ja, lige så tyk som min arm! Trods al min forskrækkelse bad jeg dog på øjeblikket et Ave Maria, men spøgelset afbrød mig med tre dybe suk, og brølede med en forfærdelig stemme: "Ak, det kyllingelår! det kyllingelår! derfor lider jeg nu sådan en pine og plage!" Med disse ord sank spøgelset ned i jorden, jeg hørte et tordenskrald, og hele kammeret lugtede af svovl. Så snart jeg var kommet mig af min forskrækkelse, og havde fået Donna Antonia til sig selv igen, så fortalte hun mig, at det var hende, som havde skreget, fordi hun så sin moders genfærd; ja, hun måtte sagtens skrige det stakkels barn! havde det været mig, så havde jeg skreget endnu ti gange være! Nu faldt det mig straks ind, at hvis der var nogen, som havde magt over spøgelset, så måtte det være Deres Højærværdighed. Jeg rendte derfor øjeblikkelig her hen, og beder Dem ydmygst, at bestænke mit fattige hus med vievand og jage genfærdet ud i det røde hav."

Ambrosio blev forundret over denne sælsomme historie, som han ikke kunne tro.

"Så Donna Antonia også ånden?" spurgte han.

"Lige så grangivelig, som jeg ser Dem, ærværdige fader."

Ambrosio tav et øjeblik stille. Nu havde han en lejlighed til at få adgang hos Antonia, men han vidste ikke, om han skulle gøre brug af den. Hans rygte i Madrid var ham endnu stadig overmåde kært, og siden han havde mistet den sande dyd, kom det ham for, som om han satte endnu større pris på skinnet af den. Han indså, at hans foregivne strenghed ville lide under, hvis han offentligt overtrådte sin egen regel om aldrig at gå uden for klostrets mure. Hver gang han havde besøgt Elvira, havde han altid meget omhyggelig skjult sit ansigt for husets folk. Elvira, hendes datter og den tro Flora undtaget, kendte det hele hus ham ikke under andet navn end pater Hieronimo. Gav han nu efter for Jacinthas begæring og fulgte med til hendes hus, så vidste han nok, at overtrædelsen af hans regel ingen hemmelighed kunne være længere. Alligevel sejrede hans attrå efter at se Antonia. Han håbede endog, at det besynderlige i denne tildragelse ville retfærdiggøre ham for Madrids øjne. Men hvad for følger det end kunne have, så ville han ikke denne gang lade den lejlighed gå fra sig, som tilfældet viste ham. Et udtryksfuldt øjekast fra Mathilda bestyrkede ham i sit forsæt.

"Kære kone," sagde han til Jacintha, "hvad De der fortæller mig, er så forunderligt, at det falder mig vanskeligt at tro Dem. Men alligevel samtykker jeg i Deres begæring. Vent mig i morgen efter froprædikenen i Deres hus. Jeg vil da se til, hvad jeg kan gøre for Dem, og om det er mig muligt, befri Dem fra den fule gæst. Gå nu hjem, og fred være med Dem!"

"Hjem!" råbte Jacintha, "jeg gå hjem! Jo, det kunne være kønt! – jeg sætter ikke en fod mere over min dørtærskel, uden under Deres beskyttelse. Gud være mig nådig! Spøgelset kunne jo med det samme møde mig på trappen, og slæbe mig med sig til Helvede! Ak, herre Jesus! Herre Jesus! Havde jeg dog bare taget imod den unge Melchior Boscos hånd, da han friede til mig, den stakkel! Så havde jeg dog nu haft en beskytter; nu er jeg en forladt kone, og har ikke andet i vente end nød og elendighed. Men det er dog, Gud ske lov! tids nok endnu! Simon Gonzalez kan jeg få lige hvad time jeg vil, og lever jeg til den dag i morgen, så skal jeg såmænd også slå til, og holde bryllup lige på der hellige øjeblik. En mand må jeg have mig, det ser jeg nok, for nu da der er kommet et spøgelse i mit fattige hus, så døde jeg af angst, hvis jeg skulle ligge alene. For Gud i Himlens skyld, kom nu og følg med mig, Deres højærværdighed. Hverken jeg eller den unge frøken der hjemme får rist eller ro, førend huset er renset. Det stakkels gode barn! det skærer mig ret i mit hjerte for hende! Da jeg gik fra hende, faldt hun fra den ene afmagt og besvimelse i den anden, og hun er vist ikke kommet sig af sin forskrækkelse endnu, det tør jeg nok bande på."

Munken afbrød hende hastigt: "I besvimelse, siger De? Antonia var afmægtig? Gå blot foran, min gode kone, jeg kommer ufortøvet bag efter."

Jacintha påstod, at han skulle tage vievand med sig. Dette gjorde han. Nu da den gamle troede sig sikker imod en hel legion spøgelser under hans beskyttelse, overøste hun ham med taksigelser, og de fulgtes nu begge ad til Sankt Jagos gade.

Det indtryk, som gengangeren havde gjort på Antonia, var så stærkt, at lægen i de to første timer troede hendes liv i fare. Men omsider forandrede han dog sine tanker, da krampetrækningerne begyndte at dæmpe sig. Han sagde, at hun trængte især til hvile, og skrev recept på et lægemiddel, som skulle styrke hendes nerver og bringe hendes blod til ro. Ambrosio, som kom til hendes seng med Jacintha, bidrog meget til at berolige hendes oprørte sind. Elvira havde ikke tydeligt nok forklaret hans hensigters

beskaffenhed, for at advare en pige, der var så ubekendt med verden, for den hele fare, som der var ved at omgås med ham. I dette øjeblik, da hun endnu var gennemtrængt af rædsel over det skrækkelige syn, og ængstelig for at overveje åndens spådom, trængte hendes sjæl til alle venskabets og religionens trøstegrunde. Hun så derfor nu forøget partiskhed på munken. Hun følte sig endnu stadig indtaget af ham, ligesom da hun så ham første gang; hun troede, men uden at vide, hvorfor, i hans nærværelse at finde beskyttelse mod enhver fare, enhver mishandling, ethvert vanheld. Hun takkede ham med inderlig varme for hans komme, og fortalte ham den tildragelse, der havde gjort sådan en skrækkelig virkning på hende.

Munken søgte at berolige hende, ved at få hende til at tro, at det hele var intet andet, end et blændværk af hendes ophidsede fantasi. Den ensomhed, hun havde tilbragt aftenen i; den mørke nat, den bog, hun havde læst i, det værelse, hun havde opholdt sig i, kunne alt sammen let bringe hende til at tro, at hun virkelig havde set sådanne ting. Han gjorde tanken om spøgelser latterlig, og anførte stærke grunde til at bevise det bedragelige i et sådant system. Hun følte sig beroliget og trøstet ved hans tale, men ikke overbevist. Hvorledes kunne hun holde spøgelset for en blot skabning af sin indbildningskraft, når enhver omstændighed havde præget sig så alt for dybt ind i hendes sjæl til, at hun kunne smigre sig med sådan en tanke? Hun blev ved at påstå, at hun virkelig havde set sin moders ånd, at hun virkelig havde hørt den bestemme, hvad tid hun skulle dø, og føjede til, at hun ikke mere kom til at forlade sin seng levende. Ambrosio formanede hende til ikke at nære slige tanker, og forlod hende med løfte om at gentage sit besøg dagen efter. Antonia bevidnede ham den oprigtigste glæde over dette, men han så godt, at hendes tjenestepige var af en anden mening. Flora adlød Elviras befalinger med den mest samvittighedsfulde nøjagtighed. Med ængstelig omhu undersøgte hun alt, hvad der på nogen måde kunne være hendes unge frøken, som hun allerede havde været hos i adskillige år, til skade. Hun var født på Cuba, var fulgt med Elvira til Spanien, og elskede den unge Antonia med moderlig ømhed. Ikke et øjeblik forlod hun værelset, så længe Ambrosio var til stede, og bevogtede ethvert af hans ord, ethvert af hans blikke, enhver af hans bevægelser. Han så hendes mistroiske øje altid fæstet på sig, og følte sig tit forvirret og forlegen ved bevidstheden om, at hans hensigter ikke kunne tåle at blive iagttaget så

nøje. Han tvivlede ikke om, at hun havde mistanke om ham, at hun aldrig ville lade ham blive alene med Antonia, og opgav alt håb om at finde et middel til at tilfredsstille sine lidenskaber, når offeret for dem blev forsvaret af denne årvågne piges nærværelse.

Førend han forlod huset, bad Jacintha ham endnu at læse nogle sjælemesser for Elvira, for hun troede fuldt og fast, at hun var i Skærsilden.

Han lovede hende at opfylde denne begæring, men vandt især den gamles hjerte ved at give hende det tilbud at ville våge hele næste nat i det værelse, hvor det spøgede. Jacintha kunne ikke finde ord nok til at takke ham, og overøste ham ved afskeden med velsignelser.

Det var lys dag, da han kom tilbage til klostret. Han skyndte sig at meddele sin fortrolige, hvad der var sket. Han elskede Antonia alt for oprigtigt til at kunne høre spådommen om hendes nært forestående død uden at blive rørt, og til at kunne tænke sig tabet af en ham så kær genstand uden gysen. Mathilda beroligede ham i denne henseende. Hun bekræftede de grunde, som han allerede før selv havde fremsat; hun påstod, at Antonia var blevet bedraget af sin ophidsede fantasi, af den sorg, som nagede hende så levende i hint øjeblik, og af sin naturlige tilbøjelighed til overtro og mirakler. Dumhederne i Jacinthas fortælling gendrev sig selv. Abbeden var fuldkommen enig med Mathilda i, at Jacintha havde opdigtet den hele historie, enten bedøvet af sin forskrækkelse, eller i håb om desto snarere at få ham til at samtykke i hendes begæring. Mathilda sejrede over munkens ængstelighed, og fortsatte derpå således:

"Begge dele, både spådommen og spøgelset er usandheder, men Deres bestilling må det være, Ambrosio, at gøre den første til sandhed. Inden tre dage må Antonia virkelig være død for verden – men hun må leve for Dem. Hendes nuværende sygdom, og den grille, som hun har sat sig i hovedet, skulle understøtte en plan, som jeg har tænkt på, men som vi ikke kunne iværksætte, så længe De ikke kunne få adgang til hende. Hun skal være Deres, ikke for én nat, men for stedse. Al hendes tjenerindes årvågenhed skal ikke hjælpe hende. De skal komme til at nyde hendes yndigheder i deres hele fylde. Endnu i dag må De iværksætte min plan, for De har ingen tid at spilde. Hertugen af Medinas brodersøn er på nippet til at bejle til hende, få dage endnu, og hun er i huset hos sin frænde markis de las Cisternas, hvor hun vil le ad alle Deres forsøg. Dette har jeg i Deres fravær

erfaret ved hjælp af mine spejdere, som på øjeblikket melder mig alt, hvad der kan være Dem til gavn. Så hor da! Der findes en vis saft, som er udpresset af nogle urter, som kun få kender, og den som drikker den, kommer derved i alle måder til at ligne et lig. Denne saft må De få Antonia til at indtage. De behøver kun at komme et par dråber af det i hendes mikstur. Det vil i en times tid forvolde hende stærke kramper, derpå holder hendes blod lidt efter lidt op at flyde og hendes hjerte at banke; dødens bleghed maler sig i hendes ansigt, og bringer enhver til at anse hende for et lig. Hun har ingen venner om sig; De kan da uden at vække mindste mistanke påtage Dem at ville besørge hende begravet og lade hende bringe ned i Sankta Claras hvælvinger, hvis ensomhed og nærhed begunstiger Deres hensigter. Giv Antonia sovedrikken i aften; otte og fyrre timer efter vender livet tilbage i hendes barm. Da er hun ganske i Deres vold, al modstand hjælper hende ikke, og hun må åbne sin favn for Dem."

"Antonia i min vold!" råbte munken; "Mathilda, hvilken udsigt! Så bliver jeg da omsider lykkelig, lykkelig ved Mathilda, ved venskab! Langt fra hvert forskende øje, fra enhver påtrængende plageånd kan jeg trykke Antonia i mine arme, udånde min fryd ved hendes barm, lære hendes unge hjerte elskovs første henrykkelser, og uindskrænket herske over hendes yndigheders uendelige mangfoldighed! Ha! hvilke glæder venter der ikke på mig! Mit begær sukker ikke længere under lænkernes vægt, ethvert vildt brændende ønske bliver tilfredsstillet! O Mathilda, hvorledes skal, hvorledes kan jeg takke dig!?"

"Ved at følge mine råd. Ambrosio, jeg lever kun for at tjene Dem; Deres fordel, Deres lykke er min eneste lykke. Vi blot Deres sanser til Antonia, Deres hjerte og Deres venskab bliver min ejendom. Min eneste glæde er at befordre Deres, og min møje er rigelig belønnet ved at hjælpe Dem til at opnå Deres ønsker. Men spild nu ingen tid. Den drik, jeg talte om, kan ikke fås uden i Sankta Claras officin. Gå til priorinden, hun vil ikke nægte Dem adgangen til det. I den inderste ende af den store sal er der et skab, hvori der er adskillige hylder fulde af flasker med destillerede vande af forskellige farver og egenskaber; den flaske, De behøver, står ganske alene på den tredje hylde på venstre hånd. Den er fuld af nogle grønlige dråber; list Dem uformærket til at komme nogle af dem i en lille flaske, og Antonia er Deres."

Munken samtykkede uden betænkning i denne skændige plan.

Hans brynde, der allerede før havde været så heftig, havde fået ny styrke ved synet af Antonia. Imens han sad ved hendes seng, lod tilfældet ham skimte nogle af de yndigheder, som hidtil havde været skjult for ham, og som han nu fandt mere fuldkomne end hans brændende fantasi havde afmalet dem for ham. Snart udstrakte en snehvid arm sig, for at lægge hovedpuden i orden, snart lod en hurtig bevægelse ham se en del af hendes bølgende barm. Han havde næppe magt nok over sig selv, til at kunne dølge sit begær for Antonia og hendes årvågne tjenerinde. Opflammet ved mindet om disse skønheder samtykkede han straks i Mathildas plan.

Straks efter morgenbønnen ilede han til Sankta Claras kloster. I det øjeblik, han trådte ind, faldt det hele søsterskab i den største forundring. Priorinden anså det for en stor ære, at han værdigede hendes kloster sit første besøg, og søgte ved al mulig opmærksomhed at bevidne ham sin erkendtlighed for det. Han måtte lade sig føre i procession omkring i haven, lade sig vise en mængde relikvier af helgener og martyrer, og lade sig behandle med lige så stor ærbødighed, som om han kunne være paven i egen høje person. Ambrosio på sin side tog meget artigt imod priorindens høflighedsbevisninger, og søgte at formilde hendes forundring over, at han havde brudt sin beslutning. Han sagde til hende, at han havde for nærværende mange skriftebørn, hvis sygdomme hindrede dem i at gå ud, og det var især dem, som trængte til hans åndelige trøst og bistand. Man havde gjort ham så mange forestillinger desangående, at han, skønt imod sit ønske, ikke kunne lade være, i Himlens tjeneste at forandre sin beslutning, og gå ud af sin elskede ensomhed. Priorinden roste hans embedsiver og menneskekærlighed, og priste Madrid lyksalig, der ejede sådan en hellig og ubesmittet mand. Under slige samtaler kom munken omsider ind i officinet; han så skabet; flasken stod på det sted Mathilda havde sagt, og munken fik lejlighed til ubemærket at fylde sin lille flaske med sovedrikken. Han spiste derpå frokost i refectoriet, og forlod klosteret, glad over det gode udfald af sit besøg, som havde smigret nonnerne så meget.

Først om aftenen gik han til Antonias bolig. Jacintha modtog ham med henrykkelse, og huskede ham på hans løfte om at tilbringe natten i det værelse, hvor det spøgte. Han gentog dette løfte. Antonia fandt han i en

temmelig god forfatning, men endnu troede hun fuldt og fast på åndens spådom. Flora veg ikke fra sengen, og ytrede endnu tydeligere end forrige nat sit mishag over munkens besøg; men han lod som han ikke mærkede det. Imens han stod og talte med Antonia, kom lægen.

Der var allerede mørkt, man trængte til lys, og Flora var nødt til selv at gå ud og hente det. Men da der imidlertid var kommet en tredje person til, og hun håbede få minutter efter selv at komme tilbage, så troede hun ikke at vove noget ved det. Hun var næppe gået ud af stuen, førend Ambrosio sneg sig hen til det bord, hvorpå Antonias medikamenter stod og som var sat hen ved et af vinduerne. Lægen sad i lænestolen, var i færd med at spørge til sin patients helbred, og gav ikke agt på munken. Denne benyttede sig af lejligheden, tog den ulykkelige flaske op af lommen, og kom nogle dråber i miksturen, hvorpå han igen gik tilbage på sin forrige plads. Flora kom ind med lys, og troede at finde alting i samme stand, som hun havde forladt det.

Lægen erklærede, at Antonia dagen derpå ville kunne forlade sengen uden al fare, og anbefalede hende den samme mikstur, som allerede den forrige nat havde skaffet hende en vederkvægende søvn. Da han så den stå på bordet, sagde han, at Antonia straks kunne tage den, og gik derpå sin vej. Flora skænkede miksturen op i en kop, og rakte sin frøken den. I dette øjeblik tabte Ambrosio modet. Kunne Mathilda ikke have taget fejl? Kunne skinsyge ikke have forledt hende til at ville dræbe sin rivalinde, og give hende gift i stedet for en sovedrik? Dette syntes ham så rimeligt, at han var på nippet til at rive koppen ud af hånden på hende. Men for sent! Den var allerede tømt, og stod igen på bordet. Nu havde Ambrosio intet andet middel til overs, end med tålmodighed at afvente det øjeblik, som skulle afgøre Antonias liv eller død, hans lyksalighed eller fortvivlelse.

Af frygt for at vække mistanke ved sin dvælen eller røbe sig ved sin sindsbevægelse, tog han afsked med sit slagtoffer, og gik ud af stuen. Antonias farvel var ikke så hjerteligt som sidste gang. Flora havde forestillet hende, at det var ulydighed imod hendes moders befalinger, at tage imod hans besøg. Hun skildrede hende, i hvilken bevægelse han havde været, da han trådte ind i stuen, og hvor fyrigt han havde fæstet sine øjne på hende. Dette var vel undgået Antonias opmærksomhed, men ikke hendes tro piges, der nu forklarede hende munkens hensigter og de følger, samme sikkert

ville have, meget tydeligere, omend ganske vist ikke så fint som Elvira, og bad sin unge frøken at omgås ham koldere end hidtil. Tanken om i den lydighed hun endog skyldte sin moders skygge, var nok til at bestemme Antonia. Nødig ville hun miste hans omgang, men hun havde dog magt nok over sig selv til at modstå ham med tilbageholdenhed. Ærbødig og med følelse takkede hun ham for hans besøg, men indbød ham ikke til at gentage dem. Nu var det ikke længere munken magtpåliggende at få hende på andre tanker, og han tog derfor afsked med hende, som om det kunne være for stedse. Flora, i den fulde overbevisning, at det farlige bekendtskab nu var forbi, blev så formildet ved hans eftergivenhed, at hun begyndte at tvivle på, om hendes mistanke også kunne være grundet. Da hun lyste ham ned ad trappen. takkede hun ham for hans bestræbelser for at befri hendes frøken fra hendes overtroiske frygt for spøgelsets spådom, og føjede til, at siden han syntes at tage del i Donna Antonias velfærd, så kunne han være forvisset om at erfare alt, hvad der i fremtiden hændte hende. Munken søgte at hæve sin stemme, da han svarede hende, for at blive hørt af Jacintha. Dette lykkedes ham. Han var næppe kommet ned ad trappen med Flora, før Jacintha trådte ud af sin stue.

"Nå, Deres Højærværdighed vil dog vel aldrig gå Deres vej?" råbte hun; "De lovede mig jo, at De ville blive natten over i det ulykkens sovekammer der oven på. Jesus Kristus! jeg skulle blive alene her i huset hos spøgelset? Jo, så ville jeg nok ligge her på en køn måde i morgen tidlig! Mener De, at jeg har kunnet fået den gamle dumme snegl, den Simon Gonzalez til at holde bryllup med mig i dag? Nej, min Gud og skaber om jeg har! 'I morgen! I morgen!' siger han; og inden i morgen er jeg kanske reven i tusinde stykker af nisser og dragedukker, og spøgelser og varulve og djævler! For Guds skyld, Deres Højærværdighed! forlad mig dog ikke i sådan en ynkelig tilstand! Jeg beder Dem på mine blotte bare knæ, hold dog Deres løfte, våg i nat i det forheksede kammer, jag spøgelset ud i det røde hav, så vil jeg betænke Dem i mine bønner til min dødsstund!"

Denne anmodning ventede og ønskede Ambrosio, men alligevel gjorde han nogle forstilte indvendinger, og lod som om han gerne ville tage sit ord tilbage igen. Han sagde til Jacintha, at ånden ikke spøgte andre steder end i hendes hjerne, og det var urimeligt og til ingen nytte, at hun bad ham om at blive der. Jacintha gav ikke efter, ville ikke lade sig overtyde ved nogen ting,

og bad ham så indstændigt om, ikke at lade hende blive et rov for Djævelens glubske tand, at han omsider samtykkede i hendes begæring. Al denne foregivne modstand bedrog ikke Flora, som af naturen var tilbøjelig til mistro. Hun frygtede for, at munken spillede en rolle, som stred ganske imod hans sande tænkemåde, da han vel intet ønskede hellere end at turde blive der; ja hun gik endog så vidt, at hun holdt Jacintha selv for at være hans medskyldige, og satte den gamle stakkels kone i klasse med andre koblersker. Hun glædede sig over at have opdaget denne sammensværgelse imod Antonias ære, og satte sig hemmeligt for at tilintetgøre den.

"Så har De da i sinde," sagde hun til munken med en halvt ironisk og halvt opbragt mine – "så har De da i sinde, at blive her i nat? Nå, i Guds navn! Hvem vil vel forbyde Dem det? Bliv De kun oppe, for at vente på spøgelset; jeg vil også blive oppe, og Himlen give, at jeg ikke må se noget værre end et spøgelse! Den hele udslagne nat viger jeg ikke fra min frøkens seng. Men understår nogen sig, enten det så er spøgelse, djævel eller menneske, at komme ind i stuen til os, så skal han komme til at fortryde, at han har sat sin fod over den dørtærskel!"

Dette vink var så tydeligt, at Ambrosia forstod det meget vel. Men i stedet for at lade sig mærke med, at han havde opdaget hendes mistanke, svarede han ganske mildt, at han billigede hendes forsigtighed, og formanede hende til at blive ved med sine forsæt.

"Det kan De forlade Dem på!" svarede Flora.

Nu førte Jacintha ham ind i det værelse, hvor ånden havde ladet sig se, og Flora gik ind til sin frøken.

Jacintha åbnede døren for ham med skælvende hånd. Hun vovede at kigge ind, men ikke for begge Indiernes skatte havde hun sat sin fod over dørtærsklen. Hun lod munken beholde lyset og hendes gode ønsker, og pakkede sig hastigt bort. Ambrosia slog slåen for døren, satte lyset på bordet, og sig selv på den stol, hvor Antonia havde siddet natten før. Trods Mathildas forsikringer om, at spøgelset havde kun været en skabning af Antonias indbildningskraft, følte han sig dog grebet af en vis hemmelighedsfuld rædsel, som han forgæves søgte at blive herre over. Nattens stilhed, spøgelseshistorien, det sortrudede panel i stuen, den myrdede Elvira, som hver en plet mindede ham om, og hans uvished om, hvad virkning dråberne havde gjort på Antonia, alt dette ængstede ham i

hans nuværende forfatning. Alligevel beskæftigede hans tanker sig ikke så meget med spøgelset som med giften. Havde han dræbt hende, den eneste skabning, for hvis skyld livet var ham kært, indtraf åndens spådom, var Antonia ikke mere efter den bestemte tids forløb, og var han det djævelske redskab til hendes død? – Disse muligheder var alt for gyselige til længere at nære tanken om dem. Han forjog disse rædsomme billeder, men de indfandt sig straks igen for hans øjne. Mathilda havde forsikret ham, at sovedrikkens virkning ville være hastig; nu lyttede han frygtsomt og dog nysgerrigt efter, om der ikke var nogen støj inde fra sideværelset. Endnu var alting tyst. Han formodede, at dråberne endnu ikke var begyndt at ytre deres kraft. Den pris, som nu stod på spil for ham, var stor; et øjeblik skulle afgøre hans elendighed eller hans lykke. Mathilda havde lært ham de kendetegn, hvorpå han kunne vide at Antonia var levende endnu, og på dette forsøg beroede hans hele håb. Hvert minut voksede hans utålmodighed; hans angst blev mere levende, hans rædsel heftigere. Da han ikke var i stand til at udholde denne kvalfulde uvished, søgte han at adsprede sig noget ved at lade fremmede tanker indtage hans egnes plads. Vi bed allerede, at bogsamlingen stod på en hylde tæt ved bordet, og lige overfor sengen. Ambrosio tog en bog og satte sig hen ved bordet med den, men de blade hans øjne først faldt på, kunne ikke fængsle hans opmærksomhed. Antonias og den myrdede Elviras billeder svævede stedse for hans fantasi; han blev rigtig nok ved at læse, men hans øjne gled hen over ordene, uden at hans sjæl vidste den mindste smule af indholdet.

Imens han holdt sig således beskæftiget, kom det ham for, som om han hørte nogen gå. Han drejede hovedet om, men så ingen. Han tog igen fat på bogen, men få minutter efter hørte han samme lyd, som syntes at blive ledsaget af en hvislen. Nu sprang han op, så sig om, og opdagede, at døren ind til alkoven stod på klem, selv om slåen havde været skudt for, da han kom ind i kammeret. Han vidste det af, at han havde prøvet på at åbne den, men havde fundet den lukket indefra.

"Hvad kan det betyde?" tænkte han; "hvad kan årsagen være, at denne dør nu er lukket op?"

Han gik hen imod den, stødte den op på vid gab, og så ind i alkoven, men der var ingen. Han stod ubestemt, men nu hørte han en stønnen inde i sideværelset, hvor Antonia lå, og formodede, at dråberne begyndte at virke.

Men da han lyttede opmærksommere efter, fandt han, at lyden kom fra Jacintha, som var faldet i søvn ved siden af Antonias seng, og snorkede ret af hjertens grund. Han listede sig tilbage i det andet kammer, og grundede på årsagen til, at alkovedøren var blevet åbnet, som han slet ikke kunne begribe.

Tavs gik han op og ned ad gulvet. Nu standsede han, og sengen vakte hans opmærksomhed. Gardinerne var kun halvt trukket til. Han sukkede uvilkårligt.

"Denne seng," sagde han med sagte røst, "denne seng var Elviras! Her slumrede hun så mangen rolig nat, for hun var god og skyldfri. Hvor sund og kvægende må hendes søvn ikke have været, og dog sover hun nu sundere! Men sover hun også virkelig? O! Gud give det! Men hvad, om hun i denne skumle, tavse stund steg op af sin grav? om hun brød ud af sin ligkiste, og svævede harmfuld forbi mine forbandede øjne? O! aldrig kunne jeg overleve det! Endnu engang at se disse dræbende krampetrækninger, at se disse blodsvulmende årer, denne blågule farve, disse øjne, som smerten havde presset ud af deres huler! – at høre hende spå mig en fremtid fuld af straffe, at true mig med Himlens hævn, og foreholde mig de misgerninger, som jeg har begået, og som jeg endnu er på vej til at begå – – Almægtige nådens Gud! hvad er det?!"

Her standsede han, for hans øjne, som netop faldt hen på sengen, viste ham, hvordan gardinet bevægede sig langsomt frem og tilbage. Dette syn svævede nu for hans ængstede sjæl, og han troede næsten, at han så Elviras genfærd ligge i sengen. Alligevel behøvede han kun nogle minutter for igen at fatte sig – "Det var intet andet end vinden!" sagde han.

Nu gik han igen op og ned ad gulvet, men en uvilkårlig følelse af frygt og uro vendte atter og atter hans øjne tilbage til sengen. Ubestemt gik han nærmere hen til den. Han standsede, førend han gjorde det par trin, rakte sin hånd tre gange ud for at tage gardinet til side, og trak den lige så tit tilbage.

"Enfoldige frygt!" råbte han endelig, skamfuld over sin svaghed, og gik hen mod sengen, da en hvidklædt skikkelse i det samme fo'r ud af den, smuttede forbi ham, og ilede hen mod alkoven. Raseri og fortvivlelse gav nu munken det mod, han hidtil havde manglet. Han fløj tilbage, forfulgte skikkelsen og søgte at få fat på den.

"Ånd eller djævel, jeg har dig!" råbte han, og tog gengangeren i armen.

"Jesus Kristus!" skreg en klar stemme; "hvor Deres Højærværdighed tager hårdt! Der var ikke ondt ment, dertil skal Gud være mit vidne!" Disse ord, og den arm, munken havde fat i, overtydede ham om den formente ånds legemlighed. Han trak skikkelsen nærmere hen til bordet, holdt lyset op til ansigtet af den, og genkendte – jomfru Flora!

Ærgerlig over, at han havde været så bange for sådan en ubetydelig årsag, spurgte han hende i en temmelig streng tone, hvad hun havde at bestille der? Flora, som var skamfuld over at være blevet grebet på fersk gerning, og forskrækket over Ambrosios vrede åsyn, faldt på sine knæ og lovede at bekende alting.

"Jeg sværger Deres Højærværdighed til," sagde hun, "at det gør mig hjertelig ondt, at jeg har voldt Dem uro, som det rigtigt slet ikke var min hensigt. Jeg håbede at smutte lige så fredeligt ud af stuen, som jeg var kommet ind i den, for hvis De ikke havde fået at vide, at jeg havde luret på Dem, så var det jo det selvsamme, som om jeg slet ikke havde gjort det. Det var rigtig nok ikke rigtigt gjort, at jeg ville gå på lur efter Dem – det kan jeg ikke nægte; men Herre Gud! et stakkels svagt pigebarn kan jo ikke altid modstå sin nysgerrighed! Jeg havde så stor lyst til at få at vide, hvad De tog Dem for, at jeg virkelig ikke kunne bare mig; jeg måtte spionere lidt ud, uden at nogen skulle mærke det. Jeg lod derfor den gode madame Jacintha blive inde ved min frøkens seng, og listede mig ind i alkoven. Jeg ville ikke forstyrre Dem, og lagde i begyndelsen kun øjet til nøglehullet, men jeg kunne ikke se det mindste; derpå skød jeg ganske sagte slåen fra og smuttede ind, imens De sad og vendte ryggen mod alkoven. Jeg hoppede op i sengen, og lå så stille som en mus bag ved gardinerne, indtil Deres Højærværdighed fandt mig og fik fat på mig, førend jeg kunne få stunder at komme bort igen. Det er den rene klare sandhed, det sværger jeg Deres Højærværdighed til, og jeg beder Dem tusinde gange om forladelse for min uartighed."

Mens hun sagde dette, havde munken stunder til at fatte sig igen.

Han lod sig nøje med at læse den bodfærdige synderinde teksten for, om hvor farligt det er at være nysgerrig, og hvilken slet handling hun lige havde begået. Flora erklærede, at hun var overtydet om sin brøde, og ville just til at aflægge det løfte, aldrig mere at gøre sig skyldig i nogen sådan forseelse, og

gå ydmyg og sønderknust ind i Antonias værelse, da alkovedøren i det samme fo'r op, og Jacintha styrtede bleg og åndeløs ind:

"O fader! Fader!" råbte hun med en stemme, som var næsten kvalt af skræk, "hvad skal jeg gøre! Hvordan skal jeg bære mig ad! Atter nye spektakler! Ulykke hist og ulykke her! Det er intet andet end det ene lig oven på det andet! O, det bliver min død! det bliver min død!"

"Tal! tal!" råbte Flora og munken med én mund, "hvad er der sket! hvad er der på færde?"

"O! nu får jeg endnu et lig på halsen! ak, jeg er vist blevet forgjort og forhekset, både jeg og mit hus og alt hvad jeg ejer! Den stakkels Donna Antonia! Der ligger hun jo i krampeslag, ligesom hendes salig moder! Spøgelset havde rigtig nok ret! Ja, spøgelset havde rigtig nok ret!"

Flora styrtede eller, rettere sagt, fløj ind til sin frøken; Ambrosio fulgte efter hende, skælvende af frygt og håb. De fandt Antonia i den tilstand, som Jacintha havde beskrevet, pint af skrækkelige krampetrækninger, hvori man forgæves søgte at skaffe hende lindring.

Munken sendte straks Jacintha til klosteret med befaling om, at fader Pablos straks skulle følge med hende.

"Jeg vil gå og hente ham," svarede Jacintha, "og sende ham herhid, men selv at følge med ham, det lader jeg vel være! Mit hus er forhekset, og jeg sætter aldrig i min levetid mine ben mere i det."

Med denne beslutning gik hun til klosteret, forrettede det ærinde, Ambrosio havde sendt hende i, og begav sig derpå hen til den gamle Simon Gonzalez, i det faste forsæt ikke at vige fra hans side, førend han var blevet hendes mand, og hun var flyttet ind til ham.

Så snart fader Pablos fik øje på Antonia, erklærede han hende at være uden redning. Krampetrækningerne varede en time, men selv hendes bitreste lidelser var intet imod den helvedes kval, som hendes jammer frembragte i Ambrosios sjæl. Hvert et suk var et dolkestik i hans hjerte, og tusinde gange forbandede han det øjeblik, da han havde samtykket i sådan et djævelsk anslag. Efter en times forløb sagtnedes kramperne lidt efter lidt, og Antonia blev roligere. Hun følte sin nærforestående opløsning og sin uundgåelige død.

"Ærværdige Ambrosio," sagde hun med svag stemme, og trykkede hans hånd til sine læber; "nu tør jeg uden frygt bevidne Dem min hele

taknemmelighed for Deres omhu og godhed. Jeg ligger på min sotteseng, én time endnu, og der er forbi. Uden tilbageholdenhed tør jeg nu tilstå for Dem, at det voldte mig sorg at frasige mig Deres omgang, men det var min moders bud, og jeg kunne aldrig være hende ulydig. Jeg dør gerne; der er kun få som vil sørge over mit tab – der er kun få, over hvis tab jeg sørger. Iblandt disse få er De den første! – men vi ses igen, Ambrosio! i Himlen samles vi igen; der vil min moder smile kærligt ad vort fornyede venskab."

Hun tav. Abbeden gøs, da hun nævnte Elvira. Antonia troede, at det var medynk og sorg over hendes død, som rystede hans sjæl.

"De sørger over min død, fader?" fortsatte hun; "o! suk ikke over det. Ingen brøde betynger min samvittighed, i det mindste ved jeg af ingen, og uden frygt giver jeg min sjæl tilbage til ham, som gav mig den. Jeg har kun lidet at bede Dem om, o, afslå mig ikke dette lidet! Lad læse en hellig messe for min sjæls hvile, og endnu en for min elskede moders. Jeg tvivler rigtig nok ikke længere om, at hun bliver i sin grav, for jeg er nu overtydet om, at jeg har bedraget mig, og min vildfarelse bliver mig tydelig, nu da jeg ser, at åndens spådom var urigtig. For jeg dør jo tidligere end den sagde? Men enhver har sine fejl; – min moder kan jo også have haft nogle, selv om jeg ikke kendte dem, og derfor ønsker jeg, at der må blive læst en messe for hende. Det lidet, jeg endnu ejer vil bestride omkostningerne. Hvad der bliver tilovers – testamenterer jeg min tante Leonella. Når jeg er død, lad da markis de las Cisternas vide, at hans broders ulykkelige familie ikke længere vil være ham til byrde. Men måske er jeg uretfærdig; – der siges jo, at han er syg; – måske havde han gerne villet taget mig under sin beskyttelse, hvis det havde været ham muligt. – Sig ham altså blot, fader, at jeg er død – og om han end ikke har handlet så aldeles ret imod mig – så har jeg tilgivet ham det af mit inderste hjerte. Og nu – beder jeg Dem kun endnu om Deres – forbøn. Lov at mindes mig – så vil jeg dø – uden sorg – og angst. –"

Ambrosio lovede hende alt, og gav hende aflad. Hvert minut forkyndte dødens nærmelse. Antonias øjne var dunkle, hendes hjerte slog langsomt, hendes fingre blev stive og kolde, og klokken to om morgenen sov hun ind uden et suk. Så snart hun havde opgivet ånden, gik fader Pablos bort, inderlig rørt ved dette sørgelige optrin, Flora derimod udøste sin kummer i de bitreste veklager. Ganske andre bekymringer beskæftigede Ambrosio;

han følte Antonias pulsslag, som Mathilda havde forsikret ham, ville overtyde ham om, at hendes død var kun forstilt. Han følte pulsen slå, og hans hjerte svømmede i henrykkelse. Imidlertid skjulte han meget omhyggeligt sin glæde over sin plans lykkelige udfald. Med dybt nedbøjet åsyn henvendte han sig til Flora, og formanede hende til, ikke at overlade sig til en unyttig kummer; men hendes tårer var alt for oprigtige til, at hun skulle kunne følge hans råd, hun svarede ham kun med endnu stærkere gråd. Munken forlod hende med det løfte, selv at ville sørge for begravelsen, og skyndte sig med det så meget som muligt, som han foregav, af venskab for Jacintha. Floras smerte tillod hende næppe at høre, hvad han sagde. Han ilede bort, og fik tilladelse af priorinden, til at bisætte liget i Sankta Claras hvælvinger. Fredag morgen ganske tidligt blev Antonia begravet med de sædvanlige højtideligheder.

Samme dag kom Leonella til Madrid for at lade Elvira se hendes unge ægtemand. Adskillige omstændigheder havde opsat hendes rejse fra om tirsdagen til om fredagen, uden at hun havde været i stand til at melde sin søster denne lille forandring i hendes plan. Med hendes virkelig gode hjerte, og med den oprigtige deltagelse hun altid havde følt for Elvira og hendes datter, var hendes sorg over begges pludselige endeligt endnu større end hendes forbavselse. Ambrosio underrettede hende om Antonias testamente, og lovede hende, så snart Elviras ubetydelige plukgæld var betalt, at sende hende overskuddet. Da hun nu ikke havde mere at bestille i Madrid, skyndte hun sig at komme tilbage til Cordova.

10. kapitel

O, could I worship aught beneath the skies,
That earth hath seen, or fancy can devise,
Thine altar, sacred Liberty, should stand,
Built by no mercenary, vulgar hand,
With fragrant turf, and flowers as wild, as fair,
As ever dressed a bank, or scented summer air.

William Cowper:
Charity

O! dyrkede jeg noget under himlen,
hvad jorden så, hvad tanken kunne skabe,
da, hell'ge frihed! skulle stå dit alter
oprejst, men ej ved lejet trældoms hænder,
af græstørv, smykket ud med hvert et blomster,
der pryder bækkens bred og vellugt ånder.

Imens Lorenzo henvendte sin hele opmærksomhed på at få sin søsters mordere afstraffet, vidste han kun lidet af den fare, som truede ham fra en anden kant. Han kom, som vi allerede ved, først tilbage til Madrid den dags aften, da Antonia blev begravet. Han måtte forevise kardinalhertugens befaling for storinkvisitoren (hvilket han ikke turde lade være med, da det jo gjaldt om offentligt at arrestere en af kirkens tjenere), meddele sin onkel og Don Ramirez sit forehavende, forsamle et tilstrækkeligt antal ledsagere, for ikke at have nødig at frygte for modstand, og alt dette beskæftigede ham lige til midnat. Han havde altså ingen stunder til at erkyndige sig om sin elskede, og vidste ikke et ord hverken af hendes eller hendes moders død.

Markisens liv var ingenlunde ude af fare; hans vanvid var forbi, men den havde således udtømt hans kræfter, at lægerne ikke kunne sige de følger, som den måske kunne have. Raymond selv ønskede intet inderligere, end at graven skulle forene ham med hans Agnes. Livet var ham forhadt; intet på jorden syntes ham at fortjene mindste opmærksomhed; og han håbede på én gang at erfare, at Agnes var hævnet og han selv indviet til døden.

Lorenzo, ledsaget af sin vens varmeste ønsker, stod uden for Sankta Claras klosterport en hel klokketime før den af moder Ursula bestemte tid. Han havde sin onkel, Don Ramirez de Mello, og en del håndfaste politibetjente med sig. Hvor stort deres antal endog var, blev det dog ikke bemærket, for der stod allerede en mængde tilskuere ved klosterporten for at se på processionen, og man formodede derfor naturligvis, at Lorenzo og hans selskab stod der i samme hensigt. Folket trak sig tilbage, så snart det genkendte hertugen af Medina, og gjorde plads for ham og hans følge. Lorenzo stillede sig lige foran den store port, som processionen skulle komme ud af. Nu, da priorinden ikke længere kunne undvige ham, ventede han tålmodigt på hendes ankomst, som var bestemt til præcis klokken tolv.

Nonnerne forrettede deres til Sankta Claras ære indstiftede gudstjeneste, hvori ingen vanhellig blev tilladt at tage del. Vinduerne i kapellet var oplyst. Man hørte den højtidelige orgeltone, som ledsagede det kvindelige kor i den stille nat. Nu tav koret stille, og opløste sig i en melodisk solo; sangerinden var den samme nonne, som havde Sankta Claras rolle i processionen. Hertil udsøgte man altid den smukkeste pige i hele Madrid, og den, valget faldt på, anså det for en overmåde stor ære. Så længe musikken varede, hvis tryllende toner endnu blev forskønnede ved afstanden, var alle idel øre; en almindelig stilhed herskede i den hele forsamling, og ethvert hjerte følte sig gennemtrængt af andagt, – ethvert undtagen Lorenzos. Han vidste, at iblandt dem, der priste en nådig Gud i sådanne hellige sange, var der mange, som indhyllede de største synder i hellighedens klædebon, og deres hymner gjorde ham deres hykleri kun endnu mere afskyeligt. Længe havde han med mishag og foragt lagt mærke til den overtro, som fængsler Madrids beboere. Hans sunde fornuft havde lært ham at kende munkenes kunstgreb og den grove dumhed i deres underværker og deres foregivne relikvier. Han rødmede ved at se sine landsmand lade sig føre bag lyset af sådanne latterlige bedragerier, og ønskede sig kun en lejlighed til at befri dem fra munkelænkerne. Den så længe forgæves ønskede lejlighed havde han da omsider fundet. Han besluttede ikke at lade den gå sig unyttet af hænderne, men med levende farver at afmale for folket, hvor mange skændige misbrug der forekommer i klostrene, og hvor uværdigt det gejstlige klædebon mange gange er til den almene beundring. Han længtes blot efter det øjeblik, da han kunne rive

masken af hyklerne, og overtyde sine landsmænd om, at et helligt udvortes ikke altid skjuler et dydigt hjerte.

Gudstjenesten varede indtil klosterklokken slog tolv. I det øjeblik den lød, holdt musikken op; stemmerne døde blideligt hen, og snart efter forsvandt lysene fra kapelvinduerne. Lorenzos hjerte bankede højt, da han tænkte sig udførelsen af sin plan så nær. Ifølge den overtro, som er almuen så egen, havde han belavet sig på nogen modstand; men han stolede på, at moder Sankta Ursula vel ville have gode grunde til at retfærdiggøre hans adfærd. Han havde rigeligt mandskab til at afværge almuens første tilløb, så længe indtil han kunne komme til at forklare sig; han var blot bange for, at priorinden kunne have fattet mistanke om hans anslag, og skaffet den nonne af vejen, på hvis udsagn alting beroede. I dette tilfælde kunne han ikke gå hen og anklage priorinden på grund af en blot mistanke, og han var derfor lidt bange for sit forehavendes udfald. Den rolighed, som syntes at herske i klosteret, satte igen mod i ham, men han ventede dog ikke af den grund mindre utålmodigt på det øjeblik, da moder Ursulas nærværelse ikke skulle lade ham beholde nogen tvivl tilbage.

Kapucinerabbediet blev kun adskilt fra nonneklosteret ved haven og kirkegården. Munkene var blevet indbudt til at tage del i processionen. Nu kom de to og to med brændende fakler i hænderne, og under højtidelige hymner til Sankta Claras ære. Fader Pablos gik i spidsen for dem, fordi abbeden havde ladet sig undskylde.

Folket gjorde plads for den hellige procession, og munkene stillede sig i to rækker på begge sider af den store port. Nu åbnedes også klosterporten, og det kvindelige kor tonede igen i fulde harmonier. Foran gik en skare syngende nonner. Munkene fulgte parvis og med langsomme og afmålte trin efter dem; efter dem kom novicerne; de bar ingen fakler, men gik med nedslagne øjne og var beskæftigede med deres rosenkranse. Herpå kom en yndig, ung pige, som skulle forestille Sankt Lucianus; hun havde et guldbækken i hånden, hvori der lå to øjne; for hendes egne øjne havde hun et fløjlsbind; en anden nonne klædt som en engel ledsagede hende. Efter disse to fulgte Sankta Catharina, med en palmegren i den ene og et glimtende sværd i den anden hånd; hun var hvidklædt, og hendes hår var prydet med skinnende diamanter. Efter hende så man den hellige Genoveva, omringet af en mængde små nisser, der snart satte sig i

allehånde løjerlige stillinger, snart trak hende i kjolen, for at afvende hendes opmærksomhed fra en bog, hvori hun læste uden at vende øjnene fra den. Disse lystige små krabater tjente meget til at more tilskuerne, der ytrede deres bifald ved idelig skoggerlatter. Priorinden havde med vilje udsøgt en nonne, hvis væsen af naturen var højtideligt og alvorligt. Hun behøvede ingenlunde at fortryde sit valg; for alle nissernes krumspring var spildte, Sankta Genoveva gik uden at forandre en muskel og uden en eneste gang at trække på smilebåndet.

Enhver af disse helgeninder var adskilt fra den følgende ved en hob syngende nonner, som priste dem i høje hymner, men dog altid med den tilsats, at Sankta Clara, klosterets skytshelgeninde, stod endnu højere. Nu kom en lang række af nonner, der alle sammen, ligesom de syngende, bar brændende fakler i hænderne. Derpå kom Sankta Claras relikvier nedlagt i urner, hvorpå arbejdet var lige så kostbart, som materialerne, de var lavet af; men Lorenzo havde ikke øje for dette; han stirrede blot på en nonne, som bar et hjerte. Ifølge Theodors beskrivelse tvivlede han ikke om, at det var moder Ursula. Hun syntes at se sig ængsteligt om, og hendes øjne faldt snart på Lorenzo, som stod foran i den flok, som processionen skulle gå igennem. Glædens rødme trak sig over hendes blege kinder, og hun hviskede hurtigt til sin ledsagerinde: "Vi er frelst! Der står hendes broder."

Lorenzo blev nu roligere, og så roligt på resten af højtideligheden. Nu tiltrak den mest glimrende prydelse sig hans opmærksomhed: det var en slags trone, rigelig besat med juveler, og stærkt oplyst. Den rullede frem på hjul, som ikke kunne ses, og ved begge siderne af den, svævede adskillige dejlige børn, klædt som serafer. Den blev trukket af sølvskyer, hvori der lå den yndigste skabning noget øje kunne se. Der var en skønhed, som forestillede Sankta Clara; hendes klædebon var af en umådelig værdi, en krans af diamanter dannede en kunstig glorie om hendes hoved, men alligevel fordunklede hendes egne yndigheder dette smykke. Da hun kørte forbi, hørte man en glædeshvisken gå gennem hele folkeskaren. Selv Lorenzo tilstod hemmeligt, at han havde aldrig havde set nogen mere fuldkommen skønhed, og hvis hans hjerte ikke havde tilhørt Antonia, var det blevet denne fortryllende piges offer. Han betragtede hende nu kun som en smuk statue, ydede hende kun kold beundring, og tænkte ikke mere på hende, så snart hun var kommet ham ud af syne.

"Hvad hed hun?" spurgte en af de omkringstående, således at Lorenzo hørte det.

"Virginia de Villa Franca, hvis skønhed de sikkert allerede tit har hørt nævne. Hun bliver opdraget i Sankta Claras kloster, og er i slægt med priorinden, som med rette har udvalgt hende til processionens prydelse."

Tronen rullede videre frem. Bag efter den kom priorinden selv, som med en from og hellig mine anførte de øvrige nonner, og sluttede processionen. Hendes gang var langsom og hendes øjne løftet op mod himlen; hendes rolige, stille ansigt syntes at være ligegyldigt mod alle jordiske ting, og intet hos hende røbede den hemmelige stolthed, hvormed hun fremviste sit klosters pragt og rigdom. Ethvert af hendes skridt blev ledsaget af almuens bønner og velsignelser; og den almindelige bestyrtelse var derfor desto større, da Don Ramirez sprang frem og forkyndte hende, at hun var hans fange.

I er øjeblik gjorde forbavselsen abbedissen målløs og ubevægelig, men så snart hun igen havde fattet sig, skreg hun op om vanhelligelse og ugudelighed, og anråbte folkets bistand til at frelse en af kirkens døtre. Man var allerede på vej til at adlyde hende, da Don Ramirez, som politibetjentene beskyttede imod almuens første raseri, bød rolighed og truede med inkvisitionens strengeste hævn. Ved dette frygtede navn sank enhver arm, og ethvert sværd gik igen på plads i sin skede. Priorinden selv blegnede og skælvede. Den almindelige stilhed overtydede hende om, at uskyldighed ville være hendes eneste håb, og med bævende stemme bad hun Don Ramirez at sige hende, hvad det var for en misgerning, man beskyldte hende for.

"Det vil I erfare når tiden er inde," svarede han; "men først må jeg bringe moder Sankta Ursula i forvaring."

"Moder Sankta Ursula?" gentog priorinden med svag røst.

Nu så hun sig om og opdagede Lorenzo og hertugen, som stod bag ved Don Ramirez. "Almægtige Gud!" råbte hun, og slog hænderne sammen i fortvivlelse, "jeg er forrådt!"

"Forrådt?" afbrød Sankta Ursula hende, som nu blev ført frem af nogle politibetjente sammen med en anden nonne, hendes ledsagerske i processionen; "nej, ikke forrådt, men røbet. Kend Deres anklagerinde i mig; De ved ikke, hvor nøje jeg er underrettet om Deres brøde. – Señor," fortsatte

hun, og henvendte sig til Don Ramirez, "jeg overgiver mig til Dem. Jeg anklager priorinden i Sankta Claras kloster for mord, og med mit liv står jeg inde for denne klages sanddruhed."

Et almindeligt forbavselsesskrig genlød gennem den hele forsamling, og man forlangte enstemmigt en forklaring. De skælvende nonner, som var forskrækkede over dette oprør, flygtede til alle sider. Nogle ilede igen ind i klosteret, andre søgte tilflugt hos deres frænder, og mange, som ikke havde følelse for andet end den nærværende fare, rendte op og ned ad gaderne, men uden at vide hvorhen, og blot for at undvige tumlen. Den skønne Virginia var en af de første flygtende.

For desto bedre at kunne se og høre Sankta Ursula, forlangte folket, at hun skulle holde sin tale oppe fra den ledige trone. Hun steg derfor op på den glimtende maskine, og talte således:

"Min adfærd som nonne og kvinde vil måske synes sælsom og usømmelig, men nødvendigheden vil fuldkommen retfærdiggøre den. En hemmelighed, en gyselig hemmelighed hviler tungt på min sjæl; aldrig vil jeg igen blive rolig, førend jeg har åbenbaret den for verden, og har skaffet det uskyldige blod, som skriger om hævn op fra graven, oprejsning. Jeg har vovet meget for at finde lejlighed til at lindre min samvittighed. Var dette forsøg på at åbenbare hendes forbrydelse mislykkedes mig, havde priorinden blot haft den fjerneste mistanke om, at jeg var underrettet om hendes hemmelighed, så havde min undergang været uundgåelig. Men englene, som stedse beskytter den, som fortjener deres nåde, har bevaret mig for at blive opdaget. Jeg kan derfor nu fortælle jer en historie, som vil gennemtrænge ethvert retskaffent menneske med rædsel og afsky. Ja, jeg vil rive sløret af hykleriet, og vise vildfarende forældre, hvor mange farer der truer den ulyksalige, som står under klostertyranniets herredømme:

Blandt Sankta Claras nonner var ingen mere elskværdig, ingen mere vennehuld, end Agnes de Medina. Jeg kendte hende nøje; hun betroede mig enhver af sit hjertes hemmeligheder; jeg var hendes veninde, hendes søster, vi elskede hinanden varmt og oprigtigt. Heller ikke var jeg den eneste, som yndede hende. Hendes uskrømtede fromhed, hendes føjelighed, hendes englelige tænkemåde gjorde hende afholdt af enhver nonne, der selv fortjente agtelse. Selv priorinden, denne stolte, hovmodige, barske kvinde, kunne ikke nægte Agnes et bifald, som hun ikke beærede nogen anden med.

Men hvem har ikke sine fejl? Ak! også Agnes havde en skrøbelig time; hun krænkede vor ordens love, og tiltrak sig derved den uforsonlige priorindes bitreste had. Sankta Claras regler er strenge; men i tidens løb er mange af dem dels blevet glemt og forsømt, dels formildet, ifølge alles samtykke. Den bod, som var pålagt for Agnes' forbrydelse, var højst grusom, var umenneskelig. I lang tid havde ingen tænkt på denne lov; men ak! den var dog endnu til, og den hævngerrige priorinde besluttede igen at give den kraft og gyldighed. Ifølge dens udsagn skulle synderinden styrtes ned i et lønligt fængsel, hvis bestemmelse det var, for evigt at skjule dette offer for grusomhed og overtroisk tyranni for verdens øjne. På dette rædsomme opholdssted skulle hun leve i en evig ensomhed, udelukket fra al menneskelig omgang, og troet død af alle dem, hvis kærlighed måske kunne have tænkt på hendes frelse. Der skulle hun hensmægte alle sine øvrige levedage, uden anden næring end vand og brød, uden anden trøst end hendes tårers frie løb."

Denne beretning opvakte en så almindelig forbitrelse, at Sankta Ursula måtte holde inde i nogle minutter. Først da larmen var forbi, og forsamlingen igen var stille, fortsatte hun sin tale, mens priorindens miner røbede hendes tiltagende frygt ved hvert ord.

"Tolv af de ældste nonner blev sammenkaldt for at rådslå; jeg var iblandt dem. Priorinden afmalede Agnes' forseelse med overdrevne farver, og påstod uden betænkning, at den ellers næsten glemte lov skulle fornys. Til skændsel for vort køn være det sagt, at enten fordi priorindens vilje var så frygtet i klosteret, eller også fordi mismod, ensomhed og selvfornægtelse havde forhærdet og ophidset hjerterne således, så fik dette barbariske forslag ni stemmer af tolv for sig. Min var ikke blandt dem. Mange lejligheder havde overtydet mig om Agnes' dyder; jeg elskede og beklagede hende oprigtigt. Bertha og Cornelia var på min side; vi satte os af alle kræfter imod priorindens forehavende, og hun så sig nødsaget til at forandre det. Trods stemmeflertallet, som var på hendes side, var hun dog bange for, åbenlyst at bryde med os. Hun troede, at vi sammen med Agnes familie ville være hende for mægtige; tillige vidste hun, at intet kunne frelse hende fra undergang, hvis hun udgav Agnes for at være død, og denne ulykkelige så siden blev opdaget i fængslet.

Hun opgav altså sin plan, omend højst ugerne. Hun udbad sig nogle dage for at udtænke en straf, som ingen af søstrene kunne have noget at indvende imod, og lovede at sammenkalde os igen, så snart hun havde fattet en beslutning. To dage gik hen; den tredje dag henimod aften hed det, at der skulle holdes forhør over Agnes dagen på, for at skærpe eller formilde hendes straf, alt efter som hun opførte sig.

Natten før dette forhør sneg jeg mig ind i Agnes' celle, imens de andre nonner, som jeg troede, lå og sov. Jeg trøstede hende så godt, som jeg kunne; jeg bad hende fatte mod, at stole på sine venners hjælp, og lærte hende visse tegn, hvorefter hun skulle besvare priorindens spørgsmål enten med Ja eller Nej. Jeg vidste, at denne grumme kvinde ville søge at sætte hende i forlegenhed og gøre hende bange og forvirret, og jeg frygtede for den list, hvorved man ville søge at aflokke hende en bekendelse, der kunne styrte hende i ulykke. Da det var mig yderst magtpåliggende at skjule mit besøg, blev jeg kun meget kort tid hos hende. Med bøn om at hun skulle være ved godt mod, med tårer, som blandedes med hendes, omfavnede jeg hende kærligt, og ville netop forlade hende, da jeg hørte lyden af trin nærme sig til cellen. Jeg fo'r tilbage fra døren; et gardin, som hang for et stort krucifiks, tilbød mig et tilflugtssted; jeg skyndte mig at skjule mig bag ved det. Døren åbnedes, og priorinden kom ind med fire andre nonner. De gik hen imod Agnes' seng. Abbedissen bebrejdede hende hendes forbrydelse i de bitreste udtryk, sagde, at hun var en skændsel for klostret, et uhyre, som man måtte skille verden af med, og befalede hende, at tømme et bæger, som en af nonnerne nu rakte hende. Overtydet om, at døden lå i denne drik, skælvende over at se sig på evighedens rand, søgte den ulykkelige ved de mest rørende bønner at smelte priorindens hårde hjerte. Hun bad om sit liv, med ord, som ville have bevæget selv en djævel. Hun lovede med tålsomhed at underkaste sig enhver straf, enhver skændsel, det grummeste fængsel, alle pinsler, når man kun ville lade hende leve! o! kun endnu en måned, en uge, en dag! Uberørt hørte hendes uforsonlige fjende hendes klager, og sagde til hende, at i begyndelsen havde det rigtig nok været hendes hensigt at lade hende beholde livet, men hun måtte takke sine egne venners modstand for, at man nu måtte gribe til andre midler. Hun havde nu intet andet valg end at synke giften; hun måtte derfor anbefale sig til Guds og ikke til et menneskes barmhjertighed, for inden en time var hun

blandt de dødes tal. Da Agnes så, at alle bønner var spildt for at røre den følelsesløse, forsøgte hun at springe ud af sengen, og råbe om hjælp; hun håbede, at selv om hun ikke kunne undgå sin ulykkelige skæbne, kunne hun dog i det mindste få vidner på, at man brugte vold mod hende; men priorinden, som gættede hendes hensigt, greb hende med magt om armen, og stødte hende tilbage i sengen. Hun trak derpå en dolk frem, holdt den for Agnes' bryst, og svor på øjeblikket at gennembore hendes hjerte, hvis hun blot lod høre det mindste skrig, eller tøvede et minut med at drikke giften. Allerede halvdød af angst, kunne Agnes ikke længere gøre modstand. Nonnen trådte frem med det djævelske bæger; priorinden nødte hende til at tage imod det og drikke det ud. Den gyselige gerning var fuldbragt! Nu satte nonnerne sig omkring sengen, besvarede hendes hjertesuk med bebrejdelser, afbrød med hån de bønner, hvori hun anbefalede sin sjæl til en nådig Gud, truede hende med Himlens hævn og evig fordømmelse, nægtede hende alt håb om Herrens tilgivelse, og bestrøede det smertelige dødsleje med endnu hvassere torne.

Disse var den ulykkelige unge piges lidelser, indtil døden befriede hende fra hendes bødlers ondskab. Hun sov ind med afsky for fortiden, med frygt for fremtiden, og hendes dødslidelser var så skrækkelige, at selv hendes fjenders had og hævngerrighed måtte blive mættet ved det. Da slagtofferet havde givet det sidste suk, forføjede dominaen sig bort med sit følge.

Nu vovede jeg at gå ud af mit tilflugtssted. Ak! jeg havde ikke kunnet komme min ulykkelige veninde til hjælp, da jeg jo såre vel vidste, at jeg var for svag til at frelse hende, og at ethvert forsøg ville have bragt mig døden. Min forskrækkelse, min rædsel over dette afskyelige optrin var så stor, at jeg næppe havde kræfter nok til igen at nå min celle. Ved døren inde i Agnes' celle vendte jeg mig endnu engang om til sengen, hvor hendes afsjælede legeme lå, dette legeme, der for lidt siden havde været så huldt, så skønt! Mine tanker blev en bøn for hendes hedenfarne ånd, og et løfte om at hævne hendes død ved at se hendes mordersker beskæmmet og straffet. Med fare og møje har jeg holdt min ed. Af uforsigtighed lod jeg ved Agnes' ligfærd, da sorgen overvældede mig, falde nogle ord, som ramte priorindens betyngede samvittighed. Enhver af mine handlinger, ethvert af min skridt blev eftersporet; alle vegne var jeg omringet af dominaens spejdere. Det varede længe inden jeg kunne finde lejlighed til at underrette

den ulykkeliges frænder om min hemmelighed. Man havde foregivet, at Agnes var død af en pludselig sygdom; dette troede hendes venner i Madrid, ja selv dem i klosteret. Giften havde ikke efterladt sig mindste kendetegn på hendes lig, ingen havde mistanke om hendes sande dødsmåde, som kun hendes mordersker og jeg vidste.

Videre har jeg ikke at fortælle. For det, jeg har sagt, står jeg inde med mit liv. Jeg gentager det endnu engang: abbedissen er en morderske; hun har berøvet verden, ja måske Himlen en ulykkelig skabning, hvis forseelse var tilgivelig; hun har misbrugt den hende betroede magt, og handlet tyrannisk, barbarisk og hyklerisk. Foruden hende anklager jeg endnu de fire nonner: Violanta, Camilla, Francisca og Mariana som hendes medsammensvorne, og som lige strafskyldige."

Her endte Sankta Ursula sin fortælling, som vakte tiltagende afsky og forbavselse; men da hun kom til Agnes' umenneskelige mord steg almuens forbitrelse til sådan en højde, at man næppe var i stand til at høre slutningen. Tummelen voksede hvert øjeblik. Endelig forlangte utallig mange stemmer, at priorinden skulle overlades til det offentlige raseri. Don Ramirez nægtede aldeles at give sit minde til dette. Lorenzo selv bad folket at betænke, at der endnu ikke var blevet holdt forhør over hende, og at det tilkom inkvisitionen at straffe hende. Men alle forestillinger var frugtesløse; tummelen blev stedse heftigere og almuen mere rasende. Forgæves søgte Don Ramirez at bringe sin fange ud af trængslen. Hvor han end vendte sig hen, trådte en flok oprørere i vejen for ham, og forlangte endnu højere end før at få hende udleveret. Ramirez befalede sine ledsagere med magt at bane sig en vej gennem trængslen, men mængden var så tæt sammenpresset, at de end ikke på nogen måde kunne komme til at trække kårderne. Han truede pøblen med inkvisitionens hævn, men i dette almue-raseriets øjeblik havde endog dette frygtede navn tabt sin kraft. Hvor meget Lorenzo ellers hadede priorinden for sin søsters mord, måtte dog selv han føle medynk med hendes skrækkelige stilling, men trods al hans, trods al hertugens, Don Ramirez' og politibetjentenes modstand, trængte almuen dog stadig længere og længere frem. Den åbnede sig en tilgang gennem de vagter, der beskyttede deres til døden indviede offer, trak priorinden frem, og gjorde sig rede til at tage den hastigste og grusomste hævn over hende. Denne elendige, som skrækken næsten havde berøvet al bevidsthed, råbte

om barmhjertighed, og forsikrede, at hun ikke havde nogen skyld i Agnes død, og at hun kunne rense sig for denne mistanke. De rasende ønskede intet andet end tilfredsstillelsen af deres barbariske hævngerrighed. De ville ikke høre hende, mishandlede hende, og gav hende de skændigste navne. Den ene rev hende fra den anden, og enhver by bøddel overgik sin forgænger i grumhed. Med hylen og forbandelser dæmpede de hendes gennemtrængende skrigen om nåde, slæbte hende, gennem gaderne, trådte på hende, og øvede al den vold imod hende, som had og rasende hævnbegær kunne indgive dem. Omsider ramte en sten hende lige i tindingen. Badet i blod sank hun omkuld og endte i løbet af få minutter sin usle tilværelse.

Lorenzo og hans venner havde med den største forfærdelse set på dette græsselige endeligt, som de ikke var i stand til at forhindre; men nu blev de vækket af deres nødtvungne uvirksomhed; for de hørte, at pøbelen angreb Sankta Claras kloster. De rasende, som ikke gjorde forskel på de skyldige og uskyldige, havde besluttet at ofre alle denne ordens nonner for deres raseri, og ikke lade der blive sten på sten tilbage af den hele bygning. Forfærdede over dette rygte ilede Lorenzo og hans ledsagere hen til klostret for om muligt at forsvare det, eller dog i det mindste at frelse dets beboere ud af almuens vold. De fleste nonner var flygtet, og kun nogle få var blevet tilbage i klosterboligen. De sidstes stilling var virkelig farlig. Da de imidlertid havde været så forsigtige at spærre de inderste porte, så håbede Lorenzo dog at kunne standse den opbragte almue så længe, indtil Don Ramirez kom tilbage med flere hjælpetropper.

Da han i denne tummel var kommet nogle gader bort fra klostret, kunne han ikke straks igen nå det, og da han omsider kom derhen, var trængslen rundt omkring så stor, at det var ham en umulighed at komme hen til portene. Imidlertid belejrede pøbelen bygningen med vedvarende raseri; den bestormede murene, kastede brændende fakler ind ad vinduerne, og svor, at dagbrækningen ikke skulle finde nogen af Sankta Claras nonner levende.

Det var netop lykkedes Lorenzo at slå sig igennem trængslen, da en af portene blev sprængt. Oprørerne strømmede ind i klostret, hvor alt, hvad de så, blev et offer for deres hævn. De sønderslog bohavet, rev malerierne ned, ødelagde relikvierne, og glemte af had til nonnerne al ærbødighed for helgenerne. Nogle ilede afsted for at opsøge nonnerne, andre for at nedrive

klostermurene, imens atter andre satte ild på malerierne og alt andet af værdi derinde. De sidste forvoldte den største ulykke, ja, følgerne af deres gerning var heftigere, end de selv havde ventet eller ønsket. Luerne af de optårnede masser tog fat i en del af den gamle bygning, og ilden trængte hurtigt fra celle til celle. Snart vaklede murene under det fortærende elements magt. Støtterne gav efter, hvælvingerne styrtede ned og knuste mange mennesker ved deres tyngde. Man hørte intet andet end skrig og stønnen. Klostret var indhyllet i røg og røde luer, og var et ødelæggelsens og forfærdelsens syn.

Lorenzo martredes af den tanke, at han havde været en, rigtig nok uskyldig, årsag i den gyselige ulykke. Han søgte at oprette sin fejl ved at tage klostrets ulykkelige beboere under sin beskyttelse. Han trængte ind sammen med pøbelen, og søgte af alle kræfter at tæmme det almindelige raseri, indtil luernes hurtige og truende udbrud nødte ham til at tænke på sin egen sikkerhed. Folket styrtede nu lige så hurtigt ud, som det før havde faret in d, men da mængden spærrede døren, og ilden vældede hastigt frem bag ved den, så omkom mange, førend de kunne slippe ud. Lorenzos skytsånd førte ham til en lille låge i en afsides krog i kapellet. Den stod åben, han gik ud, og befandt sig nu tæt uden for Sankta Claras begravelseshvælvinger.

Her stod han stille for at ånde friere. Hertugen og nogle af hans ledsagere havde fulgt efter ham, og de så sig nu alle sammen i sikkerhed. Nu rådslog de, på hvad måde de skulle komme bort fra denne ødelæggelsens skueplads, men deres overvejelser blev idelig afbrudt ved synet af de ildskyer, som vældede ud fra klostrets tykke mure, ved de sammenstyrtende hvælvingers bragen og ved nonnernes og mordbrændernes skrig; her blev en trykket ihjel i trængslen, hist omkom en i luerne, og mange blev begravet under den synkende kirkes ruiner.

Lorenzo spurgte, hvor den jerndør, som de så foran dem, gik hen? Ind i kapucinernes have, var svaret, og man besluttede at søge en udgang i denne retning. Hertugen ilede derfor ind på den tilstødende kirkegård, og hans staldbrødre fulgte hans eksempel. Lorenzo var den sidste, og ville ligeledes gå ud af kolonnaden, da han så døren ind til hvælvingerne stå på klem. En kvinde kiggede ud af sprækken, men da hun fik øje på de fremmede, trak hun hovedet til sig med et højt skrig, og fløj ned ad marmortrappen.

"Hvad kan det være?" råbte Lorenzo; "der stikker en hemmelighed under. Følg hurtigt efter mig!"

Med disse ord ilede han ind i hvælvingen for at forfølge den kvinde, han havde set, og som stadig flygtede for ham. Hertugen vidste ganske vist ikke årsagen til hans udråb, men fulgte dog ufortøvet efter ham; dette gjorde de andre ligeledes, og nu var snart hele flokken nede ad trappen. Den øverste dør var blevet stående åben, således at luerne uden for gjorde det så lyst nede i hvælvingen, at Lorenzo tydeligt kunne skimte den flygtende foran sig i de lange gange; men nu berøvede en pludselig krumning ham denne bistand; han så sig i et skummelt mørke, og kun genlyden af de svindende skridt kunne endnu holde ham på sporet. Forsigtighed var meget nødvendig for de forfølgende; den flygtende lod nu også til sætte farten ned, som man kunne høre på lyden af hendes langsommere skridt. Endelig forvildede de sig i en labyrint af bælgmørke gange, og spredte sig til forskellige sider. Drevet af nysgerrighed efter at erfare denne hemmelighed, og endnu mere af en lønlig, uforklarlig drift, mærkede Lorenzo ikke denne omstændighed, førend han var ganske alene. Lyden af den flygtendes gang var holdt op, alting var tyst rundt omkring, og der var intet tilbage, som kunne vejlede hans trin. Han stod stille for at overveje, på hvad måde han lettest kunne nå sit øjemed. Alting overtydede ham om, at det ikke kunne være nogen almindelig årsag, der havde bevæget den flygtende til på en så usædvanlig tid at komme på dette rædsomme sted; det skrig, han havde hørt, syntes at være besjælet af skræk; der måtte stikke en hemmelighed under denne tildragelse. Han tøvede nogle minutter, derpå fortsatte han sin gang ved at føle sig for langs med muren. Han havde allerede i nogen tid listet sig således fremad, da han så et lys glimte langt borte. Han trak sin kårde, og gik i den retning, hvorfra skæret syntes at komme.

Det kom fra en lampe, som hang foran Sankta Claras billedstøtte. Her stod adskillige kvinder, hvis hvide klædebon flagrede frem og tilbage i blæsten, der hvinede igennem hvælvingerne. Nysgerrig for at erfare, hvad der vel kunne have forsamlet disse kvinder her, nærmede Lorenzo sig med sagte og varsomme skridt. De lod til at være i en alvorlig samtale, og hørte ikke Lorenzo, som sneg sig nærmere og nærmere til, indtil han endelig var så nær, at han kunne forstå alt, hvad de sagde.

"Jeg sværger jer til," fortsatte den, som i øjeblikket førte ordet, og som de andre hørte på med megen opmærksomhed, "jeg sværger jer til, jeg så dem med mine egne øjne. Så fløj jeg ned ad trappen, de forfulgte mig, og jeg undgik med møje deres hænder. Havde lampen ikke været, ville det have været mig umuligt at finde jer."

"Og hvad kunne de vel ville her?" sagde en bævende stemme, "tror I, at de leder efter os?"

"Gud give, at min frygt må være ugrundet!" svarede den første, "men jeg tror vist, at det er mordere! Vi er fortabte, hvis de opdager os. Min skæbne er i det mindste afgjort. Mit slægtskab med priorinden vil allerede synes at være en strafværdig forbrydelse, og selv om disse hvælvinger hidtil har skjult mig –"

Her faldt hendes øjne, som hun just havde slået i vejret, på Lorenzo, som imidlertid havde nærmet sig mere og mere.

Hun sprang op fra sit sæde ved statuens fod, og søgte at flygte. I samme øjeblik udstødte hendes selskabssøstre et rædselsskrig, imens Lorenzo standsede den flygtende ved at holde hende fast i armen. Fortvivlet og frygtsom sank hun på knæ for ham.

"Barmhjertighed!" råbte hun, "for Jesus Kristus' skyld, barmhjertighed! Jeg er uskyldig, ak! jeg er sandelig uskyldig!"

Af bare angst kunne hun næppe fremstamme de sidste ord. Lampen skinnede hende lige ind i ansigtet, og Lorenzo genkendte den skønne Virginia de Villa Franca. Han skyndte sig at løfte hende op, og bad hende at fatte mod. Han lovede at beskytte hende mod enhver fjende, forsikrede, at hendes tilflugtssted var endnu en hemmelighed, og at han var villig til at forsvare hende indtil sin sidste blodsdråbe. Imens han talte, lå nonnerne i adskillige stillinger rundt om dem. En knælede og bad om Himlens bistand, en anden indsvøbte sit ansigt i sin naboerskes klædebon; nogle lyttede stive af skræk efter den formente morders tale, mens de øvrige omfavnede Sankta Claras billedstøtte, og anråbte hende om beskærmelse med ynkelige skrig. Da de mærkede deres vildfarelse, trængte de sig rundt omkring Lorenzo, og overøste han med velsignelser. Han fik at vide, at adskillige nonner og kostgængerinder af frygt for almuens trusler og for de grusomheder, som de oppe fra klostertårnene havde set den øve mod priorinden, var flygtet ind i begravelseshvælvingerne. Iblandt dem var den

dejlige Virginia, priorindens nærmeste frænke, også. Hun havde større årsag end de øvrige til at frygte for den opbragte pøbel, og hun bad nu Lorenzo indstændigt om at beskærme hende imod dens raseri. Han lovede ikke alene hende dette, men også hendes ledsagersker, hvoraf de fleste var af fornemme familier, og føjede til, at han ikke ville forlade dem, førend han havde overleveret enhver af dem lykkelig i hendes frænders arme. Han bad dem blot at tøve her endnu i nogen tid, indtil folkets harme havde lagt sig, og soldaternes komme havde adspredt mængden.

"Gud give!" råbte Virginia, "at jeg var sikkert i min moders arme! Hvad mener De, señor? Kan det vare længe endnu, inden jeg kan komme herfra? Hvert øjeblik jeg tilbringer her, er mig en pine."

"Jeg håber ikke længe," sagde han, "men indtil De med sikkerhed kan vove Dem ud, vil disse hvælvinger være Dem et uigennemtrængeligt fristed. Her vil ingen kunne opdage Dem; bliv De her i ro en to-tre timers tid."

"To-tre timers tid?" skreg søster Helena, "jeg dør af angst, hvis jeg bare skal blive en time endnu i denne grav! Ikke for alverdens guld ville jeg endnu engang udstå, hvad jeg har udstået, siden jeg kom herned. Hellige jomfru! At være midt om natten på dette gyselige sted, at være omringet af mine afdøde søstres muldnende ben, hvert øjeblik at være i fare for at blive revet i tusinde stykker af deres ånder, som hviner, klager, klynker og hyler omkring mig, så alt mit blod bliver til is. – Jesus Kristus! man kunne gå fra sin forstand over det!"

"Forlad mig," svarede Lorenzo, "men det undrer mig, at De, som trues af så stor virkelig ulykke, kan skælve for slige indbildte farer. Deres angst er ugrundet og barnagtig; kæmp imod den, ærværdige søster; jeg har lovet at beskærme Dem imod oprørerne, men imod overtroen må De søge beskyttelse hos Dem selv. Troen på spøgelser er højst latterlig, og hvis De bliver ved at lade Dem beherske af slige griller –"

"Griller?" råbte nonnerne enstemmigt, "og når vi nu selv har hørt det, señor? Vi har alle sammen hørt det! det bliver tit gentaget, og hver gang klinger det sørgeligere og hulere. De får os aldrig til at tro, at vi skulle have bedraget os alle sammen. Det er sandhed; havde lyden været et blot og bart hjernespind –"

"Tys! Tys!" afbrød Virginia dem ængsteligt, "Gud være os nådig! der var det igen!"

Nonnerne foldede hænderne og sank på knæ. Lorenzo så sig forfærdet om, og var nær ved at lade sig henrive af samme frygt som kvinderne. Der opstod en almindelig stilhed. Han undersøgte hvælvingen, men der var ingenting at se. Nu ville han tale til nonnerne, og udle deres barnagtige frygt, da i det samme et dybt og længe vedvarende suk tiltrak sig hans opmærksomhed.

"Hvad var det?" skreg han med gysen.

"Nå, señor?" sagde Helena; "er De nu overbevist? Nu er vor angst dog vel ikke længere en grille? Siden vi kom herned, er denne stønnen næsten blevet gentaget hvert femte minut. Det kommer vist fra en martret sjæl, som gerne vil ud af skærsilden, men ingen af os har mod til at spørge den ad. Jeg for min del ved nok, at hvis jeg så sligt et syn, så dræbte frygten mig lige på stedet."

Mens hun talte således, hørte man endnu tydeligere et andet suk. Nonnerne korsede sig, og skyndte sig at gentage deres bønner imod de onde ånder. Lorenzo lyttede opmærksomt efter. Det kom ham for, som om han hørte toner af et klagende menneske, og at de kun blev gjort utydelige ved afstanden. De lod til at stige op af midten af den hvælving, han nu var i med nonnerne, og hvortil en mængde gange stødte sammen og dannede en stjerne. Lorenzos vakte nysgerrighed lod ham ønske opløsningen på denne gåde. Han bad nonnerne om at være ganske stille, og de adlød. Alting var tyst, indtil sukket lod sig høre adskillige gange efter hinanden. Han hørte det allermest tydeligt, da han fulgte efter lyden, som bragte ham tæt hen til Sankta Claras alter.

"Lyden kommer herfra," sagde han, "Hvad er dette for en støtte?"

Helena, som han henvendte sig til, tav et øjeblik stille. Pludselig slog hun hænderne sammen.

"Ja!" råbte hun, "det må det være. Nu ved jeg, hvad denne stønnen og sukken betyder."

Nonnerne omringede hende, og bad hende at forklare sig. Hun fortalte nu meget gravitetisk, at denne støtte havde fra Arilds tid været berømt for at kunne gøre mirakler, og nu udtrykte helgeninden ved en lydelig sukken sin smerte over at hendes kloster var afbrændt. Lorenzo, som ikke var så stærk i at tro på helgenernes underværker, holdt ikke denne løsning på gåden for lige så tilfredsstillende som nonnerne, der fuldkommen var af

Helenas mening. I ét punkt stemte han dog så temmelig overens med hende. Han formodede også, at sukkene kom ud af billedstøtten, og jo mere han lyttede efter, jo mere blev han bestyrket i denne formening. Han gik nærmere hen til billedet for at betragte det med mere opmærksomhed, men nonnerne, som mærkede hans hensigt, bad ham for Guds skyld at lade det være, fordi han kunne være vis på at styrte død om på øjeblikket, hvis han blot rørte ved støtten.

"Hvorledes det?" sagde han.

"Guds moder! hvorledes det?" svarede Helena, som havde stor lyst til at fortælle underværker; "havde De bare hørt hundreddelen af det, som priorinden vidste at fortælle om det! Hvor tit og mange gange har hun ikke forsikret os, at vi kunne vente os de allerskrækkeligste følger, hvis vi bare vovede at røre ved billedet med enden af en finger. Hun fortalte blandt andre ting, at en røver havde engang ved nattetide listet sig ind i disse hvælvinger, fordi han havde øje på den store rubin deroppe, som er af uvurderlig værdi. Ser De den, señor? den glimrer deroppe på den tredje finger – der, på den hånd, helgeninden holder tornekronen i. – Ser De, denne juvel kløede skælmens fingre efter. Han ville stjæle den, steg op på fodstykket, støttede sig på Sankta Claras højre arm, og rakte hånden ud for at tage ringen. Men De kan tro, at han blev forskrækket, da støtten løftede armen i vejret, truede ham, og sagde, at han ville blive fordømt til evig tid. Skælvende og bævende lod han sit ugudelige forsæt fare, og ville gå ud af hvælvingen. Men forgæves! Han kunne ikke flytte en fod. Alle hans bestræbelser for at trække hånden til sig, som hvilede på helgenindens højre arm, var frugtesløse. Skønt han anstrengte alle sine kræfter, så måtte han dog smukt blive stående, indtil den utålelige helvedes angst, som fo'r rundt i alle hans årer, nødte ham til at råbe om hjælp. Nu strømmede der en mængde tilskuere til. Den elendige bekendte sit ugudelige forsæt, og kunne ikke slippe løs, førend man huggede hånden af ham. Denne hånd er siden blevet siddende fast på statuen. Røveren blev eremit, og førte siden efter et eksemplarisk levned. Men hvad helgeninden havde spået ham om hans sjæls fordømmelse, det skete dog, og man siger, at han skal endnu den dag i dag gå omkring og spøge her, og med suk og gråd bede Sankta Clara om forladelse. Det som vi har hørt er altså sikker denne synders ånd, men dog vil jeg ikke ligefrem påstå det som nogen afgjort sandhed. Så meget er vist,

at siden den tid har ingen vovet at røre ved billedstøtten. Vær derfor ikke forvoven, kære señor! opgiv for Himlens skyld Deres forehavende, og sæt ikke godvilligt Deres timelige og evige liv på spil!"

Dette forandrede ikke Lorenzos beslutning, og han troede så langt fra, at hans undergang var så vis, som Helena fandt for godt at spå. Alle nonnerne forenede deres bønner, og viste ham endog røverens hånd, som endnu sad på billedstøttens arm. Dette bevis, troede de, måtte overbevise ham, men deri tog de meget fejl! Til deres store forargelse lod han sig forlyde med, at priorinden nok selv havde ladet denne fortørrede og visne hånd lime fast, og han nærmede sig til støtten uden at bryde sig om hverken bønner eller trusler. Han betragtede den nøje fra alle sider; efter udseendet at dømme var den af sten, men ved nærmere undersøgelse mærkede han, at den blot var fremstillet af malet træ. Han rystede den, og søgte at flytte den, men både den og soklen lod til at være af ét stykke. Nu befølte han også denne alle vegne, men ingen tråd ville lede ham til denne gådes løsning, som meget levende begyndte at opvække nonnernes nysgerrighed, da de så, at han rørte ved støtten uden at blive straffet for det. Han standsede og lyttede efter; sukkene lod sig høre af og til, og efter hans mening netop fra det selv samme sted, hvor han nu stod. Imens han eftertænkte denne besynderlige tildragelse, og betragtede billedstøtten meget nøje, faldt hans øjne netop på den indtørrede hånd. Det faldt ham ind, at man måtte have sine årsager til, at man så strengt havde forbudt at berøre helgenindens arm. Han steg nu atter op på soklen, så efter med fordoblet opmærksomhed, og opdagede en lille jern-slå mellem helgenindens skulder og den foregivne røvers hånd. Glad over at have gjort denne opdagelse lagde han straks hånd på værket, og skød af al mag slåen tilbage. I samme øjeblik hørtes en raslende lyd inde i statuen, som når en stramt udstrakt lænke pludselig farer tilbage. Nonnerne, som havde besluttet at flygte ved det første skin af fare, blev forskrækkede over denne lyd. Men da alting igen blev tyst og roligt, omringede de atter Lorenzo og så med bange nysgerrighed på, hvad han nu ville foretage sig.

Da han ikke så noget følge efter denne opdagelse, steg han ned, men idet han ville holde sig fast ved helgenindens hånd, mærkede han, at den rørte sig. Dette indjog tilskuerinderne, som troede at støtten nu fik liv, en ny skræk, men Lorenzo fattede andre tanker. Han begreb hurtigt, at den støj,

han havde hørt, kom af, at han havde revet den lænke løs, støtten var gjort fast til fodstykket med. Nu prøvede han endnu engang at tage helgeninden ned, og efter mange anstrengelser lykkedes det ham også. Han satte hende ned på jorden, og så nu i fodstykket et hul, som var spærret af et stærkt jerngitter.

Dette vakte en sådan almindelig nysgerrighed, at søstrene glemte både den virkelige og den indbildte fare. Lorenzo forsøgte at løfte gitteret op, og nonnerne stod ham bi af alle kræfter. Forsøget lykkedes uden større besvær, og nu så de en dyb afgrund, hvis tykke mørke øjet forgæves søgte at udforske. Skinnet af lampen var for svagt til at kunne gavne synderlig. Der kunne slet intet ses uden en smal trappe af rå utilhuggede sten; denne gik ned i afgrunden, men forsvandt snart i mørket. Ingen sukken hørtes mere, men der var nu ingen tvivl om, at lyden var kommet fra dybet dernede. Lorenzo bøjede sig ud over hulen, og syntes nu at se en slags glimt i mørket. Opmærksomt stirrede han ned på det sted, hvor dette lod sig se, og så nu ganske tydeligt et lille lys, som snart glimtede, og snart igen forsvandt. Han meddelte nonnerne denne omstændighed; de kunne rigtig nok også se lysglimtet; men de satte sig enstemmigt imod hans beslutning om at stige ned. Alle deres forestillinger var frugtesløse. Ingen havde mod til at følge med ham, og at tage lampen fra dem, det turde han slet ikke tænke på. Han belavede sig altså på ganske alene og i mørke at iværksætte sit forehavende, mens nonnerne bad for dets lykkelige udfald.

Trappetrinnene var så smalle og så ujævne, at det ikke var meget andet end at kravle på randen af en afgrund. Mørket, som omgav ham, gjorde hans trin vaklende. Han måtte iagttage den største forsigtighed for ikke at træde fejl og styrte ned i dybet. Adskillige gange var han nær ved det; omsider fandt han bunden, meget før han havde ventet, og mærkede at det tykke mørke og de uigennemtrængelige dunster, som steg op af hulen, havde forestillet ham den meget dybere, end den virkelig var. Han kom ubeskadiget ned; nu stod han stille, og så sig om efter det lysglimt, som han før havde opdaget. Han ledte forgæves efter det; alting var bælgmørkt. Han lyttede efter, men hørte intet andet end nonnernes fjerne mumlen oven på, mens de læste deres *Ave Maria*. Han vidste ikke, i hvilken retning han skulle gå, og lod derfor tilfældet lede hans skridt; alligevel gik han ganske langsomt, for ikke at komme endnu længere bort fra genstanden for sine

undersøgelser. Hin stønnen havde ladet til at komme fra et martret eller i det mindste bedrøvet menneske, og han håbede at kunne lindre dets nød. En klagende tone, ikke langt fra ham, nåede endelig hans øre, og han ilede glad hen imod den. Lyden blev mere og mere tydelig, og han fik snart igen øje på lysglimtet, som en fremstående mur hidtil havde skjult for ham.

Han så en lampe stå på en bunke sten; dens svage skin var mere bestemt til at forstærke end til at sprede et lille, skummelt fængsels rædsomhed; dette fængsel var anbragt i en krog af den store hule, og han så endnu flere lignende hvælvinger, hvis dybde tabte sig i det store mørke. Den lille lampes flamme slog kold op mod de fugtige mure, og den våde hvælving gav et svagt genskin af den. En tyk, pestagtig damp var udbredt i hele fængslet, og da Lorenzo trådte nærmere, følte han en gennemtrængende isnen i alle sine årer. Han blev ved at gå hen mod det sted, hvor sukkene kom fra. Nu var han tæt på, og ved lampens glimt så han en skabning ligge på noget halm i en krog af dette ækle opholdssted, så ussel, så forhungret, så gusten, at han næppe kunne kende, at det var en kvinde. Hun var halvnøgen, hendes lange uredte hår hang uordentligt ned over hendes ansigt og skjulte det næsten ganske. Den ene af hendes udtørrede arme hvilede mat på et hullet tæppe, som dækkede hendes lemmer, der sitrede af kulde og krampetrækninger; i den anden arm holdt hun en lille bylt, som hun trykkede tæt op til sit bryst. Ved siden af hende lå en stor rosenkrans; foran hende stod et krucifiks, som hun fæstede sine stirrende, indfaldne øjne på. Ikke langt derfra så han en kurv og en lille lerkrukke.

Lorenzo bævede ved dette syn, modbydelighed og medynk fyldte hans hjerte. Han fik ondt, hans kræfter forlod ham og hans ben kunne ikke længere bære ham. Han måtte hvile sig op imod den lave mur, og var hverken i stand til at gå videre eller til at tale til den lidende. Hun stirrede hen mod trappen, men kunne ikke se Lorenzo, da den fremstående mur skjulte ham.

"Ingen kommer!" sukkede hun omsider. Hendes stemme var hul, og trængte sig med møje gennem struben. Hun våndede sig jammerligt.

"Ingen kommer!!" gentog hun, "nej! De har glemt mig! De kommer aldrig mere igen!"

Nu tav hun et øjeblik, og blev derpå klagende ved:

"To dage! To lange, lange dage! – Og endnu stadig uden næring, uden håb, uden trøst! Jeg dåre! hvor kan jeg ønske, at dette usle liv skal vare længere! – – og alligevel, sådan en død! o Gud! at dø på denne måde! at hensmægte sådanne pinagtige århundreder! Ak! jeg vidste endnu ikke, hvad hunger var! – Tys! – nej! ingen kommer! de kommer aldrig mere igen!"

Hun tav igen; kulden rystede hende, og hun trak pjalterne sammen over sine nøgne skuldre.

"Ak! hvor jeg fryser! – Jeg kan endnu ikke vænne mig til dette fængsels dunster; men hvad betyder det? Snart vil jeg blive endnu koldere, og dog ikke føle det. Jeg vil blive kold – kold som dig."

Nu så hun ned på bylten, som lå ved hendes bryst. Hun bøjede sig ned over den, kyssede den, stødte den igen fra munden, og skælvede af ækelhed.

"Det var mig engang så kært! Det var så yndefuldt, det var kommet til at ligne ham så meget! – Nu er det borte – for evigt borte. – Hvor få dage har dog ikke forvandlet det! Jeg kan næppe kende der igen. Og dog elsker jeg dig! O Gud! jeg elsker dig! så højt! – så højt! – Jeg vil glemme, hvad du nu er; – jeg vil kun huske på, hvad du var, og elske dig, som om du endnu var lige så skøn, lige så venlig – som om du endnu lignede ham lige så meget! – Jeg troede, at jeg havde udgrædt alle mine tårer – men her trænger endnu én sig frem."

Hun tørrede sine øjne med en af sine hårlokker, og derpå rakte hun sin hånd ud efter krukken, som hun kun med møje kunne nå. Forskende, men håbløs så hun ned i den, sukkede, og satte den igen fra sig.

"Den er tom! ganske tom! – ikke en dråbe – ikke en dråbe, til at læske min vansmægtende, brændende tunge! – O! jeg ville give skatte for en eneste drik vand! – – Og det er Guds tjenerinder, som martrer mig således! – De kalder sig hellige, mens de lader mig udstå disse Helvedes kvaler! – De er grusomme og følelsesløse, og alligevel befaler de mig at angre min brøde; de truer mig med evig fordømmelse! – O, min forløser! Du! Du tænker ikke således!"

Nu fæstede hun sit blik på krucifikset, tog rosenkransen, og mens hun talte perlerne, viste hendes læbers hastige bevægelse, hvor inderligt hun bad.

For hvert øjeblik blev Lorenzo mere og mere rørt. Der første syn af al denne elendighed havde oprørt hans sanser; nu kunne han nærme sig til den ulykkelige fange med blidere følelser. Hun hørte hans trin, og lod rosenkransen falde med et glædesskrig.

"Tys! Tys!" råbte hun; "der kommer nogen!"

Hun ville rejse sig i vejret, men hendes kræfter svarede ikke til hendes vilje; hun faldt tilbage, og idet hun sank om på sit stråleje, hørte Lorenzo tunge lænker rasle. Den ulykkelige fortsatte imidlertid:

"Er det dig, Camilla? så kommer du da omsider? O, det er også på høje tid! Jeg tænkte, at I havde glemt mig – at jeg var bestemt til at dø af hunger. Giv mig noget at drikke, Camilla, for Gud i Himlens skyld, giv mig en drik vand! Jeg dør af hunger og tørst; og jeg er så svag, at jeg ikke kan rejse mig op. Gode Camilla, giv mig noget at drikke, eller jeg dør for dine øjne."

Lorenzo var bange for, at han skulle skade hende i hendes svækkede tilstand ved en overraskelse, og vidste derfor ikke, på hvilken måde han skulle tiltale hende.

"Det er ikke Camilla," sagde han omsider sagte og venligt.

"Og hvem da?" svarede den lidende, "måske Mariana eller Violanta? Mine øjne er blevet så dunkle og svage, at jeg ikke kan genkende dine træk; o, hvem du end er, hvis der blot er en gnist af medlidenhed tilbage i dit hjerte, hvis du ikke overgår ulvene og tigrene i grumhed, o, så forbarm dig over mine lidelser. Du ser jo, at jeg dør af hunger. I to samfulde dage har jeg ikke fået mindste smule til mit usle livs ophold. Bringer du mig noget at spise? eller kommer du kun, for at forkynde mig min død, og se, hvor lang tid jeg endnu har at lide i?"

"De tager fejl," svarede Lorenzo, "det er ikke den hævngerrige priorinde, som sender mig. Jeg føler medynk med Deres elendighed, og kommer for at lindre den."

"For at lindre den?" gentog den ulykkelige, "for at lindre den, siger De?"

Og nu rejste hun sig ved hjælp af sine hænder, og så stift på den fremmede.

"Almægtige Gud! – Er det ikke blændværk? – Et mandfolk! hvem er De? hvad bringer Dem herned? Kommer De for at frelse mig, for at give mig frihed, liv og lys igen? O tal, skynd Dem, førend jeg begynder at nære et håb, hvis tilintetgørelse også vil tilintetgøre mig."

"Rolig, kære veninde!" svarede Lorenzo i en beroligende, medynksfuld tone, "priorinden, ved hvis grusomhed De lider, har allerede bødet for sine misgerninger; De har intet mere at frygte af hende. Få minutter endnu, og De er igen på fri fod, igen i deres venners, Deres længe savnede venners arme. Forlad Dem på min beskyttelse; giv mig Deres hånd; fat mod. Jeg vil bringe Dem hen på et sted, hvor De skal nyde al den pleje, som Deres svagelige tilstand kræver."

"O ja! ja! ja!" skreg den fangne med henrykkelse, "så er der da en Gud, en retfærdig Gud til! O fryd! o glæde! så vil jeg da igen komme til at ånde den friske luft, igen komme til at se Guds herlige sol! – Jeg vil følges med dig, fremmede, jeg vil følges med dig! O, Himlen vil lønne dig for din barmhjertighed med en ulykkelig! – Men dette må jeg også have med mig," føjede hun til, og trykkede den lille bylt tættere op til sit hjerte, "det kan jeg ikke forlade. Jeg vil tage det med mig; verden skal se, hvor rædsomme hine boliger er, som den med uret kalder hellige. Kære fremmede! lån mig Deres hånd, at jeg kan stå op; mangel, sygdom og sorg har svækket mig, og alle mine kræfter er borte. Således – så – nu er det godt!"

Da Lorenzo bukkede sig ned for at løfte hende op, skinnede lampen ham lige ind i ansigtet.

"Almægtige Gud!" råbte hun, "er det muligt? – dette blik! dette ansigt! – o! ja, det er, det er –!"

Hun bredte sine arme ud for at omfavne ham, men hun manglede styrke til at kunne udholde de følelser, som strømmede sammen i hendes bryst. Hun sank afmægtig tilbage på sit ståleje.

Hendes sidste udråb satte Lorenzo i forundring. Det kom ham for, som om han før havde hørt de toner, som hendes hule stemme nu udpressede, men hvor? Det kunne han ikke mindes. I hendes farlige tilstand indså han vel, at hun trængte til lægens umiddelbare hjælp, og hans første bestræbelse var derfor at bringe hende op af fængslet. Heri blev han i begyndelsen hindret ved en tyk jernlænke, som var gjort fast om hendes liv og smedet ind i muren, men hans naturlige styrke, og den angst, hvori han var for den ulykkelige, hjalp ham at bryde bolten ud, som gik ind i muren. Nu tog han hende i sin favn, og ilede hen til trappen, vejledet af lampeskæret oven fra og nonnernes mumlen. Inden få minutter var han oppe.

I hans fraværelse var nonnerne blevet skrækkelig plagede af angst og nysgerrighed. Intet uden deres glæde kunne sammenlignes med deres forbavselse, da de igen så ham i god behold hos dem. Ethvert hjerte var gennemtrængt af medynk med den arme skabning, som han bar i sine arme. Imens nonnerne, og især Virginia, søgte at bringe hende til sig selv igen, fortalte Lorenzo dem med få ord måden, han havde fundet den ulykkelige på, og føjede til, at da opløbet nu måtte være forbi, troede han nok, at han uden fare turde bringe enhver af dem til sit bestemmelsessted. Alle længtes efter at forlade hvælvingen, men for at undgå enhver risiko for at blive mishandlet, bad de Lorenzo om at gå op først og se om alting var sikkert. Han var af samme tanke, og Helena ville netop vejlede ham hen til trappen, da de så lys i adskillige af de tilstødende gange. Desuden hørte de folk, hvis antal lod til at være betydeligt, nærme sig med stærke skridt. Nonnerne blev forskrækkede; de troede, at deres tilflugtssted var røbet, og at oprørerne nu kom for at forfølge dem. De lod den fangne blive liggende i afmagt, trængte sig tæt omkring Lorenzo, og huskede ham på hans løfte om at ville tage dem i forsvar. Virginia alene glemte sin egen fare, og blev ved at hjælpe den ubekendte. Hun lod hendes hoved hvile op mod sit knæ, badede hendes tindinger med rosenvand, varmede hendes kolde hænder, og vædede hendes ansigt med medynks tårer. Nu kom de fremmede nærmere, og satte Lorenzo i stand til at befri nonnerne for deres frygt. Hans navn, som blev råbt af en mængde stemmer, hvoriblandt han genkendte hertugens, genlød mellem hvælvingerne, og han mærkede, at man ledte efter ham. Nonnerne var henrykte. Nu kom hertugen og Don Ramirez med fakler og følge. De havde ledt alle vegne efter ham, for at lade ham vide, at pøblen var spredt, og at opløbet var ganske forbi. Lorenzo fortalte kort sit eventyr i hulen, og hvor meget den ubekendte trængte til en læges hjælp. Han anbefalede både hende, nonnerne og kostgængerinderne til hertugens omsorg.

"Mig bortkalder andre sysler," sagde han. "Overlad mig halvdelen af retsbetjentene, mens De med de andre ledsager disse damer til deres frænder. Jeg vil undersøge hulen dernede og denne begravelseshvælvings lønligste smuthuller. Jeg har ingen ro, førend jeg er overtydet om, at der ikke sukker flere sådanne ynkværdige ofre i disse hvælvinger."

Hertugen gav sit bifald til denne plan. Don Ramirez tilbød at ville stå ham bi i hans undersøgelser, og blev modtaget med glæde. Nonnerne bevidnede Lorenzo deres erkendtlighed, og under hans onkels beskyttelse forlod de nu hvælvingen. Virginia bad, om hun måtte tage den ubekendte med sig, og lovede at give Lorenzo underretning, så snart hendes helbred tillod hende at tage mod hans besøg. Egentlig gav hun dette løfte mere for sin egen end for Lorenzos og den fangnes skyld. Hans venlighed, høflighed og kækhed havde gjort et mægtigt indtryk på hendes hjerte; hun ønskede inderligt at vedligeholde hans bekendtskab, og håbede, at både hendes medynk og omsorg for den ulykkelige ville forøge Lorenzos agtelse for hende. Det kunne hun da også være fuldkommen overtydet om. Den godhed, den ømme omhu, hun allerede havde vist for den lidende, havde erhvervet hende mange rettigheder til hans velvilje. Hendes sysler med den syge havde smykket hende med nye yndigheder, og gjort hendes skønhed tusinde gange mere tillokkende. Glæde og beundring stod afmalet i Lorenzos øjne; han anså Virginia for en god engel, som var nedsteget til den forfulgte uskyldigheds hjælp, og hans hjerte ville endnu mægtigere have følt hendes tryllekraft, havde det ikke været hærdet ved mindet om Antonia.

Nu ledsagede hertugen nonnerne til deres frænders boliger. Den frelste fange blev endnu stedse ved at være uden bevidsthed, og gav intet andet tegn til liv, end at hun af og til våndede sig. Hun blev båret i en slags sygestol. Virginia veg ikke fra hendes side; hun vågede over sin plejedatter, hvis kræfter var ganske udtømte ved den lange sult; men rystet så heftigt ved den pludselige overgang fra lænker og mørke til frihed og lys, turde man næppe gøre sig håb om, at hun ville overleve det.

Lorenzo og Don Ramirez blev nede i hulen. Efter nogen overvejelse besluttede de, for ikke at spilde tiden, at dele politibetjentene i to dele; nogle skulle undersøge hulen med Don Ramirez, imens de andre trængte ind i de andre hvælvinger med Lorenzo. Don Ramirez, som var tilstrækkelig forsynet med fakler, gik straks hen imod hulen. Han var allerede kommet nogle trappetrin ned, da han hørte nogen gå med stærke skridt længst inde i begravelsen. Han blev forbavset, og kom hastigt op igen.

"Hørte De ikke nogen gå?" sagde Lorenzo, "lad os ile derhen. Lyden lod til at komme herfra."

Et højt gennemtrængende skrig vakte endnu mere deres opmærksomhed.

"Hjælp! hjælp! for Guds skyld, hjælp!" skreg en stemme, hvis melodiske tone fik Lorenzos hjerte til at bæve.

Hastig som en lynstråle fløj han i den retning, hvorfra skriget kom; Don Ramirez fulgte lige så hurtigt efter ham.

11. kapitel

Great Heav'n! how frail thy creature Man is made!
How by himself insensibly betrey'd:
In our own strength unhappily secure,
Too little cautious of the adverse pow'r;
And, by the blast of self-opinion mov'd,
We wish to charm, and seek to be belov'd.
On pleasure's flow'ry brink we idly stray,
Masters as yet of our returning way:
Seeing no danger we disarm our mind,
And give our conduct to the waves and wind:
Then in the flow'ry meadow's verdant shade,
To wanton dalliance negligently laid,
We weave the chaplet, and we crown the bowl,
And smiling see the nearer waters roll;
Till the strong gusts of raging passion rise,
Till the dire tempest mingles earth and skies;
And, swift into the boundless ocean borne,
Our foolish confidence too late we mourn:
Round our devoted heads the billows beat;
And from our troubled view the lessen'd lands retreat.

Matthew Prior:
Uddrag af
Solomon on the
Vanity of the World.

O Gud, hvor svagt er mennesket, din skabning!
hvor uformærkt det ved sig selv forledes!
uheldigvis i egen styrke tryg
og ikke varsom nok mod vågen fjende.
Tilskyndede ved egenkærlighed
vi higer efter virak, ros og bifald.
På glædens blomsterbred vi dårligt vanket,

endnu det står os frit at vende om;
men ingen fare truer; altså vandrer
vi banen hen, og ler ad vind og bølge
imellem engens duft, i bøgens ly
henstrakte skødesløst til kælen spøgen,
vi fletter kransen, tømmer glædens bæger
og smiler ad den sø, der nærmer sig;
til lidenskaben stærke kuling bruser;
til vilde storm opofrer jord og himmel;
og revet hen i oceanets svælg
vi alt for sent usalig tillid angrer:
Vandvoverne sig om vort hoved tårner
og svage syn knap øjner fjerne kyst.

I al denne tid anede Ambrosio ikke, at der forefaldt så rædsomme scener nær ved ham. Enhver af hans tanker var nu henvendt på udførelsen af hans hensigter med Antonia. Hidtil var alting lykkedes ham. Antonia havde drukket sovedrikken, var blevet bisat i Sankta Claras hvælvinger, og han havde hende ganske i sin vold. Mathilda, som meget nøje kendte denne søvnbringende driks virkninger, havde beregnet, at den ikke kunne miste sin kraft førend om natten klokken ét. Denne time ventede han nu med utålmodighed. Sankta Claras højtid lovede ham en gunstig lejlighed til at iværksætte sin misgerning. Han var fuldkommen vis på, at munkene og nonnerne var beskæftigede med processionen, og behøvede altså ikke at frygte for at blive forstyrret; under et påskud var han blevet fri for at anføre munkene. Antonia, som var aldeles hjælpeløs, adskilt fra hele verden, og ganske i hans vold, mente han, kunne ikke sætte sig imod hans begær. Den yndest, hun stedse havde vist for ham, gav ham endog håb om en godvillig overgivelse, men i alle tilfælde havde han besluttet at få sin vilje med hende, hvad det endog skulle koste. Da han var sikker på ikke at blive opdaget, ræddedes han slet ikke ved den tanke at bruge vold, og om han end følte nogen afsky for det, så var det ikke af skamfuldhed eller medynk, men fordi hans kærlighed til Antonia var lige så varm som oprigtig, og han kun ville have hendes genkærlighed at takke for sin lykke.

Ved midnat forlod munkene abbediet. Mathilda var blandt sangerne; Ambrosio blev alene tilbage, og havde nu fri rådighed til at følge sine tilbøjeligheder. Overtydet om, at der ikke var nogen, som lurede på hans handlinger eller kunne forstyrre ham i hans glæder, ilede han nu hen mod den vestlige fløj af klosterbygningen. Med et hjerte lige fuldt af håb og angst styrtede han igennem haven, åbnede porten ind til kirkegården, og stod få øjeblikke efter uden for begravelseshvælvingen. Her standsede han, og så sig mistroisk om, for hans foretagende måtte ikke ses af noget fremmed øje. Imens han stod således og dvælede, hørte han uglens sørgmodige skrig; vinden hvinede gennem de nærliggende klostergange, og på sine brede vinger bar den de døende toner af det fjerne kor hen til ham. Varsomt åbnede han døren, gik ind i graven, og lukkede igen til efter sig. Vejledet af sin lampe sneg han sig igennem de lange gange, hvis krumninger Mathilda havde vist ham, og kom nu til den hvælving, hvor hans elskede slumrede.

Indgangen dertil var ikke let at finde, men det var ligegyldigt for Ambrosio, som ved Antonias begravelse havde været alt for opmærksom til at kunne tage fejl. Han stødte den allerede halvt åbne dør op, og steg ned i hvælvingen. Nu nærmede han sig til den grav, hvor Antonia hvilede; han var forsynet med en spade og en økse for at bryde den op. Men dette behøvede han ikke, for det var let at løfte en jernrist, som lå løst over den. Han satte lampen på kanten af graven, og bøjede sig tavs ud over den. Ved siden af tre hensmuldrende, halvt fortærede lig lå den slumrende skønhed, hvis kinder allerede var overtrukket med en levende rødme, forbuddet på det tilbagevendende liv. Indsvøbt i et hvidt lagen, og hvilende i sin ligkiste, syntes hun at smile ad dødens billeder rundt omkring hende. Ambrosios blik på de muldnende dødningeben, og på de græsselige benrade, der måske fordum havde været lige så hulde og elskelige, mindede ham om Elvira, hun, som ved hans brøde nu var i samme tilstand. Erindringen om hans skrækkelige misgerning fo'r som et lyn ind i hans sjæl, og opfyldte den med rædsels mørke; men selv dette bestyrkede ham i hans forsæt: at styrte Antonia i fordærvelse.

"For din skyld, du min roligheds fjende!" mumlede han, og hans brændende blik var samtidig fæstet på hans rov, "for din skyld har jeg begået dette mord, og solgt min sjæl til evige pinsler. Nu er du i min vold, og lønnen for mine misgerninger skal i det mindste intet rive fra mig. Intet

skal frelse dig fra mit favntag, intet! hverken denne søde stemmes bønner, eller disse himmelske øjne forskønnede ved tårer, eller disse bedende opløftede hænder, som om du angerfuld anråbte om den hellige jomfrus tilgivelse; hverken dette, eller din rørende uskyldighed, eller din indtagende smerte, eller alt dit herredømme over mig. Førend dagen gryer, skal du, *må* du være min!"

Endnu gav hun intet tegn til, at hun var i live; han løftede hende ud af ligkisten, slyngede sine arme om hende, satte hende på en stenbænk, og ventede med utålmodighed på at se hendes sjæl vende tilbage. Han havde næppe så meget herredømme over sine lidenskaber, at han længere kunne holde dem i tøjlen. Hans begærs naturlige heftighed var blevet forøget ved de vanskeligheder, den nu havde fundet, og tillige ved lang afholdenhed, for da Mathilda mærkede, at hun havde mistet hans hjerte, havde hun forjaget ham fra sine arme.

"Ambrosio," sagde hun til ham, da han engang med glødende brynde ville nøde hende til at opfylde hans ønsker, "jeg er intet udskud af kvindekønnet; nu er jeg kun Deres veninde, og vil ikke længere være Deres frille. Håb aldrig, at jeg nogensinde vil tilfredsstille et begær, som vanærer mig. Deres favntag var min stolthed, så længe jeg endnu ejede Deres hjerte. Denne lykkelige tid er forsvundet! De føler intet mere for mig; De henvender Dem til mig, ikke af kærlighed, men af fornødenhed. Hvordan skulle jeg nogen sinde kunne samtykke i en bøn, som al min stolthed oprører sig imod?"

Da munken nu så pludseligt var berøvet alle de nydelser, som vanen havde gjort ham uundværlige, fandt han sin stilling yderst utålelig. Da han af naturen var sanselig og i sin manddoms fuldeste kraft, og da hans blod var meget varmt, havde han givet sit temperament sådan et herredømme, at hans brynde steg til afsindighed. Af hans følelser for Antonia blev kun den grovere del tilbage; han tørstede ikke efter andet end legemlig nydelse, og selv denne skumle grav, stilheden rundt omkring ham, og den modstand, som han ventede sig, syntes kun at forøge hans brændende, tøjlesløse drifter.

Gradvis følte han, hvorledes den barm, som hvilede op mod hans, blev opvarmet af nyt liv. Hendes hjerte bankede højere, hendes blod flød hastigere og hendes læber bevægede sig. Endelig åbnede hun sine øjne, men lukkede dem straks igen, endnu stadig bedøvet af den stærke

sovedriks virkninger. Ambrosio lod ikke sine øjne vige fra hende, og gav agt på enhver af hendes bevægelser. Så snart han mærkede, at hun var kommet til sig selv igen, trykkede han hende henrykt til sit bryst, og pressede sine læber mod hendes. Dette var nok til at adsprede de tåger, som mørknede Antonias fornuft. Hun rejste sig hastigt op, og så sig vildt omkring. De sælsomme billeder, hendes øjne alle vegne mødte, forvirrede hende endnu mere. Hun lagde hånden på panden, som om hun igen ville ordne sin forstyrrede fantasi. Omsider lod hun hånden igen synke ned, og så sig endnu engang om. Hun blev ved at stirre på munken.

"Hvor er jeg?" sagde hun med brudt stemme; "hvordan er jeg kommet her? – Hvor er min moder? Jeg synes, at jeg så hende! O, en drøm, en rædsom, skrækkelig drøm sagde mig – men hvor er jeg! lad mig gå! her kan jeg ikke blive!"

Hun ville rejse sig; munken forhindrede det.

"Rolig, skønneste Antonia!" sagde han; "der er ingen fare, som truer Dem; De er under min beskyttelse. Hvortil disse gennemtrængende øjekast? Kender De mig ikke? Kender De ikke Deres ven, Deres Ambrosio?"

"Ambrosio? min ven? – o jo, jo, nu husker jeg det – men – hvorfor er jeg her? Hvem har bragt mig herhen? Hvorfor er De hos mig? – O, Flora advarede mig! Her er intet andet end ligkister, grave, dødningeben! Jeg gyser! Gode Ambrosio, følg mig herfra, for min drøm bliver mig så levende! Jeg syntes, at jeg var død, og at jeg lå i graven! – Følg mig herfra, gode Ambrosio! – Vil De ikke? – Ikke dette blik! – Deres tindrende åsyn forfærder mig! – Barmhjertighed, fader! for Guds skyld, barmhjertighed!"

"Hvortil denne frygt, Antonia?" svarede munken, idet han trykkede hende i sine arme og dækkede hendes barm med kys, trods al hendes modværge, "hvad frygter du af mig, af mig, som tilbeder dig? Hvad skader det, hvor du er? Jeg synes, at denne grav er kærlighedens rosenlysthus. Dette mørke er løndommens fortrolige nat, som daler ned over vore glæder! Fra dette synspunkt ser jeg alt dette, og således må min Antonia også se det. Ja, sødeste pige! ja! Dine årer skal gløde af den samme ild, som flyder i mine, – du skal dele og fordoble min henrykkelse."

Imens han sagde dette, gentog han sine favntag, og tillod sig de usømmeligste friheder. Hvor uvidende Antonia end var, så måtte hans

ubluhed dog forbitre hende. Hun følte den fare, hun var i, rev sig ud af hans arme, og svøbte sig ind i liglagenet, hendes eneste klædebon.

"Tilbage, fader!" skreg hun, og bekymring over hendes værgeløse tilstand mildnede hendes berettigede vrede; "hvorfor har De bragt mig herned? Dette sted bringer mig til at gyse! Har De mindste gran af barmhjertighed, af menneskelighed tilbage, o, så følg mig ud herfra! Lad mig komme tilbage igen til mit hjem, som jeg har forladt, men uden at vide på hvilken måde! Jeg vil, jeg må ikke blive her et øjeblik længere."

Munken, som ikke havde belavet sig på den kække tone, hvori hun sagde dette, følte dog ikke andet ved det end bestyrtelse. Han greb hende ved hånden, trak hende hen på sit skød, og sagde med funklende øjne til hende:

"Fat Dem, Antonia. Al modstand er forgæves, og jeg kan ikke længere skjule min lidenskab for Dem. Man tror, at De er død, det menneskelige selskab har udstødt Dem. Her ejer jeg Dem nu ganske alene; De er aldeles i min vold, og jeg brænder af begær, som jeg må tilfredsstille eller dø; men jeg ønskede at have Dem selv at takke for min lykke. Min elskede! min tilbedte! o, lad mig lære dig glæder, som du endnu aldrig har kendt, nyd i mine arme henrykkelser, som jeg snart må nyde i dine. – Fy! denne modstand er barnagtig," blev han ved, da hun søgte at rive sig løs fra hans kærtegn og hans favntag, "ingen hjælp er nær, hverken himlen eller jorden kan frelse dig fra mig. Og hvorfor ville du forsmå disse glæder, disse henrykkelser? Ingen ser os, vor kærlighed bliver en hemmelighed for hele verden. Intet indskrænker mere dine lidenskaber. Følg dem, min Antonia! følg dem, min søde pige! Således, – så tæt omsnor dine arme mig, tryk dine læber således – og således på mine! Hvorledes? Naturen skulle have nægtet dig den dyrebareste af alle sine gaver: følelsen af kærlighed? Nej, det er umuligt! Ethvert træk, ethvert blik, enhver bevægelse siger mig, at du er skabt til at være lykkelig og gøre lykkelig! Fæst ikke disse bønlige øjne på mig; adspørg dine egne yndigheder; de vil sige dig, at jeg er uforsonlig. Disse lemmer, der er så bløde, så hvide, så fine! denne svulmende, runde, fyldige, elastiske barm! disse læber, der er så modne til kys! alle disse skatte skulle jeg lade forblive unydte, dem skulle jeg overlade til en anden? Nej, Antonia, aldrig, aldrig! det sværger jeg dig ved dette kys! og ved dette! og ved dette!"

Hvert øjeblik voksede munkens brynde og Antonias angst. Hun søgte at rive sig ud af hans arme. Forgæves var alle hendes bestræbelser, forgæves

var hendes skrig om hjælp, da Ambrosio stadig blev mere og mere påtrængende. Synet af hvælvingen, lampens blege glimten, mørket rundt omkring, den åbne grav foran hende, og de dødens genstande, som hendes øjne allevegne mødte, var ikke synderligt egnede til at vække de følelser hos hende, som munken brændte af. Selv hans kærtegn forskrækkede hende, fordi de var så vilde, og fremkaldte ingen anden fornemmelse hos hende end frygt. Hendes angst, hendes åbenbare afsky, hendes vedvarende modstand syntes derimod kun at opflamme munkens begær og give hans dyriske lyster ny styrke. Ingen hørte Antonias skrig, men dog holdt hun hverken op med dette eller med sine bestræbelser for at flygte, førend hun aldeles udmattet og åndeløs sank fra hans arm ned på sine knæ, og endnu engang tog sin tilflugt til bønner. Men det hjalp hende heller ikke denne gang, niddingen benyttede sig tværtimod af hendes stilling. Hun var livløs af skræk, udmattet af kampen, og alligevel trykkede han hende nu til sin barm, dæmpede hendes skrig ved kys, behandlede hende følelsesløst, som en rå barbar, dyngede frækhed på frækhed, og mishandlede hende i sin vellysts raseri. Ligegyldig overfor tårer, bønner og skrig bemægtigede han sig hende gradvis, og lod ikke sit rov fare, førend hans misgerning var fuldbragt og Antonia vanæret.

Men næppe var hans forehavende lykkedes ham, førend han gøs for sig selv, og for de midler, som han havde brugt. Lige så heftig som hans begær efter at komme til at eje Antonia før havde været, så stor var nu hans afsky; en indvortes stemme råbte til ham, hvor nederdrægtig, hvor djævelsk han havde handlet. Han rev sig ud af hendes arme. Hun, som for få minutter siden havde været genstanden for hans tilbedelse, opvakte nu kun afsky og raseri i hans hjerte. Han vendte sig bort fra hende. Kom hans øje uvilkårligt til at hvile på hendes ansigt, så var det kun for at se vildt og grumt på hende. Førend fuldendelsen af hans skændige misgerning var den ulykkelige faldet i afmagt, og nu vendte følelsen af hendes elendighed tilbage hos hende sammen med livet.

I stum fortvivlelse blev hun liggende på jorden; den ene tåre fulgte langsomt efter den anden, og tunge suk hævede hendes bryst op og ned. Nedtrykt af sorg blev hun i nogle øjeblikke liggende i denne bedøvelsestilstand. Nu rejste hun sig med møje, og gik med skælvende knæ hen mod porten til hvælvingen.

Lyden af hendes trin vækkede munken op af hans rædsomme dvale. Han sprang op fra graven, han lå udstrakt hen over, og imens hans øjne stirrede på de muldnende lig, forfulgte og nåede han offeret for sin dyriske vellyst. Han greb hende ved armen, og trak hende igen med magt ned i graven.

"Hvorhen?" skreg han med barsk stemme, "straks tilbage!"

Antonia bævede for den vilde harme, der fordrejede hans ansigt.

"Hvad vil De mere?" sagde hun frygtsomt, "er min ulykke ikke fuldkommen? Er jeg ikke fortabt, for evig fortabt? Er Deres grumhed endnu ikke mættet, eller har De endnu flere lidelser at lade mig udstå? Lad mig gå! Lad mig komme tilbage til mit hjem, at jeg der uforstyrret kan begræde min skændsel og min ulykke!"

"Tilbage til dit hjem?" gentog munken bitter og spottende, og fortsatte, med øjne, som tindrede af harme, "så du kunne anklage mig for verden, udråbe mig som en hykler, en forræder, en nidding, som et uhyre af grumhed, vellyst og utaknemmelighed? Nej, nej, nej! Jeg kender meget vel min hele misgerning, jeg ved, hvor retfærdige dine klager, hvor umådelige mine forbrydelser er. Du skal ikke komme herfra, for at sige til hele Madrid, at jeg er en uværdig, at min samvittighed er betynget med synder, som ikke engang Gud kan tilgive mig. Her, elendige, her må du blive hos mig! Her, midt iblandt disse ensomme grave, iblandt disse dødens billeder, iblandt disse muldnende, forfærdelige ben! Her skal du blive, og se, hvad jeg lider, hvad det er at fortvivle og udånde sit sidste suk i gudsbespottelse og forbandelse! – Og hvem har skyld i min elendighed? Hvem har forført mig til forbrydelser, ved hvis blotte minde jeg gyser? Fordømte skabning! var det ikke din skønhed? var det ikke dig, som styrtede min sjæl i fordømmelse? som gjorde mig til en menedersk hykler, til en morder, til en djævel? Ja, nu i dette øjeblik, siger ikke dette engle-åsyn mig, at Gud har ingen nåde for min sjæl? O! dette blik alene fordømmer mig, når jeg engang kommer til at stå for Guds domstol! Til dén dommer vil du sige: jeg var lykkelig, indtil jeg så ham! – jeg var uskyldig, indtil han vanærede mig! Med disse tårefyldte øjne, med disse blege, indfaldne kinder, med disse bønligt opløftede hænder vil du fremtræde, som dengang du bad mig om den barmhjertighed, som jeg nægtede dig! Da vil min fordømmelse være afgjort! Da vil din moders ånd komme, og hvirvle mig ned i djævlenes,

luernes, furiernes, de evige pinslers boliger! Og du, du vil anklage mig! Du vil styrte mig i evige kvaler! – Du elendige; du! Du! –"

Dette råbte han med tordnende røst, greb Antonia hastigt ved armen, og trampede i jorden med afsindig harme.

Antonia, som troede, at han var vanvittig, sank ude af sig selv af skræk ned på sine knæ. Bønfaldende løftede hun sine hænder op til ham, men hendes stemme var næsten ganske udslukt, førend hun kunne få en lyd frem. "Barmhjertighed! o, barmhjertighed!" sukkede hun med møje.

"Stille!" skreg den rasende munk, og kastede hende hen ad jorden.

Nu forlod han hende, og gik med stærke skridt op og ned gennem hvælvingen. Hans øjne rullede rædsomt, og Antonia bævede, hver gang hendes mødte dem. Han lod til at grunde på noget græsseligt, og hun opgav alt håb om at slippe levende fra ham. Heri gjorde hun ham dog uret. Midt iblandt den afsky og fortvivlelse, som rasede i hans sjæl, var medynk med hans slagtoffer endnu ikke ganske forjaget. Da lidenskabernes storm var forbi, havde han gerne ofret verdener for at give hende den uskyld tilbage, som hans tøjlesløse vellyst havde berøvet hende. Af det begær, som havde forledt ham til misgerningen, var der ikke spor tilbage i hans hjerte. Alle Indiens skatte ville ikke have været i stand til at forføre ham til en gentagelse af hans skændige handling. Hans hele natur oprørte sig imod den blotte tanke, og den sidste scene stod med rædsomme farver malet for hans sjæl. I samme grad, som hans skumle raseri formindskedes, forøgedes hans medynk med Antonia. Nu stod han stille, og ville gerne have sagt hende nogle trøstens ord, men han vidste ikke, hvor han skulle tage dem fra, og stirrede derfor på hende med vild sorg. Hendes stilling forekom ham at være så håbløs, så fordømt til elendighed, at ingen dødelig magt var i stand til at hjælpe hende. Hvad skulle han da gøre for hende? Hendes sjælero, hendes ære var uerstatteligt tabt. For evigt var hun løsrevet fra menneskeheden; for hvis han ikke ville have, at hans misgerning skulle blive åbenbaret og hans straf uundgåelig, så turde han ikke give hende tilbage. Døden væbnede sig med tifold skrækkeligheder for ham, som kun så begyndelsen til evige pinsler i den. Om han endog vovede at lade Antonia komme tilbage i verden, og udsatte sig for hendes anklage, hvad for sørgelige udsigter havde da ikke *hun*? Hun kunne aldrig gøre sig håb om, at blive nogen mands hustru; brændemærket af skændsel ville alle hendes

kommende dage blive en række af sorg og lidelser. Han havde altså intet andet tilbage end en beslutning, som rigtig nok var endnu skrækkeligere for Antonia, men som dog tjente til hans egen sikkerhed. Verden skulle være overbevist om hendes død, og hun skulle blive i dette skumle, rædselsfulde fængsel. Her ville han hver nat bringe hende mad, og vise hende sin anger ved at blande sine tårer med hendes. Han følte selv hvor grusomt, hvor uretfærdigt dette kors var, men hvorledes kunne han ellers selv være sikker? Lod han hende slippe ud, så kunne intet sikre ham hendes tavshed; hans misgerning var alt for stor, til at han kunne gøre sig håb om at få hendes tilgivelse, for ikke at tale om, at hendes tilbagekomst i verden ville vække almindelig nysgerrighed, og at hendes heftige sorg ville røbe årsagen dertil.

Han nærmede sig til hende med tydelig forlegenhed, og løftede hende op fra jorden. Hendes hånd bævede, da han tog hende i den, og han trak sin tilbage, som om han havde rørt ved en slange. Hans hele natur modsagde sig selv. Han følte noget, som både tiltrak ham til hende, og stødte ham tilbage, uden at han selv kunne forklare sig årsagen. Der lå noget i hendes blik, som opfyldte ham med rædsel, og en uforklarlig bevidsthed bød ham at se sin misgerning i et endnu skrækkeligere lys, end han hidtil selv havde erkendt den. I en vild tone, og dog så mildt, som det var ham muligt, med bortvendt ansigt, og en røst, som næppe kunne høres, søgte han at trøste hende over en ulykke, som nu ikke mere kunne gøres god igen. Han bevidnede hende sin anger, og sagde, at han ville gerne opveje hver en tåre, som hans grumhed udpressede hende, med en bloddråbe. Uden trøst og håb hørte Antonia på ham med stille sorg; men da han forkyndte hende indespærringen i hvælvingen, den skrækkelige dom, som syntes endnu værre end døden, da gav smerten hende igen ord. At hensmægte sit elendige liv i en snæver, gyselig hule, at være troet død af ethvert menneskeligt væsen, undtagen hendes bøddel, at være omringet af muldnende lig, som udåndede stank og pest, aldrig mere at få dagens lys at se, aldrig mere at ånde himlens rene luft – denne tanke var alt for rædsom til, at man skulle kunne udholde den, og overgik endog hendes afsky for munken. Hun sank endnu engang på knæ, bad ham om barmhjertighed i de mest rørende og bønlige udtryk, og lovede, at når han blot ville sætte hende på fri fod, ville hun dølge hans misgerning for alle, tilskrive sin

genkomst i verden hvilken grund han selv ville bestemme, ja, for at fri ham for al mistanke ville hun straks forlade Madrid. Hendes ord gjorde virkelig et dybt indtryk på munken. Han betænkte, at det gavnede ham ikke at beholde hende, som ingen flere tillokkelser havde for ham, i sin vold, at han kun opdyngede sine forbrydelsers sum derved, at hverken hans liv eller rygte kunne komme i fare, når hun ville holde sit løfte. På den anden side skælvede han for den tanke, at Antonia kunne i sin smerte bryde sit ord, endog imod sin vilje, og at hendes troskyldighed og mangel på menneskekundskab kunne røbe hendes hemmelighed for en eller anden snedig spejder. Men hvor grundet denne frygt end var, bragte dog medynk og det alvorlige forsæt, igen så meget muligt at gøre sin forseelse god, ham til at samtykke i hendes ønske. Kun i ét punkt var han endnu ubestemt – vanskeligheden i at finde et påskud for Antonias uventede opstandelse efter hendes foregivne død og offentlige begravelse. Han grundede endnu på midler til at rydde denne hindring af vejen, da han hørte lyden af hurtigt tililende fodtrin. Døren ind til hvælvingen blev stødt op, og Mathilda styrtede ind med åbenbar frygt og bestyrtelse.

Ved synet af en fremmed udstødte Antonia et glædesskrig, men snart mistede hun sit håb om hjælp. Uden mindste forundring over, hvad han så, henvendte den foregivne novice sig til munken med følgende ord:

"Hvad skal vi gøre, Ambrosio? Alting er fortabt, hvis oprørerne ikke bliver spredt ved et eller andet middel. Ambrosio, Sankta Claras kloster står i lys lue; priorinden er blevet et offer for folkets raseri. Allerede truer en lignende skæbne abbediet. I deres bestyrtelse leder munkene alle vegne efter Dem; Deres anseelse alene, håber de, er i stand til at afvende ulykken. Ingen ved, hvor De er blevet af, og Deres fraværelse vækker almindelig skræk og fortvivlelse. Jeg benyttede mig – af forvirringen, og ilede herned, for at advare Dem om faren."

"Godt," svarede abbeden, "jeg kommer straks igen op i min celle; man kan jo let finde et påskud for mit fravær."

"Det er umuligt!" svarede Mathilda, "alle hvælvingerne er fulde af politibetjente. Lorenzo de Medina gennemsøger alle gangene med inkvisitionens tjenere. Man vil gribe Dem i flugten, og forlange at vide årsagen til, at De er her på denne mistænkelige tid – man finder Antonia, og så er De for evigt fortabt."

"Lorenzo de Medina? Inkvisitionens tjenere? Hvad vil de her? Leder de efter mig? Har man mig mistænkt? Sig mig det, sig mig det, Mathilda!"

"Hidtil har det ikke endnu været Dem, det gjaldt, men jeg er bange for, at det snart kan ske. Den eneste mulighed til at undgå deres eftersøgning, skulle være vanskeligheden i at finde denne begravelse. Døren her ind til er kunstigt skjult, måske ingen finder den, og så forbliver vi skjulte her, indtil tummelen er forbi."

"Men Antonia – hvis de kom nærmere, hvis de hørte hendes skrig –"

"Så vil jeg rydde denne fare af vejen!" afbrød Mathilda ham, og fløj med blottet dolk hen mod den ulykkelige.

"Holdt! Holdt!" råbte Ambrosio, og vristede det allerede opløftede stål ud af hånden på hende; "grusomme, hvad ville du gøre? Ved dig, afskum! ved dig har den ulykkelige allerede lidt nok! Havde jeg dog aldrig fulgt dine råd! – O, hvorfor har jeg nogensinde set dig!"

Mathilda gav ham et hånligt blik.

"Dumheder!" råbte hun med et udtryk fuldt af vrede og højhed, som sønderknuste munken; "du har berøvet hende alt, hvad der gjorde hende livet kært, og nu frygter du for at berøve hende dette usle liv selv? Velan da! lad hendes tilværelse overtyde dig om din dårlighed! Jeg overlader dig til din ulykkelige skæbne! Jeg frasiger mig vor pagt! Den, som skælver for sådan en ubetydelig forbrydelse, fortjener ikke min beskyttelse. Tys! tys! hører du inkvisitionens tjenere, Ambrosio? – De kommer, og din undergang er nær!"

I dette øjeblik hørte munken lyden af stemmer langt fra. Han ilede hen for at lukke døren, som Mathilda af uagtsomhed havde ladet stå åben efter sig. Hans liv beroede nu på, at den ikke blev opdaget. Førend han kunne nå den, så han Antonia smutte hastigt forbi sig, styrte ud ad døren, og med lynets hastighed ile i den retning, lyden kom fra. Hun havde med opmærksomhed hørt på Mathildas tale, og da Lorenzos navn blev nævnt, havde hun besluttet at vove alt, for at komme under hans beskyttelse. Så snart den fjerne lyd trængte sig til hendes øre, samlede hun de få kræfter, som hun endnu havde til overs, og løb hen mod det sted, hvorfra stemmerne kom. Men munken forfulgte hende, så snart han havde fattet sig af sin første skræk. Forgæves fordoblede Antonia sin hast, forgæves anstrengte hun sine nerver indtil det yderste. Hvert øjeblik kom hendes fjende hende nærmere; hun hørte hans trin tæt bag ved sig. Han nåede

hende, snoede hendes flagrende lokker om sit håndled, og søgte at slæbe hende tilbage til graven. Antonia værgede sig af al magt. Hun slyngede sine arme om en støtte og skreg højt om hjælp. Forgæves søgte munken ved trusler at få hende til at tie.

"Hjælp!" råbte hun med fordoblet styrke, "hjælp! for Guds skyld, hjælp!"

Nu kom trinnene nærmere og nærmere, som om de var blevet påskyndet ved hendes skrig. Munken ventede hvert øjeblik at få inkvisitorerne at se. Antonia blev endnu ved at gøre modstand, og nu nødte han hende til at tie ved det skrækkeligste og mest umenneskelige middel. Han havde endnu Mathildas dolk i hånden; ufortøvet løftede han armen i vejret, og gennemborede Antonias barm to gange. Hun skreg og sank til jorden. Munken søgte at bære hende bort, men endnu i dødskampen holdt hun fast om støtten.

Nu så man allerede fakler glimte langs med murene. For at undgå at blive grebet, måtte Ambrosio lade sit slagtoffer blive liggende, og ilsomt flygte tilbage til begravelsen, hvor han havde forladt Mathilda.

Han flygtede, men ikke ubemærket. Don Ramirez, som kom først til, så den blodige pige ligge for sine fødder, og et mandfolk at undfly, hvis ilsomhed gav mistanke om hans forbrydelse. Han forfulgte straks den flygtende med en del af politibetjentene, imens Lorenzo blev tilbage med de øvrige, for at beskytte den sårede ubekendte. Man løftede hende op. Af smerte var hun faldet i afmagt, men nu gav hun igen tegn til, at hun var i live. Hun slog øjnene op, og da hun løftede hovedet i vejret, faldt de tykke blonde lokker tilbage, som hidtil havde overskygget hendes ansigt.

"Almægtige Gud! Det er Antonia!" råbte Lorenzo, rev hende ud af sine ledsageres arme, og trykkede hende i sine.

Selv om dolken var blevet ført af en skælvende hånd, havde den dog kun alt for vel opfyldt morderens hensigt. Sårene var dødelige, og Antonia følte sit nærforestående endeligt. Men de få minutter hun endnu havde tilbage at leve i, var rige på salighed. Sorgen i Lorenzos åsyn, hans hjertelige klager, den angst, hvormed han undersøgte hendes sår, lod hende ikke beholde mindste tvivl tilbage om hans varme kærlighed. Hun ville ikke flyttes ud af hvælvingen, at bevægelsen ikke skulle påskynde hendes død, og ethvert øjeblik, hvori hun modtog og gav nye beviser på kærlighed, var hende uvurderligt. Hun sagde til sin elsker, at døden ville være hende rædsom,

hvis hun endnu var ren og ubesmittet, men nu var den hende kærkommen. Hun kunne ikke mere være blevet hans, og berøvet dette håb, så hun kun fred i graven. Hun bad ham at fatte mod, besvor ham, ikke at overlade sig til frugtesløs kummer, og forsikrede, at han var det eneste i verden, som hun nødigt ville skilles fra. Således talte hun, indtil hendes forløsnings stund kom, og enhver af hendes hulde toner gjorde Lorenzos sorg mere bitter. Hendes stemme kvaltes, en tyk sky dalede ned over hendes øjne, og alting syntes at forkynde hendes nærforestående død.

Således lå hun, med hovedet støttet op mod Lorenzos barm, og endnu søgte hendes blå læber at trøste ham. Nu slog klosterklokken langt borte. Pludselig strålede Antonias øjne med himmelsk glans; hendes hele væsen blev oplivet af en ny kraft. Hun fo'r op af sin elskers arme.

"Klokken tre!" råbte hun, "jeg kommer, min moder!"

Hun foldede sine hænder, og sank livløs om. Lorenzo kastede sig ved siden af hende med den mest sønderknusende hjerteangst. Han rev håret af sit hoved, slog sig for brystet, og ville ikke vige fra hendes lig. Omsider udtømtes hans kræfter, han måtte lade sig bære ud af hvælvingerne, og blev bragt til paladset de Medina, næsten lige så livløs som den ulyksalige Antonia.

Imidlertid var Ambrosio, trods sine forfølgere, kommet lykkelig tilbage til begravelsen. Døren var allerede lukket, da Don Ramirez kom, og der gik lang tid hen, inden man kunne opdage flygtningens opholdssted; men tålmodighed overvinder alt. Hvor kunstfærdigt døren end var skjult, kunne den dog ikke undgå de spejdende inkvisitionstjeneres argusøjne. De stødte den ind, og kom ind i begravelsen. Munkens bestyrtelse, hans forsøg på at skjule sig, hans hurtige flugt, og blodet på hans klæder, lod ingen tvivl tilbage om, at han var Antonias morder. Men da man nu genkendte den ubesmittede pater Ambrosio, "den hellige mand", Madrids afgud, så blev alle tilstedeværende som forstenede, og kunne næppe overtale sig til at tro, at det de så ikke var et blændværk. Abbeden gjorde intet forsøg på at retfærdiggøre sig, men vedblev en mørk tavshed. Man fængslede ham og Mathilda. Hendes munkehætte faldt ned, hendes fine træk og hendes talrige gyldne lokker røbede hendes køn, og vakte ny forbavselse. Man fandt ligeledes dolken nede i graven, hvor munken havde kastet den; man

gennemsøgte hele begravelsen, og bragte de to fanger til inkvisitionsfængslet.

Don Ramirez sørgede for, at både forbrydernes stand og deres misgerning blev en hemmelighed. Han frygtede for et nyt opløb, da det forrige næppe var dæmpet endnu, og lod sig nøje med at melde kapucinerne deres superiors misgerninger. De bævede for almuens raseri, som de nylig med den største møje havde frelst deres kloster fra, og for at undgå den skændsel at blive offentligt anklagede, lod de uden modstand deres hele kloster blive gennemsøgt. Man opdagede intet nyt. Hvad der blev fundet i abbedens og Mathildas celler, blev taget bort, for at blive forevist inkvisitionen. Ellers blev alting i sin forrige tilstand, og der herskede igen orden og rolighed i Madrid.

Sankta Claras kloster lå i ruiner, ødelagt af almuen og af luerne. Intet var blevet stående, undtagen hovedmurene, hvis tykkelse og fasthed havde modstået ilden. Nonnerne måtte altså fordeles blandt andre ordener, men alle vegne tog man ugerne imod dem. Fordommen imod dem var så stor, at de trods deres familiers rigdomme og anseelse måtte pånødes klostrene. De led uforskyldt, for man erfarede ved den strengeste undersøgelse, at, de fire nonner undtagen, som Sankta Ursula havde anklaget, var der ikke en eneste i klosteret, som tvivlede om Agnes' død. Disse fire var blevet ofre for almuens harme, såvel som mange flere, der var aldeles skyldfri, og ingenting vidste. Blændet af hævngerrighed havde pøblen myrdet alle de nonner, den fik fat på, og de, som endnu levede, havde ene og alene hertugen af Medinas klogskab og omsorg at takke for deres frelse. Dette følte de, og deres hjerter var fulde af den varmeste erkendtlighed for denne værdige mand.

Virginia var ikke en af de utaknemmeligste. Hun ønskede lige så meget at bevidne ham sin erkendtlighed som at gøre sig yndet af den mand, der var Lorenzos onkel. Dette måtte lykkes hende. Hendes blotte skønhed nødte hertugen til at beundre hende, og hans øjne hvilede med henrykkelse på hendes himmelske skabning; men hendes blide adfærd, og hendes ømme omsorg for den lidende nonne, indtog hans hjerte ganske og aldeles. Virginia vandt det hvert øjeblik mere og mere, og samtykkede gerne i hertugens bøn ved afskeden, undertiden at turde besøge hende.

Hendes første syssel, da hun kom ind i sin faders palads, var at lade huslægen kalde, og give den ubekendte den fornødne pleje. Hendes moder tog straks del i denne kærlighedsgerning. Markis de Villa Franca, hendes fader, var i frygt for sit eneste barns liv fløjet hen til Sankta Claras kloster, og var endnu ikke kommet tilbage. Nu sendte man bud alle vegne for at opsøge ham, og berolige ham i henseende til hans datters skæbne. Hans fraværelse tillod Virginia at hellige den syge al sin tid, og hvor træt hun end selv var, kunne dog intet overtale hende til at vige fra hendes seng. Det varede nogen tid, førend den syge, hvis helbred var meget svækket ved nød og sorg, kom til sig selv igen. Der faldt hende tungt at få de foreskrevne lægemidler ned, men da hun først var i stand til det, følte hun sig snart lindret, da kun svækkelse var årsag til hendes sygdom. Den omhyggelige pleje, hun nød, den sunde kost, som hun så længe havde måttet undvære, glæden over at have fået friheden tilbage, selskab, og som hun vovede at håbe, kærlighed, virkede forenet til hendes hurtige helbredelse. Fra bekendtskabets første øjeblik havde hendes sørgelige tilstand og hendes skrækkelige lidelser vundet hendes elskværdige plejerskes kærlighed. Virginia følte den mest levende deltagelse for hende, men hvor meget ømmere blev den ikke, da patienten fortalte sin historie, og gav sig til kende som Lorenzos søster.

Ja, dette den klosterlige grusomheds slagtoffer var ingen anden end den ulykkelige Agnes selv. Mens hun opholdt sig i klosteret havde Virginia rigtig nok kendt hende, men hendes udhungrede skikkelse, hendes træk, som var ødelagt af smerte, hendes formente død, og hendes tykke uredte hår, som hang uordentligt ud over hendes ansigt og hendes barm, havde gjort hende ukendelig. Priorinden havde brugt ethvert kunstgreb for at overtale Virginia til at tage sløret; huset Villa Francas arving havde ikke været nogen ubetydelig vinding for klosteret. Den unge dame, som var indtaget af sin frænkes forstilte godhed og ømhed, havde allerede været på nippet til at ville føje hende. Men Agnes, som bedre kendte klosterlivets kedsomhed, gennemskuede abbedissens hensigter, og søgte at advare den uskyldige, for hvis skæbne hun bævede. Hun afmalede hende med sande farver alle de sorger, som ventede på hende, den evigvarende tvang, den foragtelige misundelse, de usle intriger, den grove smiger, og den krybende slaveånd, som priorinden forlangte. Hun viste Virginia derimod de glimrende

udsigter, som stod åbne for hende. Hun, som var sine forældres afgud, som var beundret af hele Madrid, som naturen og opdragelsen havde begavet med enhver sjæls og legemes fuldkommenhed, kunne jo se den lykkeligste forbindelse i møde. Med sin rigdom ejede hun midler til i den yderste grad at kunne udøve menneskekærlighed og velgørenhed, disse dyder, der var hende så kære, men som ingen værdige genstande ville finde i et klosters fængsel.

Hendes grunde bragte Virginia til at lade enhver tanke om sløret fare, men et andet motiv, som Agnes ikke brugte, havde mere fynd end alle de øvrige. Hun havde set Lorenzo engang, da han besøgte sin søster; hans mandige skønhed havde gjort indtryk på hende, og alle hendes samtaler med Agnes plejede gerne at ende med et spørgsmål om hendes broder. Hun, som elskede Lorenzo uudsigelig højt, ønskede sig intet hellere, end en lejlighed til at kunne rose ham. Hun talte om ham med henrykkelse, og viste undertiden Virginia breve fra ham, for at overtyde hende om, hvor rigtig hans følelse, hvor dannet hans forstand og hvor skøn hans stil var. Hun mærkede snart, at denne fortrolighed havde gjort en virkning på hendes ny venindes hjerte, som hun rigtig nok havde frembragt uden hensigt, men som hun dog nu så med glæde. Hun kunne jo ikke ønske sin broder nogen lykkeligere forbindelse; Virginia, familien Villa Francas arving, skøn, elskværdig, dydig, var et uvurderligt gode. Hun udfrittede Lorenzo, men uden at nævne hverken navn eller omstændigheder, og hans svar forsikrede hende, at både hans hånd og hjerte endnu var fri. Nu troede hun, at hun kunne uden fare blive ved at bygge på denne grundvold, og søgte at puste sin venindes ulmende tilbøjelighed op. Lorenzo blev nu emnet for alle deres samtaler, og den opmærksomhed, Virginia hørte efter med, de suk, som opsteg fra hendes uskyldige barm, den attrå, hvormed hun stadig igen greb fortællingens tråd, når den stundom blev afklippet, alt dette overtydede Agnes om, at hendes plan var lykkedes. Hun åbenbarede nu sine ønsker for hertugen, som rigtignok ikke kendte Virginia personligt, men som dog havde hørt så megen tale om hende, at han holdt hende værdig til at blive hans brodersøns gemalinde. Han aftalte med sin niece, at hun skulle bringe emnet på bane for Lorenzo, og hun ventede kun på hans tilbagekomst til Madrid for at tilbyde ham sin veninde som brud.

De ulykkelige begivenheder, som hændte på dette tidspunkt, hindrede hende i sit forehavende. Virginia begræd oprigtigt et tab, som berøvede hende både sin veninde og den eneste skabning, hun kunne tale med om Lorenzo. Hendes lidenskab brændte imidlertid lønligt i hendes hjerte, og hun havde sat sig for, at åbenbare sin moder den, da tilfældet igen bragte hendes elskede til hende. Hans nærværelse, hans godhed, hans medynk, hans mod forøgede hendes kærlighed. Nu anså hun sin genopstandne veninde som en umiddelbar Himlens gave; hendes håb om at se sig forenet med Lorenzo, oplivedes nu atter, især da hans søster kunne mægle imellem dem.

I den formening, at Agnes før sin død havde talt om det med sin broder, havde hertugen skrevet alle vink om et giftermål på Virginias regning, og derfor havde han været så villig til at låne øre til dem. Da man meldte ham Antonias død og Lorenzos adfærd derved, indså han sin vildfarelse. De nærmere omstændigheder smertede ham, men da den ulykkelige nu var ude af spillet, håbede han desto lettere at nå sit øjemed. Lorenzos nuværende forfatning passede sig rigtig nok ikke synderligt for brudgomstilstanden. Hans forhåbninger, som næsten var blevet skuffet i samme øjeblik, da han havde stolet på at se dem opfyldt, og hans elskedes pludselige, rædsomme død, havde angrebet ham heftigt. Hertugen fandt ham på sygelejet. Hans tjenestefolk var meget bekymrede for hans liv, men dette var onklen ikke. Han troede, ikke med uret, at man dør ikke af kærlighed, og han smigrede sig med, at hvor dybt hint indtryk end havde været på Lorenzos hjerte, så ville det dog vige for tiden og Virginia. Han forsøgte derfor alt, for at opmuntre den nedslåede yngling til at gøre fortvivlelsens angreb kæk modstand. Han tilstod, at denne skrækkelige tildragelse måtte have rystet Lorenzo heftigt, og han kunne på ingen måde dadle hans sorg, men han bad ham blot, ikke at overlade sig til en frugtesløs kummer, og ved at stride imod smerten, at bevare et liv, som, om han endog ingen pris satte på det, dog var mange andre så kært. Således søgte hertugen på den ene side at gøre Lorenzo mere ligegyldig ved Antonias død, imens han på den anden side besøgte Virginia meget flittigt, og ikke lod sig nogen lejlighed gå af hænde, for på bedste måde at anbefale hende hos sin brodersøn.

Naturligvis var det Agnes' første handling at erkyndige sig om Don Raymond, og skønt tidenden om den sørgelige tilstand, smerten havde styrtet ham i, bedrøvede hende, så måtte hun dog glæde sig over hans varme kærlighed, som ene kunne være skyld i det. Hertugen påtog sig selv at forkynde Don Raymond den lykke, som ventede på ham. Han forberedte ham så varsomt som muligt på denne tidende, men overgangen fra fortvivlelse til henrykkelse var så pludselig, at Raymond nær havde måttet bukke under for sine voldsomme følelser. Men da dette var overstået, da hans roligere sindsforfatning, visheden om hans lykke, og især om Agnes' nærværelse, som hun skænkede ham, så snart hun vovede at gå ud, virkede i forening, så måtte hans sygdom snart give sig tabt. Hans legeme nød samme fred som hans skyldfri sjæl, og han kom sig så hurtigt, at det forundrede enhver.

Således gik det ikke med Lorenzo. Antonias død og de græsselige omstændigheder, den var ledsaget af, hvilede tungt på hans sjæl. Han var forvandlet til en skygge; intet kunne adsprede ham. Man havde møje med at overtale ham til at spise så meget, som han behøvede til livets ophold, og man frygtede for, at han skulle få tærende syge. Agnes' selskab var hans eneste trøst. Hidtil havde de ikke kunnet være meget sammen, og måske bidrog dette endog til at forøge deres venskab. Hun veg sjældent fra hans seng, for hun så hvor nødvendig hun var ham. Med utrættelig opmærksomhed hørte hun på hans klager, og mildnede dem ved sin venlige deltagelse. Hun boede endnu i paladset de Villa Franca, hvis ejere omgikkes hende med udmærket velvillighed. Hertugen havde ikke skjult sine ønsker i henseende til Virginia for markisen. Partiet var upåklageligt; Lorenzo, som var arving til sin onkels umådelige rigdomme, nød desuden den mest udmærkede anseelse i Madrid for sin skønhed, sine udbredte kundskaber og sin ædle opførsel. Tillige havde markisen mærket sin datters heftige lidenskab for ham.

Hertugens forslag blev derfor modtaget uden betænkning, og man brugte al mulig forsigtighed for at vise Lorenzo Virginia i det fordelagtigste lys. Den gamle markise var tit fulgt med Agnes, når hun besøgte ham, og så snart Lorenzo var i den stand, at han undertiden kunne være oppe, fik Virginia også lov at se til ham i sin moders selskab. Dette gjorde hun med så megen ynde, den tone, hun talte om Antonia i, var så rørende og så øm, og

da hun beklagede hendes sørgelige dødsmåde, glimtede hendes klare øjne så himmelske gennem tårerne, at Lorenzo ikke kunne se på hende eller høre hende tale uden varme. Hans frænder og den skønne pige selv mærkede, at hendes selskab syntes hver dag at glæde ham mere og mere, og at han talte om hende med stedse voksende beundring. Alligevel var de så fornuftige at beholde deres bemærkninger for sig selv, og lod ikke falde mindste ord, hvoraf han havde kunnet gætte sig til deres hensigter. Deres adfærd, deres opmærksomhed for ham, var altid ens, og de overlod til tiden at forvandle det venskab, som han allerede følte for Virginia, til en varmere følelse.

Imidlertid blev hendes besøg hyppigere og fortroligere; der gik næsten ingen dag hen, hvor hun ikke havde tilbragt en del af den ved Lorenzos leje. Han fik rigtig nok lidt efter lidt nogle kræfter igen, men hans helbredelse var dog dvælende og tvivlsom. En aften syntes han at befinde sig bedre end sædvanlig; Agnes, hendes elsker, hertugen, Virginia og hendes forældre sad omkring hans seng, og nu bad han for første gang sin søster fortælle ham, hvorledes hun var undgået virkningerne af den gift, som Sankta Ursula havde set hende indtage. Af frygt for igen at minde ham om den skueplads, hvor Antonia var død, havde hun hidtil skjult sine lidelsers historie for ham. Men da han nu selv bragte det på tale, og hun håbede at adsprede hans kummer ved sin fortælling, opfyldte hun ufortøvet hans begæring. Det øvrige selskab havde allerede tidligere hørt hendes tildragelser, men den deltagelse, som de følte for hende, var årsag til, at de atter med opmærksomhed hørte hende fortælle dem. Agnes begyndte ved opdagelsen i kapellet, og gik derpå over til priorindens hævngerrighed og til den midnatsscene, som Sankta Ursula i løn havde overværet. Denne fortalte hun vidtløftigere, end vi kender den af nonnens mund, og fortsatte derpå således:

Slutning af Agnes de Medinas historie.

Jeg led min formente død under de græsseligste smerter. Hvert øjeblik, som jeg holdt for at være mit sidste, blev endnu mere kvalfuldt ved priorindens forsikring om, at jeg aldrig kunne undgå den evige fordømmelse; ja, endog i det øjeblik, da mine øjne lukkedes, udøvede hun sit raseri i forbandelser over min misgerning. Det gyselige i min stilling, en dødsseng, berøvet alt håb og trøst, en søvn, hvoraf jeg kun skulle vågne blandt furier og flammer,

var mere pinefuld, end jeg formår at beskrive. Da jeg vendte tilbage til livet, martrede disse rædsomme forestillinger endnu stadig min sjæl. Angstfuld så jeg mig omkring, og ventede at se den guddommelige hævns tjenere. I den første time var mine sanser så forvirrede, var min hjerne så svimmel, at jeg søgte forgæves at ordne de sælsomme billeder, som omgav mig i en skummel tåge. Når jeg ville rejse mig op fra jorden, så løb alting rundt for mig, og jeg sank igen tilbage. Jeg turde ikke opløfte mine svage og blændede øjne til en lysstråle, som jeg så svæve over mit hoved. Jeg måtte lukke dem igen, og blive liggende ubevægelig i samme stilling.

Således gik en hel time, førend jeg kom rigtig til mig selv igen, så at jeg kunne betragte genstandene omkring mig. Men da jeg gjorde dette; Gud! hvilken ny skræk gennembævede da ikke mit hjerte! Jeg lå på et leje af flettede vidjegrene. Der var som et håndgreb i det, hvori nonnerne velsagtens havde båret mig ned. Det var dækket med et hvidt lagen, og der var strøet visne blomster på det. På den ene side lå et lille træ-krucifiks, og på den anden en rosenkrans af store kugler. Fire lave mure indespærrede mig i et lille underjordisk hul, og oven for var hvælvingen lukket med et smalt jerngitter, hvorigennem den smule luft kom, som jeg behøvede for ikke at kvæles. Et svagt skær, som trængte igennem jernstængerne, lod mig skimte denne skrækkelige skueplads. Jeg åndede en afskyelig, giftig stank, men da jerngitteret ikke var lukket i lås, håbede jeg dog at kunne undvige. Da jeg i dette øjemed ville rejse mig, følte jeg noget blødt under min hånd, jeg tog fat på det, og holdt det op mod lysglimtet. Almægtige Gud! hvilken ækelhed! hvilken fortvivlelse! Trods forrådnelsen og ormene, som gnavede på det, genkendte jeg et dødningehoved, og trækkene af en nonne, som var død for få måneder siden. Jeg kastede det fra mig, og sank livløs tilbage på min ligbåre.

Da jeg igen kom til mig selv, forøgede denne omstændighed, og visheden om, at jeg var omringet af mine medsøstres muldnende lig, min attrå efter at komme ud af dette rædsomme fængsel. Jeg rejste mig igen. Jerngitteret kunne jeg nå, og jeg stødte det op uden besvær. Man havde sikkert ladet det stå åbent for at lette mig min flugt ud af graven. Den ujævne mur, hvori nogle sten stod frem, understøttede mit forehavende, og jeg så mig ude af mit fængsel. Nu befandt jeg mig i en temmelig rummelig hvælving, hvori der var adskillige dybe grave, mage til den, jeg netop havde forladt. En

begravelseslampe hang ned ved en jernlænke og udbredte et skummelt lys. På alle sider så jeg dødens sindbilleder: dødningepander, skulderblade, skeletter lå på det fugtige gulv. På alle grave stod et stort krucifiks, og i et hjørne stod en billedstøtte af Sankta Clara. Men i begyndelsen gav jeg ikke agt på disse genstande; en dør, som var den eneste udgang fra fængslet, havde tiltrukket sig al min opmærksomhed. Indsvøbt i mit liglagen ilede jeg hen imod den, stødte mod den, og fandt den til min uudsigelige forskrækkelse lukket udefra!

Jeg gættede straks, at priorinden måtte have taget fejl af den drik, hun havde nødet mig til at indtage, og givet mig en stærk sovedrik i stedet for gift; forvisset om min død havde man begravet mig, og da det nu var mig umuligt at åbenbare, at jeg var levende, måtte jeg dø af sult. Denne tanke opfyldte min hele sjæl med gysen, ikke alene for min egen skyld, men også for den uskyldige skabning, som lå under mit hjerte. Jeg forsøgte endnu engang at åbne døren, men alle mine bestræbelser var frugtesløse. Jeg skreg af alle kræfter om hjælp, men ingen kunne høre mig, og ingen venlig røst svarede min. En dyb, sørgelig stilhed herskede i hele hvælvingen, og jeg tvivlede ganske om min befrielse. Nu begyndte også den lange sult at martre mig. Disse grumme og utålelige pinsler forøgedes hvert øjeblik. Snart kastede jeg mig ned på jorden, og væltede mig rasende og trøstesløs frem og tilbage, snart fo'r jeg igen op, ilede hen mod døren, prøvede endnu engang på at åbne den, og fornyede mine skrig om hjælp, men forgæves. Tit havde jeg i sinde at knuse min hjerne imod den hvasse kant af en gravsten, og således for stedse at ende min elendighed, men altid overvandt erindringen om mit barn igen denne beslutning. Jeg skælvede for den tanke at gøre ende på et liv, som jeg ikke havde lov at byde over. Nu gav jeg min hjerteangst luft ved lutter udråb og heftige klager, og når al kraft forlod mig, satte jeg mig trøsteløs og tavs ved foden af Sankta Claras billedstøtte, med armene over kors og i skummel fortvivlelse. Således hengik nogle rædselsfulde timer, døden ilede med snare skridt for at indhente mig, og jeg ventede stadig, at det næste øjeblik var min forløsningsstund. Pludselig fik jeg øje på en grav tæt ved mig – der stod en kurv på den, som jeg endnu ikke havde lagt mærke til. Jeg sprang op fra mit sæde, og nærmede mig til kurven, så hastigt som det var mig muligt. Hvor stor var ikke min henrykkelse, da jeg fandt et stykke groft brød og en lille flaske vand i den!

Jeg kastede mig med begærlighed over denne slette kost. Den havde sikkert allerede stået der i adskillige dage. Brødet var stenhårdt, vandet var fordærvet, men alligevel havde aldrig nogen ting før smagt mig så godt! Først da min hunger og tørst var stillet, begyndte jeg at tænke over denne omstændighed, og overvejede, om kurven kunne være sat der for min skyld? Håbet sagde Ja til det, men hvem kunne vel gætte, at jeg trængte til denne hjælp? Vidste man, at jeg var i live, hvorfor indespærrede man mig da i denne mørke hvælving? Var jeg en fange, hvorfor havde man da begravet mig? eller var jeg dømt til at dø af sult, hvis medlidenhed havde jeg da at takke for disse næringsmidler? En veninde havde gjort min grusomme straf bekendt, og en fjende havde rimeligvis ikke gjort sig den umage at sørge for mig. Resultatet af mine betragtninger var, at priorindens hensigter imod mit liv var blevet opdaget af en af mine tilhængere i klostret; hun havde fundet lejlighed til at sætte en sovedrik i stedet for giften; hende var det, som skaffede mig næringsmidler, så længe indtil hun kunne udvirke min befrielse; måske hun i dette øjeblik underrettede mine pårørende om min fare, og sagde dem midlerne til min frelse. Men hvorfor var i dette tilfælde mine næringsmidler så slette? Hvorledes kunne min beskytterinde komme i hvælvingen uden abbedissens vidende? Og når hun kunne det, hvorfor var da døren så omhyggeligt spærret og aflåset? – Disse betragtninger gjorde mig tvivlrådig, men mit håb holdt fast på den tanke, som var det gunstigst, og som jeg ikke kunne lade fare.

Mine drømmerier blev afbrudt ved lyden af fodtrin langt borte. De nærmede sig, men ganske langsomt. Nu trængte der sig lysstråler igennem sprækkerne i døren. Uvis om disse mennesker kom ind i hvælvingen til min frelse eller i et andet ærinde, fordoblede jeg mine skrig om hjælp. Lyden blev tydeligere, lyset blev stærkere; omsider hørte jeg med ubeskrivelig glæde, at nøglen blev stukket ind i låsen. Nu troede jeg at se min befrielsesstund, og ilede med glæde hen mod døren. Den åbnedes – men ethvert glimt af håb blev udslukket, da jeg så priorinden komme ind med de samme fire nonner, som havde været til stede ved min foregivne død. De havde fakler i hænderne, og stirrede på mig med rædsom tavshed.

En skrækkelig gysen fo'r igennem alle mine lemmer. Dominaen steg ned til mig med sine ledsagerinder. Med et strengt og hævngerrigt åsyn, men uden mindste forundring over at finde mig levende, så hun på mig. Hun

satte sig på den sten, hvorfra jeg netop havde rejst mig, døren blev igen lukket i lås, og nonnerne stillede sig bag ved priorinden, mens skinnet af deres fakler, som var omskygget af hvælvingens tåger, forgyldte de omkringliggende gravsten med kolde stråler. I nogle minutter tav de alle stille som døden. Endelig vinkede priorinden ad mig, at jeg skulle komme nærmere. Hendes strenge mine gennemtrængte mig med gysen, jeg havde næppe kræfter nok til at adlyde hende, og da jeg stod foran hende, kunne mine ben ikke længere bære mig. Jeg sank på knæ, foldede mine hænder, og løftede dem op til hende for at bede barmhjertighed, men uden at kunne sige et ord.

Hendes øjne tindrede af harme. – "Ser jeg en bodfærdig synderinde eller en forbryderske for mig?" sagde hun omsider, "opløfter du dine hænder af sønderknuselse over din gyselige misgerning, eller af frygt for straffen? Flyder dine tårer, fordi du erkender, hvor retfærdig din tugtelse er, eller blot for at bede om lindring i dine fortjente lidelser? Jeg frygter, jeg frygter, at den sidste årsag er den sande."

Hun standsede, men blev ved at se mig stift ind i øjnene.

"Fat mod!" fortsatte hun, "jeg forlanger ikke din død, men kun anger og bod. Den drik, jeg gav dig, var ikke gift, men en sovedrik. Jeg bedrog dig kun, fordi du kunne føle en betynget samvittigheds pinsler, i fald døden skulle overraske dig pludseligt, og førend du havde bedret dig. Nu har du udstået denne pine; jeg har gjort dig bekendt med dødens skrækkeligheder, og håber, at et øjebliks hjerteangst skal blive dig en velgerning for evigheden. Det er ikke min hensigt at ødelægge din udødelige sjæl, eller at styrte dig ned i graven med ubodelige synders byrde. Nej, min datter, jeg vil tvært imod rense dig ved gavnlig tugtelse, og give dig stunder til anger og hjertets sønderknuselse. Hør derfor nu den dom, jeg fælder over dig! Dine venners ubesindige iver kunne vel standse den, men aldrig hindre den. Hele Madrid tror, at du er død, din familie er overtydet om det, og de nonner, som var på din side, har selv overværet din begravelse. Det er umuligt at gætte din tilværelse, ved min omhu er den blevet en uigennemtrængelig hemmelighed. Opgiv derfor enhver tanke om en verden, som du er for evigt adskilt fra, og anvend de timer, du endnu har tilbage at leve i, til at forberede dig til den tilkommende."

Denne indledning lod mig vente noget græsseligt. Jeg bævede, og ville gerne have talt, for at afvende hendes vrede, men et vink af priorinden bød mig at tie, og høre videre på hende.

"Vor ordens love, disse hellige love, som kun alt for længe er blevet forsømt, og endnu i denne dag bliver anfægtet af mange af vore vildfarende søstre, dem Himlen i nåde omvende! disse love vil jeg nu igen indføre i al deres kraft og gyldighed. Deres strenghed imod de ukyske synderinder er stor, men alligevel er den ikke større, end en sådan misgerning fortjener. Underkast dig den uden modstand, min datter; du vil komme til at høste tålmods og hengivelses velsignelse i et bedre liv. – Dette er Sankta Claras vilje: Under disse hvælvinger findes der fængsler for forbrydersker som du og din lige; indgangen dertil er skjult, og alt håb om frihed er den berøvet, som træder ind i dem. Der vil man nu bringe dig hen. Du vil få levnedsmidler, men ikke så meget, at du kan spise dig mæt, kun så meget, at sjælen kan blive hængende i dit usle legeme, og det lidet du får bliver slet og tarveligt. Græd, min datter, græd, og væd dit brød med dine tårer; Gud være vidne, du har årsag nok til sorg. Smedet fast nede i dette lønlige fængsel, for evigt løsrevet fra verden, fra luft og lys, uden anden trøst end religionen, uden andet selskab end angeren – således må du hensukke alle dine øvrige levedage. Det er Sankta Claras bud; adlyd uden knurren! Følg efter mig!"

Som om jeg var ramt af lynild mistede jeg mine sidste kræfter, da jeg hørte denne grusomme dom. Jeg kunne ikke gøre andet end styrte mig for hendes fødder, og væde dem med mine tårer. Uden at blive rørt ved min smerte rejste priorinden sig op med stolthed, og gentog sin befaling i en despotisk tone; min overordentlige svaghed betog mig al evne til at adlyde hende. Mariane og Francisca løftede mig op og bar mig bort. Priorinden holdt Violanta under armen og fulgte bagefter; Camilla gik foran med en fakkel i hånden. Således vandrede vor sørgelige procession igennem gangene, og mine sukke og klager var det eneste, som afbrød tavsheden. Nu stod vi udenfor Sankta Claras alter. Billedstøtten blev flyttet ned af fodstykket, jeg ved ikke på hvad måde. Nonnerne løftede en jernrist op, som havde været skjult under støtten, og den faldt om på siden med en stærk raslen. Den stærke genlyd som dette gav gennem hvælvingerne og de underjordiske huler, vækkede mig af den fortvivlelsens dvale, jeg var

nedsunket i. Jeg så ned; en afgrund åbnede sig for mit forfærdede blik, og mine ledsagerinder slæbte mig ned ad en stejl, smal trappe. Jeg bad om barmhjertighed, mit skrig gennemskar luften, og kaldte himlen og jorden til min bistand. Forgæves! jeg blev slæbt ned ad trappen, og ind i en af de rædselsfulde underjordiske celler.

Mit blod isnede i denne skrækkens bolig. De kolde dunster, murene, som var grønne af den usunde damp, det usle stråleje, lænken, som skulle fængsle mig her for evigt, og de mange orme, som smuttede ind i deres huller, da faklerne kom nærmere – alt dette indjog mig en rædsel, som måtte sejre over ethvert menneske. Halvt vanvittig af fortvivlelse sled jeg mig løs fra nonnerne, der holdt på mig; jeg kastede mig endnu engang ned for priorindens fødder, og bad hende om nåde med de heftigste og mest rørende ord:

"Barmhjertighed! Barmhjertighed!" råbte jeg, "om De endog ikke vil have den med mig, så hav den dog i det mindste med den uskyldige skabning, hvis liv beror på mit! Min forbrydelse er stor, men lad ikke mit barn bøde for den! O, den ulykkelige har jo intet ondt gjort; ak! skån mig, for mit ufødte barns skyld, som Deres strenghed fordømmer til døden, endnu førend det har fået liv!"

Priorinden fo'r hastigt tilbage; hun rev sit klædebon fra mig, som om jeg havde haft pest.

"Hvordan!" råbte hun med den største harme. "Hvordan! vover du at bede for vidnet om din skændsel? Skal en skabning leve, hvis undfangelse var den største synd? Nederdrægtige! ikke et ord mere om dette! Hvad kan være bedre, end at det usle væsen dør? Avlet i mened, ukyskhed og forhærdet ondskab, måtte det jo med tiden blive et afskum blandt menneskeheden! Endnu engang, skændige synderinde! vent ingen barmhjertighed af mig, hverken for dit eget liv eller din orm! Bed hellere til, at du må dø, førend du bringer den til verden, eller når du føder, at dit barn da straks må lukke sine øjne for evigt! Ingen skal stå dig bi i dine veer; bring det kreatur selv til verden, ernær det selv, giv det selv die, begrav det selv; Gud give, at det sidste må snart ske, at dine synders frugt ikke skal være dig til trøst!"

Denne ubarmhjertige, truende tale, de frygtelige lidelser, som den spåede mig, og abbedissens bøn om mit barns død, det barn, som jeg allerede elskede af mit hjertes hele fylde – det var mere, end mit kraftesløse

legeme kunne udholde. Med et dybt suk sank jeg sanseløs ned for min uforsonlige forfølgerskes fødder. Hvor længe jeg lå i denne tilstand, det ved jeg ikke; men jeg slutter, at der må være hengået nogen tid, eftersom priorinden og nonnerne havde forladt hulen, inden jeg kom til mig selv igen. Jeg fandt alting omkring mig tyst og ensomt. Jeg kunne ikke engang høre genlyden af mine forfølgeres trin. Alting var dødt, alting var rædselssvangert omkring mig! Man havde kastet mig på strålejet; den tunge lænke, som jeg allerede før havde set med skræk, var gjort fast om mit legeme, og smedede mig fast til muren. En lampe, som kastede nogle skumle, sørgelige stråler gennem fængslet, viste mig alle mit opholdssteds skrækkeligheder. Det var afsondret fra hulen ved en lav, ujævn stenmur. Der var ingen anden dør end en stor åbning. Et bly-krucifiks stod lige over for mit leje. Ved siden af mig lå et hullet tæppe og en rosenkrans, og noget fra mig stod en krukke med vand, en kurv med et stykke brød, og en flaske med olie til at vedligeholde lampen.

Nu undersøgte jeg mine lidelsers skueplads aldeles trøstesløs; bitre kvaler rasede i mit hjerte, når jeg tænkte på, at jeg var fordømt til at hengræde alle mine øvrige dage her. Ah, engang havde jeg jo gjort mig håb om sådan en sød skæbne! engang havde jo mine udsigter smilet til mig med sådan en himmelsk glans! og nu var alt, alt var tabt. Venner, trøst, selskab, lyksalighed, alt var borte på et eneste øjeblik! Død for verden, død for alle glæder, levede jeg ikke for andet end for følelsen af min elendighed. Hvor skøn forekom ikke den verden mig, hvorfra jeg nu for evigt var adskilt! Hvor mange elskede genstande ejede den ikke, som jeg aldrig mere skulle få at se! Når jeg kastede mine forfærdede blikke omkring i mit fængsel, når jeg isnede i den skarpe vind, som hylede gennem min underjordiske bolig, så forekom den afstand mig så stor, så grusom, at jeg tvivlede på om den også kunne være virkelig, at hertugen af Medinas broderdatter, markis de las Cisternas brud, hun, som var opdraget i overflod, som var beslægtet med de ædleste spanske familier, som var så rig på venner, – at hun således på et øjeblik var blevet en fange, for evigt løsrevet fra verden, betynget med lænker, og fristende sit liv med den usleste kost – det forekom mig at være sådan en pludselig, utrolig forandring, at jeg tænkte, jeg blev bedraget af en rædsom drøm. Men den varede ved, og jeg så kun alt for vist, at det ikke var nogen vildfarelse. Hver morgen håbede jeg at se lindring i mine lidelser;

hver morgen blev mit håb skuffet, indtil jeg endelig ganske opgav det, underkastede mig min skæbne, og ventede ikke min frihed uden af dødens hånd.

Min sjæleangst, og de græsselige scener, jeg havde spillet hovedrollen i, påskyndede min nedkomst. Ensom og elendig, forladt af alle, uden lægens hjælp, uden venskabs trøst, med veer, som endog ville have rørt det hårdeste hjerte, blev jeg forløst med et ulykkeligt barn, der kom levende til verden, men jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle behandle det, eller bevare dets tilværelse. Kun med tårer kunne jeg bade det, kun ved mit bryst kunne jeg varme det, og bønner var det eneste jeg kunne ofre for dets liv. Jeg mistede snart denne søde sørgelige beskæftigelse; mangel på ordentlig pleje, på kundskaber om, hvordan jeg skulle omgås mit elskede barn, fængslets isnende kulde, og den usunde luft, som det stakkels lille væsen indsugede, endte snart hans korte og mødefulde liv. Han døde få timer efter sin fødsel, og hans død opfyldte mit hjerte med en sorg, der overgår al beskrivelse.

Men forgæves var alle mine klager. Mit barn var borte, og alle mine sukke kunne ikke indånde hans lille spæde legeme et øjebliks liv. Jeg rev mit liglagen i stykker, og svøbte det elskelige barn ind i det. Således lagde jeg ham ved min barm, slyngede hans bløde lille arm om min hals, og hvilede hans blege, kolde kind op mod mit ansigt. Jeg dækkede hans livløse lemmer med mine kys, talte til ham, græd og sørgede nat og dag over hans død. Camilla kom hver dag og bragte mig mit vand og brød. Trods hendes hårde hjerte følte hun sig dog rørt ved dette syn. Hun frygtede, at den skrækkelige sorg skulle berøve mig forstanden, og jeg rasede virkelig også tit. Hun nedlod sig til at bede mig om at lade barnet begrave, men intet kunne bevæge mig til at samtykke i dette. Jeg svor ikke at lade det tage fra mig, så længe jeg levede; der var min eneste trøst, med det mistede jeg enhver gnist af fryd. Det blev snart en rådden masse, et syn, som måtte opvække ækelhed og gysen hos enhver, undtagen hos en moder. Forgæves søgte den menneskelige følelse af bortskræmme mig med afsky fra dette dødelighedens billede, jeg stod imod og overvandt denne afsky. Jeg holdt stedse mit barn op til mit bryst, sørgede over det og elskede det. Hver time jeg lå på mit usle leje tilbragte jeg med at betragte det. Jeg søgte at genkende dets træk, som døden havde forandret. Dette var min glæde,

mens jeg var indespærret, og ikke hele verden kunne have løsrevet mig fra det. Ja, selv da jeg blev befriet, tog jeg mit barn med mig. Mine to kære veninders forestillinger" (hun tog markisens og Virginias hænder og trykkede dem til sine læber) "overtalte mig til sidst til at lade mit ulykkelige barn begrave. Jeg gav nødig slip på det, men fornuften sejrede.

Camilla kom, som jeg sagde tidligere, hver dag og bragte mig mit vand og brød. Hun søgte ikke at forøge min kummer ved bebrejdelser. Hun bød mig rigtig nok at lade alt håb om frihed og timelig lykke fare, men henviste mig derimod til religionen, og til den trøst, den ville skænke mig, når jeg bar mine lidelser med tålmod. Jeg så, at min stilling rørte hende mere, end hun vovede at sige, men hun troede at formindske min anger over mit fejltrin ved at undskylde det. Tit når hendes mund afmalede min skrækkelige brøde med de stærkeste farver, røbede hendes ansigt inderlig medynk. Jeg er fuldkommen overtydet om, at ingen af mine plageånder (for de andre tre nonner kom også undertiden ned i mit fængsel) mishandlede mig således af egentlig grusomhed, men blot fordi de troede, at det var den eneste måde at frelse min sjæl. Ja, måske havde denne tanke ikke engang haft så meget herredømme over dem, måske havde min straf forekommet dem for hård, hvis deres blinde lydighed imod priorinden ikke havde været mægtigere end deres dømmekraft. Dominaens hævngerrighed var stadig den samme. Da mit forsøg på at rømme bort var blevet røbet for kapucinerabbeden, så troede hun at have mistet en del af hans agtelse, og tilsvor mig et evigt had. Hun sagde til nonnerne, der bevogtede mig, at min forbrydelse var af den allerafskyeligste slags, at den ikke kunne afbødes ved nogen mulig lidelse, og kun den strengeste tugtelse for min misgerning kunne frelse min sjæl fra evig fordømmelse. Nonnerne troede alt hvad hun sagde, og hørte hverken sandheds eller menneskeligheds modsigelser. De adlød hendes befalinger bogstaveligt, hvor meget jeg end måtte lide ved det.

Camilla, som var mest om mig, skulle ifølge priorindens vilje også behandle mig med den yderste hårdhed. Hun søgte derfor tit at overtyde mig om, hvor rimelig min straf, og hvor uhyre stor min misgerning var; jeg skulle prise mig lyksalig, at jeg kunne rense min udødelige sjæl ved det dødelige livs lidelser, ja hun truede mig endog tit med en evig straf. Men altid sluttede hun med nogle opmuntrende og trøstelige ord, og jeg så, at

det øvrige kun var abbedissens tanker. Kun en eneste gang besøgte denne umenneskelige kvinde mig i mit fængsel, og den gang behandlede hun mig med den utroligste grusomhed, overøste mig med bebrejdelser, tordnede imod mig og min misgerning, og da jeg atter anråbte hende om barmhjertighed, svarede hun, at jeg måtte bede Himlen om det, for her på jorden fortjente jeg ingen. Ikke engang mit livløse barn var i stand til at røre hende, og da hun forlod mig, hørte jeg, at hun pålagde Camilla at lænke mig endnu tættere op til muren. Den ufølsomme! – Dog, nu ingen forbitrelse mere! Hun har bødet for sine vildfarelser ved sin skrækkelige og uventede død. Fred være med hende!! Og gid Himlen tilgive hende hendes misgerninger således som jeg nu forlader hende dem!

Således hensukkede jeg en trøstesløs tilværelse. Vanen gjorde mig ikke mit fængsel mere tåleligt, hvert øjeblik blev det mig mere og mere rædselsfuldt. Kulden forekom mig at være stærkere og mere bitter, og luften tykkere og mere forpestet. Min puls slog feberagtigt, jeg blev syg og elendig. Jeg var ikke i stand til at rejse mig op fra mit stråleje; før havde jeg dog kunnet gå et par skridt, så lang som min lænke var, nu var denne lindring også berøvet mig. Men hvor syg og udmattet jeg end var, frygtede jeg dog for den mindste blund af søvn, for så snart jeg var slumret ind, blev jeg igen vækket ved en eller anden fæl orm, som krøb over mine nøgne lemmer. Snart følte jeg den rædsomme, spættede tudse, som var opsvulmet af fængslets giftige tåger, krybe langsomt tværs over min barm; snart blev jeg skræmt ved det hurtige, iskolde firben, som efterlod sit slimede spor på mit ansigt, og blev indviklet i mine uredte hårlokker. Jeg skreg da af angst og bævede for den fæle skabning, som jeg kastede langt bort fra mig.

Således var min forfatning, da Camilla pludselig blev syg. En farlig feber, som man holdt for at være smitsom, fængslede hende i sengen. Den søster undtaget, som måtte pleje hende, skyede alle hende, af frygt for hendes sygdom. Hun var ganske afsindig, og kunne følgelig ikke længere bære omsorg for mig. Priorinden og de tre nonner, som kendte hemmeligheden, havde overladt mig til Camilla, og brød sig ikke videre om mig; nu, da den tilstundende højtid holdt dem beskæftiget fra morgen til aften, havde de ingen stunder til at tænke på mig. Jeg, som ikke vidste noget af alt dette, ventede først med utålmodighed, og siden med fortvivlelse på min vogterskes komme. Én dag gik hen, og atter en anden; så kom den tredje.

Endnu ingen Camilla, slet ingen levnedsmidler! Jeg beregnede tidens løb efter min lampe, som jeg lykkeligvis havde fået olie til, til en hel uge. Nu troede jeg, at enten havde nonnerne glemt mig, eller også måtte priorinden have besluttet min død. Denne sidste tanke var den rimeligste, og dog skælvede jeg for at finde den virkelig, så naturlig er menneskets kærlighed til livet. Trods al den elendighed, jeg måtte udstå, elskede jeg dog endnu min tilværelse og ræddedes ved tanken om at miste den. Hvert nyt øjeblik overtydede mig om, at jeg måtte opgive alt håb. Jeg var blevet til et sandt skelet, mine øjne begyndte allerede at briste, og mine lemmer blev stive. Kun ved en klynken, hvis sørgelige lyd genlød gennem mit fængsels hvælvinger, kunne jeg ytre min angst, min smerte over den rasende hunger, som fortærede mine indvolde. Jeg fandt mig i min skæbne, og ventede hvert øjeblik min forløsningsstund, da min skytsengel – da min elskede broder kom tidsnok til at frelse mig. Mine blændede, svage øjne kunne ikke straks genkende ham, men da jeg først skelnede hans træk, blev min henrykkelse mig alt for mægtig. Glæden oversvømmede mit hjerte, og truede med at knuse det, da naturen, som ikke var i stand til at udholde en så voldsom rystelse, tog sin tilflugt til følelsesløshed.

De forbindtligheder, jeg skylder denne ærede familie" – fortsatte Agnes, idet hun flyttede sit blik fra Virginia og markisen hen på sin elsker, på hertugen og på sin broder – "er Dem bekendt; men kun jeg kender min hele taknemmelighed imod disse ædle velgørere. Lorenzo! Raymond! O, mine kære, elskede venner! Lær mig med standhaftighed at udholde denne pludselige overgang fra elendighed til lykke! For kort tid siden fængslet, betynget med lænker, døende af hunger, isnende af kulde, adskilt fra dagens lys, forladt af håbet og – ak! som jeg frygtede – ganske glemt af menneskene; til nu at oplives til friheden, i nydelsen af fred og overflod, midt iblandt alle mine elskede, snart den mands gemalinde, som mit hjerte allerede i så lang tid har tilhørt, o, jeg er jo så lykkelig! så lykkelig, at jeg næppe kan fatte alt mit held. Kun ét ønske har jeg endnu tilbage – at se dig, min broder, frisk igen, og Antonias minde begravet med hende! O! ville dog Himlen unde mig dette ønskes opfyldelse! Ja, jeg føler, at mine lidelser har afbødet et øjebliks svaghed. Du, min Raymond, lad ikke denne svaghed, som jeg kun kunne have for dig, gøre dig mistroisk imod mig! Det var blot min kærlighed, som forrådte mig. Jeg stolede kun alt for meget på mig selv,

jeg tiltroede vore hjerter en større styrke, end – de havde. Jeg ville aldrig mere se dig igen; det var kun følgerne af hint ubevogtede øjeblik, som rokkede min beslutning. Med glæde underkaster jeg mig nu skæbnens vilje. O, min Raymond, aldrig skal du komme til angre vor forbindelse! Aldrig skal din hustrus adfærd minde dig om din fæstemøs fejltrin."

Agnes tav, og markisen besvarede hendes tale ved forsikringer om den oprigtigste og varmeste kærlighed. Lorenzo ytrede sin glæde over nu så snart at blive endnu nøjere forbundet med sin gamle ven. Den pavelige bulle havde uden indskrænkning fritaget Agnes for hendes klosterløfte. Så snart de fornødne forberedelser var gjort, blev derfor brylluppet holdt. De nygifte rejste nu fra Madrid til markisens slot i Andalusien, ledsaget af Lorenzo, markis Villa Franca og Virginia. At Theodor var med, og ude af sig selv af glæde over sin herres giftermål, det forstår sig selv. Af agtelse for sin svigerindes minde gav Don Raymond også Leonella og Jacintha, der havde gjort Elvira så betydelige tjenester, en meget klækkelig foræring. Lorenzo var ikke mindre gavmild; Leonella var ved at miste både vid og sans af glæde over, at to sådanne fornemme herrer tænkte på hende endnu, og Jacintha takkede Himlen, fordi hendes hus havde været forhekset. Agnes på sin side glemte ikke sine veninder i klosteret. Ved hendes mægling blev moder Sankta Ursula priorinde for "De barmhjertige Søstre", en af de første og fornemste ordener i hele Spanien; Bertha og Cornelia, Agnes' andre to veninder gik i samme kloster. Hendes forfølgere var næsten alle sammen omkommet, enten i luerne eller ved almuens raseri. De, som endnu var tilbage, blev forvist til fjerntliggende klostre, hvor de levede hadet og foragtet af alle deres medsøstre. Den gode Flora, som længtes efter at komme tilbage til sit fødeland, drog igen til Cuba, begavet med foræringer fra Lorenzo og Raymond.

Nu så Agnes sig i den stilling, at hun kunne virke for at udføre sin plan. Lorenzo og Virginia, som boede hos hende, måtte næsten altid være hos hinanden, og jo mere han så Virginia, jo mere fængslede hendes fortjenester hans hjerte. Hun på sin side gjorde alt for at behage ham, og dette kom heller ikke til at slå hende fejl. Hendes skønhed, hendes sagtmodighed, hendes elskværdige adfærd, hendes utallige talenter betryggede hende hendes ønskers opfyldelse, og Lorenzo gættede disse ønsker, som naturligvis smigrede ham. Men hans følelser for hende havde

ikke den ild, der havde besjælet hans tilbøjelighed for Antonia. Denne hulde ulykkelige piges billede levede endnu stadig i hans hjerte, og forsvarede sin plads, trods alle Virginias bestræbelser for at fortrænge det. Alligevel da hans onkel foreslog ham dette ny parti, bød fornuften ham at opfylde sine venners ønsker; hans følelser for Agnes' veninde blev lidt efter lidt ømmere. Virginia blev hans gemalinde, og han levede lykkeligt med hende, for jo nærmere han lærte at kende hende, jo mere vandt hun hans kærlighed. Langsomt, men sikkert, bemægtigede hun sig hans hjerte, hvis eneherskerinde hun fortjente at være.

Disse fire ædle mennesker blev nu så lykkelige, som dødelige kan blive. De lidelser, de havde udstået, svækkede deres følelse for de mindre, de måske endnu kunne have i vente. De skarpeste pile af ulykkens kogger havde ramt dem; de, som endnu var bestemt for dem, syntes i sammenligning med de forrige at være flove og svage. Den heftigste storm var forbi; de mindre, som skæbnen endnu sendte, var dem som vestenvinde i sommertiden.

12. kapitel

– – He was a fell despightful Fiend:
Hell holds none worse in baleful bower below:
By pride, and wit, and rage, and rancor keened;
Of Man alike, if good or bad the Foe.

James Thomson:
The Castle of Indolence

– – Han var en led og ildesindet djævel
Ej værre sås i Helveds værste fængsel:
Af stolthed, galskab, bittert had
han skærpet var mod Mennesket,
på godt og ondt dets fjende.

Dagen efter Antonias død var hele Madrid en skueplads for sorg og forbavselse. En politibetjent, som havde været øjenvidne til hint optrin i begravelseshvælvingerne, var så uforsigtig at fortælle biomstændighederne ved mordet, og nævne gerningsmanden. Den forvirring, som denne tidende opvakte blandt alle kirkegængere, var utrolig. Kun få ville tro den, og for at få stadfæstelse, ilede de selv til abbediet. Munkene, som var skamfulde over deres superiors misgerning, forsikrede, at en sygdom hindrede Ambrosio i efter sædvane at tage imod sine skriftebørn, men denne undskyldning hjalp dem intet, og mistanken voksede for hver dag. Abbedens tilhængere forlod ham, ingen drog længere hans brøde i tvivl, og de, som før havde været hans ivrigste lovtalere, var nu de værste til at fordømme ham.

Imens hele Madrid stred med den største heftighed for og imod Ambrosio, blev han selv sønderslidt af sin samvittigheds kvaler og af den truende strafs skrækkeligheder. Når han så tilbage til den højde, han for så kort tid siden havde stået på, alment agtet og æret, i fred med verden og sig selv, så kunne han næppe tro, at han virkelig var den misdæder, hvis forbrydelse, hvis forestående skæbne han gyste ved at betragte. Endnu for få uger siden var han ren og dydig, tilbedt af Madrids viseste og ædleste

mænd, anset af folket med en ærbødighed, som grænsede nær til afgudsdyrkelse. Nu så han sig betynget af de græsseligste og forfærdeligste synder, en genstand for hvermands afsky, en inkvisitionsfange, og sikkert bestemt til døden under de skrækkeligste pinsler. Han turde ikke gøre sig håb om at kunne føre sine dommere bag lyset; beviserne for hans brøde var alt for soleklare. Hans tilstedeværelse i begravelseshvælvingerne så sent om natten, hans forvirring ved opdagelsen, dolken, som han i den første bestyrtelse havde tilstået var hans, blodet fra Antonias sår, som hans kappe var overstænket med – alt dette var beviser imod ham. I dødsangst ventede han på den dag, da forhøret skulle holdes. Han havde slet ingen trøst, for religionen selv havde ingen for ham. Når han læste i de moralske bøger, som man gav ham, så så han kun sin uhyre misgerning. Forsøgte han at bede, så huskede han på, at han ikke fortjente Himlens beskyttelse, og hans forbrydelser syntes ham at være så umådelige, at ikke engang Guds uendelige barmhjertighed kunne tilgive ham. For enhver anden synder kunne der være håb, men ikke for ham. Gysende ved tanken om fortiden, ængstet ved nutiden, skræmt for fremtiden, var enhver time ham et århundrede af pinsler.

Forhørsdagen kom. Om morgenen klokken ni blev hans fængselsdør åbnet, og man fremkaldte ham for den hellige ret. Han adlød med bæven. Man førte ham ind i en stor sal, betrukket med sort klæde. Ved et bord sad tre alvorlige mænd, med strenge ansigter og ligeledes sort klædte. Ved et lille bord, noget derfra, sad sekretæren med alle de fornødne skriveredskaber. Ambrosio måtte træde frem for den nederste bordende. Han slog øjnene mod gulvet, og så der en mængde forskellige jerninstrumenter, som lå kastet imellem hinanden. Han havde aldrig set sådanne, men hans frygt lod ham straks gætte, at det måtte være torturinstrumenter. Han blegnede, og havde næppe kræfter til at stå på sine ben.

Der herskede en dyb tavshed, som kun blev afbrudt ved inkvisitorernes indbyrdes hemmelighedsfulde hvisken. Således gik næsten en time, hvori hvert sekund forøgede Ambrosios sjæleangst. Omsider åbnedes en lille dør, lige overfor den, han var kommet ind ad. En af inkvisitionstjenerne trådte ind, efterfulgt af den skønne Mathilda. Hendes hår hang vildt ud over hendes ansigt, hendes kinder var blege, og hendes øjne indsunkne og hule.

Hun kastede et sørgmodigt blik på Ambrosio, som han besvarede med afsky. Hun blev stillet lige foran ham, man slog tre gange på en klokke, og nu begyndte inkvisitorerne deres embede.

Man ved, at ved sådanne forhør bliver hverken anklagen eller anklageren nævnt. Fangen bliver adspurgt, om han vil bekende? Svarer han, at han har intet ondt begået og har intet at bekende, så må han straks udstå torturen så længe, indtil han enten bekender sin brøde, eller til dommernes påståenhed er udtømt og trættet; men aldrig bliver der fældet en endelig dom over nogen, førend han rent ud bekender sin misgerning. Der plejer gerne at gå lang tid hen, inden undersøgelsen sker, men Ambrosios forhør var blevet påskyndet, på grund af en højtidelig autodafé, som skulle holdes om få dage, og hvorved denne bemærkelsesværdige forbryders straf skulle være et glimrende bevis på den hellige rets årvågenhed.

Abbeden var ikke alene anklaget for vold og mord, men man beskyldte ligeledes både ham og Mathilda for trolddom. Hun var blevet sat fast som medskyldig i Antonias død; men da man gennemsøgte hendes celle, havde man fundet adskillige bøger og instrumenter, som denne ny beskyldning grundede sig på. Tryllespejlet, som Mathilda af en hændelse havde ladet blive liggende i munkens celle, var hans anklager. De sælsomme figurer på det vakte Don Ramirez' opmærksomhed, og han tog det derfor med sig. Storinkvisitoren betragtede det meget nøje, og lagde et lille guld-krucifiks på det, som hang ved hans bælte; straks lod en stærk knagen og bragen sig høre, ligesom et tordenskrald, og stålspejlet sprang i tusinde stykker. Nu nærede man slet ingen tvivl længere om munkens magiske kunster, ja man udledte endog hans tidligere indflydelse hos almuen fra samme årsag.

I den faste beslutning, at nøde ham til at bekende, ikke alene hans virkelige, men også hans formente forbrydelse, begyndte inkvisitorerne nu forhøret. Men selv frygten for torturen, der syntes ham lige så skrækkelig som døden selv, der dog måtte overlevere ham til evige pinsler, kunne ikke hindre Ambrosio i kækt og dristigt at bekræfte sin uskyldighed. Mathilda fulgte hans eksempel, men skælvende og bævende.

Nu gav inkvisitorerne befaling til at lægge munken på pinebænken. Han udstod de gyseligste kvaler, som menneskelig grumhed nogensinde har opfundet; men (så mægtig er frygt for døden i et lastefuldt hjerte) han beholdt alligevel styrke nok til at blive ved at nægte. Man fordoblede

pinslerne, og slap ham ikke førend han faldt i afmagt af den uhyre smerte, og bevidstløshed befriede ham ud af hans bødlers hænder.

Nu kom turen til Mathilda, men efter det hun havde set, mistede hun ganske modet. Hun faldt på sine knæ, bekendte sin pagt med mørkets ånder, og at hun havde været vidne til, at munken myrdede Antonia; men hun frikendte ham højtideligt for al trolddom. Man fæstede ikke lid til den sidste forsikring. Mens hans medskyldige aflagde sin bekendelse, var abbeden igen kommet til sine sanser, men var nu for svag til at udholde nye pinsler. Man lod ham bringe tilbage til hans fængsel, men truede ham tillige med et andet forhør, så snart han havde samlet nogle flere kræfter. Man forkyndte Mathilda, at hun skulle lide sin straf ved den forestående autodafé. Al hendes gråd og hendes bønner kunne ikke udvirke den mindste formildelse, og hun blev med magt slæbt ud af salen.

Ambrosio befandt sig nu igen alene, plaget af legemlige smerter, som dog var intet i sammenligning med hans sjæls pinsler. Hans forvredne lemmer, hans hænder og fødder, som neglene var revet af, hans fingre, som var knuste og brækkede af tommelskruerne, martrede ham ikke halvt så meget som hans sjæl, der var begravet i en rædselsnat. Enten han var strafværdig eller ikke, så han sig nær ved fordømmelsen. Mindet om det, som hans nægten havde kostet ham, viste ham med gysen de nye pinsler, som ventede på ham, og bevægede ham næsten til at bekende sine misgerninger. Men nu trængte tanken om følgerne af en bekendelse igen ind på ham, og gjorde ham atter ubestemt. Hans død var da uundgåelig, og hvilken død! Han havde hørt Mathildas dom og kunne ikke håbe, at man ville omgås ham mildere. Han gyste ved forestillingen om at omkomme i luerne, og kun at undvige utålelige kvaler for at bytte dem med evige. Med skrækkelig angst så han ud over graven. Retfærdig, o retfærdig var Himlens evige hævn! Hvor gerne ville han ikke være flygtet ud af denne skrækkens labyrint ind i ateismens nat, bildt sig ind, at når hans øjne først engang var lukket, ville de aldrig mere åbnes igen, og at et øjeblik ville tilintetgøre legeme og sjæl. Men hans indsigter var alt for store, hans åndskræfter var alt for stærke og ordnede til, at han skulle kunne nære en så bedragelig tro.

I sit hjertes inderste følte han en guds eksistens. Alle de sandheder, der fordum havde været hans trøst, fremstillede sig nu igen tydeligt for ham, men kun for at bringe ham i fortvivlelse, for de nedrev hans ugrundede

forhåbninger om at undgå straffen, og lig en drøm svandt sofisteriets bedragelige tåge for overbevisningens uimodståelige klarhed.

I en angst, som næsten var større end en menneskelig skabning kunne udholde, ventede han på sit andet forhør, og lagde tusinde tomme planer til at undvige den nærværende og tilkommende straf. Det første var umuligt, og til det andet berøvede hans fortvivlelse ham de eneste midler. Hans fornuft bød ham at erkende Guds eksistens, hans samvittighed forbød ham at stole på Guds barmhjertighed. Hans synder stod i uhyre størrelse for ham; det var ikke vildfarelse, der havde blændet ham, han kunne ikke undskylde sig med uvidenhed. Han havde set lasten i dens sande farver, ethvert gran af hans misgerninger havde han vejet på rigtig vægtskål førend han begik dem, og alligevel havde han begået dem.

"Tilgivelse?" skreg han tit i et anstød af afsindighed, "o! jeg tør ingen tilgivelse vente!"

I denne overbevisning overlod han sig til det mest fortvivlede raseri, i stedet for at ydmyge sig som en bodfærdig synder, at sørge over sine misgerninger, og anvende sine få øvrige levetimer med bønner til Gud; hans forbrydelse voldte ham ingen sorg, han sørgede kun over sin straf; i frugtesløse suk, i tomme klager og i gudsbespottelser udøste han sin angst. Da de få lysstråler, som trængte igennem gitrene i hans fængsel, lidt efter lidt forsvandt, og den blege flakkende lampe var hans eneste lys, fordobledes hans angst, hans tanker blev mørkere, højtideligere og mere trøstesløse. Han var bange for søvnen, for så snart hans øjne, som var udmattede af gråd og vågen, lukkedes, så syntes han at se de rædsomme skygger, som havde omringet ham om dagen. Han så sig i en gloende afgrund, svovldunster omgav ham, og han var iblandt lutter djævle, som slæbte ham fra en marter til en anden. På denne skrækkens skueplads så han Elviras og hendes datters ånder, som bebrejdede ham deres død, fortalte djævlene hans misgerninger, og æggede dem til endnu større grusomhed. Alle disse gyselige billeder veg ikke fra hans indbildningskraft, indtil den umådelige angst vækkede ham af hans urolige søvn. Han sprang op fra jorden, han lå på, den kolde sved randt ned ad hans pande, hans øjne stod stive i hans hoved, som på et afsindigt menneske, og han ombyttede den frygtelige vished med lige så frygtelige tvivls. Med vaklende skridt gik han op og ned i sit fængsel, så med bæven hen i mørket, og skreg:

"O, natten er rædsom for forbryderen!"

Nu kom hans anden forhørsdag. Man havde nødet ham til at tage styrkende lægemidler, for at sætte ham i stand til at udholde pinslerne desto længere. Natten før kunne han ikke sove af angst, og han var nær ved at gå fra forstanden. Han sad bedøvet ved bordet, hvorpå hans lampe brændte med et dunkelt skær. Sløvhed fængslede hans sjælekræfter, og i adskillige timer var han hverken i stand til at tale eller tænke.

"Løft dit hoved i vejret, Ambrosio!" sagde en bekendt stemme til ham.

Munken hævede sine matte øjne. Mathilda stod for ham. Hun havde en prægtig og skøn kvindedragt på; hun glimtede af utallige diamanter, og hendes hår var omringet af en rosenkrans. I den højre hånd holdt hun en lille bog, og den mest levende glæde strålede fra hendes ansigt – alligevel var den blandet med en vild, bydende højhed, som fik munken til at bæve, og formindskede hans henrykkelse over at se hende.

"Mathilda! Du her?" råbte han endelig, "hvor er du kommet ind? Hvor er dine lænker? Hvad betyder denne pragt og den glæde, som tindrer i dine øjne? Har du formildet dine dommere? Tør jeg gøre mig håb om at slippe? O, svar mig! sig, hvad har jeg at håbe eller frygte?"

"Ambrosio!" svarede hun med stor værdighed, "jeg spotter inkvisitionens harme. Jeg er fri; kun få øjeblikke, og der ligger kongeriger imellem dette fængsel og mig; men jeg køber min frihed for en dyr, dyr pris! Vover du, Ambrosio, at betale den, ligesom jeg? Vover du at springe over de grænser, som adskiller menneskene fra englene? – Du tier – mistro og forbavselse står malet i dine øjne – jeg læser dine tanker, de er vel begrundede.

Ja, Ambrosio, jeg har ofret alting for liv og frihed. Jeg har ingen videre adkomster til Himlen; jeg har forjaget Gud, og står under hans fjendes banner. Det er sket, og om jeg end kunne, så ville jeg dog ikke gøre det om igen. O! min ven! at dø under sådanne pinsler! at dø under eder og forbandelser! at udholde en forbitret almues raseri! at være udsat for alle skændselens og æreløshedens ydmygelser! Hvem, hvem kan uden forfærdelse tænke sig et sådant endeligt? Nej, da jubler jeg nu over mit bytte! I stedet for en uvis, fjerntliggende lykke har jeg nu en sikker, nærværende. Jeg har frelst et liv, som jeg skulle miste under pinsler, og alle livets glædefulde nydelser står i min magt. Afgrundens ånder adlyder mig,

deres herskerinde; ved deres bistand skal enhver forfinelse af overdåd og vellyst krone mine dage. Fri og utvungen vil jeg nyde, enhver lidenskab vil jeg tilfredsstille indtil mættelse, og da skal mine trælle optænke mig nye glæder for at pirre min sløvede smag. Med utålmodighed iler jeg at øve mit herredømme. Intet kunne holde mig tilbage på dette afskyelige sted, uden håb om at overtale dig til at træde i mit fodspor. Ambrosio, jeg elsker dig endnu; fælles forbrydelser og farer har gjort dig endnu kærere for mig end nogensinde før, og jeg ville gerne frelse dig fra din forestående fordærvelse. Kald al din standhaftighed frem, og afsig for en umiddelbar, sikker lykke, den salighed, du dog kun kan gøre dig så lidet håb om, og som måske kun er en grille. Bort med lave sjæles fordomme! Forlad den Gud, som har forladt dig, og sving dig op til højere væsners rang!"

Tavs ventede hun på munkens svar; han gav det med gysen.

"Mathilda!" sagde han endelig i en svag, vaklende tone, "hvilken pris betalte du?"

Fast og uforfærdet svarede hun: "Ambrosio, prisen var min sjæl!"

"Elendige, hvad har du gjort? Kun få år, og hvilke rædsomme pinsler venter dig da ikke!"

"Og dig, svage menneske! kun denne ene nat endnu, og hvilke rædsomme pinsler venter dig da ikke! Mindes du ikke længere, hvad du allerede har lidt? De kvaler, som venter dig i morgen, er tifold. Mindes du, hvor forfærdeligt det må være at dø på bålet? Om to dage binder man dig til pælen! Hvad vil du da gøre? Håber du endnu at få nåde? Bedrager du dig endnu selv med forløsningens hjernespind? Husk på dine misgerninger, din vellyst, din mened, din umenneskelighed og dit hykleri! Tænk på det uskyldige blod, som anråber Gud om hævn! og bliv så ved at drømme om Himlen, suk endnu efter lysets kloder, efter fredens og herlighedens rige! Du dåre, åbn dine øjne, og kom til dig selv! Helvede er dit lod, dit lod er evig fordømmelse, intet ligger på hin side af din grav uden et svælg fuldt af fortærende luer. Og vil du da så hastigt fare til Helvede? Iler du til din undergang, førend det behøves? Vil du styrte dig selv i de luer, som du endnu kan undgå? O, den rasende! Nej, nej, Ambrosio! Lad os endnu en stund undvige den guddommelige hævn! Lad mig advare dig, og køb ved et øjebliks mod hele års glæder; nyd den nærværende tid, og glem fremtiden, som ligger langt borte!"

"Mathilda, dit råd er farligt; jeg kan og vil ikke følge det. Jeg tør ikke frasige mig mit håb om salighed. Mine forbrydelser er uhyre store, men Gud er barmhjertig, og jeg vil ikke tvivle om tilgivelse."

"Godt, jeg siger intet mere. Jeg iler til glæde, til frihed, og overlader dig til døden og evige kvaler!"

"Vent endnu et øjeblik; Mathilda! Du byder over Helvedes hærskarer; du kan sprænge disse porte, du kan befri mig fra de centnertunge lænker. Frels mig, jeg besværger dig, frels mig fra denne skrækkens bolig!"

"Du forlanger den eneste tjeneste af mig, som ligger uden for min magt. Jeg tør ikke stå nogen gejstlig, nogen Guds tjener bi. Følg mit råd, og lad disse to egenskaber fare."

"Jeg vil ikke overgive min sjæl til fordømmelsen."

"Så bliv da ved i din halsstarrighed, så længe indtil de binder dig til pælen; da vil du forgæves angre og sukke efter hjælp. Jeg går. – Dog endnu ét! Skulle du endnu for din dødsstund blive klog, så benyt dig af dette middel til igen at gøre din forseelse god. Tag denne bog; så snart du læser de fire første linjer på den syvende side bag fra, så vil den ånd, du allerede én gang har set, vise sig for dig. Er du fornuftig, så ses vi igen; hvis ikke, så lev vel for evigt!"

Hun lod bogen falde på jorden, og forsvandt i en blå ildsky, med en svævende bevægelse med hånden. Da luernes glans var forbi, syntes fængslets mørke endnu at være forøget. Den enlige lampe gav næppe munken så megen lys, at han kunne finde sit sæde. Han kastede sig på det, og faldt med hånden under kinden i forvirrede, usammenhængende tanker.

Han sad endnu i denne stilling, da fængselsdøren blev åbnet, og denne lyd vækkede ham af hans dvale. Han skulle møde for storinkvisitoren, og fulgte med et tungt hjerte efter slutteren. Han kom ind i samme sal, for de samme dommere, og blev atter adspurgt, om han ville bekende? Han nægtede også denne gang; men da bøddelknægtene nærmede sig for at lægge ham på torturen, da han så pinsels-instrumenterne, og mindedes de smerter, han allerede havde udstået, forlod hans standhaftighed ham ganske. Uden at betænke følgerne, og blot for at undgå den nærværende marter, aflagde han en meget nøjagtig bekendelse, fortalte enhver omstændighed ved hans misgerning, og tilstod ikke alene de forbrydelser,

han var beskyldt for, men også dem, man slet ingen mistanke havde om. Da man adspurgte ham om Mathildas ubegribelige flugt, bekendte han, at hun havde overgivet sig til Satan, og frelst sig ved trolddom. Han forsikrede sine dommere endnu engang om, at han aldrig havde stået i nogen pagt med de onde ånder, men truslen om at blive lagt på pinebænken tvang ham også til at samtykke i dette, og erklære sig for en troldmand, en kætter, og alt hvad inkvisitorerne behagede. Herpå forkyndte man ham straks hans dom, nemlig: at han skulle dø i autodafeen, som var ansat at holdes næstkommende nat klokken tolv, en time, som man plejede at vælge, fordi man håbede at gøre et stærkere indtryk på almuen ved den rædsomme kontrast af luerne med midnattens mørke.

Ambrosio blev igen bragt ned i sit fængsel nærmere død end levende. Det øjeblik, da han havde hørt den rædsomme dom, dræbte ham næsten. Med fortvivlelse så han natten i møde, og for hvert minut den nærmede sig, voksede hans sjæleangst. Snart var han nedsunket i en dyb tavshed, snart rasede han som et afsindigt menneske, vred sine hænder, og forbandede sin fødselsstund. I et af de sidste øjeblikke faldt hans øjne på Mathildas hemmelighedsfulde gave. Hans raseris udbrud standsede, han så alvorligt på bogen og tog den, men straks kastede han den også fra sig igen med rædsel. Nu gik han hastigt op og ned – standsede atter, og så igen på bogen. Her havde han i det mindste en tilflugt imod de pinsler, som truede ham. Han tog den op igen, og stod nogen tid ubestemt og skælvende; han ønskede at forsøge trolddommen, for hvis følger han dog frygtede. Mindet om hans dødsdom bestemte ham endelig. Han åbnede bogen, men i en sådan forvirring, at han i begyndelsen ikke kunne finde den omtalte syvende side. Skamfuld over sin svaghed, samlede han alt sit mod. Han fandt den afgørende side, og begyndte at læse højt, men hans øjne fo'r tit vild fra bogen, fordi han så sig ængstelig om efter ånden, som han både ønskede og frygtede at opdage. Alligevel blev han ved sit forsæt, og forsøgte, med bævende stemme og idelige ophold, at få de fire første linjer på den syvende side læst.

De var skrevet i et sprog, som han ikke forstod det mindste af. Nu udsagde han det sidste ord og trolddommen begyndte allerede at virke. Han hørte et højt tordenskrald, hele fængslet rystede, en lynstråle glimtede igennem mørket, og båret på svovldampende hvirvelvinde stod Lucifer

anden gang for ham. Men ikke som tidligere, da han ifølge Mathildas bud lånte en serafs skikkelse, for at bedrage Ambrosio. Han lod sig se i al den hæslighed, som hans nedstyrtelse fra Himlen prægede i hans åsyn. Hans brændemærker viste endnu sporene af den Almægtiges torden. Et skummelt mørke omgav hans gigantiske skikkelse, hans hænder og fødder var væbnet med lange kløer. I hans øjne tindrede en vrede, som måtte knuse selv det mest uforfærdede hjerte. Over hans høje skuldre ragede to uhyre, sorte vinger frem, og i stedet for hår havde han slanger, som omslyngede hans pande med en rædsom hvislen. I den ene hånd holdt han et stykke pergament, og i den anden en jernpen. Lynilden susede omkring ham, og idelige tordenskrald syntes at forkynde verdens undergang.

Ude af sig selv over er så uventet syn, stirrede Ambrosio målløs på Djævelen. Nu tav den brølende torden, og stilhed herskede i fængslet.

"Hvorfor har du kaldet mig?" sagde Djævelen med en stemme, som svovldampene gjorde hæs.

Ved denne lyd syntes hele naturen at bæve. Et mægtigt jordskælv rystede jorden, og tordenen lod sig igen høre, endnu højere og rædsommere end før.

I lang tid var Ambrosio ikke i stand til at svare.

"Jeg er dømt til døden," sagde han med mat stemme, og hans blod isnede ved hvert blik på det forfærdelige uhyre, "frels mig! – tag mig herfra!"

"Vil du udbetale mig lønnen for min tjeneste? Har du mod til at overgive dig til mig? Vil du være min med liv og sjæl? Er du beredt til at forsage ham, som skabte dig, ham, som døde for dig? Sig Ja! og Lucifer er din træl."

"Og for ingen ringere pris? Kan du ikke lade dig nøje med andet end min evige undergang? Ånd, du forlanger for meget. Men bring mig ud af dette fængsel! Tjen mig blot en time, så vil jeg tjene dig i tusinde år. Er du nu fornøjet?"

"Din sjæl må jeg have. Din sjæl må være min, min for evigt."

"Afskyelige! jeg vil ikke fordømme mig selv til evige pinsler. Jeg vil ikke frasige mig mit håb om forladelse."

"Du vil ikke? og på hvilket hjernespind bygger du da dette håb? Kortsynede dåre! Usling! er du ikke skyldig? er du ikke en afsky for engle og mennesker? gives der forladelse for sådanne umådelige syndere? Tror du, at kunne undvige mig? Din dom er allerede fældet, den Evige har allerede

fordømt dig. Mig er du tilegnet i skæbnens bog, og min er du, min skal du være."

"Djævel, du lyver! den Almægtiges barmhjertighed er uendelig, og den angerfulde får tilgivelse. Mine forbrydelser er umådelige, men dog fortvivler jeg ikke. Når først den retfærdige tugtelse – –"

"Tugtelse? Gives der nogen skærsild for syndere som du? Håber du at blive løskøbt ved overtroiske dosmeres og dovne munkes bønner? Betænk det, Ambrosio! Min er du alligevel. Du er fordømt til ilden, men for denne gang kan du undgå den. Underskriv dette pergament, så bærer jeg dig herfra, og du kan da henleve dine øvrige dage glad og fro. Nyd dit liv, du skal få enhver fornøjelse, du attrår! Men da, når din sjæl forlader legemet, da er den min, og intet skal gøre mig min ret stridig."

Ambrosio svarede ganske vist ikke, men hans åsyn viste dog, at den Ondes ord ikke havde været spildt. Rædsel fyldte hans hele sjæl, da han hørte betingelserne. Men han troede selv, at han allerede var fordømt, og mente, at ved at afslå den tilbudte hjælp ville han kun påskynde de pinsler, som alligevel var ham visse nok. Satan så hans beslutning rokket, fornyede sin påtrængenhed, og søgte at overtale abbeden til at bestemme sig. Han afmalede dødsangsten med de skrækkeligste farver, og benyttede sig så snildt af Ambrosios fortvivlelse, at denne tog imod pergamentet. Djævelen dyppede nu jernpennen i en åre på munkens venstre hånd, og uden at han følte mindste smerte, blev den straks fuld af blod. Han tog med bæven fat på den, lagde pergamentet foran sig, og ville underskrive det. Pludselig standsede han, og kastede pennen på bordet.

"Hvad vil jeg gøre?" skreg han, og vendte sig med fortvivlet åsyn om til Satan. "Bort herfra! jeg underskriver ikke."

"Dåre!" råbte Djævelen i vrede, og i hans øjne tindrede et raseri, som næsten tilintetgjorde munken. "Driver du nu således spot med mig? Så gå da! Ras i dødsangst, far heden med rædsomme pinsler, og erfar da hvor vidt den Eviges barmhjertighed strækker sig! Men vogt dig vel for endnu engang at håne mig! Kald ikke oftere på mig, uden at du vil tage imod mit tilbud! Vov endnu engang at besværge mig for intet, og disse kløer river dig i tusinde stykker. Endnu engang! vil du underskrive det?"

"Nej, nej! Bort, bort herfra!"

Tordenen rullede skrækkeligere, jorden bævede endnu stærkere, hele fængslet genlød af en gennemtrængende hylen, og Djævelen flygtede med eder og gudsbespottelser.

I begyndelsen glædede munken sig over sin sejr over forførerens list; men straffens time kom nærmere og nærmere, og med den vendte al hans angst tilbage. Ja, den overvældede ham nu med fordoblet styrke. Hvor bævede han ikke ved tanken om, at han nu snart skulle stå for Guds trone! Hvor gøs han ikke ved, at han snart skulle gå over i evigheden, og møde for sin fortørnede skabers åsyn! Klokken slog tolv – der var den tid, som var bestemt til hans død på bålet. Han hørte det første slag, og blodet holdt op at rinde i hans årer. Ethvert af de følgende slag truede med død og pinsler. Han ventede at se inkvisitionens tjenere inde i sit fængsel, og da klokken nu slog det sidste slag, snappede han i fortvivlelse trolddomsbogen endnu engang. Han skyndte sig at slå den syvende side op, og mumlede hastigt de fordærvelige linjer, som om han var bange for et øjebliks eftertanke. Nu stod atter Lucifer for ham lige så rædsom som før.

"Du har kaldet mig," sagde Djævelen; "er du nu klogere? Indgår du på mine betingelser? Du kender dem. Forsag Forløseren, giv mig din sjæl, og du er fri. Endnu er det tid. Bestem dig, eller det er for sent. Vil du underskrive?"

"Jeg må – jeg har intet valg – jeg underkaster mig dine betingelser."

"Så skriv da under," svarede Djævelen jublende.

Pagten og den blodige pen lå endnu på bordet. Ambrosio tøvede.

"Tys!" skreg den onde ånd, "de kommer! Skynd dig, underskriv, og så fører jeg dig herfra."

Man hørte virkelig også inkvisitionstjenerne nærme sig. Denne lyd styrkede munken i hans beslutning.

"Hvad står der i dette skrift?" spurgte han.

"At du for evigt, uden forbeholdenhed, overgiver din sjæl til mig."

"Og hvad får jeg for det?"

"Min beskyttelse, og befrielse ud af dette fængsel. Underskriv, så slipper du herfra."

Ambrosio tog pennen og satte den til pergamentet. Hans mod forlod ham igen. Angstens krampetrækninger trak hans hjerte sammen, og han kastede atter pennen fra sig.

"Svag og barnagtig!" skreg Satan rasende. "Bort med disse dumheder! Underskriv straks, eller jeg ofrer dig for min vrede."

I dette øjeblik blev slåen skudt fra den yderste dør. Ambrosio hørte lænkerne rasle, nu knagede låsen, og inkvisitionstjenerne var på nippet til at træde ind. Afsindig over den nærforestående fare, bævende for den tilstundende død, forskrækket over Lucifers trusler, så munken ingen anden udvej til at undgå fordærvelsen, end at underskrive denne rædsomme pagt. Han flyede den hastigt tilbage til den onde ånd, af hvis tindrende øjne der skinnede en ondskabsfuld glæde frem.

"Dér!" sagde synderen, "men frels mig nu, skaf mig bort herfra!"

"Holdt! forsager du også ganske, forsager du frivilligt din skaber og hans enbårne søn?"

"Ja! Ja!"

"Overgiver du for evigt din sjæl til mig?"

"Ja! Ja!"

"Uden forbeholdenhed og udflugt? Uden ringeste påstand på Guds barmhjertighed?"

Nu blev nøglen drejet om i fængselslåsen, og døren knagede allerede på sine rustne hængsler.

"Jeg er din for evigt, uigenkaldeligt din!" skreg munken ude af sig selv af angst; "jeg frasiger mig alt håb om tilkommende salighed. Jeg erkender ingen anden magt end din. Tys! tys! de kommer! o! frels mig! bring mig herfra!"

"Jeg har sejret! Nu er du min uden frelse, og jeg holder mit ord."

Mens han sagde disse ord var døren blevet åbnet. Nu greb Satan munken ved den ene arm, udbredte sine brede vinger, og fo'r op i luften med ham. Da de svingede sig op, åbnede hvælvingen sig, og lukkede igen efter dem.

Imidlertid stod slutteren ganske forbavset over at hans fange var forsvundet. Hverken han eller inkvisitionens tjenere var kommet tids nok til at være vidner til det forrige optrin, men den svovldamp, som fyldte hele fængslet, sagde dem tydeligt nok, hvis hjælp havde frelst munken. De ilede med denne beretning til storinkvisitoren. Snart ilede den historie, at en troldmand var undveget ved Djævelens hjælp, gennem hele Madrid, og i adskillige dage talte man ikke om andet. Siden blev denne tildragelse igen

fortrængt af andre, og Ambrosio var så aldeles glemt, som om han aldrig havde levet.

Munken fløj igennem luften med sin djævelske staldbroder så hastigt som en pil, og inden få minutter stod han på kanten af en afgrund, på det stejleste blandt alle Sierra Morenas fjelde. Skønt han var frelst fra inkvisitionens vold, havde han dog endnu ikke følelse for frihedens glæder. Hans fordømmelses pagt lå centnertung på hans hjerte, og de scener, han havde taget en så virksom del i, gjorde hans sind uroligt og forvirret.

De genstande, som nu omringede ham, og som blev svagt oplyste af månen, der netop brød frem igennem mørke skyer, gav ham kun lidet håb om den hvile, han så længselsfuldt attråede. Ak! hans indbildningskraft måtte jo blive endnu mere forvildet, da den hele skueplads omkring ham var så rædsom. Her åbnede skumle huler deres sorte svælg, bjerg stod på bjerg og gennemskar de svævende skyer; enkelte grupper af sorte fyrretræer stod hist og her, og nattevinden hvinede klagende gennem deres stive, krogede grene; dér tudede ørnen oppe i sin rede i den ensomme ørken, strømmene, som var vokset ved uvejret, styrkede brølende ned i den rædsomme dybde, og en stillestående flods dunkle vande badede foden af den klippe, Ambrosio stod på. Med et blik fyldt af rædsel så han sig om. Hans Helvedes ledsager stod ved siden af ham og betragtede ham, svigefuld, jublende og hånlig.

"Hvor har du bragt mig hen?" sagde munken omsider med en hul, bævende røst; "hvad skal jeg gøre på dette gyselige sted? Skynd dig at bringe mig herfra! Bring mig til Mathilda!"

Den onde ånd blev ved at stirre på ham, uden at svare. Ambrosio kunne ikke udholde hans blik, og vendte sine øjne bort, imens Satan sagde disse ord:

"Så har jeg da dette gudsfrygtens mønster, dette ubesmittede væsen i min vold! Ham, som vovede at sætte sine dværge-dyder i ligning med englenes! Han er min! Uigenkaldeligt, evigt min! Deltagere i mine kvaler! Helvedes beboere! Jeg bringer jer en kostelig gave!"

Nu henvendte han sin tale til munken:

"Bringe dig til Mathilda?" sagde han. "Usling! snart vil du være hos hende! Du har fortjent din plads ved siden af hende, for hele Helvede ejer ikke noget større uhyre end du. Giv agt, Ambrosio, og hør dine misgerninger!

Du har udøst to uskyldiges blod; Antonia og Elvira døde for din hånd. Denne Antonia, hende som du skændede, – hun var din søster! – denne Elvira, hende som du kvalte – hun var din moder! Skælv og bæv, forhærdede hykler! Modermorder! Blodskænder! Skælv for dine gyselige misgerningers omfang. Og du, du troede at være ophøjet over fristelsen, at være fri for menneskelig skrøbelighed, fri for vildfarelse og laster? Er hovmod da en dyd? Er umenneskelighed ingen lyde? Vid da, forfængelige dåre! allerede længe havde jeg udkåret dig til mit rov. Jeg gav agt på enhver af dit hjertes følelser, jeg så, at du var dydig af selvkærlighed, ikke af grundsætning, og jeg greb det rette øjeblik til at forføre dig. Blindt hen forgudede du din Madonnas billede. Jeg befalede en mig undergiven, men snedig djævel, at påtage sig samme skikkelse, og du lytte med sjælefryd til alle Mathildas smigrerier. Din stolthed var vundet, din vellyst måtte bryde frem ved den allerførste lejlighed; blind rendte du lige i fælden, og betænkte dig ikke på at begå en forbrydelse, som du hos andre dadlede med ufølsom strenghed. Mig var det, som lod dig se Antonia; mig var det, som åbnede hendes sovekammerdør for dig; jeg gav dig den dolk, hvormed du gennemborede din søster; mig var det, som i drømme advarede Elvira om dine anslag mod hendes datter, som hindrede dig i at føre dig hendes søvn til nytte, som nødte dig til at forøge dine misgerninger med vold og blodskam. Hør, hør, Ambrosio! Kun et øjebliks længere modstand, og du havde frelst både legeme og sjæl. Vogterne, som du hørte ved din fængselsdør, kom for at forkynde dig nåde. Men jeg havde allerede sejret, det var allerede lykkedes mig. Jeg kunne næppe få stunder at foreslå dig dine misgerninger, førend du allerede havde begået dem. Du er min, og Himlen selv kan ikke befri dig fra min vold. Håb ikke at tilintetgøre vor pagt ved anger og bod. Her er din blodige underskrift; du har ingen videre adkomster til barmhjertighed, og intet kan give dig de rettigheder tilbage, som du så tåbeligt frasagde dig. Tror du, at jeg var uvidende om dit hjertes inderste tanker? Nej, jeg læste dem alle sammen! Du mente endnu at have stunder til bod. Jeg så din list, jeg kendte dens afmagt, og bedrog bedrageren. Jeg brænder af attrå efter at kølne min hævn, og levende kommer du ikke mere ned af dette bjerg."

Ambrosio stod forstenet af skræk og forbavselse. De sidste ord vækkede ham.

"Ikke komme levende ned af dette fjeld?" råbte han; "troløse, hvad har du i sinde? Har du glemt vor pagt?"

Satan svarede med en ondskabsfuld latter:

"Vor pagt? Har jeg ikke opfyldt den? Hvad lovede jeg dig andet, end at skaffe dig ud af fængslet? Har jeg ikke gjort det? Er du ikke undveget inkvisitionen – er du ikke undveget alt, undtagen mig? Du dåre! – at fæste lid til Djævelen! Hvorfor forudbetingede du dig ikke liv, magt og glæder? Dengang havde jeg tilstået dig alt, nu kommer dine betragtninger for sent. Forbandede afskum, bered dig til døden; få timer endnu, og du er ikke mere!"

Rædsomme følelser fyldte den elendiges hjerte. Han sank på sine knæ, og løftede hænderne op mod himlen. Den onde ånd gættede hans hensigt og kom ham i forkøbet.

"Hvad?" skreg han med rasende åsyn, "vil du endnu anråbe den Evige om nåde? Vil du endnu foregive anger, og hykle i dette øjeblik? Intet håb, skændige synder! Således griber jeg mit rov!"

Med disse ord slog han sine kløer i munkens bryst, og fo'r bort fra bjerget med ham. Hulerne og bjergene genlød af Ambrosios skrig. Djævelen svingede sig højere og højere i vejret, og slap derpå den martrede misdæder. Munken styrtede gennem det umålelige luftrum; den hvasse spids af en klippe modtog ham; han væltede fra skrænt til skrænt, indtil han omsider lå sønderknust nede på flodbredden. Endnu var der liv i hans brudte ben, men forgæves søgte han at rejse sig; hans sønderslåede lemmer nægtede ham al hjælp. Nu stod solen op i horisonten, og sendte sine brændende stråler ned på den døende synders hoved. Varmen fremkaldte myriader af insekter; de sugede blodet af Ambrosios sår, trængte sig ind i hans vunder, borede deres brodde ind i hans legeme, og lod ham gennemgå den utåleligste pine. Ørnene sled kødet stykkevis af hans legeme, og udhuggede hans øjne med deres krumme næb. En brændende tørst martrede ham, han hørte kilden risle tæt ved siden af sig, men forgæves søgte han at kravle hen til den. Blind, lemlæstet, uden hjælp og trøst, under de mest rasende eder og gudsbespottelser, under forbandelse over sin egen tilværelse, med frygt for de endnu større pinsler efter døden, vansmægtede den ulyksalige således i tre samfulde dage. Den fjerde dag opkom der et forfærdeligt uvejr; den rasende stormvind kløvede fjeldene og rykkede hele

skove op med rode; ildrøde lynstråler hvislede over den bælgmørke himmel; regnen øsede ned i strømme; floden voksede, bølgerne steg op over dens bredder; de nåede det sted, hvor Ambrosio lå, og skyllede den fortvivledes lig bort med sig.

Om "Munken"

Forfatter: Matthew G. Lewis (1775-1818).
Første udgave: *The Monk. A Romance.* J. Bell, London 1796
Denne udgave efter: *Ambrosio eller Munken.* Af M. G. Lewis. Oversat af N. T. Bruun. A. Soldins Forlag, København 1800.
Oversætter: Niels Thorup Bruun (1778-1823).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter usigneret illustration fra den første franske udgave af *Munken* (*Le Moine*, Libraire Maradan, Paris 1797).

ISBN 978-87-7628-359-9
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-608-9 (Ølstykke 2018).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Cientipedoro antages at stamme fra Cuba og at være bragt til Spanien fra denne ø, på et af Christopher Columbus' fartøjer. *Forf. anm.*

Note 2:

Baggesen: I originalen står over dette kapitel et motto af Pope; men da samme har hentydning på en samtale imellem Don Raymond og Theodor, som oversætteren har udeladt, fordi den kølnede interessen, måtte det naturligvis forandres; dog tabes der sikkert ikke ved byttet. *Overs. anm.*

Note 3:

Grillen: Gammel betegnelse for fårekylling. *Red. anm.*

Note 4:

Liden Gunver: Må Danmarks udødelige digters *(dvs. Johannes Ewald. Red. anm.)* skygge tilgive oversætteren, at han vover at pryde denne bog med ovenstående henrivende romance af *Fiskerne*. Emnet i den engelske originals ballade var ganske det samme, men langt fra behandlet med den hjertelighed og skønhed, som i *Liden Gunver*. *Ovs. anm.*